

Тери Пратчет
Цветът на магията

В плоския свят на Диска, носен на гърба на гигантска костенурка (от неизвестен пол), започва ужасно налудничаво пътешествие. Един алчен, но бездарен магьосник, наивен до кретенизъм турист, чийто Багаж тича със стотици малки крачета, дракони, които съществуват само ако вярвате в тях и разбира се, РЪБЪТ на ДИСКА...

> ЦВЕТЪТ НА МАГИЯТА
>> ПРОЛОГ

В едно далечно второкласно съчетание на измеренията, в една астрална равнина, за която никой никога не би помислил, че е равна, кълбата междузвездни мъгли потрепват и се разтварят. Погледни.

Гигантската Атуин — костенурката се приближава, плува бавно в космическата бездна, с водороден скреж по тромавите ѝ крайници, огромната ѝ стара черупка — насечена от метеоритни кратери. С очи — морета, премрежени от влага и астероиден прах. Тя гледа устремено към Предназначението.

С мозък, по-голям от град, геоложки бавно, Тя мисли само за Тежестта.

По-голямата част от Тежестта естествено е грижа на четирите огромни слона — Берилиа, Тубул, Великият Т'фон и Джеракин, върху чиито широки и загорели на звездната светлина гърбове се крепи дискът на Света, опасан с високия водопад по огромната си периферия, под купола на бебешко-синия свод на Небето.

Поне засега астропсихологията е неспособна да установи за какво си мислят те.

Гигантската Костенурка беше само една хипотеза до деня, в който малкото и неизвестно царство на Крул, чиито най-крайни планини стърчат над Водопада на Ръба, не построи мостик и съоръжение от скрипци и лостове на върха на най-наклонената навън скала и спусна няколко наблюдатели през Ръба в месингов кораб с прозорци от кварцово стъкло, за да надникнат през булото на мъглата.

Първите астрозоолози, които огромни групи роби издърпаха след дългото им висене, успяха да донесат доста сведения относно формата и природата на Атуин и слоновете, но това не разреши фундаменталните въпроси за характера и предназначението на Вселената.

Например, какъв беше действителният пол на Атуин? Този жизненоважен въпрос няма да получи отговор, докато не бъде построен по-голям и по-мошен мостик за кораб за плаване в далечното пространство, с нарастващ авторитет обясняваха Астрозоолозите. А междувремежно те могат да размишляват само за разгадания космос.

Съществуваше, например, една теория, че Атуин е дошла от никъде и ще продължи все така с бавно пълзене или с равномерен ход да върви наникъде, и така во веки веков. Тази теория беше популярна сред учените.

Нейна алтернатива, споделяна от хората с религиозни убеждения, беше Теорията, че Атуин пълзи от Родното си Място към Времето на Чифтосването, както и всички оставали звезди по небето, които, явно, също се носеха от гигантски костенурки. Когато стигнеха, те щяха кратко и страстно да се чифтосат за пръв и последен път, и от това яростно единение щяха да се

народят нови костенурки, за да понесат нов вид светове. Това беше т.нар. хипотеза „Големият Взрив“.

Така се случи, че един млад космохелонавт от фракцията за „Равномерния Ход“, който точно в тази съдбовна вечер изпробваше нов телескоп, надявайки се с него да измери точното алbedo на дясното око на Гигантската Атуин, стана първият страничен наблюдател на пушека, който се издигаше в посока към Центъра от пожара в най-стария град на света.

По-късно през същата тази нощ той бе така погълнат от науката си, че съвсем забрави за него. Но, така или иначе, той беше първият.

А други...

>> ЦВЕТЪТ НА МАГИЯТА

Огънят тътнеше из разделения на две град Анкх-Морпорк. Там, където пламъците лизваха Магьосническия Квартал, той лумваше в синьо и зелено, а краищата му се обрамчваха даже със странните искри на осмия цвят — октарината; там, където напредващите огнени езици успяваха да си пробият път до бъчвите и маслените складове по Търговската Улица, го сподиряше цяла серия пламтящи фонтани и експлозии; в зоната на парфюмерийните магазини той гореше, примесен с особена сладост, а там, където докоснеше купчините редки изсушени билки в дрогериите, хората полудяваха и започваха да говорят с Бога.

До този момент цялата търговска част на Морпорк гореше, а по-заможните и по-уважавани граждани на Анкх на отсрещния бряг храбро се бореха със създалото се положение и яростно рушаха мостовете. Но корабите по доковете на Морпорк — натоварени със зърно, памук и дървесина, и намазани със смола, — вече горяха във веселите пламъци, а съоръженията им за акостиране, станали на пепел, плаваха с отдръпването на отлива, като възпламеняваха дворците и къщите по брега, които закачаха докато се носеха като давещи се светулки към морето. Така или иначе, вятърът раздухваше искрите и ги разхвърляше далеч отвъд реката в закътани градини и пасища.

Димът от развихрилия се пожар се издигаше мили нагоре в черен, оформен от вятъра стълб, който се виждаше от целия свят Диск.

Той действително изглеждаше внушително от хладния, тъмен хълм, отдалечен на няколко левги оттам, откъдето две фигури наблюдаваха какво става със значителен интерес.

По-високият от двамата дъвчеше кокоши крак и се облягаше на сабя, която бе съвсем малко по-къса от средно висок мъж. И ако не се долавяше усещането за изострена интелигентност, човек съвсем спокойно би го взел за варварин от пустините на Централните Земи.

Спътникът му беше доста по-нисък и бе увит от глава до пети в кафяв плащ. По-късно, когато се раздвижи, ще се види, че ходи леко като котка.

За последните двама минути двамата не си бяха разменили нито дума, ако не броим краткия и неопределен спор за това дали изключително мощната експлозия е била масленият склад или работилницата на Магьосника Керибъл. От това зависеха пари.

Якият мъжага вече беше привършил с гложгането на кокала, метна го в тревата и разочаровано се усмихна.

— Свършено е с всичките тези улички. А толкова ми харесваха! — каза той.

— И всичките съкровищници — обади се дребният, след това добави замислено: — Чудно дали скъпоценните камъни горят? Нали казват, че са родствени на въглищата.

— И всичкото това злато — топи се и изтича в канавките, — говореше едрият, без да му обръща внимание, — и всичкото вино кипи във варелите.

— Имаше плъхове — каза човекът в кафяво.

— Истински плъхове, уверявам те.

— Не си беше работа да си тук в разгара на лятото.

— И това също. Макар че човек не може да се отърве от усещането, че ъ-ъ-ъ, ами, моментен...

Той млъкна, после се оживи:

— Дължахме на стария Фредор от „Алената Пиявица“ осем сребърника.

Дребният кимна в знак на съгласие.

За известно време те млчаха, докато цяла серия от нови експлозии прокара червена линия през един останал досега тъмен участък от най-големия град на света. Големият се размърда.

— Невестулко?

— Да?

— Чудя се кой го запали?

Дребният фехтовач, известен като „Невестулката“, не отговори. Той гледаше пътя под червевикаво-кафявата светлина. Тъй като Деозилската Порта бе една от първите, които се сринаха в куп нажежени до бяло въглени, малцина се бяха мяркали насам оттогава.

Но сега се задаваха двама. Острите очи на Невестулката, както винаги в безупречна форма, независимо дали в мрак или сумрак, различиха силуетите на двама мъже на коне и на някакво ниско животно зад тях. Без съмнение това беше някой богат търговец, който се измъкваше със съкровището си, или поне с толкова от него, колкото са успели да сграбчат ужасените му ръце. Невестулката ги посочи на спътника си, който въздъхна.

— Статутът на разбойници хич не ни подхожда — каза варваринът, — но, както казваш, времената са трудни, а и за тази вечер нямаме мека постеля.

Той стисна сабята си и, щом първият ездач се приближи достатъчно, изскочи на пътя с ухилена физиономия — премерена точно — да насърчи, но и едновременно с това да уплаши.

— Моля да ме извините, господине... — започна той.

Ездачът дръпна юздите на коня си и отметна назад качулка. Едрият мъж се озова срещу едно лице, покрито с петна от външни изгаряния и осеяно с кичурчета опърлена брада. Даже и веждите му бяха изчезнали.

— Разкарай се, копеле! — каза физиономията. — Ти си Бравд от Централните Земи*, нали?

[* Може би тук му е мястото да кажем няколко думи за формата и космологията на системата на Диска.

Естествено, на Диска има две главни посоки: Към Центъра и Към Ръба. Но тъй като самият Диск се завърта около оста си средно веднъж на осемстотин дни (за да разпреди правилно тежестта си върху носещите го четири дебелокожи, според Рефоргула от Крул), съществуват и две второстепенни посоки — По Часовниковата Стрелка и Обратно на Часовниковата Стрелка.

И тъй като миниатюрното слънце, което кръжи около Диска, поддържа постоянна орбита, докато огромният Диск бавно се върти под него, лесно може да се направи заключението, че една година на Диска се състои не от четири, а от осем сезона. Летата са тези сезони, когато слънцето изгрява или залязва в най-близката точка на Ръба, а зимите са тогава, когато то изгрява или залязва в точка на около 90 градуса по Периметъра.

Така, в земите около Кръглото Море годината започва в Новогодишната Нощ на Прасетата, минава през Началото на Пролетта до първото си лятно слънцестоене (Нощта на Малките Богове), което се следва от Началото на Есента и, прекрачвайки разполовяващата годината точка на Жестокото Време — от Повторната Зима (известна още като Вретеновидната Зима, защото по това време слънцето изгрява по посока на преденето). После идва ред на Повторната Пролет, следвана по петите от Лято Две, изтичането на трите-четвърти от годината е

ознаменувано от нощта на Все Светии — единствената нощ от годината, когато — както разказва легендата — вещиците и магьосниците си остават у дома. После обрушените листа и мразовитите нощи теглят към Задната Вретеневидна Зима и към нова Новогодишна Нощ на Прасетата, сгушена като ледено бижу в сърцето ѝ. И тъй като Центърът никога не се сгрява отблизо от слабото слънце, земите там са сковани в постоянен скреж. Ръбът, от друга страна, е районът на слънчевите острови и на меките, благоуханни дни. Естествено, седмицата на Диска се състои от осем дни и светлинният; му спектър съдържа осем цвята. Осем е число с изключителна окултна значимост на Диска и никога, при никакви обстоятелства, не трябва да се произнася от който и да било магьосник. Защо всичко гореизложено трябва да бъде точно така, не е съвсем ясно, но то донякъде обяснява защо на Диска боговете не са чак толкова почитани, колкото се говори.]

Бравд усети, че е уплел конците на начинанието.

— Просто се разкарай, а? — повтори ездачът. — Разбираш ли, нямам никакво време за теб. — Огледа се и добави: — Същото се отнася и за долнопробния ти приятел, дето те следва по петите, където и да се спотайва сега.

Невестулката се приближи до коня и се вгледа в раздърпаната фигура.

— Ей, ами че това е Ринсуинд Магьосника, нали? — възкликна той с нотки на радост в гласа, а междувременно регистрираше отличителните белези на магьосника някъде в паметта си, за да изчака удобното време за отмъщение. — Стори ми се, че познах гласа му.

Бравд се изплю ядно и прибра обратно сабята в ножницата си. Не си струваше да се захващаш с магьосници — те твърде рядко имаха някакво прилично богатство.

— Доста самонадеяни приказки за един изпаднал уличен магьосник — промърмори той.

— Нищо не разбираш! — уморено каза магьосникът. — Толкова ме е страх от теб, че краката са ми омекнали, но проблемът е, че точно в този момент страдам от свръхдоза ужас. Искам да кажа, че когато тя спре да действа, ще имам време да се уплаша от тебе както подобава.

Невестулката посочи към горящия град.

— Да не би да си преживял всичко това?

Магьосникът разтърка очи с изранена до кръв ръка.

— Бях там, когато започна. Виждате ли го? Ей там, отзад? — Посочи назад към пътя, по който все вървеше спътникът му, възприел такъв начин на яздене, който предполагаше на всеки няколко секунди да изпада от седлото.

— Е? — попита Невестулката.

— Той го започна — простишко каза Ринсуинд.

Бравд и Невестулката погледнаха към фигурата, която сега подскачаше по пътя с единия крак в стремето.

— Подпалвач, така ли? — най-сетне попита Бравд.

— Не. Не съвсем. — започна Ринсуинд. — Нека по-добре да кажем, че ако пълният и абсолютен хаос е светкавицата, той е просто този, който ще застане наред бурята горе на хълма, облечен в мокра медна броня, и ще се развика, че всички богове са копелета. Имате ли нещо за ядене?

— Малко пиле — отговори Невестулката. — Имаш го срещу разказ.

— Как се казва? — попита Бравд, който имаше навика да изоставя от разговорите.

— Двувцветко.

— Двувцветко ли? Ама че смешно име!

— Вие нищо не знаете — каза Ринсуинд, докато слизаше от коня. — Та, казвате, пиле, а?

— Печено на скара — отговори Невестулката. Магьосникът изохка.

— Това ме подсеца — продължи Невестулката и щракна с пръсти, — че преди, ъ-ъ, около половин час имаше наистина мощна експлозия...

— Това беше, ъ-ъ, взриви се масленият склад — каза Ринсуинд и потрепера само при

мисълта за огнения дъжд.

Невестулката се обърна и се ухили нетърпеливо на спътника си, който изсумтя, извади една монета от кесията си и му я подаде. Изведнъж откъм пътя се чу писък, а след това внезапно спря. Ринсуинд даже и не вдигна очи от пилето си.

— Едно от нещата, които не може да прави, е да язди кон — каза той.

После настръхна, сякаш нещо внезапно го халоса с чувал по главата, извика леко от ужас и се втурна в мрака. Когато се върна, съществото, наречено Двущетко, висеше безпомощно на рамото му. Беше дребен и кльощав, облечен в много странни панталони до коленете и риза в такова невероятно и крещящо несъответствие на цветовете, че възискателното око на Невестулката се обиди, независимо че наоколо цареше полумрак.

— На пипане не ми изглежда да има нещо счупено — каза Ринсуинд. Той дишаше тежко. Бравд смигна на Невестулката и тръгна да поогледа нещото, което бяха решили, че е товарно животно.

— По-добре забрави — каза магьосникът, без да откъсва очи от Двущетко, който лежеше в безсъзнание в ръцете му. — Повярвайте ми, сила го пази.

— Магия ли? — попита Невестулката и се настани на земята.

— Не-е-е. Но, струва ми се, че нещо като магия. Не от тези, дето си ги знаем. Как да ти кажа, може да превръща злато в мед, като в същото време то си остава злато, прави хората богати, като унищожава богатството им, дава смелост на слабите да се движат безстрашно сред крадци, минава и през най-здравите врати, за да съсипе и най-добре защитените съкровищници. Дори в този миг аз съм в нейна власт — така че, волю-неволю, трябва да следвам този луд и да го пазя да не му се случи нещо лошо. Тя е по-силна от теб, Бравд. Мисля, че е по-хитра даже и от теб, Невестулко.

— И как се нарича тогава тази велика магия?

Ринсуинд сви рамене.

— На нашия език това се нарича _отразен-звук-като-от-подземни-духове_. А има ли вино?

— Трябва да знаеш, че що се отнася до магии, не ми липсват умения я сръчност — каза Невестулката. — Още миналата година отнех жезъла на печално известния с мощта си Върховен Маг на Уаймятюри (с помощта на мой приятел там), отнех му колана от лунни бижута и живота — в приблизително този ред. Не ме е страх от този _отразен-звук-от-подземни-духове_, за който говорят. Все едно, ти ме интересува. Ще бъдеш ли така добър да ми разкажеш още нещо?

Бравд погледна към нещото на пътя. Сега то се бе приближило доста и формата му се виждаше по-ясно на пред утринната светлина. Божичко, то изглеждаше съвсем като...

— Сандък на крака? — попита той.

— Ще ви разкажа за това — каза Ринсуинд — но само ако има малко вино.

Долу в равнината нещо започна да тътне и да свисти. Някой по-дълбокомислещ от останалите бе наредил да затворят големите шлюзове там, където река Анкх излизаше от града-близнак. И тъй като установеният излаз ѝ бе отнет, реката беше преляла и заливаше опустошените от огъня улици. Скоро континентът от пламъци се превърна в малки островчета, които ставаха толкова по-малки, колкото по-висока ставаше тъмната вълна. Докато най-сетне над града от дим и пушек се вдигна нажежен облак от пара и закри звездите. Невестулката си помисля, че той прилича на някакво черно водорасло или на гъба.

Градът-близнак, който се състоеше от гордия Анкх и опасния Морпорк, и на който всички останали градове от времето ѝ пространството са само жалки подобия, бе преживял много битки и нападения в дългата си трескаво бурна история, но винаги се бе съвземал, за да процъфти отново. Така че огънят и последвалото го наводнение, което доунищожи всичко, останало

неизгоряло, и освен това прибави един изключително зловонен лъх към проблемите на оцелелите, не сложиха края на града. Това бе по-скоро една яростна точка, нажежена запетая или пък двоеточие-саламандър в безкрайната му история.

Няколко дни преди тези събития с утринния прилив по река Анкх пристигна кораб и акостира сред многото други кораби в лабиринта от пристани и докове до брега на Морпорк. На борда си носеше розови перли, млечни орехи, пемза, няколко официални писма до Патриция на Анкх, и един човек.

Точно този човек привлече вниманието на Слепия Хю — един от просящите, които дежуреха първа смяна на Перленото Пристанище. Той сръга Сакатия Уа в ребрата и посочи безмълвно.

В този момент непознатият стоеше на кея и наблюдаваше как няколко моряци с мъка свалят на пристана някакъв голям, обкован с месинг сандък. Един друг мъж, очевидно капитанът, стоеше до него. Нещо във въздуха около моряка подсказваше, пък и всяка фибричка по тялото на Слепия Хю, който започваше да трепери винаги, щом се появеше и най-нищожното количество злато в радиус от петдесет крачки, го уверяваше с все сила, че той очаква скорошно забогатяване.

И наистина — щом оставиха сандъка върху паветата, непознатият бръкна в една кесия и... проблисва монета. Няколко монети. Златни. Слепият Хю подсвирна от удивление, а тялото му се бе напрегнало като лескова пръчка, която е открила вода. После той сръга Уа още веднъж и го изпрати на бегом по една съседна уличка към центъра на града.

Когато капитанът се върна на кораба си в остави леко объркания пришълец на кея, Слепият Хю грабна просешката си шапка и с подкупваща усмивка се запъти към него. Щом го зърна, чужденецът трескаво зарови в кесията си.

— Добър Ви ден, Господине! — започна Слепият Хю. В следващия миг установи, че лицето срещу него има четири очи. Обърна се, готов моментално да се изпари оттам.

— ! — каза непознатият и го сграбчи за ръката.

Хю си даваше сметка, че облегналите се на фалшборда моряци му се смеят. В същото време обиграните му сетива безпогрешно долавяха поразяващото мощно присъствие на пари. Той замръзна на място. Непознатият го пусна, извади от пояса си една малка черна книжка и бързо запрелиства. После каза: „Здравей!“

— Какво? — попита Хю. Човекът го зяпна неразбиращо.

— Здравей? — повтори той малко по-високо, отколкото е необходимо и твърде внимателно. На Хю му се стори, че чува как всеки един звук се заковава със звън на мястото си.

— Ами здрасти — отвърна Хю.

Непознатият се усмихна широко и отново зарови в кесията си. Този път ръката му извади голяма златна Монета. Всъщност тя беше малко по-голяма от 8000-доларова Анкхианска крона и видът ѝ беше непознат, но пък говореше на Хю на език, който той отлично разбираше. Настоящият ми собственик, казваше тя, се нуждае от помощ и подкрепа; защо не му я дадеш, а пък в замяна на това ти и аз ще отидем някъде да се повеселим?

Някои дребни промени в изражението на просяка накараха чужденеца да се поотпусне. Той отново се консултира с книжката си.

— Бих искал да ми посочите някой хотел, кръчма, общежитие, пивница, странноприемница, кервансарай. — каза той.

— Какво, тези всичките ли? — изненадан попита Хю.

— ? — попита пък непознатият.

Хю усещаше, че вече са привлекли погледите на малка група любопитни продавачки на риба, ловци на раци и зяпачи на свободна практика.

— Виж какво — каза той, — знам една хубава кръчма, това стига ли?

Втресе го само като си помисли, че златната монета може да изчезне завинаги от живота

му. Ще я задържи, та ако ще Уаймор да конфискува всичко останало. Пък и големият сандък, в който бе по-голямата част от багажа на пришълеца, изглеждаше пълен със злато.

Четириокият човек погледна в книжката си.

— Бих искал да ме упътите към някой хотел, място за почивка, кръчма...

— Да, да, добре. Хайде тогава. — припряно каза Хю. Грабна един от вързопите и тръгна бързо нанякъде. Непознатият се поколеба за миг и тръгна след него.

Тежкият влак на мисълта си запробива път в главата на Хю. Това, че толкова лесно ще заведе пришълеца в „Пробития Барабан“, без съмнение беше истински късмет, и Уаймор сигурно ще го възнагради. Но въпреки че новият му познат беше толкова кротък, нещо у него караше Хю да се притеснява, но да пукнеше, ако можеше да разбере какво точно беше то. Не беше до двете очи в повече, макар че те наистина бяха странни. Имаше нещо друго. Той погледна назад.

Дребният човек се носеше лекичко по средата на улицата и се оглеждаше, а на лицето му се четеше най-живо любопитство.

Нещо друго, съвсем наблизко, накара Хю да запелтечи, щом го видя.

Масивният дървен сандък, който за последен път бе видял да стои здраво закотвен на кея, следваше господаря си по петите, като леко се подрусваше. Съвсем бавно, да не би някое рязко движение да наруши крехкото равновесие върху собствените му крака, Хю се наведе леко, така че да погледне под сандъка.

Там имаше безброй много малки крака.

Много предпазливо Хю се обърна и внимателно продължи към „Пробития Барабан“.

— Странно — каза Уаймор.

— Беше с един такъв голям дървен сандък — добави Сакатият Уа.

— Трябва да е или търговец, или шпионин — продължи Уаймор. Откъсна едно парченце месо от котлета и го подхвърли във въздуха. То още не беше стигнало до най-високата точка на полета си, когато една черна фигура се отдели от сенките в ъгъла на стаята, стрелна се надолу и хвана хапката във въздуха.

— Търговец или шпионин — повтори Уаймор. — Предпочитам второто. От шпионин се печели двойно, защото винаги те чака награда като го предадеш на държавата. Ти какво ще кажеш, Уидъл?

Точно срещу Уаймор, вторият най-велик крадец на Анкх-Морпорк притвори единственото си око и сви рамене.

— Проверих на кораба — каза той. — А той е наемен търговски кораб. Осъществява нередовния рейс до Кафявите Острови. Хората там са си чисто и просто диваци. Нищо не разбират от шпиони, а предполагам, че ядат и търговците.

— Той приличаше малко на търговец — обади се Уа. — Само дето не бе дебел.

На прозореца изпърхаха криле. Уаймор се надигна от стола, прекоси стаята и се върна с един голям гарван. След като откопча капсулата със съобщението от крака му, той се присъедини към събратята си, които се виеха горе около гредите. Уидъл го погледна без особена любов. Гарваните на Уаймор бяха пословично предани на своя господар — до такава степен, че единственият опит на Уидъл да се издигне на поста „Най-велик крадец“ на Анкх-Морпорк, бе струвало лявото око на „дясната ръка“ на господаря им. Но, все пак, не и живота му. На Уаймор никога не му се зловиждаха амбициите на другите.

— Б12 — каза Уаймор, като хвърли настрани малкото шишенце и разви пъхнатия вътре миниатюрен свитък.

— Горрин Котката — механично каза Уидъл. — На пост горе в кулата на Храма на Малките Богове.

— Казва, че Хю е завел нашия чужденец в „Пробития Барабан“. Е, това е много добре. Бродман ни е... приятел, нали?

— Винаги — каза Уидъл. — Ако знае с какво може да изтъргува.

— Сред клиентите му е бил и твоят човек Горрин — любезно каза Уаймор, — защото пише и за някакъв сандък на крака, ако правилно разчитам тези драсканици тук. — Той погледна Уидъл над листа хартия.

Уидъл отмести поглед настрани.

— Ще бъде наказан — равнодушно каза той.

Уа погледна към мъжа, който се бе налегнал спокойно в стола си, а облеченото му в черно тяло се бе отпуснало така небрежно, сякаш беше пума от Земята на Ръба върху някой клон; и реши, че Горрин, горе в Храма на Малките Богове, скоро ще се присъедини към компанията на онези дребни божества, които живеят в безкрайните измерения на Отвъдния свят. А дължеше на Уа три медни монети!

Уаймор смачка бележката и я захвърли в един ъгъл.

— Мисля по-късно да се поразходим до „Барабана“, а, Уидъл? Пък може и да опитаме бирата, която толкова изкушава хората ти.

Уидъл не отговори нищо. Да си „дясната ръка“ на Уаймор беше като да те пребият от бой с напарфюмирани връзки за обувки.

Градът-близък Анкх-Морпорк, най-важният от всички градове около Кръглото Море, приютяваше (а то се разбира от само себе си!) огромен брой банди, гилдии на крадци, синдикати и тем подобни организации. Това беше една от причините за богатството му. Повечето от по-скромните му жители от обратната на часовниковата стрелка страна на реката, които живеяха из заплетените улички на Морпорк, допълваха оскъдния си доход, като изпълняваха някоя скромна роля за една или друга от съперническите си банди. И така, далеч преди Хю и Двуцветко да влязат в двора на „Пробития Барабан“, шефовете на много от тях вече знаеха, че в града е пристигнал някой, който изглежда е много богат. Донесенията на някои от по-наблюдателните шпиони съдържаха даже подробности за някаква книжка, която казвала на непознатия какво да говори, и за някакъв сандък, който можел да върви сам. Тези детайли на мига бяха отхвърлени настрана като недостоверни. Нито един магьосник, способен на такива чародейства, не бе идвал някога на по-малко от миля от доковете на Морпорк.

Тъй като все още беше точно онова време от денонощието, когато по-голямата част от града ставаше от сън или тъкмо се канеше да си ляга, в „Барабана“ имаше съвсем малко хора, които видяха появата на Двуцветко. Когато след него се появи Багажа и уверено започна да криволичи надолу по стълбите, посетителите, насядали по грубите дървени маси, като по команда се втренчиха подозрително в чашите си.

Бродман тероризираше малкия трол, който бършеше бара, когато триото мина покрай него.

— Какво е това, по дяволите? — попита той.

— Само недей да говориш за това! — изсъска Хю. Двуцветко вече прелистваше книгата си.

— Но какво прави тоя? — попита Бродман с ръце на хълбока.

— Тя му казва какво да говори. Знам, че звучи смешно — промърмори Хю.

— Как може книга да казва на човек какво да говори?

— Бих искал подслон, стая, квартира, къща под наем, пълен пансион, чисти ли са ви стаите, стая с хубав изглед, каква е цената за една нощ? — на един дъх изпя Двуцветко.

Бродман погледна към Хю. Просякът сви рамене.

— Има много пари. — обясни той.

— Кажи му тогава, че е три медни монети. А онова Нещо ще трябва да отиде в конюшната.

— ? — попита непознатият. Бродман вдигна три дебели червени пръста и лицето на чужденеца мигновено се озари от разбираща усмивка. Той бръкна в кесията си и сложи три големи златни монети в ръката на кръчмаря.

Бродман се опули срещу тях. Те представляваха около четири пъти стойността на „Пробития Барабан“, в това число и прислугата. Той погледна към Хю. Там не срещна никаква помощ. Погледна към непознатия. Преглътна.

— Да — каза той с неестествено висок глас. — Естествено има и храна. Уф! Разбираш, нали? Храна. Да ядеш. Не? — Придружи обясненията си с подобаващи движения.

— Храна? — повтори дребният.

— Да — Бродман вече започваше да се поти. — Я по-добре си погледни в книжката.

Мъжът отвори книгата и прокара пръст по една от страниците. Бродман, който криволяво можеше да чете, занаднична наопаки в нея. Това, което видя, нямаше никакъв смисъл.

— Храаана — произнесе новодошлият. — Да. Котлет, гозба, пържола, задушено, рагу, фрикасе, кюфте, флейки, суфле, кнедли, желирано мляко, шербет, каша, салам, не искам салам, боб, без боб, деликатеси, желе, конфитюр. Пилешки дреболийки. — Той сияеше срещу Бродман.

— Всичко това? — омаломощено попита гостилничарят.

— Той само така си говори — обясни му Хю. — Не ме питай защо. Просто го прави.

Погледите на всички присъстващи в стаята бяха насочени към чужденеца, всички, освен един — този на Ринсуинд Магьосника, който седеше в най-тъмния ъгъл пред съвсем малка чаша с бира.

Той гледаше Багажа.

Вижте Ринсуинд.

Погледнете го! — Мършав, като повечето магьосници, и облечен в тъмночервен плащ, върху който с черни лъскави пайети са избродирани няколко загадъчни знака. Някои биха го взели за най-обикновен чирак-магьосник, избягал от учителя си в знак на неподчинение, от скука, страх или непреодолими хетеросексуални влечения. Но около врата си носеше верижка с бронзовия октагон, който недвусмислено показваше, че е възпитаник на Невидимия Университет — висшето училище по магия, чийто трансцендентален район на време-пространството никога не е нито точно Тук, нито Там. Възпитаниците му по принцип бяха предопределени най-малкото за титлата „маг“, но Ринсуинд бе напуснал (след една злощастна случка), знаейки само една-единствена магия, и си изкарваше криволяво прехраната из града, като използваше вродената си дарба за чужди езици. По правило избягваше всякакъв вид работа, но познатите му знаеха, че мозъкът му щрака бързо като машина. И когато видеше мъдро крушово дърво, можеше да го различи. Точно такова виждаше сега и просто не можеше да повярва на очите си.

Някой Върховен Маг след много усилия и много изразходвано време най-накрая би могъл да получи малък жезъл, изработен от дървесината на мъдро крушово дърво. То растеше само по местата на древната магия. Във всички градове на Кръглото Море сигурно имаше не повече от два такива жезъла. А цял сандък от такова дърво... Ринсуинд се опита да пресметне и реши, че даже ако сандъкът е натъпкан със звездни опали в пръчки от орихолатум, съдържанието му няма да се равнява и на едва десета от стойността на контейнера. Една вена започна да пулсира на челото му.

Той стана и се запъти към тримата. Попита:

— Мога ли да ви помогна с нещо?

— Разкарай се, Ринсуинд! — срязва го Бродман.

— Само си помислих, че би било от полза, ако се обърна към този господин на родния му език — внимателно отговори Ринсуинд.

— Той и сам се справя чудесно, — каза кръчмарят, но отстъпи няколко крачки назад.

Ринсуинд се усмихна учтиво на непознатия и опита с няколко израза на Химерски. Той се гордееше, че владее отлично този език, но чужденецът му отвърна само с учудване.

— Не става — намеси се Хю с вид на много знаещ, — в книгата е работата, ясно ли ти е? Тя му казва какво да говори. Магия.

Ринсуинд превключи на Високо Борогравински, после на Вангълмешт, на Сумтри и даже на Черен Оруугу — езикът, който няма съществителни имена и има само едно прилагателно, и то неприлично. Всичките бяха посрещнати с учтиво неразбиране. В изблик на отчаяние той опита езически Троб и на лицето на дребничкия мъж цъфна радостна усмивка.

— Най-сетне! — извика той. — Боже мили! Това е забележително! (Макар че на езика Троб последната дума всъщност звучеше така: „Нещо, което може да се случи само веднъж за времето, когато може да се използва кану, издълбано старателно с брадва и огън от най-високото диамантово дърво, което расте в прочутите диамантови гори по ниските склонове на Планината Ауаяуа, обител на боговете на огъня, или поне така се говори.“).

— Какво беше всичко това? — подозрително попита Бродман.

— Какво каза кръчмарят? — попита малкият човек.

Ринсуинд преглътна.

— Бродман — каза той, — две чаши от най-доброто ти пиво!

— Разбираш ли какво говори?

— О, да, разбира се.

— Кажу ми... кажи ми, че е много добре дошъл. Кажу ми, че закуската струва, ъ-ъ-ъ... една златна монета. — За миг на лицето на Бродман бе изписана страшната вътрешна борба, която го разкъсваше, а после, в изблик на щедрост, добави: — И за теб ще има от това.

— Чужденецо — със спокоен глас започна Ринсуинд. — Ако останеш тук, до довечера ще те наръгат с нож или ще те отровят. Но не преставай да се усмихваш, или и аз ще престана.

— О, хайде стига — каза непознатият, като се оглеждаше. — Изглежда ми чудесно място. Истинска Морпоркеска кръчма. Ако знаеш колко съм слушал за тях! Всичките тези странни стари греди. И в същото време толкова удачно и разумно подбрани.

Ринсуинд бързо се огледа да не би някоя изтекла от Магьосническия Квартал отвъд реката магия да ги е пренесла мигновено на някое друго място. Но не, те все още бяха в „Барабана“ — с опушените му стени, с покрития му със стари тръстики и всякакви гадини под, с киселата му бира, която не се купуваше, а по-скоро се заемаше за известно време. Той се опита да нагласи представата си около думата „странен“, или по-точно към най-близкия еквивалент на Троб, което ще рече: „Тази приятна архитектурна чудатост, характерна за малките коралови къщи на пигмеите от полуостров Орохаи, които се хранят с гъби.“

От усилието му се замая главата. Новодошлият продължи:

— Казвам се Двувцветко — и протегна ръка. Другите трима инстинктивно погледнаха надолу да вадят дали в нея има монета.

— Приятно ми е да се запознаем. Аз съм Ринсуинд. Разбери, не се шегувам. Това място е опасно.

— Чудесно! Точно такова исках!

— А?

— Какво е това в чашите?

— Това ли? Бира. Благодаря ти, Бродман. Да. Бира. Нали знаеш. Бира.

— Аха. Така типичното питие. Как мислиш, една малка златна монета дали ще бъде достатъчна, за да си я платя? Не искам да обидя някого.

Монетата беше вече наполовина вън от кесията му.

— Крррт — изскърца със зъби Ринсуинд. — Не, искам да кажа, че няма да обидиш никого.

— Добре. Казваш, че мястото е опасно. Имаш пред вид, че го посещават герои и хора на

приключенията и риска, така ли?

Ринсуинд обмисляше чутото.

— Е, и?

— Прекрасно! Бих искал да се запозная с някои от тях.

Магьосникът се сети за едно обяснение.

— Аха, — каза той — дошъл си да наемеш войници („воини, които се бият за племето най-вече с млечни орехи“)?

— О, не, не. Просто искам да ги видя. За да мога, когато се върна у дома, да кажа, че наистина съм го направил.

На Ринсуинд му мина през ума, че една среща с по-голямата част от клиентелата на „Барабана“ би означавала, че Двуцветко никога няма да се върне у дома, освен ако не живееше надолу по течението на реката, и ако то случайно не го отнесе дотам.

— Къде живееш? — попита той. Забеляза, че Бродман се е измъкнал в някоя от стаите отзад. Хю ги наблюдаваше подобрително от една съседна маса.

— Чувал ли си за града на Бес Паларджик?

— Ами, аз не съм бил много дълго в Троб. Само минавах оттам и...

— О, не, той не е в Троб. Аз говоря на Троб, защото в нашите пристанища има много битробски моряци. Бес Паларджик е най-голямото морско пристанище на Ахатовата Империя.

— Струва ми се, че... никога не съм чувал за нея.

Двуцветко учудено повдигна вежди.

— Не? Тя е доста голяма. Плаваш от Кафявите Острови по посока на часовниковата стрелка около седмица и си там. Добре ли си?

Той бързо заобиколи масата и започна да тупа магьосника по гърба. Ринсуинд се задави с бирата.

Това беше Уравновесяващият Континент.

На три пресечки от там някакъв старец пусна една монета в колба с киселина и леко я завъртя. Бродман чакаше нетърпеливо. Чувстваше се много неудобно в тази стая, изпълнена с шумовете от бъчви и бълбукащи стъкленици, и по чиито лавици неясни, тъмни сенки намекваха за черепи и разни препарирани небивалици.

— Е? — попита той.

— С тези неща не може да се бърза — раздразнено отвърна старият алхимик. — Анализът продължава дълго. Ах! — Той побутна колбата, където монетата сега лежеше в зелен водовъртеж. Пресметна нещо върху парче пергамент.

— Изключително интересно — най-сетне проговори той.

— Истинска ли е?

Старецът стисна устни.

— Зависи какво разбираш под този термин — каза той. — Ако въпросът ти е дали тази монета се равнява на петдесетдоларова, например, тогава отговорът е не.

— Знаех си аз. — изкрещя кръчмарят и се втурна към вратата.

— Мисля, че не съм съвсем ясен — спря го алхимикът.

Бродман се обърна ядосано.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами, как да ти кажа, по един или друг начин, при сеченето си нашите монети са били разредени с течение на времето. Съдържанието на злато в една обикновена монета е едва 4/12, а останалите части се допълват със сребро, мед...

— Е и какво от това?

— Казах ти, че тази монета не е като нашите. Тя е от чисто злато.

Бродман си тръгна на бегот, а алхимикът остана известно време загледан така в тавана. После извади едно миниатюрно парченце фин пергамент, порови за химикал из останките и боклуците по работната си маса, и написа съвсем кратко, малко съобщение. След това се приближи до клетките с бели гълъби, черни петлети и други опитни животни. От една клетка извади плъх със сребриста кожа, нави пергамента в шишенцето, прикрепено за задния му крак и го пусна.

Животното подуши пода за миг, а после изчезна в една дупка в най-отдалечения край на стаята.

Някъде по същото това време една гадателка, която живееше от другата страна на квартала и досега никак не ѝ беше вървяло, случайно погледна в гадателската си стъкленица, нададе лек писък и до един час успя да продаде всичките си скъпоценности, цялото си най-разнообразно магическо снаряжение, повечето от дрехите си и почти всичко останало, което притежаваше и не можеше да се носи удобно върху най-бързия кон, който тя успя да си купи. Самият факт, че когато по-късно къщата ѝ се срина в пламъците, тя пък умря в странно свличане на почвата в Планините Морпорк, говори красноречиво, че и Смърт* също има чувство за хумор.

[* В книгите на Тери Пратчет за Диска, Смърт е от мъжки род. Бел.ред.]

Почти в същия миг, когато пощенският плъх потъна в лабиринта от подземни пътеки под града, като бягаше напред, подчинен на непогрешим древен инстинкт, Патрицият на Анкх-Морпорк взе писмата, доставени тази сутрин от един албатрос. Той замислено погледна отново най-горното от тях и повика шефа на шпионите си.

А в „Пробития Барабан“ Ринсуинд зяпнал слушаше разказа на Двувцветко.

— И така, реших сам да проверя — говореше дребничкият човек. — Осем години спестявания — ето това ми струва пътуването. Но си заслужава всяка дадена половинка рину. Искам да кажа, ето ме, на. В Анкх-Морпорк — възпетият в разкази и песни. По улиците, които са познавали стъпките на Ерик Бялата Сабя. И Хран Варварина, и Бравд от Централните Земи, и Невестулката... Знаеш ли, всичко е точно така, както си го представях.

Смаяното лице на Ринсуинд бе застинало в ужас.

— Просто не издържах повече там отзад в Бес Паларджик — щастливо продължаваше да разказва Двувцветко, — да си седя ей тъй цял ден на бюрото и да събирам колонки с числа, и да чакам само едната пенсия накрая... Къде е романтиката във всичко това? Двувцветко, казах си аз, сега или никога. Не си струва само да слушаш приказки. Ти можеш да отидеш там. Сега му е времето да престанеш да се мотаеш по доковете и да слушаш разказите на моряците. Така че, съставих си един разговорник и си купих билет за следващия кораб за Кафявите Острови.

— Без пазачи? — промърмори Ринсуинд.

— Не. Защо? Че имам ли нещо, което си струва да се открадне?

Ринсуинд се прокашля.

— Ти имаш, ъ-ъ, злато.

— Някакви си две хиляди рину. Едва ли ще стигнат да преживее с тях човек месец — два. У дома, де. Предполагам, че тук ще ми стигнат за малко по-дълго време.

— Рину е една от тези големи златни монети, нали? — попита Ринсуинд.

— Да — Двувцветко обезпокоено погледна към магьосника над странните си леши. — Как мислиш, две хиляди ще ми стигнат ли?

— Крррт — Ринсуинд изскърца със зъби, — т.е., да — достатъчно са.

— Добре тогава.

— Хм. Всички ли в Ахатовата Империя са богати като теб?

— Аз? Богат? За бога, какво те накара да мислиш така? Та аз съм само един беден чиновник! — и после добави: — Дали не платих на кръчмаря твърде много, а?

— Е, можеше и с по-малко да мине — призна Ринсуинд.

— Аха. За следващия път ще знам. Явно имам много да уча. Хрумна ми една идея. Ринсуинд, би ли се съгласил да те наема като ъ-ъ, не знам, може би думата „водач“ най-подхожда в този случай? Мисля, че мога да си позволя да ти плащам по едно рину на ден.

Ринсуинд понечи да отвори уста, за да отговори, но усети как думите се скупчват в гърлото му и отказват да излязат в този свят, който започваше да се побърква със светкавична скорост. Двуцветко се изчерви.

— Аз те обидих — каза той. — Молбата ми беше чисто нахалство, отправена към професионалист като теб. Без съмнение имаш цял куп планове, към които искаш да се върнеш... някои дела по висша магия, сигурно...

— Не — едва-едва проговори Ринсуинд, — не точно в този момент. Та казваш едно рину, значи? Едно на ден. Всеки ден ли?

— Струва ми се, че предвид обстоятелствата би трябвало да ги направя рину и половина на ден. Плюс всички непредвидени разходи, естествено.

Магьосникът се окопоти и се попривдигна величествено.

— Чудесно — каза той, — прекрасно.

Двуцветко посегна към кесията си и извади голям, кръгъл, златен предмет, погледна го за миг и го прибра обратно. Ринсуинд не успя да го разгледа добре.

— Мисля, че сега бих искал да си почина малко — каза туристът. — Преходът беше дълъг. А след това, ако нямаш нищо против, би ли дошъл да ме вземеш следобед да поразгледаме града.

— Добре.

— Тогава бъди така добър, моля те, и помоли кръчмаря да ми покаже стаята.

Ринсуинд изпълни молбата му и пред очите му нервният Бродман, който бе влетял от една от задните стаи, поведе Двуцветко нагоре по дървените стълби зад бара. Няколко секунди по-късно Багажа стана и заситни след тях.

После магьосникът се вгледа в шестте големи монети в ръката си. Двуцветко бе настоял да му плати предварително надницата за първите четири дни.

Хю кимна с глава и му се усмихна насърчително. Ринсуинд му се озъби.

Като студент Ринсуинд никога не бе получавал високи оценки по „предсказване“, но сега в мозъка му задействаха неизползвани схеми и бъдещето, изрисувано в ярки цветове, можеше да се прочете в очите му. Между плешките започна да го сърби. Знаеше, че най-разумното нещо, което би могъл да направи, е да си купи кон. Трябва да е бърз и скъп кон — веднага, но Ринсуинд не можа да се сети за някой търговец на коне, който да е толкова богат, че да може да върне рестото от почти цяла унция злато.

А след това с помощта на останалите пет монети естествено ще може да установи добра практика на безопасно разстояние оттук, да кажем, на двеста мили. Това щеше да е най-разумното.

Но какво щеше да стане с Двуцветко — съвсем сам в един град, където даже и хлебарките притежавал непогрешим усет за златото? Човек трябваше да е истински мръсник, за да го изостави.

Патрицията на Анкх-Морпорк се усмихна, но само привидно.

— Та казваш, Централната Порта, така ли? — промърмори той.

Началникът на стражата пъргаво отдаде чест.

— Тъй вярно, господарю. Трябваше да застреляме коня, за да го спрем.

— Което пък абсолютно директно те води тук, — каза Патрицията и погледна надолу към Ринсуинд. — А ти какво ще кажеш за себе си?

Говореше се, че едно цяло крило от двореца на Патриция е пълно с чиновници, които

прекарваха дните си в подреждане, съпоставяне и осъвременяване на цялата информация, събрана от идеално организираната шпионска мрежа на техния господар. Ринсуинд не се съмняваше в това. Той хвърли бегъл поглед към балкона, който минаваше покрай едната страна на залата за аудиенции. Едно внезапно побягване, един бърз скок... моментална градушка от стрели на арбалет. Той потрепери от страх.

Патрицията опря брадичка в окичената си с пръстени ръка и погледна магьосника с очички, малки и твърди като мъниста.

— Я да видим — започна той, — клетвонарушение, кражба на кон, пускане в обръщение на фалшиви монети... да, струва ми се, че те чака Арената, Ринсуинд.

Това беше прекалено.

— Не съм откраднал коня! Купих го законно!

— Но с фалшиви пари. Така че, това е техническа кражба.

— Но тези рину са от чисто злато!

— Рину ли? — Патрицията завъртя една от тях в дебелиите си пръсти. — Така ли се наричат? Много интересно. Но, както и самият ти казваш, не приличат много на долари...

— Ами, естествено, че не са...

— Аха! Значи признаваш?

Ринсуинд отвори уста да каже нещо, поразмисли и пак я затвори.

— Точно така. А отгоре на всичко, идва, разбира се, и моралният позор от страхливото ти предателство спрямо посетител на този бряг. Срамота, Ринсуинд!

Патрицията неопределено махна с ръка. Стражите зад Ринсуинд се отдръпнаха назад, а началникът им направи няколко крачки вдясно. Изведнъж Ринсуинд се почувства много самотен.

Известно е, че когато магьосник се кани да мре, самият Смърт идва да го вземе (вместо да възлага задачата на някой свой подчинен, като Болест или Глад, какъвто по принцип е обичаят). Ринсуинд нервно се огледа наоколо за високата фигура в черно (магьосниците, даже и нескопосаните, освен пръчици и конуси в очните си ябълки имат и нищожно малки октагончета, които им дават възможност да виждат в далечната октарина — основния цвят, на който всички останали цветове са просто бледи сенки, падащи върху нормалното четириизмерно пространство. Знае се, че той представлява нещо като флуоресцентно зеленикаво-жълто лилаво).

Не беше ли това проблясваща фигура в ъгъла?

— Разбира се — каза Патрицията, — аз бих могъл да бъда и снизходителен.

Сянката изчезна. Ринсуинд вдигна очи, а на лицето му беше изписана идиотска надежда.

— Да? — понита той.

Патрицията отново махна с ръка. Ринсуинд видя как стражите излизат от залата. Останал насаме с върховния господар на градовете-близнаци, той почти си пожела те да се върнат.

— Приблужи се насам, Ринсуинд — заповяда Патрицията. Той посочи купата с разни вкусни ястия върху ниска ониксова маса до трона. — Искаш ли кристализирана медуза? Не?

— Хм, не — каза Ринсуинд.

— А сега искам много внимателно да чуеш какво ще ти кажа — дружелюбно каза Патрицията, — в противен случай ще умреш. По много интересен начин. След известно време. Моля те, престани да се въртиш като шило.

— Тъй като все пак си шо-годе някакъв магьосник, естествено знаеш, че ние живеем в свят с формата на диск. И хората вярват, че някъде към далечния му край съществува континент, който, макар и малък, е равен по тегло на всички мощни земни маси, взети заедно, в това полукълбо? А това, според една древна легенда, се дължи на факта, че той е направен предимно от злато?

Ринсуинд кимна с глава. Кой не беше чувал за Уравновесяващия Континент? Някои моряци даже вярваха на детските приказки и тръгваха да го търсят.

И разбира се, или се връщаха с празни ръце, или изобщо не се връщаха. Според мнението

на по-сериозните моряци, вероятно ги изяждаха гигантски морски костенурки. Защото, естествено, Уравновесяващият Континент не беше нищо друго, освен соларен мит.

— Разбира де, че той съществува — каза Патрицият. — И макар че не е направен от злато, вярно е, че златото там е много разпространен метал. По-голямата част от неговата маса е изградена от огромни октиронови залежи, дълбоко в земната кора. И така, за проникателен човек като теб е ясно, че съществуването на Уравновесяващия Континент представлява смъртна опасност за хората тук... — той млъкна и се загледа в опуления Ринсуинд. После въздъхна и попита: — Случайно да си изгубил нишката на мисълта ми?

— Амгхх — Ринсуинд преглътна и облиза устните си. — Искам да кажа, че не. Искам да... ами, злато.

— Ясно — меко каза Патрицият. — Може би ти се струва, че би било прекрасно да отидеш до Уравновесяващия Континент и да докарат един кораб, натоварен със злато?

Ринсуинд имаше предчувствието, че са му заложили някакъв капан.

— Да? — осмели се да попита той.

— Ами ако всеки човек по брега на Кръглото Море има своя собствена планина от злато? Какво ще стане тогава? Помисли внимателно!

Ринсуинд сбърчи чело. Мислеше.

— Ами, всички бихме били богати?

Последвалото охлаждане му подсказа, че отговорът му не е верен.

— Освен това, Ринсуинд, бих искал да ти кажа, че между Господарите на Кръглото Море и Императора на Ахатовата Империя, както го титулуват, съществуват известни връзки — продължи Патрицият. — Съвсем слаби. Между нас има съвсем малко общи неща. Ние не притежаваме нищо, което те желаят, и те нямат нищо, което ние можем да си позволим. Това е стара Империя, Ринсуинд. Стара и коварна, жестока и много, много богата. Така че разменяме си братски поздравии с пощенски албатроси. През нередовни интервали от време.

— Едно такова писмо пристигна тази сутрин. Поданик на Императора изглежда си е наумил да посети нашия град. Явно иска да го разгледа. Само един луд може да изтърпи всичките лишения и да прекоси Океана по Посока на Часовниковата Стрелка, само за да _види_ нещо. Както и да е.

— Пристигнал е тази сутрин. Могло е да срещне някой велик герой или пък най-коварния от всички крадци. Но е срещнал теб. Наел те е за екскурзовод. Ринсуинд, ти ще бъдеш водач на този _оглеждач_, на този Двуветко. Ще се погрижиш той да се върне у дома с хубави впечатления от нашата малка родина. Какво ще кажеш за това?

— Ъхъ. Благодаря, Господарю — с жалък глас каза Ринсуинд.

— Естествено, има и един друг момент. Ще бъде истинска трагедия, ако на нашия малък посетител му се случи нещо лошо. Ще бъде ужасно, ако той, например, умре. Ужасно за цялата ни земя, тъй като Ахатовият Император се грижи за своята и е абсолютно сигурно, че може да ни унищожи с едно единствено кимване. А това ще бъде ужасно за теб, Ринсуинд, защото за оставащите седмици преди огромната наемна имперска флота да пристигне тук, някои мои слуги ще се погрижат за това, когато отмъстителите дойдат, гневът им да се уталожи при вида на все още живата ти особа. Има някои магии, които могат да задържат живота в тялото, не дай боже!, и, а-а, виждам по лицето ти, че започваш да разбираш.

— Арргх.

— Моля?

— Да, Господарю. Аз ще се погрижа, ть-ть-ть, искам да кажа, ще се постарая да се погрижа, ами, ть-ть-ть, ще се опитам да се грижа за него и да не му се случи нищо лошо. — „А след това ще се хвана да жонглирам със снежни топки из Ада“, горчиво продължи да си говори наум той.

— Чудесно! Разбрах вече, че ти и Двуветко сте в отлични отношения. Прекрасно начало. Щом той се завърне по живо, по здраво в родината си, ще разбереш, че не съм неблагодарен.

Може даже да снема обвиненията срещу теб. Благодаря ти, Ринсуинд. Можеш да си вървиш.

Ринсуинд реши да не пита дали ще му върнат останалите пет рину. Много предпазливо заотстъпва към вратата.

— А, и още нещо! — гласът на Патриция го застигна, докато търсеше опипом држката на вратата.

— Да, Господарю? — попита той със свито сърце.

— Убеден съм, че няма и да си помислиш да избягаш от задълженията си, като опитаеш да напуснеш града. Знам, че си роден гражданин на този град. Но можеш да бъдеш сигурен, че господарите на другите градове ще бъдат уведомени за тези условия до довечера.

— Уверявам Ви, че подобна мисъл даже не ми е минавала през ума, Господарю.

— Наистина ли? Тогава, ако бях на твоё място, бих дал лицето си под съд за клевета.

Ринсуинд се втурна като хала към „Пробития Барабан“ и стигна там точно навреме, за да се сблъска с някакъв мъж, който излезе заднешком и много бързо. Припряността на непознатия се дължеше отчасти на копие, което стърчеше от гърдите му. Той изклокочи бурно и се строполи мъртъв в краката на магьосника.

Ринсуинд надникна иззад вратата и рязко отскочи назад при вида на една тежка брадва, която профуча край него шумно като яребица.

Второ предпазливо оглеждане му подсказа, че май ударът е бил сполучлив. Тъмният салон на „Барабана“ представляваше сбирщина биещи се мъже, една значителна част от тях — третият му и по-продължителен поглед го потвърди — вече на парчета. Ринсуинд залитна назад, когато една яростно запратена табуретка прелетя наблизо и се разби с трясък на отсрещната страна на улицата. В следващия миг той се шмугна вътре.

Беше облечен в тъмен плащ, потъмнял още повече от постоянното носене и от нередовното пране. В яростния мрак никой като че ли не забеляза тъмната сянка, която отчаяно се въртеше от маса на маса. По едно време един от биещите се, олюлявайки се назад, стъпи на нещо като пръсти. Няколко от нещо, което му заприлича на зъби, го ухапах за глезена. Той изпищя пронизително и само за миг отслаби бдителността си, но този миг се оказа предостатъчен един изненадан противник да замахне със сабята си и да го прониже.

Ринсуинд стигна до стълбището като смучеше наранената си ръка и подтичваше със странна, полуприведена походка. Една стрела от арбалет изсвистя и се заби в перилата над него. Той изхленчи.

После се втурна и изкачи стъпалата на един дъх, като във всеки един миг очакваше да го застигне този път, по-точен удар.

Горе, в коридора той се изправи, едва поемайки си дъх, и видя, че подът пред него е застлан с трупове. Огромен мъж с черна брада и с окървавена сабя в едната си ръка натискаше ръчката на вратата.

— Ей! — изкрещя Ринсуинд. Мъжът се огледа, почти разсеяно извади къса кама от препаската с оръжия и я запрати към магьосника. Ринсуинд се наведе. Зад гърба му последва кратък вик, мъжът с арбалета изпусна оръжието си и се хвана за гърлото.

Великанът вече посягаше за втори нож. Обезумял от страх, Ринсуинд се огледа наоколо, а след това в дива импровизация зае магьосническа поза.

Вдигна ръка и я разпери:

— Асопити! Киоруча! Бийзълблор!

Мъжът се поколеба, а очите му заподскачаха нервно насам-натам, докато чакаше магията. Заключение, че въобще няма да последва никаква магия, го осени точно в мига, когато Ринсуинд се хвърли яростно към него и го ритна с все сила в слабините.

Докато той пищеше и се държеше с две ръце за корема, магьосникът блъсна вратата, вмъкна се вътре, затръшва я след себе си и задъхано се облегна на нея.

Тук, вътре, беше тихо. А и Двувцветко си спеше кротко на леглото. До самия му край

стоеше и Багажа.

Ринсуинд направи няколко крачки напред — алчността го теглеше с такава лекота, като че беше на колелца. Сандъкът беше отворен. Вътре имаше торби, а в една от тях проблясва злато. За миг любовта към парите взе връх над предпазливостта, той внимателно протегна ръка... но каква полза от това? Никога няма да може да им се наслади. Неохотно отдръпна ръка и с изненада видя как отвореният капак на сандъка леко потрепери. Не се ли помръдна малко, сякаш разлюлян от вятър?

Ринсуинд погледна пръстите си, после погледна капака. Изглеждаше тежък и беше обкован с месингови ленти. Сега не помръдваше.

Какъв вятър?

— Ринсуинд!

Двуцветко скочи от леглото. Магьосникът пък отскочи назад и изкриви лицето си в усмивка.

— Скъпи приятелю, точно навреме идваш! Сега ще обядваме, а след това — сигурно си подготвил чудесна програма за следобеда!

— Ъ-ъ-ъ...

— Великолепно!

Ринсуинд си пое дълбоко дъх.

— Виж какво — отчаяно заговори той, — нека хапнем някъде другаде. Там долу има леко сбиване.

— Кръчмарска свада ли? Но защо не ме събуди?

— Ами, как да ти кажа, аз... _какво_?

— Струва ми се, че тази сутрин бях ясен, Ринсуинд. Искам да видя истинския Морпоркски Живот — пазара на робите, Свърталището на Проститутките, Храма на Малките Богове, Гилдията на Просящите... и истинско кръчмарско сбиване. — В гласа на Двуцветко се прокрадва лека нотка на съмнение: — Вие наистина имате такива, нали? Хора, които висят по полилеи, бой със саби върху масата, работите, в които Хран Варварина и Невестулката винаги се забъркват. Разбираш ли? _Вълнуващи неща_.

Ринсуинд тежко се отпусна на леглото.

— Ти искаш да видиш бой? — попита той.

— Да. Има ли нещо лошо в това?

— Като начало — хората получават рани.

— О, аз нямах предвид, че ние ще се намесваме. Само искам да погледам, това е всичко. И да видя някои от прославените ви герои. Нали имате такива? Нали това не са само пристанищни измислици? — А сега, за най-голяма изненада на Ринсуинд, Двуцветко почти се молеше.

— О, да. Всичките си ги имаме — припряно отвърна Ринсуинд. Мислено си ги представи и побърза да се освободи от гледката.

Рано или късно всички герои на Кръглото Море минаваха през портите на Анкх-Морпорк. Повечето от тях бяха от варварските племена, които живееха по-близо до скования в мраз Център, и развиваха нещо като експортна търговия с герои. Почти всички те притежаваха саби от сурова необработена магия, чието безкрайно хармонично съзвучие в астралната равнина правеше на пух и прах всички крехки опити на „приложното магьосничество“ в радиус от много мили наоколо. Но в това отношение Ринсуинд нямаше нищо против тях. Той знаеше отлично, че е само отпаднал студент по магия, така че дали самото появяване на някой герой пред градските порти е достатъчно, за да предизвика експлозия в колбите и материализиране на демони из Магьосническия Квартал, никак не го безпокоеше. Не, това което не харесваше у героите, беше самоубийствената им мрачна унилоост, когато бяха трезви, и пагубната им лудост, когато бяха пияни. Пък и бяха твърде много. От известно време насам някои от най-известните и

привлекателни местности край града се бяха превърнали в същинско сборище от врявата и виковете им. Говореше се, че ще формират рота.

Той си потърка носа. Единствените герои, на които можеше да отдели повече време, бяха Бравд и Невестулката, но и двамата в този момент не бяха в града; и Хран Варварина, който всъщност беше „учен“ според стандартите на Центъра, тъй като можеше да мисли, без да си мърда устните. Носеше се слух, че сега Хран броди някъде По Посока на Часовниковата Стрелка.

— Ей — най-сетне проговори той — виждал ли си някога варварин?

Двуцветко поклати глава.

— Точно от това се страхувах — каза Ринсуинд. — Ами те, те са...

Навън от улицата се чу тупуркане от бягащи крака, а врявата от долния етаж се засили. Преди Ринсуинд да се е свързал достатъчно, че да се хвърли към прозореца, вратата зейна с трясък.

Но вместо побъркания от алчност дивак, когото очакваше да види, той се озова очи в очи с кръглоликия червендалест Старши Полицай на Стражата. Той отново започна да диша. Разбира се. Стражата винаги внимаваше да не се намесва твърде рано в някое сбиване, където силите не са недвусмислено в нейна полза. Тая работа докарваше до пенсия, така че изискваше предпазливи, обмислящи всяка своя стъпка хора.

Старши Полицаят погледна кръвнишки Ринсуинд, а после зяпна Двуцветко с нескрито любопитство.

— Е, тук всичко наред ли е? — попита той.

— О, всичко е чудесно — отговори Ринсуинд. — Малко позакъсняхте, а?

Полицаят не му обърна внимание.

— Това, чужденецът трябва да е, нали? — попита той.

— Тъкмо напускахме. — бързо каза Ринсуинд и превключи на Троб: — Двуцветко, струва ми се, че е по-добре да обядваме някъде другаде. Знам някои местенца.

Той излезе в коридора с толкова самоувереност, колкото можа да изцеди от себе си. Двуцветко го последва, а няколко секунди по-късно се чуха сподавените въздишки на полицаия, когато Багажът шумно затвори капака си, изправи се, протегна се и заприпка след тях. Стражата долу влачеше трупове навън от стаята. Оцелели нямаше. Пазачите се бяха постарали да подсигурят това, като им бяха оставили предостатъчно време да избягат през задната врата — чиста сделка между предпазливостта и закона, която беше изгодна и за двете страни.

— Кои са тези хора? — попита Двуцветко.

— Ами-и-и, как да ти кажа, просто хора — отговори Ринсуинд. И преди да може да се съдържи, една част от мозъка му, която в момента бездействаше, взе връх над устата му и добави: — Всъщност, герои.

— Наистина ли?

Щом единият ти крак е затънал в Сивата Миазма на Хрул, много по-лесно е да скочиш веднага вътре и да потънеш, отколкото да проточваш борбата. Ринсуинд му отпусна края.

— Да, ей, она там е Ерик Силния-в-ръката, ей там пък е Черният Зенел...

— А Хран Варварина тук ли е? — попита Двуцветко и нетърпеливо се заоглежда. Ринсуинд пое дълбоко дъх.

— Този зад нас е точно той.

Тази лъжа беше толкова чудовищна, че нейните трептения всъщност се разпростряха извън една от по-нисшите астрални равнини чак до Магьосническия Квартал отвъд реката, откъдето тя набра страшна скорост от огромната постоянна вълна на силата, която неизменно кръжи там, и изскочи диво и необузвано в Кръглото Море. Един обертон стигна чак до самия Хран, който по това време се биеше с няколко гнола на една ронлива издатина високо горе в Планините Кадерак, и необяснимо защо предизвика краткотрайното му прилошаване.

Междувременно Двуцветко бе вдигнал капака на Багажа и бързо дърпаше навън тежък черен куб.

— Това е фантастично! — викаше той. — У дома никога няма да ми повярват!

— Какво се кани да прави? — подозрително попита Старшият Полицай.

— Радва се, че ни спасихте — отговори Ринсуинд. Той погледна отстрани черната кутия, като почти очакваше тя да експлодира или да започне да издава странни музикални тонове.

— Аха — каза полицаят. Той също беше зяпнал в кутията.

Двуцветко им се усмихваше жизнерадостно.

— Бих искал да увековеча събитието — каза той. — Би ли могъл да ги помолиш да застанат до прозореца, а? И, ъ-ъ-ъ, Ринсуинд?

— Да?

Двуцветко се вдиша на пръсти, за да му го прошушне.

— Предполагам, че знаеш какво е това, нали?

Ринсуинд погледна към кутията. Тя имаше кръгло стъкло око, което изпъкваше от центъра на едната страна, и ръчка отзад.

— Не съвсем.

— Това е устройство за правене на бързи снимки — каза Двуцветко. — Съвсем ново изобретение. Много се гордея с него, но, виж, дали тези господа, ами... искам да кажа, няма ли да се... уплашат? Би ли им обяснил? Разбира се, аз ще им се отплатя за времето, което ще ми отделят.

— Той има кутия с дяволче вътре, което рисува снимки, — кратко каза Ринсуинд. — Направете каквото нека тоя луд и той ще ви даде злато.

Стражата нервно се усмихна.

— Бих искал и ти да си на снимката, Ринсуинд. Чудесно. — Двуцветко извади златния диск, който Ринсуинд бе забелязал по-рано, примигва срещу невидимото му лице за миг, промърмори „30 секунди като че ли ще са достатъчно“, и весело извика: — Моля, усмихнете се!

— Усмихнете се! — изръмжа Ринсуинд. Нещо в кутията забръмча.

— Точна така!

Високо горе над Диска се виеше вторият албатрос; толкова високо, че малките му оранжеви очички на практика обхващаха целия свят и огромното, бляскаво, опасващо го Кръгло Море. За единия му крак беше завързана жълта капсула със съобщение. Далече долу, невидима през облаците, птицата, която бе донесла първото послание до Патриция на Анкх-Морпорк, спокойно летеше обратно към вкъщи.

Ринсуинд гледаше с удивление миниатюрния стъклен квадрат. Това беше той, без никакво съмнение — една мъничка фигурка, в прекрасно съчетание на цветовете, изправена пред група стражи с физиономии, замръзнали в ужасени усмивки. Когато протегнаха глави иззад рамото му, за да видят по-добре, от мъжете наоколо се изтръгна безмълвна уплашена въздишка.

Ухилен, Двуцветко извади шепа дребни монети, които Ринсуинд вече знаеше, че са четвърт-рину. Той смигна на магьосника.

— Имах подобни проблеми при престоя ми на Кафявите Острови — каза той. — Там помислиха, че иконографът краде и част от душата на този, когото снима. Смешно, нали?

— М-м-да — отговори Ринсуинд, а след това, тъй като някакси това не стигаше, за да поддържа своята част от разговора, добави: — Макар че, струва ми се, това не прилича много на мен.

— Много лесно се работи с него — каза Двуцветко, без да обърне никакво внимание на

думите му. — Виж, единственото, което трябва да направиш, е да натиснеш копчето. Останалото е работа на иконографа. А сега аз ще застана ей там, до Хран, а ти ще направиш снимката.

Монетите укротиха тревогата на стражите така, както това може да направи само златото, а само 30 секунди по-късно Ринсуинд с изненада установи, че държи в ръцете си малък стъклен портрет на Двуветко, стиснал огромен, назъбен нож и с такава усмивка, сякаш са се сбъднали всичките му мечти.

Обядваха в малка гостилница близо до Месинговия Мост, а през това време Багажът се беше настанил под масата. Храната и виното, които далеч превъзхождаха обичайното меню, на което Ринсуинд беше свикнал, си казаха думата и му помогнаха да се поотпусне. Нещата ще се оправят, реши той. Малко изобретателност и повече съобразителност — това беше всичко, от което имаше нужда сега.

Двуветко изглежда също се беше замислил. Забил съсредоточено поглед в чашата с вино, той попита:

— Предполагам, че сбиванията по кръчмите са нещо съвсем естествено тук, нали?

— Ами, кажи-речи, да.

— И сигурно обзавеждането и мебелите се повреждат?

— Обзав... ? А, ясно. Искаш да кажеш, столовете и там, всичко останало. Да, сигурно.

— И това сигурно създава големи проблеми на кръчмарите?

— Ами, честно казано, никога не съм се замислял. Предполагам, че е един от рисковете на професията. Двуветко го погледна замислено.

— Може би бих могъл да помогна. Рисковете са ми работата. А-а-а, това ядене не е ли малко тлъсто?

— Нали каза, че искаш да опиташ типична Морпоркская храна — отвърна Ринсуинд. — Та какво казваш за рисковете?

— О! Аз знам всичко за тях. Такава ми е работата.

— И на мен ми се стори, че казваш точно това. Но и първия път не можах да повярвам.

— О, аз не поемам рискове. Горедолу най-вълнуващото нещо, което ми се е случвало някога, беше, че веднъж съборих масилницата. Аз преценявам рисковете. Ден след ден. Знаеш ли какви са шансовете срещу това да не се запали някоя къща в района на „Червения Триъгълник“ на Бес Паларджик? Петстотин тридесет и осем към едно. Изчислих го! — добави той с нотка на гордост в гласа.

— Какво... — Ринсуинд се опита да сподави оригването си. — защо? ’звинявай. — Нали си още малко вино.

— Защото... — Двуветко млъкна. — Не мога да го кажа на Троб. Струва ми се, че биТробците нямат дума за това. На моя език ние го наричаме... — и той произнесе цял куп неразбираеми чужди думи.

— „За-страх-уловка“ — повтори Ринсуинд. — Каква смешна дума. К’во значи?

— Ами, да речем, че ти имаш кораб, натоварен с, например, златни кюлчета. Той би могъл да налети на буря или да го откраднат пирати. Ти не искаш това да ми се случи, така че си изкарваш „За-страх-уловка-с-полица“. Аз пресмятам шансовете товарът да не се изгуби, като се базирам на прогнозата за времето и събраните сведения за пирати за последните двайсет години, после прибавям нещо, след това ти ми плащаш нещо въз основа на тези изчисления...

— ...и нещото... — Ринсуинд тържествено размахна пръст.

— ...и после, ако товарът се изгуби, аз ти възстановявам парите.

— Възстановяваш?

— Плащам ти стойността на товара — много търпеливо обясни Двуветко.

— Ясно. Нещо като бас, нали?

— Облог ли? Може би, донякъде.

— И ти печелиш с тази „за-страх-уловка“?

— О, то със сигурност си връща капиталовложенията.

Потънал в ярката жълта топлина на виното, Ринсуинд се опита да си представи тази „за-страх-уловка“ в условията на Кръглото Море.

— Не съм сигурен, че разбирам тази „за-страх-уловка“ — твърдо каза той, докато светът мързеливо се въртеше около него. — Виж, магията. Магията я разбирам.

Двуцветко се засмя.

— Магията е едно, а _отразеният-звук-от-подземни-духове_ е друго.

— К'во?

— Какво?

— Смешната дума, която каза — нетърпеливо извика Ринсуинд...

— „Отразеният-звук-от-подземни-духове“?

— Никога не съм го чувал!

Двуцветко се постара да му обясни.

Ринсуинд се постара да разбере.

В дългите следобедни часове те обикаляха града По Посока на Часовниковата Стрелка, отчитано от реката. Водеше Двуцветко, а странният фотоапарат висеше на кожена връзка около врата му. Ринсуинд се влачеше след него, като от време на време спираше, за да похленчи и да провери дали главата му все още си е на мястото.

Следваха ги и някои други. В един град, където публичните екзекуции, дуелите, сбиванията, магьосническите разправии и необичайните събития редовно отмерваха нормалния ход на деня, жителите му бяха овладели професията на любопитни странични наблюдатели до съвършенство. Всички те бяха, до един, изкусно обиграни зяпачи. Във всеки случай, Двуцветко очаровало правеше снимка след снимка на хора, заети — според него — с обичайната си дейност, и тъй като след това четвърт-рину щеше да ги възнагради за причиненото им безпокойство, на минимално разстояние след него вървеше опашка от замаяни и щастливи новобогаташи, готови в случай, че от този луд се изсипеше дъжд от злато.

В Храма на Седморъкия Сек краткото съвещание на свещениците и на ритуалните занаятчии по трансплантация на сърца реши, че високата сто педи статуя на Сек е общо взето твърде свята, за да я изкарат на магьосническа снимка, но заплатените им две рину ги оставиха споделящи учудващото единомислие, че в крайна сметка Той може и да не е чак толкова свят.

Резултатът от продължителното размисляне в Свърталището на Проститутките беше цял куп цветни образователни снимки, една част от които Ринсуинд скри у себе си за собствена и по-детайлна употреба. Щом мозъкът му се изчисти от алкохолните пари, той започна да размишлява много сериозно върху принципа на действие на иконографа.

Даже и некадърните магьосници знаеха, че някои вещества са чувствителни към светлината. Може би стъклените пластинки се подлагаха на действието на някакъв мистериозен процес, в резултат на което светлината, минаваща през тях, замръзваше? Или поне нещо подобно? Много често Ринсуинд го обземаше подозрението, че има някъде нещо по-добро от магията. Обикновено се разочароваше.

Така или иначе, скоро той започна да се възползва от всяка възможност да работи с кутията. Двуцветко се съгласяваше с радост, тъй като това му даваше възможност да се появява на собствените си снимки. Точно тогава Ринсуинд забеляза нещо странно. Притежаването на кутията прехвърляше някаква сила върху този, който я държи — а именно, че всеки, изправен пред хипнотизиращото стъклено око, трябваше безпрекословно да се подчини на властната заповед как да застане и как да изглежда.

Той беше зает тъкмо с това на Площада на Счупените Луни, когато се случи нещастieto.

Двуцветко позираше до един объркан заклинател, а тълпата от новооткритите му

почитатели го наблюдаваше с любопитство и го чакаше да направи нещо смешно и налудничаво.

Ринсуинд клекна на едно коляно, за да нагласи по-добре снимката, и натисна омагьосаната ръчка.

Кутията каза:

— Не става. Свърши ми се розовото.

И пред очите му се отвори незабелязана досега вратичка. Малка, зелена и покрита с отвратителни брадавици човекоподобна фигура се подаде навън, посочи с една ръка с дълги нокти към палитра с най-различни цветове и закрещя срещу него.

— Няма розово! Виждаш ли? — пронизително пищеше малкото хуманоидче. — Няма никаква полза да продължаваш да натискаш ръчката щом няма повече розово, ясно ли ти е? Ако искаше розово, не трябваше да снимаш всичките тези млади госпожици, разбра ли? Отсега нататък е монохром, братле. Ясно?

— Ясно. Да, добре — отговори Ринсуинд. Стори му се, че в едно тъмно ъгълче на малката кутия вижда статив и миниатюрно неоправено легло. Пожела си да се е излъгал.

— Да сме наясно, дотук беше — кресна дяволчето и затръшна вратата. Ринсуинд си помисли, че чува приглушения шум от недоволно мърморене и стържене на столче, което влачеха по земята.

— Двущетко... — започна той и погледна нагоре.

Двущетко беше изчезнал. Докато Ринсуинд оглеждаше тълпата и усещаше как тръпките на ужаса ползват по гърба му, нещо внимателно го бодна в кръста.

— Обърни се бавно — каза един черен като коприна глас. — Иначе се прости с бъбреците си.

Тълпата наблюдаваше с любопитство. По всичко личеше, че това ще е хубав ден.

Ринсуинд бавно се обърна, като усещаше как острието на сабята дращи в ребрата му. В другия ъ край разпозна Стрен Уидъл — крадец, жесток фехтовач, неудовлетворен кандидат за титлата „най-лош човек в света“.

— Здравсти! — немощно каза той. На няколко крачки оттам забеляза няколко несимпатични, студени, равнодушни мъже, които повдигаха капака на Багажа и развълнувано сочеха торбите със злато. Уидъл се усмихна. Това отне мъжеството от белязаното му с рани лице.

— Знам те аз тебе, мизерен магьоснико! Онова нещо там какво е?

Ринсуинд усети как капакът на Багажа леко потрепва, въпреки че не духаше вятър. А той продължаваше да стиска фотоапарата.

— Това ли? Прави снимки — бодро каза той. — Ей, я задръж тай усмивка, а, става ли? — Той бързо отстъпи назад и насочи кутията.

За един миг Уидъл се поколеба.

— Какво? — попита той.

— Чудесно, задръж така... — говореше магьосникът.

Крадецът спря, после изръмжа нещо и отдръпна сабята си.

Чу се едно „шрак“ и след него вой и страшни писъци. Ринсуинд не се огледа от страх пред ужасните неща, които можеше да види, а докато Уидъл се усети да го потърси отново, той вече беше на другия край на Площада, и продължаваше да набира скорост.

Албатросът се спускаше с бавен, широк замах на крилете, но полетът му завърши в не чак толкова достолепие кълбо перушина, когато тупна тежко върху платформата си в Патрицианската градина с птици.

Пазачът на птиците, който дремеше на слънцето и въобще не очакваше друго послание от далеко толкова скоро след тазсутрешното, скочи на крака и погледна нагоре.

Няколко секунди по-късно той вече бягаше по коридорите на двореца, стиснал капсулата

със съобщението и — поради невниманието си, подпомогнато от изненадата — смучеше отвратителната рана от клон върху ръката си.

Ринсуинд тичаше тежко по някаква уличка, като въобще не обръщаше внимание на яростните викове, които идваха от фотоапарата. По едно време забърса една висока стена с избелелия си плащ, който се развяваше около него като перата на рошава гарга. Той се озова в предния двор на някакъв магазин за килими, разбута стоката и клиентите, шмугна се през задния изход, без да успее даже да се извини, потъна в една друга уличка и спря като залитна опасно, точно в мига, когато щеше без да мисли да се хвърли в Анкх.

Известно е, че има такива загадъчни реки, една единствена капка от които е достатъчна, за да отнеме живота на човек. След мътното си криволичене през градовете-близнаци, и река Анкх можеше да се окаже една от тях.

Яростните викове в далечината се извисиха в пронизителен ужасен вой. Ринсуинд отчаяно се огледа за лодка или за нещо, за което да се хване и да се изкачи по голите стени, които го заграждаха.

Беше попаднал в капан.

Неканена, Магията се надигна в съзнанието му. Може би не беше вярно, че той я е научил; тя го беше научила. Случката беше довела до изгонването му от Невидимия Университет, защото заради един облог той се бе осмелил да разгърне страниците на последния останал екземпляр от личната магьосническа книга на Създателя — Октавата (докато университетският библиотекар се занимаваше с нещо друго). Магията беше изскочила от страницата и моментално се беше врязала дълбоко в съзнанието му, откъдето даже и общите талантливии усилия на Медицинския факултет не успяха да я примамят да излезе. Те не можаха да установят и коя точно беше Магията, освен това, че беше една от осемте основни магии, които са сложно преплетени със самата тъкан на времето и пространството.

И оттогава тя проявяваше обезпокоителна тенденция: винаги, когато Ринсуинд беше преуморен или много уплашен, тя напираше да бъде казана.

Той стисна здраво зъби, но първата сричка изби в ъгълчетата на устата му. Лявата му ръка се вдигна неволно и, щом магическата сила го завъртя във вихъра си, заискри в октаринови пламъци...

Багажът полетя към ъгъла, а няколко стотните му крачка се задвижиха като бутала.

Ринсуинд зяпна. Магията отмря, наказана.

Сандъкът не личеше да е затруднен по някакъв начин нито от прикриващото го метнато върху него декоративно одеало, нито от крадеца, който висеше на една ръка от капака. Висеше, в съвсем буквален смисъл, с мъртва тежест. По-нататък по капака личаха останките от два пръста с неизвестен притежател.

Багажът спря на няколко крачки от магьосника и след миг прибра крачетата си. Ринсуинд не виждаше никакви очи, но въпреки това беше сигурен, че той го наблюдава. С очакване.

— Ш-ш-шт — тихо каза той. Багажът не помръдна, но капакът изскърца и се отвори, като пусна мъртвия крадец.

Ринсуинд си спомни за златото. Както би могло да се предположи, сандъкът трябваше да си има господар. Двувъздушно отсъстваше, да не би тогава да си беше осиновил него?

Започваше отливът и той виждаше как на жълтата следобедна светлина разни останки плават към Речната Порта, която се намираще едва на някакви си сто ярда надолу по течението. Щеше да му отнеме само секунда и мъртвият крадец щеше да се присъедини към тях. А даже и да го намереха по-късно, едва ли щеше да се вдигне много шум. Пък и акулите в устието на реката бяха свикнали на здрава, редовна храна.

Ринсуинд гледаше как тялото се отдалечава надолу по водата и обмисляше следващата си

стъпка. Багажът вероятно ще може да плава по повърхността. Трябваше само да изчака да се здрачи и след това да се възползва от отлива. Надолу по течението имаше цял куп диви места, където би могъл да излезе от водата, а после... е, ако Патрицията наистина е разпратил сведения за него, ами, тогава чифт нови дрехи и едно бръснене би трябвало да свършат работа. Във всеки случай, съществуваша и други земи, а той пък имаше дарба за чужди езици. Нека само да стигне до Химера или до Гоним, или до Екалпон — и половин дузина армии няма да могат да го върнат обратно. А после... богатство, удобство, сигурност...

Оставаше, естествено, проблемът с Двуветко. Ринсуинд си позволи за един миг да изпита тъга.

— Можеше да е и по-зле — каза той като за сбогом. — Можеше да бъда аз.

Но когато се опита да се раздвижи, се оказа, че нещо задържа плаща му.

Изви врат и видя, че крайт му е притиснат здраво от капака на Багажа.

— А, Горфал! — любезно каза Патрицията. — Влез, седни. Мога ли да те насиля да изядеш една захаросана морска звезда?

— Целият съм на вашите заповеди, господарю — спокойно отговори старият мъж, — освен, може би, що се отнася до консервираните бодлокожи.

Патрицията повдигна рамене и посочи с поглед свитъка на масата.

— Прочети това — каза той. Горфал взе пергамента и едната му вежда леко се сбърчи, щом видя познатите идеограми на Златната Империя. За около минута той чете мълчаливо, а след това обърна свитъка, за да разгледа в подробности печата върху обратната страна.

— Ти си известен като специалист по въпросите на Империята — каза Патрицията. — Можеш ли да обясниш това?

— Познанието в областта на Империята се заключава много по-малко в отчитането на конкретни събития, отколкото в изучаването на определен тип мислене — каза старият дипломат. — Да, съобщението е интересно, но не е изненадващо.

— Тази сутрин Императорът ми даде инструкции — Патрицията си позволи лукса да се намръщи, — инструктира ме да пазя този там, Двуветко, Горфал. Сега по всичко личи, че трябва да наредя да го убият. Това не те ли учудва?

— Не. Императорът е само едно дете. Той е... идеалист. Страстен, при това. За народа си е бог. А следобедното писмо, освен ако не греша тотално, е от Деветте Въртящи се Огледала Великия Везир. Остарял е на служба при няколко Императора. Той се отнася към тях като към необходим, но досаден елемент за успешното съществуване на Империята. Обича всяко нещо да си стои на мястото. Империята не е била създадена, като са позволявали на разни неща да напускат от мястото си. Така мисли той.

— Започвам да разбирам... — каза Патрицията.

— Така-а-а — Горфал се усмихна под мустак. — Е, този турист е нещо, което не си е на мястото. След като отстъпи пред желанието на своя господар, Деветте Въртящи се Огледала ще се погрижи — сигурен съм в това — да вземе мерки с оглед на това един турист да не бъде допуснат да се върне у дома и да донесе със себе си (кой знае!) болестта на неудовлетворението. Империята обича хора, които си седят там, където ги е сложила. Така че, толкова по-удобно, ако този Двуветко изчезне завинаги някъде из варварските земи. Т.е. тук, господарю.

— И какво предлагаш?

Горфал сви рамене.

— Просто да не правите нищо. Нещата без съмнение ще се уредят от само себе си. Макар че... — той се почеса замислено по ухото — може би Гилдията на Убийците...?

— А, да — каза Патрицията — Гилдията на Убийците. Кой им е президент в момента?

— Злорф Фланеления крак, господарю.

— Ще поговориш с него, нали?

— Така да бъде, господарю.

Патрицията кимна. Всичко това го поуспокои. Той беше съгласен с Деветте Въртящи се Огледала — животът и без това беше труден. Би било по-добре, ако хората стояха там, където са сложени.

Бляскави съзвездия грееха над свят Диска. Един след друг търговците затваряха капациите на магазините си. Един по един джебчий, крадци, данъчни акули, проститутки, илюзионисти, рецидивисти и обирджии по домовете се събуждаха и закусваха. Магьосниците се залавяха за многоизмерните си дела. Тази вечер щяха да се срещнат две мощни планети и небето над Магьосническия Квартал вече беше задръстено от преждевременни магии.

— Виж какво — каза Ринсуинд, — така няма да стигнем доникъде.

Той помръдна настрани. Багажът го последва като вярно куче със заплашително полуотворен капак. Ринсуинд за миг обмисли възможността за един отчаян скок към свободата. Капакът щракна в очакване.

„Все едно, това проклето нещо така или иначе ще ме последва“, безнадеждно си помисли той. Целият му вид беше такъв упорит и твърдоглав. Ринсуинд имаше гадното предчувствие, че даже и да успееше да се добере до кон, Багажът ще го последва на бегот със собствена скорост. И така безкрай. През реки и океани. Ще се приближава бавно всяка нощ, когато той ще трябва да спре, за да поспи. И така, най-сетне, един ден, в някой екзотичен град и след много години, той ще чуе шума от стотици миниатюрни крачета, които бързо-бързо го застигат по пътя отзад...

— Хванал си не този, когото трябва! — изпъшка той. — Не съм виновен аз! Аз не съм го отвлякъл!

Сандъкът леко се придвижи напред. Сега само една тясна ивица мазен вълнолом делеше краката на Ринсуинд от реката. Осени го сигурното предчувствие, че сандъкът ще може да плува по-бързо от него. Опита се да не си представя какво ли ще бъде да се удави в Анкх.

— Няма да спре, докато не отстъпиш, не ти ли е ясно — каза едно гласче, готово за разговор.

Ринсуинд погледна към иконографа, който още висеше на врата му. Капакът му беше отворен, а джуджето, облегло се на рамката, пушеше лула и наблюдаваше весело какво става.

— Поне ще те вкарам и теб заедно с мен — изръмжа Ринсуинд през зъби.

Дяволчето извади лулата от устата си.

— Какво каза?

— Казах, че ще те натопа с мен, по дяволите!

— Заповядай! — дяволчето многозначително потупа стените на кутията си. — Ще видим кой ще потъне пръв.

Багажът се прозя и се премести напред с една стотна от милиметъра.

— Е, добре — раздражено каза Ринсуинд, — но трябва да ми дадеш време да си помисля.

Багажът бавно се отдръпна назад. Ринсуинд също заотстъпва, докато не се озова на достатъчно безопасна суша и седна, като се облегна с гръб на някаква стена. От другата страна на реката блесяха светлините на град Анкх.

— Ти си магьосник — каза дяволчето от фотоапарата. — Ще измислиш някакъв начин да го намерим.

— Опасявам се, че не съм кой знае какъв магьосник, обаче.

— Можеш просто да се изправиш срещу всеки и да го превърнеш в червей — окуражително продължи дяволчето, без да обърне внимание на последната му забележка.

— Не. Превръщането в Животни е магия от Осмо Ниво. А аз въобще не съм завършил обучението си. И знам само една магия.

— Е, и тя ще свърши работа.

— Съмнявам се — отчаяно отвърна Ринсуинд.

— Добре де, тя какво може тогава?

— Не мога да ти кажа. Всъщност, не ми се говори за това. Но, честно казано, няма много полза от магиите. — Той въздъхна. — За да научиш наизуст даже и най-простата, ти трябва три месеца, а след това — само веднъж да я кажеш и — пуф! — няма я. Виждаш ли колко е глупаво цялото това магьосничество. Цели двацет години учиш магията, която довежда голи девиси в спалнята ти, а накрая си така упоен от живачни пари и толкова си ослепял от четене на стари магьоснически книги, че въобще не можеш да си спомниш какво следва после.

— Никога не съм си го представял така — каза дяволчето.

— Ей, чакай, чакай... всичко това не е вярно. Когато Двувъжетко каза, че в Империята имали по-добра магия, аз си помислих, ами, помислих си, че...

Дяволчето го погледна с очакване. Ринсуинд вече се проклинаше.

— Ами, щом искаш да знаеш, помислих си, че няма предвид магия. Или не в този й смисъл.

— А в какъв друг смисъл?

Ринсуинд започна да се чувства наистина отвратително

— Не знам — започна той. — Предполагам, че като по-добър начин да се правят нещата. Нещо с малко повече разум в него. Като впрягане... впрягане на светкавиците, или нещо подобно.

Дяволчето го погледна мило, но със съжаление.

— Светкавиците са копията, които гръмотевичните великани хвърлят, когато се бият — деликатно каза то. — Установен метеорологичен факт. Не можеш да ги впрегнеш.

— Знам — нещастно каза Ринсуинд — Това, разбира се, е слабото място в аргументацията ми.

Дяволчето кимна и изчезна във вътрешността на иконографа. Няколко секунди по-късно Ринсуинд усети аромата на пържен бекон. Той постоя така, докато стомахът му повече не можеше да издържи на дразненето, и потропа на кутията. Дяволчето се появи отново.

— Все си мисля за това, което каза — изпя то, преди Ринсуинд да успее да си отвори устата. — А даже и да успееш да й сложиш хамут, как ще я накараш да тегли каруца?

— За какво, по дяволите, говориш?

— За светкавицата. Тя просто блясва и изгасва. Би било хубаво човек да я задържи, а не така — появи се — изчезне. Все едно, най-вероятно би прегорила хамута.

— Въобще не ме интересува светкавицата! Как мога да мисля на празен стомах?

— Че хапни нещо, де. Елементарно.

— Как? Всеки път щом се помръдна, този проклет сандък си огъва пантите срещу мен.

В отговор на това, Багажът зейна широко.

— Виждаш ли?

— Той не иска да те ухапе — каза дяволчето. — Вътре има храна. Каква полза от теб, ако умреш от глад?

Ринсуинд надникна в тъмната пазва на Багажа. Наистина, сред хаоса от кутии и торби със злато имаше и няколко бутилки и пакетчета в мазна хартия. Той се изсмя скептично, приплъзна се леко из изоставения вълнолом, докато най-сетне не намери едно парче дърво, голямо горедолу колкото му трябваше, вклини го възможно най-нежно в цепнатината между капака и сандъка, и измъкна един от абсолютно еднаквите пакети.

Оказа се, че в него има бисквити, по-твърди и от прословутото диамантено дърво.

— Добра храна, няма що! — промърмори той и закри устата си с ръка.

— Припасите на Пътешествениците на Капитан Осем Пантери, това са — обади се дяволчето от вратата на кутията си. — Спасили са живота на много хора в морето, наистина.

— О, да, сигурно! За сал ли ги използвате или ги хвърляте на акулите и само си ги гледате как потъват? Какво е това в бутилките? Отрова ли?

— Вода.

— Но вода има навсякъде! За какво му е да носи вода?

— Вярно.

— Вярно ли?

— Да. Точно това нямаше на водата тук. Разбираш ли?

Магьосникът отвори една бутилка. Течността вътре можеше да е и вода. Имаше блудкав, изветрял дъх, без никакви следи от живот.

— Ни вкус, ни мирис — недоволно изръмжа той.

Багажът изскърца леко и привлече вниманието му. С небрежното спокойствие на добре премерена заплаха, той бавно трясна капака си и смля импровизирания клин на Ринсуинд като сухо листо.

— Добре, добре — заговори той. — Мисля в момента.

Главната квартира на Уаймор се намиреше в Наклонената Кула на пресечката на Заскрежената и Заледената Улици. В полунощ самотният страж, скрит в сянката, вдигна поглед към съединяващите се планети горе и лениво се зачуди каква ли промяна в съдбата му вещаят те.

Чу се едва доловим шум, все едно се прозяваше комар.

Стражът огледа пустата улица й по проблясването на лунната светлина успя да различи нещо, което лежеше в калта на няколко крачки оттам. Вдигна го. Лунната светлина се разля върху златото и той си пое дъх толкова шумно, че ехото му можеше да се чуе съвсем спокойно надолу по уличката.

Последва втори слаб звън и още една монета се търкулна в канавката отсреща.

Докато още се навеждаше да я вземе, малко по-нататък вече се бе появила нова и продължаваше да се върти. Говореше се, че златото се образува от кристализираната светлина на звездите — спомни си мъжът. Никога досега не беше вярвал на това, че нещо толкова тежко като златото може да пада от само себе си от небето.

В мига, когато стигна до началото на отсрещната уличка, паднаха още няколко. Златото все още беше в торбата, пък и беше адски много, така че Ринсуинд го стовари с все сила върху главата му.

Когато стражът дойде в съзнание, откри, че се е втренчил в обезумялото лице на един магьосник, който опираше сабя в гърлото му. В тъмнината усети, че нещо яко стиска крака му.

Това беше една от онези обезпокоителни хватки, които подсказват, че притежателят им би могъл да стисне и доста по-силно, стига да пожелае.

— Къде е той, богатият чужденец? — заплашително изсъска магьосникът. — Бързо!

— Какво ми стиска крака? — попита човекът с нотка на ужас в гласа. Той направи опит да го измъкне на свобода. Стискането стана по-силно.

— По-добре да не знаеш. — отговори Ринсуинд. — Внимавай, моля те. Къде е чужденецът?

— Не е тук! Отведоха го при Бродман! Всички се грижат за него! Ти си Ринсуинд, нали? Сандъкът... сандъкът, който яде хора... о, не-не-не-е... мооооляяа...

Ринсуинд вече беше изчезнал. Стражът почувства как невидимият звяр — или, както вече започваше да се опасява — невидимото нещо, отпусна хватката си. После, докато той се опитваше да се изправи на крака, нещо голямо, тежко и правоъгълно налетя върху него от тъмното и се понесе след Магьосника. Нещо със стотици малки крака.

Единствено с помощта на разговорника, който сам си беше направил, Двувцветко се опитваше да обясни на Бродман загадките около „за-страх-уловка“. Дебелият кръчмар слушаше внимателно, а малките му черни очички блестяха.

От другия край на масата Уаймор ги наблюдаваше леко развеселен, като от време на време хранеше някой от гарваните си с парчета месо от чинията си. До него Уидъл крачеше нервно нагоре-надолу.

— Тормозиш се твърде много — каза Уаймор, без да откъсва поглед от двамата мъже срещу него. — Усещам го, Стрен. Кой би се осмелил да ни нападне тук? Пък и мизерният магьосник ще дойде. Твърде е страхлив, за да не го направи. И ще се опита да се пазари. А ние ще го хванем. Заедно със златото. И сандъка.

Единственото око на Уидъл светна и той заби юмрук в другата си ръка, облечена в черна ръкавица.

— Кой би си помислил, че по Диска имало толкова много мъдро крушово дърво. Откъде можехме да знаем? — възкликна той.

— Твърде много се тормозиш, Стрен. Сигурен съм, че този път ще се справиш по-добре — добродушно каза Уаймор.

Лейтенантът изсумтя отвратено и излезе от стаята, за да тормози хората си. Уаймор продължи да наблюдава туриста.

Странно, но дребничкият чужденец като че ли не осъзнаваше сериозността на положението си. Уаймор го бе забелязал на няколко пъти да оглежда стаята с израз на абсолютно задоволство на лицето. Освен това, говореше вече от часове с Бродман и пред очите на Уаймор Двувцветко му бе подал някакъв лист хартия. А Бродман пък даде на чужденеца някакви монети. Това беше странно.

Когато Бродман стана и, клатушкайки се, мина покрай стола на Уаймор, Шефът на Крадците светкавично протегна една ръка като метална пружина и сграбчи дебелия кръчмар за престилката.

— Какво беше това, приятелче? — тихо попита Уаймор.

— Н-н-нищо, Уаймор. Само нещо като частен бизнес.

— Между приятели няма тайни, Бродман.

— Ъхъ. Ами, и аз самият не съм съвсем сигурен. Това е нещо като облог, разбираш ли? — нервно говореше кръчмарят. — Нарича се „за-страх-уловката“. Нещо като бас, че „Пробития Барабан“ няма да изгори.

Уаймор го гледа толкова дълго, че Бродман не издържа и извърна поглед от страх и неудобство. После Шефът на Крадците се разсмя.

— Тази изгнила, проядена от червеите съборетина? — извика той. — Тоя сигурно е луд!

— Да, ама луд с пари. Казва, че щом вече е получил, ъ-ъ — не си спомням думата, започваше с „П“, абе, това, дето можеш да му кажеш залог — тези, за които работи в Ахатовата Империя, ще ми платят. Е, ако „Пробития Барабан“ изгори. Не че се надявам на това. Да изгори, де. „Пробития Барабан“, имам пред вид. Искam да кажа, че ми е като дом, дом ми е „Барабана“...

— Не си съвсем загубен, а? — каза Уаймор и избута кръчмаря настрани.

Вратата се изметна на пантите си и се заби с трясък в стената.

— Ей, това ми е вратата! — изкрещя Бродман. В следващия миг си даде сметка кой стои горе на стълбите и се сви зад масата точно на косъм време преди една къса черна стрела да прелети през стаята и да се заби в дървесината.

Уаймор внимателно премести ръка и си напя още една бутилка бира.

— Няма ли да ми правиш компания, Злорф? — спокойно попита той. — И я разкарай тая сабя, Стрен. Злорф Фланеления крак ни е приятел.

Президентът на Гилдията на Убийците сръчно извъртя късата си тръба за стрели и с едно премерено движение я затъкна в кобура си.

— Стрен! — извика Уаймор.

Облеченият в черно крадец изсъска и прибра сабята си в ножницата. Но ръката му остана на дръжката, а погледът — върху убиеца.

Това не беше лесно. Приемането в Гилдията на Убийците ставаше с конкурсен изпит, като Практическата част беше най-важната и всъщност — единствената. Така че широкото, честно лице на Злорф представляваше една червена, нашарена с белези ивица тъкан — резултат от многобройни сериозни сблъсъци. Във всеки случай, то най-вероятно и преди не е било кой знае колко по-хубаво — говореше се, че Злорф си е избрал професия, в която преобладават черните качулки, плащове и нощни скитания, тъй като родословието му било белязано от тролската жилка на страха от светлата част на денонощието. Хора, които се осмеляваха да приказват за това на разстояние, достатъчно близо, че да ги чуе Злорф, имаха обичая да си връщат ушите у дома, като ги носят в шапките си.

Той слезе по стълбите, последван от десетина убийци. Когато се озова точно пред Уаймор, той каза:

— Дошъл съм за туриста.

— Това влиза ли ти по някакъв начин в работата, Злорф?

— Да. Гринджо, Ърмонд, вземете го!

Двама от убийците направиха крачка напред. В следващия миг Стрен вече беше пред тях, а сабята му сякаш се материализира на сантиметър от гърлата им, без необходимостта да измине цялото разделящо ги пространство.

— Вероятно бих могъл да убия само един от вас — промърмори той, — но предлагам вие да решите кой точно.

— Погледни нагоре, Злорф — каза Уаймор. Една редица жълти, пагубни, зли очи гледаха надолу от тъмните дебели греди.

— Още една крачка и ще си тръгнеш оттук с по-малко очи, с отколкото си дошъл — каза шефът на крадците. — Така че, Злорф, седни да пийнем по едно и да поговорим разумно. Мисля, че бяхме се споразумели. Ти да не крадеш — аз да не убивам. Поне не срещу заплащане — добави той след малко.

Злорф пое предложената му бира.

— Е, и? — попита той. — Аз ще го убия. После ти ще го обереш. Оня, смешният, ей-там, да не е той?

— Да.

Злорф погледна към Двувцветко, който му се усмихна. Той повдигна рамене. Рядко си губеше времето да се чуди защо хората искаха да убият други хора. Неговото беше само средство за препитание.

— Мога ли само да попитам кой е твоят клиент? — попита Уаймор.

Злорф вдигна ръка.

— Но, моля те! — запротестира той. — Професионална етика.

— Разбира се. Между другото...

— Да?

— Мисля, че имам няколко пазачи отвън...

— Имаше.

— И още няколко във входа отсреща през улицата...

— Преди.

— И двама стрелци на покрива.

Сянка на съмнение мина за миг през лицето на Злорф, като последен слънчев лъч по зле изорано поле.

Вратата рязко се отвори, като сериозно нарани убиеца, който стоеше до нея.

— Спрете с това! — изпищя Бродман изпод масата.

Злорф и Уаймор зяпнаха към фигурата на прага. Беше ниска, дебела и богато облечена. Много богато. Зад нея се подаваха няколко високи, едри фигури. Много едри и заплашителни фигури.

— Този кой е? — попита Злорф.

— Познавам го — отговори Уаймор. — Казва се Рерпф. Той държи кръчмата на „Стенещия Поднос“ долу до „Месинговия Мост“. Стрен, разкарай го.

Рерпф вдигна една ръка, богато украсена с пръстени. Стрен Уидъл се спря колебливо на сред пътя към вратата, когато няколко много големи трола прекрачиха наведени през прага и се изправиха от двете страни на дебелака, като примигваха на светлината. Мускули с големината на пъпеш издуваха ръцете им под лактите и играеха като топки. Всеки трол държеше брадва с по две остриета. И то между палеца и показалеца си.

Бродман изскочи от прикритието си, а лицето му се беше изкривило от ярост.

— Вън! — закрещя той. — Изгонете тези тролове оттук!

Никой не помръдна. Изведнъж в стаята настъпи гробна тишина. Бродман бързо се огледа. Бавно започна да осъзнава точно какво е казал, и на кого. От устните му се откъсна слаб хленч, щастлив, че се е отървал.

Кръчмарят стигна до вратата към избите си точно в мига, когато един от троловете с леко, небрежно замахване на китката си — бут, запрати брадвата през стаята. Шумът от затръшнатата врата и от последвалото я разцепване, когато брадвата се заби в нея, се сляха в едно.

— По дяволите! — възкликна Злорф Фланеления крак.

— Какво искаш? — попита Уаймор.

— Тук съм от името на Гилдията на Търговците и Дюкянджиите — спокойно отговори Рерпф. — За да защита интересите ни. Разбирай дребния човек.

Уаймор сбърчи вежди.

— Извинявай — каза той. — Стори ми се, че те чух да казваш Гилдията на Търговците?

— И Занаятчиите — уточни Рерпф. Сега зад него, освен нарасналия брой тролове, се бяха появили и няколко човека, които Уаймор само смътно разпозна. Сигурно ги беше виждал зад барове или зад тезгяси. Невзрачни фигури, обикновено лесно игнорирани, лесно забравяни. Някъде в задните гънки на Мозъка му започна да се надига лошо предчувствие. Замисли се като какво ли ще да е да си, например, лисица, изправена пред разярена овца. При това, овцата можеше да си позволи да наеме вълци.

— Мога ли да попитам, ь-ъ, тази... Гилдия... от колко време съществува? — попита той.

— От днес следобед — отвърна Рерпф. — Аз съм вицепрезидент на Гилдията по въпросите на туризма.

— За какъв туризъм става дума?

— Ъ-ъ-ъ, не сме съвсем сигурни... — започна Рерпф.

Един старец с брада подаде глава иззад рамото на Президента и изкудкудяка:

— Говоря от името на винопродавците на Морпорк. Туризъм значи Бизнес. Ясно ли е?

— Е и? — с леден глас попита Уаймор.

— Е, и ние защитаваме интересите си, както вече казах, — отговори Рерпф.

— Крадците ВЪН, Крадците ВЪН! — закудкудяка възрастният му спътник. Още няколко подеха хорово. Злорф се засмя. — И убийците — запя старецът. Злорф недоволено изръмжа.

— Съвсем ясно е — каза Рерпф. — Навсякъде наоколо — крадци и убийци, какво впечатление ще отнесат със себе си посетителите? Изминал си целия този път, за да разгледаш прекрасния ни град с многобройните му исторически и архитектурни забележителности, както и разните му странни обичаи, а се събуждаш мъртъв на някоя задна уличка или пък както те носят водите на Анкх. Как тогава ще разкажеш на приятелите си за чудесните си изживявания? Няма как, приеми го, трябва да се движите в крак с времето.

Злорф и Уаймор се спогледаха.

— Трябва, така ли? — попита Уаймор.

— Че да се пораздвижим тогава, а — съгласи се Злорф.

С едно замахване той вдигна тръбата до устните си и изстреля свистяща стрела към най-близкия трол. Той се завъртя, като едновременно с това метна брадвата си; тя прелетя с бръмчене над главата на убиеца и се заби в зловещия крадец зад него.

Рерпф се наведе, като по този начин даде възможност на трола зад него да вдигне огромния си железен арбалет и да изстреля една дълга като копие стрела в най-близкостоящия убиец. Това беше началото...

Вече беше отбелязано по-рано, че тези, които са чувствителни към излъчванията в далечната октарина — осмият цвят, пигмента на Въображението — могат да виждат неща, които другите не могат.

Случи се именно така, че докато бързаше из претъпканите, осветени вечерни пазари на Морпорк, следван по петите от топуркането на Багажа, Ринсуинд се сблъска с една висока, черна фигура, обърна се, за да й отправи няколко подобаващи ругатни, и видя Смърт.

Трябваше да е Смърт. Никой друг не се разхождаше насам-натам с празни зеници, пък и разбира се, праметнатата през едното рамо коса беше още едно доказателство. Докато Ринсуинд стоеше и гледаше втрещен, една влюбена двойка мина точно през видението, очевидно без да го забележи, като се смееше на някаква си тяхна, интимна шега.

Смърт, доколкото това е възможно за лице, изражението на което въобще не се променя, се изненада.

— РИНСУИНД? — Попита с толкова дълбок и тежък глас, сякаш някъде далече под земята затръшваха оловни врати.

— Уф! — изпуктя Ринсуинд, като се опитваше да избяга от тези втрещени липсващи очи.

— НО ЗАЩО СИ ТУК? (Бум, бум, бум — трещяха подземните капаци в здравата, пълна с червеи крепост, долу под старите планини...)

— Хм, а защо не? — отвърна Ринсуинд. — Така или иначе, сигурен съм, че имаш много работа, така че би ли...

— ИЗНЕНАДАХ СЕ, ЧЕ СЕ БЛЪСНА В МЕН, РИНСУИНД, ЗАЩОТО АЗ ИМАМ СРЕЩА С ТЕБ ТОЧНО ТАЗИ ВЕЧЕР.

— О, не, не...

— НО НАЙ-СТРАННОТО В ЦЯЛАТА РАБОТА Е, ЧЕ АЗ ОЧАКВАХ ДА ТЕ СРЕЩНА В ПСЕФОПОЛОЛИС.

— Но това е на петстотин мили оттук!

— НЕ Е НЕОБХОДИМО ДА МИ ГО КАЗВАШ, ЦЯЛАТА СИСТЕМА ОТНОВО СЕ ЗАТВОРИ, ТАКА ЧЕ МОГА И САМ ДА ВИДЯ. ЧУЙ, НЯМА ЛИ НЯКАКЪВ НАЧИН ТИ...?

Ринсуинд се отдръпна и разпери ръце пред себе си, като да се защити. Продавачът на сушена риба от съседната сергия наблюдаваше с любопитство този луд.

— Никакъв шанс!

— НО АЗ БИХ МОГЪЛ ДА ТИ ЗАЕМА МНОГО БЪРЗ КОН.

— Не!

— ВЪОБЩЕ НЯМА ДА БОЛИ.

— Не! — Ринсуинд се обърна и побягна. Смърт гледаше как той се отдалечава и горчиво сви рамене.

— МАЙНАТА ТИ ТОГАВА — каза Смърт.

Обърна се и забеляза продавача на риба. Озъби се, протегна един кокалест пръст и спря сърцето му, но това не беше кой знае какъв повод за гордост.

След това Смърт си спомни какво трябваше да се случи тази вечер. Няма да е съвсем

вярно, ако кажем, че се усмихна, защото, така или иначе, лицето му по необходимост бе сковано в остра, шипеста усмивка. Все едно, Смърт си затананика някаква мелодийка, весела като земя, по която върлува чума, и като се спря само да отнеме живота на една прелитаща муха — едnodневка и една девета от животите на една котка, която се бе свила и трепереше под сергията (всички котки виждат в октарината) — обърна се кръгом и се запъти към „Пробития Барабан“.

„Късата Улица“ в Морпорк всъщност е една от най-дългите улици в града. „Филигранната Улица“ пресича края ѝ в посоката на часовниковата стрелка като напречната черта на буквата „Т“, а „Пробития Барабан“ е разположен така, че от него улицата се вижда по цялото ѝ протежение.

В най-отдалечения край на „Късата Улица“ един тъмен, продълговат предмет се изправи на стотици малки крака и започна да тича. Първоначално се движеше само в тремав тръс, но докато стигна до средата на улицата, вече летеше като стрела...

Една още по-тъмна фигура бавно, но сигурно се приближаваше към една от стените на „Барабана“, на няколко стъпки от двата трола, които пазеха вратата. Ринсуинд се обливаше в пот. Само ако чуеа лекото подрънкване на специално направените торби на колана му...

Единият от троловете потупа колегата си по рамото и това прозвуча като че ли бяха ударили две камъчета едно о друго. Посочи надолу към осветената от звездите улица...

Ринсуинд се втурна от мястото, където се криеше, завъртя се и метна товара си през най-близкия прозорец на кръчмата.

Уидъл я видя да се задава. Торбата описа дъга през стаята, обърна се бавно във въздуха и се заби в ръба на една от масите. Миг по-късно по пода се търкаляха златни монети, въртяха се и блестяха.

В стаята настъпи внезапна тишина, ако не се брои тихия звън на златото и хленченето на ранените. Уидъл довърши с ругатня убиеца, с когото се биеше и закрещя:

— Това е номер! Никой да не мърда!

Три пъти по двайсет мъже и една дузина тролове замръзнаха на място, така както бяха посегнали към парите.

После, за трети път, вратата се отвори с трясък. Два трола прелетяха през нея, затръшваха я след себе си, пуснаха тежкото резе и се втурнаха надолу по стълбите.

Отвън се понесе неочаквано кресчендо от бягащи крака. И вече за последен път, вратата се отвори пак. Всъщност тя се пръсна, огромното ѝ дървено резе отлетя някъде Далеч из стаята, а самата рамка поддаде.

Вратата заедно с касата тупна върху една маса, която се разпадна на трески. И чак тогава втрещените участници в сбиването забелязаха, че в купчината дървения има и нещо друго. Това беше някакъв сандък, който яростно се клатеше, за да се освободи от парчетата дърво около себе си.

Ринсуинд се появи на мястото на разрушената врата и хвърли още една от златните си гранати. Тя се удари в стената и се пръсна в дъжд от монети.

Долу, в мазето, Бродман вдигна очи, измърмори си нещо под носа и продължи да работи. Целият му запас от свещи за Вретеновидната зима вече бе разхвърлян по пода, примесен със запасите му от подпалки за горене. Сега бе прехвърлил вниманието си към един варел газ.

„За-страх-уловката“ — промърмори той. Газта потече и бързо започна да се разлива около краката му.

Уидъл бясно се втурна от единия край на стаята. Яростта беше променила лицето му до неузнаваемост. Ринсуинд се прицели внимателно и с все сила изненада крадеца в гърдите с торба злато.

Но сега пък крещеше Уаймор и размахваше заплашително пръст. Един гарван се спусна от мястото, където бе кацнал върху гредите и се хвърли срещу магьосника с разперени и искрящи нокти.

Не успя да стигне. Някъде по средата на полета му Багажа скочи от заобикалящите го дървени отломъци, зина за кратко във въздуха и се затвори с трясък.

Приземи се леко. Ринсуинд видя, че капакът му отново се отваря, но този път едва-едва. Колкото само един език — голям като палмово листо и червен като махагон, да се подаде и да погълне няколко случайно попаднали там пера.

В същия миг гигантското колело на полюлея се откъсна от тавана и в стаята се възцари мрак.

Ринсуинд се огъна като пружина, направи скок от място и сграбчи една греда, като се издигна на сравнително безопасния таван със сила, която учуди и самия него.

— Вълнуващо, нали! — каза един глас досами ухото му.

Долу под тях, крадци, убийци, тролове и търговци, всички заедно почти едновременно осъзнаха, че са се озовали в стая, чиито основи са поддали под златото, и която, сред внезапно станалите заплашителни фигури в полумрака, съдържа и нещо, което е абсолютно ужасно. Всички като един се втурнаха към вратата, но имаха поне един милион различни спомени за точното ѝ местоположение.

Високо над целия този хаос Ринсуинд се беше втренчил в Двуветко.

— Ти ли изгаси светлините? — изсъска той.

— Да.

— Как се озова тук горе?

— Реших, че е по-добре да не се пречкам в краката им.

Ринсуинд размисляше върху това. Изглежда нямаше какво да каже. Двуветко добави:

— Истинско сбиване! По-хубаво от всичко, което си бях представял! Не мислиш ли, че би било редно да им благодаря? Или, може би, ти го нареди?

Ринсуинд го погледна тъпо.

— Мисля, че сега трябва да слезем долу — смотолели той. — Всички си отидоха.

Той задърпа Двуветко по покрития с боклуци под и нагоре по стъпалата. Изскочиха на открито в нощта, която гонеше вече края си. Все още блещукаха няколко звезди, но луната беше ниско, а в посока към Ръба се виждаше бледо, сиво сияние. И най-важното — улицата беше празна.

Ринсуинд подуши.

— Усещаш ли газ? — попита той.

В следващия миг Уидъл изскочи от сянката и му подложи крак.

На най-горното стъпало към избите Бродман коленичи и затършува из кутийката с огнивото си. Оказа се, че е мокра.

— Ще я убия тая проклетата котка — измърмори той и заопипва за резервната кутия, която обикновено лежеше върху полянката до вратата. Нямаше я. Бродман каза нещо нецензурно.

Насред въздуха, точно до него се появи запалена свещ.

— ЕТО, ВЗЕМИ ТОВА.

— Благодаря — отговори Бродман.

— НЯМА ЗАЩО.

Бродман се засили да хвърли свещта надолу по стълбите. Ръката му се закова във въздуха. Погледна светлината, а веждите му се сбърчиха. После се завъртя и вдигна свещта, за да освети наоколо. Тя осветяваше малко, но абсолютно достатъчно, за да придаде очертания на тъмнината...

— О, не... — едва прошепна той.

— НО ДА — каза Смърт.

Ринсуинд се претърколи.

За един миг си помисли, че Уидъл ще го прободне на място. Но беше още по-лошо. Чакаше го да се изправи.

— Виждам, че имаш сабя, магьоснико — тихо каза той. — Предлагам да станеш, пък после ще видим колко добре си служиш с нея.

Ринсуинд се изправи толкова бавно, колкото му стискаше и измъкна от пояса си късата сабя, която бе отнел от стражата няколко часа и цяла вечност по-рано. В сравнение с острата като бръснач рапира на Уидъл, неговата изглеждаше смешно къса и изтъпена.

— Но аз не знам как се бораи със сабя — проплака той.

— Добре.

— Знаеш ли, че магьосниците не могат да бъдат убивани с остри предмети? — отчаяно попита Ринсуинд.

Уидъл студено се усмихна.

— И аз така съм чувал — отговори той. — Очаквам с нетърпение да го проверя. — И той нанесе удар.

Ринсуинд посрещна удара като по чудо, отдръпна ръката си, скован от уплах, отклони втория удар по абсолютна случайност, а третият прониза плаща му на височината на сърцето.

Нещо издрънча.

Победоносното ръмжене се задави в гърлото на Уидъл. Той изтегли сабята си и намушка повторно магьосника, който стоеше вцепенен от ужас и от чувство за вина. Чу се още един звън и златните монети започнаха да изпадат от края на магьосническото наметало.

— А, от теб кърви злато, така ли? — изсъска Уидъл. — А я да видим имаш ли скрито злато и в тая чорлава брада, ах ти, малък...

В мига, когато сабята му се отдръпна, за да замахне за последен път, мрачният огнен блясък, нарастващ на входа на „Пробития Барабан“, примигна, намалая, а след това изригна в гърмяща мълния, която помете стените навън и отнесе покрива на стотина стъпки във въздуха, преди да го пробие в кълбо от нажежени до червено керемиди.

Сломен и уплашен, Уидъл гледаше втренчено горящите пламъци. А Ринсуинд подскочи. Шмугна се под сабята на крадеца и завъртя собственото си оръжие в толкова некомпетентно и неправилно преценена посока, че то първо халоса противника му, а после се изтръгна от собствената му ръка. Уидъл посегна, сграбчи Ринсуинд за врата и го смъкна надолу, а от облечените му в ръкавици ръце потекоха искри и капчици горящо масло.

— Ти го направи! — викаше той. — Ти и твоят сандък с мошеничества!

Палецът му напипа гръкляна на Ринсуинд. „Дотук беше, помисли си Ринсуинд. Накъдето и да съм тръгнал, едва ли ще е по-зле, отколкото е тук...“

— Моля да ме извините — каза Двуцветко.

Ринсуинд усети, че хватката се отпуска. И в следващия миг именно Уидъл беше този, който бавно се изправяше на крака, а на лицето му се четеше безгранична омраза.

Един нажежен въглен падна върху магьосника. Той светкавично го избута и скочи на крака.

Двуцветко стоеше зад гърба на крадеца, опрял острието на собствената му остра като бръснач сабя в кръста му. Ринсуинд примигва. Той бръкна в наметалото си, а после извади ръката си вече свита на юмрук.

— Не мърдай! — заповяда той.

— Добре ли се справям? — неспокойно попита Двуцветко.

— Казва, че а си мръднал, а те е наръгал в черния дроб — последва свободният превод на Ринсуинд.

— Съмнявам се — каза Уидъл.

— Обзалагаш ли се?

— Не.

Уидъл понечи да се хвърли срещу туриста, но в същия този миг Ринсуинд се метна стремително към него и го халоса в ченето. Известно време Уидъл само го зяпаше така в недоумение, а после кротко се строполи в калта.

Магьосникът отпусна юмрука си, който и без това го болеше от удара, и потокът от златни монети се изсипа измежду пулсиращите му пръсти. Погледна към проснатия на земята крадец.

— Пада ти се — задъхано каза той.

Погледна нагоре и изрева от болка, когато още един въглен му падна във врата. Пламъците напредваха по покривите от двете страни на улицата. Навсякъде около него разни хора изхвърляха покъщнина през прозорците и извеждаха коне от димящите обори. Още една експлозия в нажежения до бяло вулкан, който представляваше сега „Пробития Барабан“, запрати цяла мраморна камина косо над главите им.

— Портата по Посока Срещу Часовниковата Стрелка е най-близо! — Гласът на Ринсуинд надви шума от сгромолясващите се греди. — Хайде!

Той сграбчи за ръката Двуцветко, който все още се колебаеше и го помъкна по улицата.

— Багажът ми...

— По дяволите багажът ти! Ако се забавиш тук още малко, и ще се озовеш там, където той въобще няма да ти трябва! Хайде! — изкрещя Ринсуинд.

Те се заизмъкваха сред тълпата от изплашени хора, които бягаха от района, а междувремежно магьосникът на големи глътки поемаше хладния утринен въздух. Нещо го озадачаваше.

— Сигурен съм, че всичките свещи изгаснаха — каза той. — Тогава „Барабанът“ как се подпали?

— Не знам — простена Двуцветко. — Ринсуинд, това е ужасно. А пък ние толкова добре се спогаждахме.

Магьосникът се закова на място от изненадата — така внезапно, че някакъв друг беглец налетя върху него, а после, ругаейки, отскочи назад.

— Спогаждахте ли се?

— Ами да, цял куп приятели, така ми се сториха. Е, езикът малко ни позатрудни, но те така настояваха да се присъединя към тяхната компания, че въобще не искаха да чуят, че им отказвам. Наистина приятни хора, така си помислих...

Ринсуинд тръгна да го поправа, после си даде сметка, че не знае как да започне.

— Това ще е тежък удар за добрия стар Бродман — продължаваше да говори Двуцветко. — И въпреки това, той постъпи мъдро. У мен все пак е рину-то, което той внесе като първа застрахователна вноска.

Ринсуинд не знаеше какво е това „застрахователна вноска“, но мозъкът му спрягаше бързо.

— Ти си приложил „за-страх“ към „Барабана“? — попита той. — Ти си се обзаложил с Бродман, че кръчмата няма да се подпали?

— Ами да. Стандартна оценка. Двеста рину. Защо питаш?

Ринсуинд се обърна и се загледа в пламъците, които бързо напредваха към тях. Замисли се колко ли от Анкх-Морпорк би могло да се купи за двеста рину. Доста, беше изводът му. Само че не сега и не така, както се движеха тези пламъци...

Той наведе поглед към туриста.

— Ти... — започна и зарови в паметта си за най-лошата дума в Тробския език; щастливите малки битробци обаче въобще не знаеха да ругаят като хората.

— Ти — повтори той. Още една запъхтяна фигура се блъсна в него и на косъм да го закачи с косата, преметната през рамото ѝ. И без друго изтерзаното самообладание на Ринсуинд не издържа и избухна.

— Ти, малък („един такъв, който, докато носи меден пръстен на носа, си кисне краката навръх Планината Раруаруаха по време на бясна гръмотевична буря, и крещи, че физиономията на Алохура, Богинята на Светкавиците, била като на болен улоруаха корен“)! — АЗ САМО СИ ВЪРШАРАБОТАТА — каза фигурата и отмина горделиво.

Всяка отделна дума падаше тежко като мраморна плоча; още повече, че Ринсуинд беше сигурен — единственият е, който ги е чул.

Той отново сграбчи Двувцветко. И предложи:

— Да се махаме оттук!

Един интересен страничен ефект от пожара в Анкх-Морпорк засяга застрахователната полица „за-страх-уловка“, която напусна града през разрушения покрив на „Пробития Барабан“; настъпващият термичен вятър след това я отнесе високо в атмосферата на свят Диска, за да кацне тя след няколко дни и на няколко хиляди мили оттам в един храст улоруаха на биТробските острови. Простоватите, усмихнати островитяни пък започнаха да я боготворят, което доста поразвесели по-цивилизованите им съседи. Много странно, но дъждовните валежи и реколтите през следващите няколко години бяха почти свръхестествено богати, което от своя страна стана причината Факултетът по Второстепенни Религии към Невидимия Университет да изпрати изследователска експедиция до островите. Изводът ѝ донесе само потвърждение на факта.

Огнят, раздухван от вятъра, се разпространяваше от „Барабана“ по-бързо, отколкото човек можеше да върви. Гредите на Портата По Посока Срещу Часовниковата Стрелка вече горяха, когато Ринсуинд стигна дотам с изранено и зачервено от пламъците лице. Той и Двувцветко яздеха — не се беше оказало чак толкова трудно да си намерят коне. Един хитър търговец бе поискал петдесет пъти повече, отколкото струваха конете му, но, когато в ръцете му натикаха хиляда пъти по толкова, той просто зяпна.

Те успяха да преминат точно преди първата от огромните греди на портата да се срути в бурен дъжд от искри. Морпорк представляваше вече огнен казан.

Докато галопираха по обления в червена светлина път, Ринсуинд поглеждаше от времена време настрани към спътника си, който полагаше страшни усилия да се научи да язди кон.

— Да му се не види дано! — помисли си той. — Той е жив! Аз също. Кой би си помислил? Може пък и да има нещо в този отразен-звук-от-подземни-духове?

Изразът беше тромав. Ринсуинд се опита да си изкълчи езика и да изрече тлъстите срички, които съставяха думата на родния език на Двувцветко.

— Еколирикс? — опита той. — Екрогнотикс? Ехогномикс?

Ставаше. Така звучеше горе-долу правилно.

Няколкостотин стъпки по-надолу по реката от последното тлеещо предградие на града, един странно правоъгълен и очевидно доста прогизнал от вода предмет допря калта на брега по посока обратна на часовниковата стрелка. В същия миг му поникнаха безброй много крака и задрашиха да се хванат за някаква опора.

Когато се довлече до най-високата точка на брега, Багажа, изцапан със сажди, на мокри петна и много, много ядосан — се разклати и се огледа, за да се ориентира. После се отдалечи на бърз ход, а малкото, невероятно грозно дяволче, което стърчеше на капака му, оглеждаше пейзажа наоколо с любопитство.

Бравд погледна Невестулката и въпросително повдигна вежди.

— Това е всичко — каза Ринсуинд. — Багажа ни настигна, но не ме питайте как. Има ли още вино?

Невестулката вдигна празния мех за вино.

— Мисля, че тази вечер ни достатъчно — каза той.

Бравд сбърчи чело.

— Златото си е злато — най-сетне каза той. — Как може човек с толкова много злато да се мисли за беден? Или си беден, или си богат. Това е абсолютно логично.

Ринсуинд кихна. Беше му малко трудно да се придържа към Логиката.

— Ами, това, което аз мисля, ъ-ъ-ъ, работата е, ами, знаете ли какво е октирон?

Двамата любители на страшни приключения кимнаха. Странният дъгоцветен метал се ценеше почти толкова високо в земите около Кръглото Море, колкото и мъдрото крушово дърво. Беше също и почти толкова рядък. Човек, който притежаваше игла, направена от октирон, никога нямаше да се изгуби, защото тя винаги сочеше към Центъра на свят Диск, тъй като беше изключително чувствителна към магическото поле на Диска. Щеше и фантастично да му закърпи чорапите.

— Ами, мисълта ми е, че, ъ-ъ-ъ, че златото също има своеобразно магическо поле. Нещо като финансова магия. Ехогномикс.

Ринсуинд се изкикоти.

Невестулката стана и се протегна. Сега слънцето беше високо горе и градът под тях бе забулен в мъгли й пълен с мръсни изпарения. И злато, реши той. Даже и един жител на Морпорок в момент на смъртна опасност би изоставил богатството си, за да си спаси живота. Време беше да се пораздвижат.

Малкият човек, наречен Двувцветко, изглежда бе заспал. Невестулката го погледна и поклати глава.

— Градът ни очаква такъв, какъвто е — каза той. — Благодарим ти за хубавия разказ, Магьоснико. Какво ще правите сега?

Погледът му се спря върху Багажа, който моментално се отдръпна и щракна с капак срещу него.

— Ами, сега няма кораби, които да отпътуват от града — изхили се пак Ринсуинд. — Предполагам, че ще тръгнем по суша към Чирм. Нали разбирате, трябва да се грижа за него. Ама, вижте, аз не си го измислих...

— Да, да, разбира се — успокоително каза Невестулката.

Той се обърна и се метна върху седлото на коня, който Бравд държеше. Няколко секунди по-късно двамата герои не бяха нищо повече от две петънца под облак прах, запътили се към овъгления град.

Ринсуинд объркано гледаше към лежащия турист. Към двама лежащи туристи. В неговото донякъде безпомощно състояние, една заблудена мисъл, която бродеше из измеренията и търсеше някое съзнание да я приюти, се вмъкна в мозъка му.

— Ето още една чудесна каша, в която ме забърка. — изпъшка той и тежко се отпусна назад.

— Побъркан — каза Невестулката Бравд, който караше в галон на няколко крачки от него, кимна.

— Всички магьосници стават такива — отговори той. — От живачните пари е. Разяждат им мозъците. И гъбите, и те също.

— Макар че... — каза облеченият в кафяво. Той посегна към туниката си и извади един златен диск на къса верижка. Бравд учудено вдигна вежди.

— Магьосникът каза, че дребният му спътник имал някакъв златен диск, който показва времето — обясни Невестулката.

— Което погъделичка алчността ти, нали, малки приятелю? Ти винаги си бил отличен крадец, Невестулко.

— Ъхъ — скромно се съгласи Невестулката. Докосна копчето на края на диска, и той се отвори.

Миниатюрното демонче, затворено вътре, вдигна очи от малкото си сметало и се намръщи.

— Липсват само десет минути до осмия час — озъби се то. Капакът се затръшва, като без малко не прищипа пръстите на Невестулката.

Невестулката изруга и запрати часовника далеч в пирена, където той най-вероятно се удари о камък. Във всеки случай, нещо го накара да се разцепи; последва ослепителен октаринов блясък и мирис на сира, докато времето, принудено да изчезне, се прибра в каквото и да е дяволско измерение, което наричаше свой дом.

— Защо го направи? — попита Бравд, който не бе достатъчно близо, за да чуе думите.

— Какво съм направил? — отвърна Невестулката. — Нищо не съм направил. И нищо не е станало. Хайде, пропиляваме си възможностите.

Бравд кимна. Пришпориха добичетата си и се втурнаха в галоп към древния Анкх, и към истинските вълшебства.

> ВЛАСТТА НА ОСМИЦАТА

>> ПРОЛОГ

Светът на Диска предлага далеч по-внушителни гледки от тези, които могат да се открият във вселени, създадени от Творци с по-бедно въображение и с повече склонност към механичната работа.

Въпреки че слънцето на Диска е само една миниатюрна кръжаща луна, а протуберансите му са не по-големи от стикове за крикет, този дребен недостатък трябва да се отбележи задължително на фона на огромната гледка на Гигантската Атуин — Костенурката, върху Чиято древна и белязана от метеори черупка лежи основата на Диска. Понякога, в бавното Си пътуване между бреговете на Безкрайността, Тя раздвижва голямата си като континент глава, за да захапне някоя минаваща комета.

Но най-внушителната от всички гледки може би — било то и само поради факта, че когато повечето мозъци се изправят пред несъмнената галактическа свръхголемина на Атуин, те отказват да повярват — е безкрайният Водопад на Ръба, откъдето врящите морета на Диска

неспирно преливат в пространството. Или може би това е осемцветната Дъга на Ръба, която опасва света и кръжи в наситения с мъгли въздух над Бездната. Осмият цвят е октарината, която се получава след разпръсването на силна слънчева светлина по интензивно магическо поле.

Или може би все пак най-величествената гледка е Центърът. Там една висока десет мили кула от зелен лед се извисява над облаците и крепи на върха си царството на Дънманифестин — жилището на боговете на Диска. Самите богове на Диска, въпреки красотата и разкоша на света под тях, рядко са доволни. Неприятно е да знаеш, че си бог в един свят, които съществува само защото всяка поредица от невероятности трябва да има все пак някакъв край; особено, когато човек може да надникне в различните измерения на светове, чиито Създатели са имали повече нагласа за механична работа, отколкото въображение. Нищо чудно тогава, че боговете на Диска прекарват повече време в препирни и караници, отколкото в усилия за познание на вселената.

Конкретно на този ден Слепият Айо — по силата на постоянната си бдителност шеф на боговете — седеше, подпрял брадичка с ръце, и гледаше игралния плот на масата от червен мрамор пред себе си. Слепият Айо бе получил името си благодарение на това, че там където трябваше да бъдат очните му ябълки, нямаше нищо, а само две празни места гола кожа. Очите му, от които той притежаваше внушително голямо количество, водеха свой собствен, полунезависим живот. Междувременно няколко кръжаха сега над масата.

Игралната дъска представляваше грижливо изработена карта на Диска, допълнително разграфена на квадратчета. Няколко красиво моделирани игрални фигури сега заемаха някои от квадратите. Страничният наблюдател би разпознал, например, в две от тях подобията на Бравд и на Невестулката. Имаше и цял куп разни други герои и победители, от които Дискът притежаваше даже в излишък.

В играта участваха Айо, Офпър — Богът Крокодил, Зефир — богът на леките ветрове, Съдбата и Дамата.

Сега, след като второстепенните участници бяха отстранени от играта, около масата цареше атмосфера на съсредоточено напрежение. Късметът беше един от първите „изгорели“, след като вкара героя си в пълна къща с въоръжени гноли (резултат от добро хвърляне на Офлър), а скоро след това и Нощта изгуби чиповете си, докато се молеше за среща с Провидението. Няколко по-дребни божества се бяха примъкнали и „кибичеха“ над главите на играещите.

Отстрани вече бяха сключили облози, че Дамата ще е следващият напуснал играта. Последната ѝ по-значима победа сега беше само щипка поташ в още димящите руини на Анкх-Морпорк, а и не ѝ беше останало почти нищо, което би могла да предложи за по-нагоре.

Слепият Айо взе кутията за зарове — един череп, чиито многобройни отвори бяха запушени с рубини, и без да откъсва няколко от очите си от Дамата, хвърли три петици.

Тя се усмихна. Такива бяха очите ѝ — ярко зелени, без ирис или зеници, и блестяха отвътре.

Стаята чакаше мълчаливо, докато тя порови из кутията със залозите си и най-сетне извади от най-отдолу две неща, които решително тръшна върху масата. Всички останали Богове-играчи, като един, протегнаха шии напред, за да ги видят.

— Исменник макъосник и неккъф цинофник — каза Офлър — Богът Крокодил, затруднен както винаги от бивниците си. — Ами, да-а, наистина!

Той бутна с една ръка купчина бели като кости жетони в центъра на масата.

Дамата леко кимна с глава. Вдигна кутията и я закова неподвижно в ръце, но въпреки това, всички Богове ясно чуваха трите зара, които се търкаляха вътре. И после ги метна на масата.

Шестица. Тройка. Петица.

Нещо ставаше обаче с петицата.

Повлиян от случайния сблъсък на няколко милиарда молекули, зарът се изметна в една

точка, завъртя се леко и се обърна на седмица.

Слепият Айо вдигна зара и преброи стените.

— Хайде де — отегчено каза той. — Играй честно.

>> ВЛАСТТА НА ОСМИЦАТА

Пътят от Анкх-Морпорк до Чирм представлява стръмна, бяла и криволичеща отсечка от трийсет левги, осеяна с дълбоки дупки и полузарити скали. Той се вие около планини и се гмурка в хладни зелени долини с цитрусови дървета, пресича обвити в лиани клисури по скърцащи въжени мостове и е по-скоро живописен, отколкото полезен.

Живописен. Това беше нова дума за Ринсуинд Магьосника, (Бакалавър по Магия (некадърен), Невидимия Университет). Тя беше една от думите, които научи откакто напусна овъглените останки на Анкх-Морпорк. Странен беше друга нова дума. „Живописен“ означаваше, реши той след внимателно проучване на гледката, която вдъхновяваше Двувцветко да използва думата, че релефът е ужасно неравен. Когато трябваше да се опишат случайните села, през които минаваха, „странен“ означаваше „обхванат от треска“ и „порутен“.

Двувцветко беше турист — първият, видян някога на Диска. Турист, според Ринсуинд, означаваше „идиот“.

Докато се придвижваха спокойно през пропития с аромат на мащерка и жужене на пчели въздух, Ринсуинд размишляваше върху приключенията от последните няколко дни. При все, че дребният чужденец очевидно беше луд, също така беше и щедър, и сравнително по-малко опасен от повечето хора, с които магьосникът си беше имал работа в града. Може да се каже, че го харесваше. Да не го харесваш би било като да ритнеш кученце.

Междувременно Двувцветко проявяваше голям интерес към теорията и практиката на магията.

— Всичко това ми изглежда, ъ-ъ-ъ, съвсем безполезно — каза той. — Винаги съм си мислел, че магьосникът просто казва вълшебните думи и това е всичко. Без цялото това досадно запаметяване.

Ринсуинд унило се съгласи. Опитва се да обясни, че всъщност някога магията е била дива и необузdana, но е била укротена в мъглите на времето от Старите, които освен другото са я накарали да се подчини и на Закона за Съхранение на Действителността. Това изискваше необходимото усилие за постигане на някаква цел да е неизменно едно и също, независимо от използваните средства. От гледна точка на практиката това означава, че да кажем, да се създаде илюзията за чаша с вино е сравнително лесно, тъй като това изисква само неуловимо придвижване на светлинни форми. От друга страна, да се вдигне истинска чаша с вино на няколко стъпки от земята единствено с помощта на умствената енергия, изисква няколко часа системна подготовка, ако магьосникът не иска елементарният принцип на действие на лоста да му изсмуче мозъка през ушите.

Той добави, че част от древната магия все още може да се намери в суров вид и да бъде идентифицирана — от посветените по осмичната форма, която създава в кристалната структура на време-пространството. Съществуват например металът октирон и газът октоген. И двата излъчват опасни количества сурова магия.

— Всичко това е толкова потискащо — заключи той.

— Потискащо ли?

Ринсуинд се извърна на седлото и погледна Багажа на Двувцветко, който все тъй припикаше на малките си крачета и от време на време шракваше с капак да ухапе някоя пеперуда. Той въздъхна.

— Ринсуинд смята, че би трябвало да може да впрегне светкавицата — каза дяволчето,

което наблюдаваше сменящия се пейзаж от миниатюрната вратичка на фотоапарата, окачен на врата на Двуветко. Цяла сутрин то беше рисувало „живописни“ гледки и „странни“ места за своя господар и сега му се полагаше почивка за една цигара.

— Като казах впрягане, нямах пред вид впрягане — сопна се Ринсуинд. — Имах пред вид, исках да кажа, че... Не знам, не се сещам за точните думи. Само си мисля, че светът би трябвало да е някак си по-организиран.

— Това са само фантазии — каза Двуветко.

— Знам, и в това е проблемът — въздъхна Ринсуинд отново.

Всичко си вървеше много добре около чистата логика и начина, по който вселената се управляваше от логиката и хармонията на числата, но беше очевиден простият факт, че Дискът явно прекосява пространството на гърба на гигантска костенурка, а боговете имаха навика да наобикалят къщите на атеистите и да им трошат прозорците.

Чу се слаб шум, едва различим от жуженето на пчелите в розмарина покрай пътя. Имаше любопитен костелив оттенък — нещо като търкалящи се черепи или като хвърлени зарове. Ринсуинд се заозърта. Наблизо нямаше никой. Неизвестно защо това го обезпокои.

После се появи слаб ветрец, който се усили и след няколко мига изчезна в пространството. Светът остана непроменен с изключение на няколко интересни подробности.

Сега например, на пътя се беше появил петметров планински трол. Той беше извънредно ядосан. Това се дължеше отчасти на факта, че тролите по принцип винаги са ядосани. Гневът му обаче се усилваше и от това, че внезапно му и моментално телепортиране от леговището му в планините Ремъроркнатри хиляди мили оттук и на някакви хиляда ярда по-близо до Ръба, бе повишило вътрешната му температура до опасно ниво в съответствие със законите за запазване на енергията. Той се озъби и застана нащрек.

— Какво странно създание! — отбеляза Двуветко. — Опасно ли е?

— Само за хора! — изкрещя Ринсуинд. Той извади сабята си и с плавен удар... изобщо не успя да удари трола. Острието потъна в крайпътния пирен.

Последва възможно най-слаб шум, нещо като скърцане на стари зъби.

Сабята удари скрит в пирена объл камък — скрит така добре, както би отбелязал наблюдателят, че само миг по-рано сякаш въобще не е бил там. Той отскочи като пъстърва и в полурикошет се заби дълбоко отзад в сивия врат на трола.

Съществото изгрухтя и с едно-единствено замахване отвори рана в хълбока на коня на Двуветко, който изцвили и се втурна към крайпътните дървета. Тролът се завъртя и замахна към Ринсуинд.

После мудната му нервна система доведе до съзнанието му съобщението, че е мъртъв. За миг той изглеждаше изненадан, а след това рухна и се разпадна на чакъл (тъй като тролите представляват силициева форма на живот, телата им се превръщат в камък в мига, в който настъпи смъртта).

— Ааааах — изкрещя наум Ринсуинд, увиснал отчаяно на коня, който се изправи от ужас на задните си крака, клатушка се така известно време по пътя, а след това с цвилене се обърна и потъна в галон из горите.

Тропотът на конски копита отмря. Във въздуха остана жуженето на пчелите и рядкото притрепване на крилцата на пеперуда. Носеше се и друг един шум, странен за яркото пладне.

Наподобяваше търкалящи се зарове.

— Ринсуинд?

Дългата редица дървета мятеше гласа на Двуветко от едно място на друго, за да го запрати накрая незабелязано обратно при самия него. Той седна на една скала и се опита да помисли.

Първо, беше се изгубил. Беше му неприятно, но не се притесняваше прекалено. Гората изглеждаше доста интересна и може би беше пълна с елфи или гномове, а може би и с двете. Всъщност на няколко пъти му се беше сторило, че вижда странни зелени лица да надничат към него от клоните. Двущетко винаги беше искал да срещне елф. Това, което наистина искаше да срещне, беше дракон, но и елф щеше да свърши работа. Или истински таласъм.

Багажът му липсваше, а това вече го дразнеше. Освен това започваше да вали. Намести се на неудобния влажен камък и се опита да погледне на нещата откъм веселата им страна. Например, в шурия си бяг конят му се беше втурнал през някакви храсталаци и бе обезпокоил мечка с малките ѝ, но преди тя да успее да реагира, той беше вече далече. После съвсем неочаквано премина в галоп през телата на голяма глутница заспали вълци, но, отново, светкавичната му скорост остави далеч зад себе си яростния им вой. Въпреки това, денят напредваше и май щеше да е добре, помисли си Двущетко, да не се мотае на открито. Може би тук някъде имаше... зарови в съзнанието си да си спомни какъв подслон изобщо предлагаха горите... Може би имаше гостилница с курабийки или нещо такова?

Камъкът наистина беше неудобен. Двущетко погледна надолу и за пръв път видя странната резба.

Приличаше на паяк. Дали пък не беше сепия? Мъхът и лишките замъгляваха подробностите. Но не замъгляваха руническите букви, издълбани отдолу. Двущетко ги четеше ясно, а те казваха: „Пътнико, гостоприемният храм на Бел-Шамхарот се намира на хиляда крачки в Посока към Центъра“. Е, това вече беше странно, осъзна Двущетко, защото макар и да можеше да прочете посланието, самите букви му бяха абсолютно непознати. По някакъв начин съобщението стигаше до съзнанието му без досадната необходимост да мине през очите му.

Той се изправи и отвърза вече укротилия се кон от една фиданка. Не беше сигурен в коя посока се намира Центърът, но сякаш съзря някаква стара следа, която водеше нататък през дърветата. Този Бел-Шамхарот изглежда беше готов да направи всичко, за да помогне на закъсалия пътник. Във всеки случай това беше изходът. Или вълците. Двущетко решително поклати глава.

Интересно е да отбележим, че няколко часа по-късно глутница вълци, които следваха миризмата на Двущетко, стигнаха до горската поляна. Зелените им очи се спряха на странната осмокрака фигура — която наистина би могла да биде паяк, или октопод, а би могла даже да бъде нещо още по-странно — и веднага решиха, че не са чак толкова гладни.

На около три мили оттам един некадърен магьосник висеше на ръце от високия клон на някакво буково дърво. Това беше крайният резултат от петминутната му трескава дейност. Първо, освирепяла мечка бе налетяла от шубрака и с един замах на лапата си бе прекършила врата на коня му. После, отървал се от касапницата, Ринсуинд избяга на горска поляна, където обикаляха няколко сърдити вълци. Наставниците му от Невидимия Университет, които се бяха отчаяли от неспособността му да овладее левитацията, биха се удивили на скоростта, с която стигна и се покатери на най-близкото дърво, почти без да го докосва.

Сега оставаше само проблемът със змията.

Тя беше голяма и зелена и се беше омотала около клона с безкрайно змийско търпение. Ринсуинд се зачуди дали е отровна, после се упрекна заради глупавия въпрос. Разбира се, че ще е отровна.

— Защо се хилиш? — попита той фигурата на съседния клон.

— НЕ ЗАВИСИ ОТ МЕН — каза Смърт — А СЕГА ЩЕ БЪДЕШ ЛИ ТАКА ДОБЪР ДА СЕ ПУСНЕШ? НЕ МОГА ДА ВИСЯ ЦЯЛ ДЕН.

— Аз пък мога — каза Ринсуинд предизвикателно.

Скупчените около дървото вълци погледнаха с явен интерес към следващото си ядене,

което говореше само на себе си.

— НЯМА ДА БОЛИ — каза Смърт. Ако думите имаха тежест, едно единствено негово изречение щеше да закотви кораб.

Ръцете на Ринсуинд му крещяха болезнено в агонията си. Той се намръщи на хищната леко прозрачна фигура.

— Няма да боли? — попита той. — Да ме разкъсат вълците на парчета и нямало да ме боли?

На разстояние от няколко стъпки той забеляза друг клон, кръстосан с неговия собствен (който застрашително изтъняваше). Само да можеше да го достигне...

С протегнатата ръка той се хвърли напред. Клонът, вече наведен, не се счупи. Само издаде слаб мокър звук и се огъна.

Ринсуинд откри, че сега виси на края на ивица кора и лико, която се удължаваше, докато се цепеше от дървото. Погледна надолу и с някакво фатално задоволство установи, че ще се приземи точно върху най-големия вълк.

Сега той се движеше бавно, докато кората се белеше на все по-дълга и дълга ивица. Змията го гледаше замислено.

Но кората спря да се бели. Ринсуинд вече мислено се поздравяваше, докато поглеждайки нагоре не видя нещо, което досега не беше забелязал. А там точно на пътя му висеше най-голямото стършелово гнездо, което някога бе виждал.

Той здраво стисна очи.

„Защо трол?, се питаше той. Всичко останало си е просто обичайният ми късмет, но защо и трол? Какво, по дяволите, става?“

Щрак. Сякаш изпраща клонче, само че шумът изглежда беше в главата на Ринсуинд. Щрак, щрак. И един ветреца, който и листенце можеше да разклати.

С обелването на ивицата кора гнездото на стършелите се откърти от клона. То профуча край главата на магьосника и той го видя да се смалва в устремен летеж към кръга от вдигнати нагоре муцуни.

Кръгът внезапно се затвори.

Кръгът внезапно се разшири.

И ехото се носеше през дърветата докато глутницата виеше от болка и се мъчеше да се отърве от яростния облак. Ринсуинд глупаво се ухили.

Лакътят му сбута нещо. Беше стволът на дървото. Ивицата го беше довела точно до края на клона. Но други клони нямаше. От гладката кора около него не се подаваше нищо, за което да се захване.

Но затова пък се подаваха ръце. Дори и в този момент две се протягаха през мъхестата кора покрай него — слаби ръце, зелени като млади листа. Последва изиящо рамо, а след него се появи и самата горска нимфа. Тя сграбчи здраво удивения магьосник и със същата растителна сила, която вбива корените в скалата, го вкара в дървото. Твърдата кора се раздели като мъгла и се затвори като мида.

Смърт наблюдаваше безучастно. Погледна рояка мушички, които танцуваха радостния си зиг-заг около черепа му. Щракна с пръсти. Насекомите изчезнаха от въздуха. Но някакси не беше съвсем същото.

Слепият Айо отмести своята купчина чипове, погледна намръщено през онези от очите си, които в момента бяха в стаята и излезе. Няколко полубогове се изкискаха. Поне Офлър бе приел загубата на един съвършен и добър трол, ако не друго, то с прилична, почти змийска сдържаност.

Последният противник на Дамата се премести, така че се озова точно срещу нея на

масата.

— Господине! — каза тя учтиво.

— Госпожо! — отвърна той. Погледите им се срещнаха.

Той беше мълчалив бог. Знаеше се, че е пристигнал в света на Диска след някакво ужасно и загадъчно произшествие в друга Евентуалност. Разбира се, привилегия на боговете е да се разполагат с външния си вид, та даже и пред други богове. На Диска Съдбата обикновено се въплъщаваше в любезен мъж на зряла възраст с посивяващи коси, плътно пригладени към едно лице, на което всяка девойка спокойно би поднесла чаша бира, ако се появи на прага ѝ. На човек с такова лице всеки възпитан младеж охотно би помогнал на пътя. Като се абстрахираме от очите, разбира се.

Няма божество, което може да разгадае природата и характера на неговите очи. Естеството на двете очи на Съдбата на свят Диск беше такова: докато на пръв поглед те бяха просто тъмни, при по-близко вглеждане ставаше ясно — твърде късно! — че те не са нищо друго, освен дупки, които откриват един черен мрак, толкова далечен и дълбок, че у наблюдателя заговаря неудържимото влечение към черните дупки на безкрайната нощ с ужасяващите им, кръжащи звезди...

Дамата се изкашля учтиво и постави двайсети един бели чипа на масата. После извади от робата си още един — сребърен, полупрозрачен и два пъти по-голям от другите. Душата на истинския Герой винаги се радва на по-благоприятен обменен курс и се цени високо от боговете.

Съдбата повдигна вежди.

— И без измами, Госпожо — каза той.

— Но кой може да измами Съдбата? — попита тя.

Той вдигна рамене:

— Никой. И все пак всички се опитват.

— И все пак, струва ми се, че те усетих да ми помагаш малко срещу другите?

— Да, разбира се. За да бъде последната партия по-сладка, Госпожо. А сега...

Той посегна към кутията си за игра, извади нещо и го постави със задоволство на плота. Наблюдаващите божества въздъхнаха колективно. За миг дори и Дамата се изненада.

То определено беше грозно. Резбата беше несигурна, сякаш ръцете на занаятчията са треперили от ужас при мисълта, че нещото придобива форма под неохотните му пръсти. Сякаш цялото беше от пипалца и смукалца. И челюсти, забеляза Дамата. И едно огромно око.

— Мислех, че Той е умрял завинаги в началата на Времето — каза тя.

— Възможно е нашият смъртоносен приятел да се е отворил даже да се приближи до този — засмя се Съдбата. Той се забавляваше.

— Никога не е трябвало да бъде създаван.

— И въпреки това — с назидателен тон каза Съдбата. Той пусна заровете в необикновената им кутия и погледна към нея.

— Освен, ако — добави, — не се предаваш...?

Тя поклати глава и каза:

— Играй!

— Но силите ти ли е залогът ми?

— _Играй!_

Ринсуинд знаеше какво има във вътрешността на дърветата: дървесина, сок, вероятно катерици. Но не и дворец.

И все пак — възглавниците под него определено бяха по-меки от дървесина, виното в дървената чаша до него беше далеч по-вкусно от сок, а и дума не можеше да става за каквото и да било сравнение между катерица и момичето пред него, което седеше със събрани колени и го

гледаше съсредоточено. Освен ако изрично не споменем усещането за мекота, мъх и кожа.

Стаята беше висока, широка и осветена в мека жълта светлина, за която Ринсуинд не можа да реши дали идва от установен източник. През чепати и чворести сводове се виждаха други стаи и нещо, което приличаше на голямо криволичещо стълбище. А отвън си изглеждаше като абсолютно нормално дърво.

Момичето беше зелено — плътта му беше зелена. Ринсуинд можеше да е абсолютно сигурен в това, защото цялото ѝ облекло се състоеше само от един медальон около врата. В дългата ѝ коса имаше нещо мъхесто. Очите ѝ няха зеници и бяха искрящо зелени. Магьосникът съжали, че навремето не бе обърнал повече внимание на лекциите по антропология в Университета.

Тя не беше продумала. Беше му посочила канапето, предложи му вино и оттам нататък само седеше вторачена в него, като от време на време потриваше дълбока драскотина на едната си ръка.

Ринсуинд тутакси си спомни, че горската нимфа дотолкова е свързана с дървото си, че заплаща състраданието си с рани:

— Съжалявам за това — бързо каза той. — Беше само нещастен случай. Искам да кажа, тези вълци, и...

— Наложило ти се е да се покатериш на дървото ми и аз те спасих — спокойно каза горската нимфа. — Имал си късмет. Както, може би, и твоят приятел?

— Приятел?

— Малкият човек с вълшебната кутия. — каза горската нимфа.

— А, да, той — отговори неопределено Ринсуинд. — Да, надявам се да е добре.

— Той се нуждае от помощта ти.

— Както винаги. И той ли се е покатерил на някое дърво?

— Той е в Двореца на Бел-Шамхарот.

Ринсуинд се задави с виното. Ушите му, ужасени от току-що чути думи, напиха да се вмъкнат в мозъка му. Душеядецът! Спомените се втурнаха обратно в съзнанието му преди да може да ги спре...

Веднъж, още като студент по практическа магия в Невидимия Университет, заради някакъв облог, той се бе вмъкнал в малката стаичка недалеч от централната библиотека — стаята със стени, покрити с предпазни оловни пентаграми. Това бе същата тази стая, в която никому не бе позволено да остане повече от четири минути и трийсет и две секунди — време, определено след двеста години старателно експериментиране...

Внимателно бе разгърнал страниците на Книгата, завързана за октироновия пиедестал в средата на покрития с рунически букви под, не толкова за да не я открадне някой, колкото за да не избяга. Защото това беше Октавата — така препълнена с магия, че съдържаше свое неопределено съзнание и собствена чувствителност. Всъщност една магия бе изскочила от шумолящите страници и се бе загнездила в тъмните гънки на неговия мозък. И, освен увереността, че това е една от Осемте Велики Магии, никой нямаше да разбере коя точно, докато той не я кажеше. Дори и самият Ринсуинд не я знаеше. Но понякога я усещаше как се промъква незабелязано зад собственото му Аз и чака да ѝ дойде времето...

На корицата на Октавата имаше описание на Бел-Шамхарот. Той не беше Злото, защото дори и Злото има някаква жизненост. Бел-Шамхарот беше едната страна на монетата, на която Доброто и Злото са другата.

„Душеядецът. Неговото число се намира между седем и девет; то е две по четири“ — със смразено от ужас съзнание си спомни цитата Ринсуинд.

— _О, не!_ Къде се намира Храмът?

— В Посока към Центъра, към средата на гората — каза горската нимфа. — Много е стар.

— Но кой може да е такъв глупак, че да почита Бел... точно него? Дяволите — да, но

искам да кажа — нали той е „Душеядецът“...

— Имаше... известни предимства. Пък и расата, която преди живееше в тези райони, имаше странни разбирания.

— И какво се случи с тях?

— Казах само, че преди живееше в тези райони — горската нимфа стана и протегна ръка.

— Хайде, аз съм Друела. Ела с мен и виж съдбата на приятеля си. Сигурно ще бъде интересно.

— Не съм сигурен... — започна Ринсуинд.

Горската нимфа закова зеления си поглед в него.

— Мислиш ли, че имаш избор? — попита тя.

Стълбище, широко като магистрала опасваше дървото, а на всеки етаж от него водеха началото си огромни стаи. Жълтата светлина, чийто източник Ринсуинд така и не можа да определи, беше навсякъде. Освен това се носеше някакъв шум — Ринсуинд се напрегна, за да го определи — нещо като далечна гръмотевица или водопад.

— Това е дървото — кратко обясни дриадата.

— Какво прави?

— Живее.

— Точно за това се чудех. Искam да кажа, наистина ли сме в дърво? Смален ли съм на ръст? Отвън ми изглеждаше толкова тънко, че можех да го обгърна с ръце.

— То е.

— Хм, и все пак съм вътре в него?

— Да.

— Хм.

Друела се засмя.

— Знам какво си мислиш, хитър магьоснико! Погледни ме — аз не съм ли дриада? Не знаеш ли, че това, което така пренебрежително наричаш „дърво“, е самият четириизмерен аналог на цяла една многоизмерна вселена, която... — о, не, виждам, че не знаеш. Би трябвало да разбере, че не си истински магьосник, още щом видях, че нямаш жезъл.

— Загубих го в един пожар — автоматично излъга Ринсуинд.

— И нямаш шапка с извезани магически знаци върху нея.

— Отнесе я вятърът.

— И няма зъл дух.

— Умря. Виж какво, благодаря ти, че ме спаси, но, ако нямаш нищо против, струва ми се, че трябва да тръгвам. Би ли ми показала изхода...

Нещо в изражението на лицето ѝ го накара да се обърне. Зад гърба му стояха трима мъже-дриади. Бяха не по-облечени от жената и невъоръжени. Както и да е, последната подробност беше без значение. Нямаха вид на нуждаещи се от оръжие, за да се бият с Ринсуинд. Изглеждаха абсолютно способни да си пробият път през солидна скала, като — между другото — разбият и цял полк тролове. Тримата красиви великани го погледнаха отвисоко с дървена заплаха. Кожата им беше с цвят на орехови черупки, а под нея играеха мускули, набъбнали като дини.

Той отново се обърна и немощно се усмихна на Друела. Животът отново започваше да придобива познати очертания.

— Не съм бил спасен, нали? — попита той. — Взет съм в плен, доколкото разбирам?

— Естествено.

— И вие не ме пускате да си тръгна? — Това беше просто констатация.

Друела поклати глава.

— _Ти_ нарани Дървото._ Но имаш късмет. Приятелят ти ще се срещне с Бел Шамхарот. А _ти_ само ще умреш.

Две ръце изотзад го сграбчиха за раменете по същия начин, както корените на старо дърво се увързват безпощадно около случайно попаднало им камъче.

— С подобаваща церемония, разбира се — продължи горската нимфа. — След като Повелителят на Осмицата свърши с приятеля ти.

Единственото, което Ринсуинд може да каже, беше:

— А пък аз никога не съм си представял, че съществуват мъже-дриади. Даже и в дъбово дърво.

Един от великаните му се ухили. Друела изсумтя.

— Глупости! Тогава откъде мислиш, че идват жълъдите?

Обгръщаше ги огромно празно пространство, което наподобяваше зала, а таванът му се губеше в златната мараня. Безкрайната стълба минаваше точно през него.

Няколкостотин горски нимфи се бяха скупчили на другия край на залата. Те се разделиха почтително щом Друела се приближи към тях и се втрениха през Ринсуинд, когото караха насила по пътя след нея.

Повечето бяха жени, макар че между тях се виждаха и няколко от гигантските мъже. Те стояха като каменни статуи сред дребните, интелигентни жени. Насекоми, помисли си Ринсуинд. Дървото е като кошер.

Но защо въобще в него имаше дриади? Доколкото си спомняше, дървесните хора бяха измрели преди много векове. Техни наследници са станали хората, подобно на повечето други Народи на Здрача. Само елфите и троловете бяха оцелели след идването на Човека на свят Диск; елфите — защото общо взето бяха прекалено хитри, а народът на тролите — поради факта, че бяха поне толкова обиграни в изкуството да бъдат гадни, злобни и алчни, колкото и хората. Предполагаше се дриадите да са измрели, заедно с джуджетата и феите.

Околният шум тук беше по-силен. От време на време пулсиращ златен отблясък пробягваше нагоре по полупрозрачните стени, докато се изгубеше в мъглата високо над главите им. Някаква сила във въздуха го караше да вибрира.

— О, некомпетентен магьоснико — каза Друела, — погледай малко чародейство. Не уклончивата ти скучна и еднообразна магия, а магия от корена, старата магия. Дива магия. Гледай!

Около петдесет от женските дриади се събраха на плътна купчина, оплетоха ръце, след това заотстъпваха назад, докато не се получи голям кръг. Останалите дриади подхванаха тихо и монотонно песнопение. После, по даден от Друела знак, кръгът започва да се върти по посока обратна на часовниковата стрелка.

Ритъмът все повече и повече се засилваше, сложните нишки на песнопението започнаха да се вдигат, а Ринсуинд усети, че гледа като омагьосан. За Старата Магия той бе чувал в Университета, макар че тя бе забранена за магьосници. Той знаеше, че когато кръгът се завърти достатъчно бързо срещу установеното вълшебно поле на самия свят Диск, който също бавно се въртеше, последвалото астрално триене ще създаде огромно потенциално различие, което ще се снесе с мощно разреждане на Стихийната Магическа Сила.

Кръгът сега представляваше едно неясно петно, а стените на Дървото кънтяха от ехото на песента...

Ринсуинд чувстваше познатото натрапчиво боцкане по черепа, което беше сигурен показател, че някъде наблизо се оформя тежък заряд сурова магия, и затова когато няколко секунди по-късно сноп ослепителна октаринова светлина прониза невидимия таван и с прачене се фокусира в центъра на кръга, той не онемя от изненада.

Снопът светлина създаде там образа на един брулен от вятъра, обграден отвсякъде с дървета хълм, на билото на който имаше храм. Формата му причиняваше неприятни неща на очите. Ринсуинд знаеше, че ако това е храм на Бел Шамхарот, ще има осем страни. (Осем беше също така Числото на Бел Шамхарот, което обяснява защо един разумен магьосник никога не би

го споменал, стига да може да го избегне. Иначе „ще си отидеш за едната осмица“ — бе шеговитото предупреждение към начинаещите. Бел Шамхарот изпитваше особена слабост към дилетантите в магията, които като вълни на брега на необикновеното (както всъщност си и беше), бяха вече наполовина оплетени в мрежите му. Номерът на стаята, в която Ринсуинд живееше в общежитието на Университета на времето, беше 7а. Това никак не го беше учудило).

Дъжд се стичаше по черните стени на храма. Единственият признак на живот беше конят, завързан отвън, но това не беше конят на Двувцветко. Поради една единствена причина — беше твърде голям. Представляваше бял кавалерийски кон с копита, големи колкото чинии и с кожен хамут, който блестеше с подчертано показна златна украса. В момента той се наслаждаваше на торба зоб.

Имаше нещо познато около него. Ринсуинд се опита да си спомни къде го е виждал преди.

Все едно, видът му говореше, че притежава всички дадености да се движи с доста добра скорост. Скорост, която веднъж достигната, би могъл да поддържа дълго време. Всичко, което Ринсуинд трябваше да направи, се заключаваше в това да се отърве от пазачите си, да си пробие път навън от Дървото, да открие храма и да открадне коня изпод носа на Бел Шамхарот, или изпод онова, което поне му служеше за нос.

— Както изглежда, Повелителят на Осмицата има двама за вечеря — каза Друела, като гледаше сурово Ринсуинд. — Чий е този жребец, лъжлив магьоснико?

— Нямам представа.

— Наистина ли? Всъщност, няма значение. Много скоро ще разберем.

Тя махна с ръка. Фокусът на образа се измести навътре, стрелна се през една грамадна осмоъгълна арка и се устреми по коридора, който беше там.

А там една фигура се промъкваше предпазливо с гръб, опрян до стената. Ринсуинд зърна блясъка на злато и бронз.

Не можеше да сбърка тази фигура. Беше я виждал много пъти. Широките гърди, вратът като дънер на дърво, изненадващо малката глава под буйната грива черна коса, наподобяваща домат върху ковчег... можеше да назове името на пълзящата фигура, и то беше Хран Варварина.

Хран беше един от най-държеливите герои на Кръглото Море: биеше се срещу дракони, грабеше храмове, цанеше се за „наемна сабя“, беше „попът“ на всяка улична свада. Той можеше даже — за разлика от повечето герои, които познаваше Ринсуинд — да изговори дума, съставена от повече от две срички, е, ако, разбира се, му се дадеше достатъчно време и му се помогнеше малко.

На границата на слуха си Ринсуинд чу шум. Звучеше така, сякаш няколко черепа подскачаха по стълбите на някаква далечна тъмница. Той погледна настрани към пазачите си да види дали и те са го чули.

Те бяха съсредоточили цялото си ограничено внимание върху Хран, който, естествено, бе устроен на съвсем същия принцип като тях. Ръцете им стояха отпуснато върху раменете на магьосника.

Ринсуинд се наведе бързо, обърна се назад като гимнастик и побягна. Зад себе си чу виковете на Друела и удвои скоростта си.

Нещо закачи качулката на плаща му и тя се откъсна. Един мъж-дриада, който чакаше на стълбището, разпери широко ръце и дървено се ухили на летящата към него фигура. Без да забавя крачка, Ринсуинд се наведе отново, но този път толкова ниско, че брадичката му се изравни с коленете, докато в същото това време един юмрук като гредя изпраща във въздуха покрай ушите му.

Отпред го чакаше цяла гора дървесни духове. Той се завъртя, отклони още един удар на объркания пазач и се засили обратно назад към кръга, като по пътя мина през дриадите, които го преследваха и ги разбута като комплект кегли.

Но отпред имаше още, които си пробиваха път през жените и забиваха юмруци в роговите длани на ръцете си в съсредоточено очакване.

— Кротувай, измислен магьосник — каза Друела и пристъпи напред. Зад нея омагьосаните танцьорки продължаваха да се въртят; фокусът на кръга сега се изместваше по осветен във виолетово коридор.

Ринсуинд спря.

— Я остави това! — изръмжа той. — Да се разберем! Аз съм истински магьосник! — той раздражено тропна с крак.

— Наистина ли? — попита горската нимфа. — Тогава нека видим как ще направиш магия.

— Ъ-ъ-ъ — започна Ринсуинд. Проблемът беше, че откакто древната и загадъчна магия се бе загнездила в съзнанието му, той не можеше да си спомни дори и най-простичкото заклинание за, да кажем, убиване на хлебарки или почесване по кръста, без да се използват ръцете. Маговете от Невидимия Университет се бяха опитали да обяснят това, като предположиха, че неволното запаметяване на магията е (както си и беше) блокирала всичките му клетки за запомняне на магии. В по-трудни моменти от живота си Ринсуинд бе намерил собствено обяснение за това защо дори и най-нищожните магии не искаха да се задържат в главата му за повече от няколко секунди.

Страхуваха се, бе решил той.

— Ъ-ъ-ъ — повтори той.

— И някоя малка магия ще свърши работа — каза Друела, докато го наблюдаваше как стиска презрително устна, побелял от гняв и неудобство. Тя направи знак и няколко горски духа го заобиколиха.

Магията избра точно този момент да скочи и да се намести във временно освободеното място в съзнанието на Ринсуинд. Той я усещаше как седи там и му се хили злобно и предизвикателно.

— Аз наистина знам магия — каза той със сетни сили.

— Наистина ли? За бога, кажи я тогава — каза Друела.

Ринсуинд не беше сигурен, че му стига куража за това, макар че Магията се опитваше да подчини езика му. Бореше се с нея.

— Ти к-хаза, че можеш да четеш мислите — смотолели той. — Прочети я.

Тя пристъпи напред като го гледеше подигравателно в очите.

Усмивката ѝ замръзна. Вдигна ръце като да се защити, после се отдръпна назад. От гърлото ѝ се изтръгна вик на истински ужас.

Ринсуинд се огледа. Останалите горски духове също отстъпваха. Какво беше направил? Очевидно нещо ужасно.

Но в живота му всичко беше само въпрос на време преди нормалният баланс на вселената да се възстанови и да започне да му нанася обичайните си ужасни удари. Той се отдръпна назад, шмугна се между все още въртящите се горски духове, които създаваха магическия кръг, и зачака да види каква ще е следващата стъпка на Друела.

— Дръжте го! — изпищя тя. — Отведете го далече от Дървото и го убийте!

Ринсуинд се обърна и хукна.

През фокуса на кръга.

Избухна ослепителен блясък.

Внезапно всичко потъна в мрак.

Мярна се само неясна виолетова сянка, наподобяваща фигурата на Ринсуинд, която се смали в една точка и се стопи.

После нямаше нищо.

Хран Варварина се промъкваше безшумно по коридорите, обляни в толкова виолетова светлина, че изглеждаха почти черни. Предишното му объркване бе изчезнало. Това очевидно беше магьоснически храм, което обясняваше всичко.

Това обясняваше защо по-рано следобед докато яздеше през потъналата в мрак гора, бе забелязал от страни на пътя един сандък. Капакът му беше примамливо отворен, а отвътре се подаваше много злато. Но когато той скочи от коня и се опита да се приближи, от сандъка поникнаха тънки крачета и той избяга припхайки в гората и спря на няколкостотин ярда разстояние.

Сега, след няколко часа мъчително преследване, той го бе изгубил сред тези осветени като в Ада тунели. Общо взето, неприятните издълбани резки и случайните разпаднали се скелети, през които минаваше, никак не притесняваха Хран. Това отчасти се дължеше на факта, че освен че имаше изключително бедно въображение, той не беше и особено умен; както и на това, че всичките тези странни резби и опасни тунели бяха нещо съвсем обикновено за него. Една значителна част от времето му минаваше в подобни неща — диреше злато, демони или разстроени девизи и ги освобождаваше съответно от собствениците, живота или поне от една от причините за мъката им.

Вижте Хран, който скача с котешка стъпка в тайнствената паст на някой тунел. Даже и на фона на виолетовата светлина кожата му има ослепителен меден блясък. По него има много злато, под формата на гривни по ръцете и краката, но иначе той е съвсем гол, само с една препаска от леопардова кожа около слабините. Беше я взел в дишащите пара гори на Хоундаланд, след като уби притежателя ѝ със зъбите си.

В дясната си ръка той носеше вълшебната черна сабя Кринг, която е изкована от гръм и мълния и има душа, но която не влиза в ножница. Хран я бе откраднал само преди три дни от непревземаемия дворец на Архимандрита на Б'Итуни, и вече съжаляваше за това. Тя започваше да му лази по нервите.

— Казвам ти, че тръгна по оня, последния проход вдясно — Кринг изсъска с такъв глас, сякаш стържеха с острие по камък.

— Тихо!

— Казвам само, че...

— Млъкни!

А Двувцветко...

Беше се изгубил, това му беше ясно. Или сградата беше много по-голяма, отколкото изглеждаше, или се беше озовал на някакво широко подземно ниво, без да е слязъл и едно стъпало надолу, или пък — както започваше да подозира — вътрешните измерения на мястото не се подчиняваха на горе-долу основния принцип в архитектурата и бяха по-големи от външните. И какви бяха всичките тези странни светлини? Те представляваха осмоъгълни кристали, разположени на еднакво разстояние по стените и тавана, и хвърляха неприятен отблясък, който по-скоро открояваше тъмнината, отколкото осветяваше.

А който и да беше правил резбите по стената, милозливо си помисли Двувцветко, сигурно си е попиивал доста. И то от години.

От друга страна, сградата определено беше удивителна. Строителите ѝ са били обладани от Числото Осем. Подът представляваше непрекъсната мозайка от осмоъгълни плочки.-таваните и стените на коридорите бяха разположени под такъв ъгъл, че, ако някой ги преброеше, коридорите да имат по осем страни, а там, където мазилката бе паднала, Двувцветко забеляза, че даже и самите камъни са осмоъгълни.

— Не ми харесва — каза дяволчето от фотоапарата около врата му.

— Защо? — попита го Двущетко.

— Странно е.

— Но ти си демон. Демоните не могат да кажат за нещо, че е странно. Искам да кажа, какво може да е странно за един демон?

— О-о — предпазливо каза дяволчето, като се огледа нервно наоколо и пристъпи от крак на крак. — Разни неща. Предмети.

Двущетко го погледна строго.

— Какви неща?

Демончето нервно се изкашля (демоните не дишат; но на всяко интелигентно същество, независимо дали диша юга не, все пак понякога в живота му се налага да се изкашля нервно. И що се отнася до дяволчето, този беше точно един от тези случаи).

— Ами, неща — нещастно каза то. — Лоши неща. Нещата, за които не говорим, са сферата, която изобщо се опитвам да прескоча, господарю.

Двущетко вяло поклати глава.

— Де да беше тук Ринсуинд! Той щеше да знае какво да направи.

— Той ли? — насмешливо подхвърли дяволчето — Хич не си представям магьосник да дойде тук. Те нямат нищо общо с числото осем. — То виновно се плесна през устата.

Двущетко вдигна поглед към тавана.

— Какво беше това? — попита той. — Не чу ли нещо?

— Аз? Да чуя? Не! Нищичко! — заяви дяволчето. То рязко се прибра в кутията си и затръшва вратата. Двущетко потропа на нея. Тя се откряна със скърцане.

— Приличаше на движещи се камъни — обясни той. Вратата се затвори с трясък.

Двущетко сви недоумяващо рамене.

— Мястото сигурно се разпада на части — каза си той. Изправи се.

— Питам! — извика той. — Има ли някой?

— НИКОЙ, Никой, никой — отговориha тъмните тунели.

— Ехо? — опита той.

— ХО, Хо, хо.

— Знам, че има някой — току-що те чух да играеш на зарове!

— РОВЕ, Рове, рове.

— Виж какво, току-що...

Двущетко млъкна. Причината беше ярката точка светлина, която се беше появила на няколко крачки от очите му. Тя растеше бързо и след няколко секунди вече бе придобила очертанията на миниатюрен човек. На този етап той започна да вдига шум, или по-точно, Двущетко започна да чува шума, който фигурата не беше преставала да вдига. Звучеше като нацепен писък, уловен в един дълъг миг от времето.

Дъгоцветният човек сега имаше размерите на кукла — една изкривена форма, която висеше във въздуха и се въртеше на бавни обороти. Двущетко се зачуди защо си бе помислил точно за израза „нацепен писък“ и... си пожела да не беше.

Човечето започваше да прилича на Ринсуинд, Устата на магьосника беше отворена, а лицето му бе ярко осветено от — какво? Двущетко установи, че мисли за странни слънца. Слънца, които хората обикновено не виждат. Той потрепери.

Въртящият се магьосник вече бе стигнал наполовина човешки ръст. Сега растежът беше по-бърз, последва миг на внезапно напрежение, втурна се струя въздух, взриви се звук. Ринсуинд изпадна от въздуха с писък. Заби се здраво в пода, задави се, после се претърколи, обвил главата си с ръце, а тялото му се беше свило на топка.

Когато прахът се слегна, Двущетко посегна предпазливо и потупа магьосника по рамото. Човекът-кълбо се сви още по-силно.

— Аз съм — Двущетко му обясни с готовност. Магьосникът се поразгъна малко.

— Какво? — попита той.

— Аз.

В един миг Ринсуинд се изпъна и скочи пред малкия човек, като отчаяно го стискаше за раменете. Очите му бяха огромни и диви.

— Не го казвай! — изсъска той. — Не го казвай и може и да успеем да се измъкнем!

— Да се измъкнем? Как влезе? Не знаеш ли...

— Не го казвай!

Двуцветко се отдръпна по-назад от този луд.

— Не го казвай!

— „Не казвай“ какво?

— Числото!

— Числото ли? — повтори Двуцветко. — Ей, Ринсуинд...

— Да, числото! Между седем и девет. Четири плюс четири!

— Какво, ос...

Ринсуинд тутакси запуши устата му с ръце.

— А го каза, и сме обречени. Само не го мисли много. Имай ми доверие!

— Не разбирам! — проплака Двуцветко. Ринсуинд малко се поотпусна, което ще рече, че в сравнение с опънатите му нерви струна от цигулка би приличала на желе.

— Хайде — каза той. — Да се опитаме да се измъкнем. А аз ще опитам да ти разкажа.

След първата Епоха на Магиите, освобождаването от магьосническите книги започна да се превръща в изключително сериозен проблем на свят Диск. Магията си остава магия, дори и временно вкарана в оковите на пергамента и мастилото. Тя има своя потенция. Това не е проблем, докато притежателят на книгата е още жив, но с настъпването на смъртта му вълшебната книга се превръща в източник на неконтролируема мощ, която трудно може да бъде обезвредена.

Накратко, от вълшебните книги изтича магия. Изпробвани са различни решения. Държавите близо до Ръба чисто и просто натоварваха книгите на умрелите магове с оловни пенталфи и ги изхвърляха от Края на Диска. В околностите на Центъра съществуващите възможности не бяха чак толкова добри. Една от тях беше да поставят опасните книги в метални кутии с отрицателно зареден октирон и да ги пуснат в бездънните морски дълбини (заравянето им в дълбоки пещери на сушата бе забранено от по-рано, след като някои области се оплакаха от ходещи дървета и петглави котки), но не след дълго магията се просмука навън и в крайна сметка рибарите започнаха да се оплакват от стада невидими риби или някакви миди със способности на медиум.

Временно разрешение на проблема беше конструирането в разни центрове на магическото знание на огромни помещения, изградени от денатуриран октирон, който е непроницаем за повечето видове магия. Тук можеше да се съхраняват по-опасните магьоснически книги, докато отслабне силата им.

Ето така се бе оказала в Невидимия Университет и Октавата — най-великата от всички магьоснически книги, притежание в миналото на Създателя на Вселената. Именно това бе книгата, която заради облог някога бе разлистил Ринсуинд. Беше имал на разположение една единствена секунда, за да погледне страницата, преди да се задействат безбройните алармени магии, но това време се беше оказало предостатъчно за една магия да изскочи от нея и да се загнезди в паметта му като жаба под камък.

— И после какво? — попита Двуцветко.

— О-о, изхвърлиха ме. Набиха ме, разбира се.

— И никой не знае какво всъщност прави магията?

Ринсуинд поклати глава.

— Беше изчезнала от страницата — каза той. — Никой няма да я узнае преди да я кажа. Или докато не умра, разбира се. Тогава тя един вид ще се произнесе. Единственото, което знам, е, че спира вселената или слага край на Времето, или нещо такова.

Двуцветко го потупа по рамото.

— Няма полза от мрачни мисли — окуражи го той. — Нека да потърсим друг изход.

Ринсуинд отново поклати глава. Всичкият му ужас вече се беше изчерпал. Той сякаш беше преминал бариерата на ужаса, и сега съзнанието му се намираше в мъртвото спокойно състояние, което е откъд. Все едно, поне беше престанал да бръщолеви несвързано.

— Обречени сме — заключи той. — Обикаляме цяла нощ. Казвам ти, това място е паяжина. Без значение е накъде вървим, така или иначе, пак ще стигнем до средата.

— Все пак, много мило, че дойде да ме потърсиш — каза Двуцветко. — Как точно успя да го направиш? Беше много внушително.

— Ами — сковано започна магьосникът. — Просто си помислих: „Не мога да зарежа там милия Двуцветко“ и...

— Така че, това, което трябва да направим сега, е да намерим този Бел Шамхарот, да му обясним как стоят нещата и той може би ще ни пусне да си вървим — каза Двуцветко.

Ринсуинд завъртя ръка около слепоочието си.

— Това трябва да е смешното ехо тук вътре — каза той. — Стори ми се, че те чух да казваш думи като „намерим“ и „обясним“.

— Точно така.

Ринсуинд се облеци срещу него на фона на пъклената лилава светлина.

— _Да намерим_ Бел Шамхарот? — попита той.

— Да. Не е необходимо да се замесваме.

— Да намерим Палача на Души и да не се замесваме? Може би само ще му кимнем и ще го попитаме как да стигнем до изхода? _Да обясняваме_ нещата на Повелителя на Осм-м-м — Ринсуинд изяде края на думата тъкмо навреме и довърши: — _Ти си луд!_ Ей! _Върни се!_

Втурна се по коридора след Двуцветко, и само след няколко мига се закова на място със стон.

Виолетовата светлина тук беше по-силна и придаваше на всичко нови неприятни цветове. Това не беше коридор, а широка стая със стени, чийто брой Ринсуинд не се осмели да пресметне, и ос... и 7а коридора, които тръгваха от нея.

Малко по-настрани той видя и нисък олтар с точно толкова стени, колкото четири пъти по две. Но той не заемаше центъра на стаята. Центърът бе зает от огромна каменна плоча с два пъти повече страни от квадрат. Изглеждаше масивна. На странната светлина тя като че ли беше леко наклонена на една страна, а един от краищата ѝ стърчеше гордо над околните плочки.

Двуцветко стоеше на нея.

— Хей, Ринсуинд! Виж кой е тук!

Багажът изприпка от един от коридорите, които заобикаляха стаята.

— Чудесно — каза Ринсуинд. — Великолепно. Той може да ни изведе оттук. Сега.

Двуцветко вече тършуваше из сандъка.

— Да — каза той. — След като направя няколко снимки. Само да наглася приспособлението...

— Казах _сега_...

Ринсуинд млъкна. Точно срещу него, в края на коридора стоеше Хран Варварина и стискаше в юрука си — бут огромна черна сабя.

— Ти? — неуверено попита Хран.

— Аха. Да — отвърна Ринсуинд. — Хран, нали? Отдавна не сме се виждали. Какво те води насам?

Хран посочи Багажа.

— Това — каза той. Това количество разговор изглежда бе изтощило Хран. После добави с тон, който съчетаваше едновременно изявление, претенция, заплаха и ултиматум:

— Мое.

— Това принадлежи на Двущетко, този тук — каза Ринсуинд. — Един съвет — не го докосвай.

Осъзна, че точно това не биваше да казва, но Хран вече беше блъснал Двущетко настрани и протягаше ръце към Багажа...

...от който изникнаха крака, той отскочи назад и заплашително повдигна капак. На крехката светлина на Ринсуинд му се стори, че различава редици огромни бели зъби, бели като бял бук.

— Хран — бързо заговори той, — има нещо, което трябва да ти кажа.

Хран го погледна озадачено.

— Какво?

— Отнася се до числата. Виж, нали знаеш, ако събереш седем и едно, или три и пет, или ако от десет извадиш две, получаваш число. Докато сме тук, не го казвай и може и да ни се усмихне щастие то да се измъкнем живи оттук. Или поне мъртви.

— Кой е този? — попита Двущетко. В ръцете си той държеше кафез, който бе изровил най-отдолу от дъното на Багажа. Изглеждаше пълен със сърдити розови гущери.

— Аз съм Хран — гордо заяви Хран. После погледна Ринсуинд.

— Какво? — попита той.

— Само не го казвай, разбра ли? — каза Ринсуинд.

Той погледна сабята в ръката на Хран. Беше черна, такова черно, в което по-скоро са закопани всички цветове, отколкото само един-единствен цвят, а на острието й имаше сложно декориран рунически надпис. Но още по-забележителен беше ореолът й от слаб октаринов блясък. Сабята също трябва да го беше забелязала, защото внезапно заговори с глас, който твърде много приличаше на шума от нокът, прокаран по стъкло.

— Странно — каза тя. — Защо да не може да каже осем?

— ОСЕМ, Сем, ем — повтори ехото. Дълбоко под земята последва почти недоловимо стържене.

А ехото, макар и поотслабнало, не искаше да отмре. То се удряше от стена в стена, мятеше се и се връщаше, а лилавата светлина проблясваше в синхрон със звука.

— Ти го направи! — изпищя Ринсуинд. — Предупредих те, че не бива да казваш осем!

Той млъкна, ужасен от самия себе си. Но думата вече бе навън и се присъедини към сестрите си в общата последователност.

Ринсуинд се обърна и понечи да побегне, но въздухът внезапно стана по-гъст и от меласа. Нарастваше магически заряд, по-голям, отколкото някога бе виждал; а когато болезнено бавно се раздвижеше, крайниците му оставяха следи от златни искри, които се очертаваха във въздуха.

Зад гърба му последва тътен, когато огромната октагонална плоча се вдигна във въздуха, увисна за миг на единия си край, а после се заби с трясък в пода.

Нещо слабо и черно изпъзля от дупката и се уви около глезена му. Той изпищя и се стовари тежко върху вибриращите плочи. Пипалото започна да го притегля по пода.

После Двущетко се озова пред него и се запротяга да стигне ръцете му. Той сграбчи отчаяно ръцете на дребния човек и двамата паднаха, като се взираха един друг в лицето. Дори и в това положение Ринсуинд продължи да се влачи.

— Какво те държи? — изпъшка той.

— Н-нищо! — отговори Двущетко. — Какво става?

— Влечат ме в тази дупка, ти какво ще кажеш?

— О, Ринсуинд, съжалявам...

— Ти съжаляваш...

Последва шум като от пеещ трион и натискът върху краката на Ринсуинд внезапно спря. Обърна глава и видя Хран — свит до дупката, а сабята му вдигаше пушилка, докато сечеше пипалата, устремени към него.

Двуцветко помогна на магьосника да се изправи на крака и двамата се свиха до каменния олтар, без да изпускат от очи подивялата фигура, която се бореше с ръцете-преследвачи.

— Няма да стане — каза Ринсуинд. — Повелителят може да материализира пипала. Какво правиш?

Двуцветко трескаво прикрепваше клетката с разстроените гущери към фотоапарата, който бе прикачил към един триножник.

— На всяка цена трябва да снимам това — промърмори той. — Това е изумително. Чуваш ли ме, дяволче?

Дяволчето от фотоапарата откряна миниатюрния си отвор, хвърли светкавичен поглед на обстановката около дупката и потъна вдън кутията. Нещо докосна крака му и Ринсуинд подскочи, а петата му се стовари върху едно „търсещо“ пипало.

— Хайде — каза той. — Време е да се изпаряваме. — Той сграбчи ръката на Двуцветко, но туристът се възпротиви.

— Да избягаме и да зарежем Хран с това нещо? — попита той.

Ринсуинд го погледна тъпо.

— Защо не? Това му е работата.

— Но то ще го убие!

— Би могло и по-лошо да е — отвърна Ринсуинд.

— Какво?

— Можеше да убие нас — Ринсуинд наблегна логически. — Хайде!

Двуцветко посочи с пръст.

— Ей! Хванало е Багажа ми!

Преди Ринсуинд да успее да го задържи, Двуцветко заобиколи дупката и изтича до сандъка, който се влачеше по пода, докато в същото време капакът му се опитваше безрезултатно да захване оковалото го пипало. Малкият човек започна яростно да рита пипалото.

Друго едно изскочи от бъркотията покрай Хран и го сграбчи през кръста. Самият Хран вече се бе превърнал в неясна фигура сред затягащите се спирали. Пред очите на ужасения Ринсуинд сабята на Героя бе избита от ръката му и полетя към някаква стена.

— Магията ти! — изкрещя Двуцветко.

Ринсуинд не помръдна. Той гледаше Нещото, което се вдигаше от дупката. Беше едно огромно око и то гледаше право в него. Едно пипало се затегна около кръста му и магьосникът изскимтя.

Думите на магията се качиха неканени в гърлото му. Като насън той отвори уста и се приготви да произнесе първата сричка на древния пра-човек.

Друго пипало изсвистя като камшик, уви се около гърлото му и започна да го души. Със залитане и като се задъхваше, Ринсуинд бе повлечен по пода.

Една мощна ръка улови фотоапарата на Двуцветко, който прелетя с триножника си. Магьосникът инстинктивно го сграбчи, също както прадедите му биха сграбчили камък, изправени пред опасността от освирепял тигър. Само да можеше да замахне достатъчно силно и да го запрати срещу Окоето...

...Окоето, което заемаше цялото пространство пред него. Ринсуинд усещаше как волята му изтича като вода през решето.

Пред него вцепенените гущери се размърдаха в клетката си върху фотоапарата. Глупаво,

както човек, комуто предстои да бъде обезглавен, забелязва всяка драскотина и всяко петънце по ешафода, Ринсуинд видя, че те имаха свръхдълги синкаво-бели опашки, които заплашително пулсираха.

Докато го издърпваха към Окото, ужасеният Ринсуинд вдигна апарата като да се защити и в същия миг чу гласа на дяволчето:

— Сега са почти готови, повече не мога да ги задържа. Моля всички да се усмихнат.

Последва...

...светлинен лъч — толкова бял и толкова ярък...

...че въобще не приличаше на светлина.

Бел Шамхарот изпищя — един вик, който започна в далечната ултра зона и завърши някъде във вътрешностите на Ринсуинд. Пипалцата мигновено станаха твърди като желязо, запращайки разните си товари навсякъде из стаята, преди да се съберат отново, за да предпазят поразеното Око. Цялата купчина скочи в дупката и секунда по-късно няколко десетки пипала сграбчиха огромната плоча и я тръшнаха на мястото ѝ, а по краищата ѝ останаха да се мятат само няколко заклещени, останали неприбрани крайника.

Хран се приземи, претърколи се, отскочи от една стена и се вдигна на крака. Напипа сабията си и започна методично да сече обречените ръце. Ринсуинд лежеше на пода и се съсредоточаваше върху това да не полудее. Неясен шум от дърво го накара да обърне глава.

Багажът се бе приземил върху изкривения си капак. Сега той се клатушкаше ядосано и размахваше във въздуха малките си крачка.

Внимателно, Ринсуинд се огледа наоколо за Двущетко.

Малкият човек се бе свил на купчина до стената, но поне стенеше.

Магьосникът се довлече с мъка до него и прошепна:

— Какво по дяволите беше това?

— Защо бяха толкова ярки? — промърмори Двущетко. — Господи, главата ми...

— Твърде ярки ли? — попита Ринсуинд. Погледът му се плъзна по пода до клетката върху фотоапарата. Гушерите вътре, сега вече забележимо по-слаби, го наблюдаваха с интерес.

— Саламандрите — простена Двущетко. — Снимката ще бъде осветена, знам си аз...

— Нима това са саламандри? — невярващо попита Ринсуинд.

— Разбира се. Стандартно приложение.

Ринсуинд се примъкна до апарата и го вдигна. И по рано беше виждал саламандри, разбира се, но те бяха по-дребни на вид. Освен това тези, които той беше видял, плуваха в буркан със саламура в избите на биолого-антикварния музей на Невидимия Университет, тъй като живите саламандри бяха изчезнали от околностите на Кръглото Море.

Опита се да си припомни малкото, което знаеше за тях. Бяха вълшебни същества. Освен това нямаха уста, тъй като съществуваша изцяло благодарение на подхранващите свойства на октариновата дължина на вълната в слънчевата светлина на свят Диск, която приемаха през кожата си. Естествено, те поглъщаха и останалата слънчева светлина и я съхраняваха в специална торбичка, докато не дойдеше времето да я отделят по естествен път. Пустиня, населена от Дискови саламандри, представляваше същински фар нощем.

Ринсуинд ги постави на земята и кимна строго. Създанията се бяха тъпкали с обилната октаринова светлина, която беше на това вълшебно място, а след това нещата бяха тръгнали по естествения си начин.

Фотоапаратът се плъзна по триножника. Ринсуинд се прицели да го ритне, но не улови. Започваше да ненавижда мъдрото крушово дърво.

Нещо дребно го опари по-бузата. Раздразнено го избърса.

Изведнъж нещо започна остро да стърже. Той се огледа и един глас, сякаш прокарваша длето по коприна, каза:

— Това е твърде непристойно.

— Млък — каза Хран. Той използваше Кринг, за да отреже връхната част на олтара. Погледна към Ринсуинд и се ухили. Поне Ринсуинд се надяваше, че гримасата от единия край на устата му до другия, е усмивка.

— Могъща магия — изкоментира варваринът, като се облегна тежко на оплакващата се сабя с ръка, голяма колкото бут. — Сега сме съсобственици на съкровището, а?

Нещо малко и твърдо го перна по ухото и Ринсуинд изръмжа. Полъхна едва доловим вятрец.

— Откъде знаеш, че там вътре има съкровище? — попита той.

Хран пое дълбоко дъх и успя да пъхне пръстите си под камъка.

— Крушите се намират под крушови дървета. А съкровищата — под олтари — каза той. — Логика.

Зъбите му изскърцаха. Камъкът се издигна и се стовари тежко на пода.

Този път нещо удари Ринсуинд по ръката, и то силно. Той замахва във въздуха и погледна към нещото, което бе уловил. Беше парче камък с пет плюс три страни. Погледна към тавана. Биваше ли да поддава така? Хран започна да си тананика нещо, докато късаше кожата на осквернения олтар.

Въздухът пропука, заблестя, забръмча. Неуловими, смътни ветрове грабнаха плаща на магьосника и го развяха във въртопчета от сини и зелени искри. Покрай главата му зафучаха луди, полуоформени духове, които виеха и ломотеха несвързано.

Опита се да вдигне ръка. Веднага я заобиколи бляскава октаринова корона, докато наоколо ревеше усиленият се магически вятър. Вихърът профуча през стаята без ни най-малко да раздвижи въздуха и въпреки това той блъскаше клепачите на Ринсуинд наопаки — отвътре — навън. След това продължи да пищи нататък по тунелите, а зловещият му, вещаещ смърт вой се удряше лудо от стена в стена.

Двуцветко се олюля, превит на две в устата на астралната буря.

— Какво е това, по дяволите? — извика той.

Ринсуинд се извърна. В същия миг виещият вятър го сграбчи и почти го преобърна. Вихрени полтъргаисти, кръжащи в движещия се въздух, го сграбчиха за краката.

Ръката на Хран се стрелна и го хвана. Миг по-късно той и Двуцветко бяха завлечени и напъхнати под закрилата на разрушения олтар и лежаха задъхвани на пода.

До тях, говорещата сабя Кринг искреше, а магичното ѝ поле се бе покачило стократно от бурята.

— Дръж се! — изпищя Ринсуинд.

— Вятърът! — крещеше Двуцветко. — Откъде идва? _Накъде_ духа? — Той погледна към Ринсуинд, чиято физиономия изразяваше истински ужас, и това само го накара да се вкопчи още по-силно в камъните.

— Обречени сме — промърмори Ринсуинд, докато таванът над главите им скърцаше и се движеше. — Откъде идват сенките? Точно _натам_ духа вятърът.

Това, което всъщност ставаше, както и магьосникът сам добре знаеше, беше, че когато оскърбеният дух на Бел Шамхарот потъна през дълбоките хтонични равнини, бродещият му дух бе изсмукан от самите камъни в района, който, според най-добрите свещеници на Диска, е едновременно под земята и Някъде Другаде. В резултат на това храмът му се изоставяше на разрухата на Времето, което в продължение на хиляди години срамежливо не се бе осмелявало да се приближи до мястото. Сега внезапно освободената, акумулирана тежест на всички тези затворени секунди, се стоварваше върху разхлабените камъни.

Хран погледна към разширяващите се горе пукнатини и въздъхна. После пъхна два пръста в устата си и свирна.

Странно, но истинският звук прозвуча мощно над псевдозвука на разширяващия се астрален въртоп, който се оформяше в центъра на огромната осмоъгълна плоча. Последва го

тихо тъпо ехо, което му се стори, че звучи особено — като търкаляне на странни кости. После се чу и друг шум, в който нямаше и следа от нещо необичайно. Беше глух конски тропот.

Бойният кон на Хран се появи в лек галоп през един скърцащ свод и се изправи на задните си крака до господаря си, а гривата му се развяваше от силния вятър. Варваринът стана, метна скъпоценните си торби в един чувал, който висеше на седлото и най-накрая яхна животното. Той се пресегна, сграбчи Двущетко за врата и го изтегли през основата на седлото. Когато конят се обърна назад, Ринсуинд направи отчаян скок и се приземи зад Хран, който не направи никакво възражение.

Конят чаткаше безпогрешно по тунелите, като прескачаше неочаквано появили се бабунки чакъл и ловко заобикаляше огромните камъни, които се сгромолясваха от огъващия се покрив. Увиснал здраво на седлото, Ринсуинд гледаше назад.

Нищо чудно, че конят се движеше толкова бързо. Съвсем близо зад тях, през проблясващата лилава светлина, се носеха бързо голям, страшен на вид сандък и един фотоапарат, който летеше опасно ниско над земята на трите си крака. Толкова голяма бе способността на мъдрото крушово дърво да следва господаря си навсякъде, че даже предметите за задгробния живот на мъртвите императори по традиция са били правени от него...

Те излязоха на открито миг преди осмоъгълната арка окончателно да се пречупи и да се сгромоляса.

Слънцето изгряваше. Когато храмът се разпадна, зад тях се вдигна стълб прах, но те не се обърнаха назад. Жалко, защото Двущетко би могъл да направи снимки, необичайни даже и за стандартите на Диска.

Нещо се раздвижи в димящите развалини. Сякаш над тях се издигаше зелен килим. После едно дъбово дърво се вдигна на спирала, разклонявайки се като експлодираща зелена ракета, и се оказа в средата на вековен гъстак още преди върховете на старите му клони да са престанали да потрепват. Бук поникна бързо като гъба, съзря, изгни и потъна в облак прах от сухо, гнило дърво сред напирашното нагоре поколение. Храмът вече представляваше полузарита купчина от покрити с мъх камъни.

Но Времето, което още от началото се бе опитало да го хване за гърлото, сега се заемаше да довърши работата. Врящите допирни точки между разлагащата се магия и покачващата се ентропия избуцаха с тътен надолу и застигнаха галопиращия кон, чиито ездаци — самите те творение на Времето — въобще не го забелязаха. Но той се заби в омагьосаната Гора със силата на вековете.

— Внушително, нали? — забеляза един глас откъм коляното на Ринсуинд, докато конят галопираше леко през мъглата от разлагащо се дърво и падащи листа.

Гласът звучеше със зловещ металически оттенък Ринсуинд погледна надолу към сабята Кринг. На главата ѝ имаше няколко рубина. Той не можеше да се освободи от усещането, че го наблюдават.

От хълмовете на края на гората пътниците наблюдаваха борбата между дърветата и Времето, която можеше да има само един единствен изход. Това беше нещо като допълнение към основната цел на спирането им, а именно — да се унищожи една доста голяма мечка, която бе имала неблагоприятното да се приближи на хвърлей място от Хран.

Ринсуинд наблюдаваше Хран над парчето си тлъсто месо. Даде си сметка, че Хран, който се нагърбва със задачата да бъде герой, бе съвсем различен от поръбващия си винце, от гуляйджията Хран, който идваше от време на време в Анкх-Морпорк. Той беше предпазлив като котка, гъвкав като пантера и се чувстваше съвсем уверено, като у дома си.

При това, аз оживях след Бел Шамхарот, припомни си Ринсуинд. Фантастично.

Двущетко помагаше на героя да сортира съкровището, откраднато от храма. Оказа се главно сребро с неприятни лилави камъни. В купа изобилстваше от представители на всякакви паяци, октоподи и обитаващите дървета октарсиери от пустините на Централните Земи.

Ринсуинд се опитала си запуши ушите за скърцащия зад гърба му глас. Безуспешно.

— ...след това принадлежах на Пашата на Ре'дурат и играх важна роля в битката при Великия Неф и там именно получих малката резка, която сигурно си забелязал на около две-трети от долния край на острието ми — обясняваше Кринг от временния си дом в една туфа. — Някакъв неверник носеше октиронова яка, което беше твърде нечестно, но пък и аз, разбира се, по онова време бях доста по-остра, а господарят ми имаше навика да цепи копринени кърпички във въздуха с мен и... отегчавам ли те?

— А? О, не, не, никак. Много е интересно — заговори Ринсуинд, като все още не отделяше поглед от Хран. Доколко можеше да разчита на него? Ето ги тук, сред пустошта, наоколо гъмжеше от троли...

— Личеше си, че си културен човек — продължаваше Кринг. — Толкова рядко срещам наистина интересни хора, все едно за колко време. Това, за което наистина си мечтая, е една хубава камина, някъде, където и да е, над която тихо и кротко да си вися. Веднъж, например, прекарах няколкостотин години на дъното на едно езеро.

— Трябва да е било интересно — разсеяно каза Ринсуинд.

— Не съвсем.

— Да, да, и аз мисля така.

— Това, което _наистина_ искам да бъда, е палешник. Не знам какво означава, но ми звучи като съществуване с някакъв смисъл в него.

Двуцветко изтича до магьосника.

— Хрумна ми страхотна идея — изпя той.

— А-ха — отегчено отвърна Ринсуинд. — Защо не вземем Хран да ни придружи до Куирм?

Двуцветко го погледна смаяно.

— Как позна?

— Само си помислих, че ти ще си го помислиш — отговори Ринсуинд.

Хран престана да тъпче сребро в дисагите си и им се ухили окуражително. После погледът му се върна обратно върху Багажа.

— Ако той е с нас, кой ще посмее да ни нападне? — попита Двуцветко.

Ринсуинд потърка брадичката си.

— Хран? — предположи той.

— Но ние му спасихме живота в Храма!

— Е, ако под „нападне“ имаш предвид „убие“ — каза Ринсуинд — не мисля, че ще го направи. Не е такъв човек. Просто ще ни обере, ще ни върже и ще ни зареже на вълците.

— Хайде, стига.

— Виж какво, такъв е истинският живот — сопна му се магьосникът. — Я се виж, мотаеш се и разнасяш сандък, натъпкан със злато. Не ти ли се струва, че някой, и то с пълно основание, би се възползвал от шанса да ти го задигне? — Аз бих го направил, продължи той наум, само да не бях видял какво прави Багажът на любопитните пръсти.

После отговорът го осени. Погледът му се плъзна от Хран към фотоапарата. Дяволчето бе заето с прането си в едно миниатюрно корито, а саламандрите дремеха в клетката си.

— Хрумна ми нещо — каза той. — Чуй, кое е това нещо, което героите _наистина_ желаят?

— Злато? — попита Двуцветко.

— Не. Питам: наистина?

Двуцветко сбърчи вежди.

— Не разбирам — каза той. Ринсуинд вдигна фотоапарата и извика:

— Хран, би ли се приближил?

Дните минаваха спокойно. Наистина, веднъж малка шайка мостови троли се опитаха да ги хванат от засада, а друга една вечер банда разбойници за малко да ги изненадат (но неблагоприятно се опитаха да проучат съдържанието на Багажа преди да убият спящите). Хран си поиска, и получи, двойна надница и в двата случая.

— Ако ни се случи нещо лошо — обясни Ринсуинд, — тогава няма да има кой да работи с възшебния апарат. И тогава — край на снимките на Хран, ясно ли е?

Хран кимна, а погледът му бе прикован на последната снимка. Тя изобразяваше Хран, заел геройска поза, и стъпил с един крак върху купчина убити троли.

— Аз и ти и малкият приятел Двувцветко, ние всички се разбираме чудесно — каза той. — А утре ще може ли да заснемем по-хубав профил, а, става ли?

Той грижливо уви снимката в тролска кожа и я прибра при другите в дисагите си.

— Изглежда, че става — радостно каза Двувцветко, когато Хран избърза напред да разузнае пътя.

— Естествено — отговори Ринсуинд, — това, което героите обичат най-много, е самите себе си.

— Знаеш ли, че започваш да се справяш доста добре с фотоапарата?

— Аха.

— Може би ще се зарадваш на това — Двувцветко му подаде една снимка.

— Какво е това?

— О, нищо особено — снимката, която направи в Храма.

Ринсуинд погледна с ужас. Там, обграден от няколко пипала, беше един огромен, извит като спирала, загрубял, намазан с отрова, нефокусиран палец.

— Това е историята на моя живот — немощно каза той.

— Ти печелиш — каза Съдбата и бутна купчината души през масата. Събраните богове се отпуснаха. — Ще има и други игри. — добави той.

Дамата се усмихна на две очи, които бяха като дупки във вселената.

А след това нямаше нищо освен останките от опустошени гори и облак прах на хоризонта, който се разсея с полъха на вятъра. И една черна, дрипава фигура, седнала на вдлъбнат, обрасъл с мъх километричен камък. Именно нея несправедливо обсипваха с какви ли не обиди, от нея се ужасяваха и страхуваха, и въпреки това, тя беше единственият приятел на бедните и най-добрият лечител за смъртно ранените.

Смърт, макар, разбира се, и да нямаше очи, наблюдаваше как Ринсуинд изчезва с такова изражение на лицето, че ако то въобще можеше да се мени, сега би било намръщено. Смърт, макар и винаги изключително зает, реши, че сега има хоби. Имаше нещо у този магьосник, което извънредно много го безпокоеше. Защото той не спазваше уговорки.

— ЩЕ МИ ПАДНЕШ, МИЛИЧЪК — проговори Смърт с глас, сякаш захлупваха оловни ковчежни капаци — САМО ПОЧАКАЙ.

> ПРИМАМКИТЕ НА УИРМ

Наричаше се Уирмбърги се издигаше почти половин миля над зелената долина — една огромна, сива и обърната наопаки планина.

В основата си беше широка едва двайсетина ярда. После се извисяваше нагоре през един тежко надвиснал облак, извиваше се изящно навън като обърнат тропет до мястото, където го

пресичаше не повече от четвърт миля широко плато. Там горе имаше малка горичка, чиято зеленина се спускаше обилно по краищата му. Имаше и постройки. Имаше даже и малка рекичка, която падаше от ръба под формата на водопад, така шибан от вятъра, че достигаше до земята като дъжд.

На няколко ярда под платото имаше и няколко дупки на пещери. Те бяха грубо оформени, съвсем обикновени на външен вид, така че в тази свежа есенна утрин Уирмбърг висеше над облаците като огромен гълъбарник.

Което ще рече, че „гълъбите“ имаха размах на крилете малко повече от четиридесет ярда.
— Знаех си аз — каза Ринсуинд. — Намираме се в силно магическо поле.

Двуцветко и Хран огледаха малката падина, където бяха спрели да пладнуват. После се спогледаха.

Конете кротко хрупаха буйната трева до потока. Жълти пеперуди пърхаха из храстите. Миришеше на мащерка, а пчелите жужаха. Набедените на шиш диви прасета лекичко цвърчаха.

Хран повдигна рамене и се върна към предишното си занимание — мажеше с масло бицепсите си. Те лъщяха.

— На мен ми изглежда абсолютно нормално място — каза той.

— Опитай се да хвърлиш монета — каза Ринсуинд.

— Какво?

— Хайде, хвърли монета.

— Д-обре — отвърна Хран, — щом това ти доставя удоволствие.

Бръкна в кесията си и извади шепа монети, откънати от една дузина царства. Доста внимателно избра един оловно-сив Жлоти-четвърт-йотум и го закрепил върху лилавия нокът на палеца си.

— Кажи, ези или... — той огледа обратната страна, а по съсредоточеното му лице се четеше напрежение, — някаква риба с крака.

— Като я хвърлиш — каза Ринсуинд. Хран се ухили и щракна с палец.

Йотумът се завъртя и хвъркна.

— Ръб — каза Ринсуинд, без въобще да го погледне.

Магията никога не умира. Само изчезва.

Никъде по протежение на целия широк син свят Диск това не бе по-явно, отколкото в районите, които са били арена на великите битки на Магическите Войни, водени малко след Сътворението. В онези дни магията в нейния суров вид е била широко разпространена и била активно оползотворявана от Първите — Хора във войната им срещу Боговете.

Първопричината на Магическите Войни се е изгубила из мъглите на Времето, но философите на Диска са единодушни, че Първите Хора много скоро след създаването им напълно обяснимо изгубили контрол над себе си. И последвали величествени и бляскави битки — слънцето се търкаляло по небето, моретата врели, странни бури опустошавали земята, малки бели гълъби загадъчно се появявали по дрехите на хората, и самата стабилност на Диска (носен, както е известно, през пространството върху гърбовете на четири гигантски слона, а те пък, от своя страна — върху костенурка) — била застрашена. Това довело до твърди действия от страна на Старите Високопоставени, пред които са отговорни даже и самите Богове. На Боговете бил забранен достъп до висшето общество, хората били сътворени повторно, но този път значително по-дребни, а една голяма част от старата дива магия била изсмукала вън от земята.

Това не разрешило проблема на онези места по Диска, които по време на войните били понесли пряк магически удар. Магията изчезваше — бавно, през хилядолетията, разлагаше се и така освобождаваше безброй субастрални частици, които неумолимо изкривяваха реалността около нея...

Ринсуинд, Двущетко и Хран се бяха втренчили в монетата.

— Наистина е ръб — каза Хран. — Е, хубаво, ти си магьосник. И какво от това?

— Аз не правя... такива магии.

— Искаш да кажеш, че не можеш.

Ринсуинд подмина репликата, защото това беше самата истина.

— Опитай пак — предложи той.

Хран извади цяла шепа монети.

Първите две паднаха нормално. Четвъртата — също. Третата се приземи на ръб и така си и остана. Петата се превърна в малка жълта гъсеница и запълзя нанякъде. Шестата, точно когато се завъртя най-силно, каза едно остро „Дрън!“ и изчезна. Миг след това се чу слаб гръмотевичен шум.

— Ей, тая беше сребърна! — викна Хран, като скочи на крака и се загледа нагоре. —
Върни я!

— Не знам къде отиде — уморено каза Ринсуинд. — Може би още набира скорост. Така или иначе, монетите, с които опитах сутринта, също не се върнаха.

Хран още се взираше в небето.

— Какво? — попита Двущетко.

Ринсуинд въздъхна. Беше се страхувал точно от това.

— Отклонили сме се в зона с висок магически коефициент — каза той. — Не ме питайте как. Някога, много отдавна, тук трябва да е било генерирано изключително мощно магическо поле и сега ние понасяме остатъчните ефекти.

— Точно така — каза един минаващ оттам храст.

Хран рязко наведе глава.

— Искаш да кажеш, че това е едно от ОНЕЗИ места? — попита той. — Да се махаме оттук!

— Чудесно — съгласи се Ринсуинд. — Ако се върнем по същите стъпки, по които дойдохме, може и да успеем. Можем да спираме през около миля и да хвърляме монета.

Той припряно скочи на крака и започна да тъпче разни неща по дисагите си.

— Какво? — попита Двущетко.

Ринсуинд се спря.

— Виж какво — сопна му се той. — Само недей да спориш. Хайде, давай.

— Изглежда ми съвсем нормално — каза Двущетко. — Само дето има малко по-малко хора, иначе...

— Да, странно е, нали? — отвърна Ринсуинд. — Хайде!

Високо над тях се чу шум, сякаш са ударили с парче кожа по мокра скала. Нещо гладко, лъскаво и с неясни очертания прелетя над главата на Ринсуинд, като разпръсна облак въглени от огъня — свинята се откачи от шиша и се понесе към небето.

Трупът се наклони на една страна, за да избегне група дървета, изправи се, описа един кръг наоколо и се устреми по посока на Центъра, а след него остана гореща следа от капчици свинска мас.

— Какво правят сега? — попита старецът. Младата жена погледна към гадателския кристал.

— Вървят бързо по посока към Ръба — докладва тя. — Между другото, она сандък, с краката, още е с тях.

Старецът се изкикоти — един странно обезпокояващ смях в тъмната и прашна гробница.

— Мъдро крушово дърво — каза той. — Забелележително. Да, мисля да го имаме. Моля те, скъпа, погрижи се за това... преди да са излезли от обсега на мощта ти, може би?

— Тихо! Или...

— Или какво, Лиеса? — попита старецът (имаше нещо много странно в начина, по който той бе стоварен върху каменния стол на фона на мрачната светлина). — Ти вече ме уби веднъж, не си ли спомняш?

Тя изсумтя и се изправи, презрително отмятайки коса назад. Беше червена, обсипана със злато. Изправена, Лиеса Повелителката-на-Уирм представляваше абсолютно величествена гледка. Освен това, беше почти гола, ако не броим няколкото ивици на леката металическа ризница и ботушите за езда от дъгоцветна драконова кожа. В единия ѝ ботуш беше затъкнат камшик, необикновен с това, че бе дълъг като копие и завършваше с миниатюрни стоманени шипове.

— Силата ми ще е напълно достатъчна — хладно каза тя

Неясната фигура като че ли кимна или поне потрепера.

— Както непрекъснато ме уверяваш — каза той.

Лиеса изсумтя и излезе от залата.

Баща ѝ не си направи труда да я погледне. Едната причина за това, разбира се, беше, че откакто бе умрял преди три месеца, очите му съвсем не бяха в най-добро състояние. Другата беше, че като магьосник — пък било то и мъртъв магьосник от петнадесето ниво — оптичните му нерви много отдавна се бяха приспособили да виждат в нива и измерения много далеч от обикновената реалности следователно бяха донякъде изгубили способността си да забелязват близкото и делничното. (Приживе те бяха изглеждали на другите хора с по осем страни и зловещо, свръхестествено насекомовидни). Освен това, тъй като сега висеше в тясното пространство между живия свят и тъмния сенчест свят на Смърт, той можеше да наблюдава цялата Каузалност. Ето защо, като изключим слабата надежда, че този път окаяната му дъщеря ще бъде убита, той не вложи кой знае каква енергия в това да разбере нещо повече за тримата пътници, които в отчаян галон се опитваха да се измъкнат от царството му.

На няколкостотин ярда от там, Лиеса в странно настроение слизаше по изтърканите стъпала, които водеха към дълбокото сърце на Уирмбърг. Следваха я половин дузина Ездачи. Дали това ще бъде шансът? Може би това беше възможността да излезе от безизходицата, ключът към трона на Уирмбърг. Той по право ѝ се полагаше, разбира се, но традицията повеляваше, че само мъж може да управлява царството.

Това дразнеше Лиеса, и когато се ядосаше, Силата започваше да тече още по-силно във вените ѝ, а драконите ставаха особено големи и силни.

Ако имаше мъж, всичко щеше да е по-различно. За предпочитане беше някое здраво, яко момче, но глупавичко. Някой, който ще прави каквото му се каже.

Най-едрият от тримата, дете сега бягат от драконовите земи, би могъл да свърши работа. Ако пък се окажеше, че не става, е, тогава — драконите винаги са гладни и трябва да се хранят редовно. Тя ще се погрижи за това да станат и страшни.

Поне по-страшни от обикновено.

Стълбите минаваха през каменен свод и завършваха на тясна терасовидна издатина, недалеч от покрива на голямата пещера, където спяха Уирмите.

Слънчеви лъчи от неизброимите входи около стените кръстосваха прашния мрак като кехлибарени жезли, в които са събрани милион златни насекоми. Долу те не осветяваха нищо, освен лека мъгла.

Кръговете-пътеки тръгваха на толкова малко разстояние от главата на Лиеса, че тя можеше да протегне ръка и да докосне някой от тях. Те се разклоняваха с хиляди през

обърнатата плоскост на пещерния таван. Бе отнело по двайсетина години на двайсетина каменоделци, отпадали един след друг в хода на работата, да заковат куките за всички тях. Но това не беше нищо в сравнение с осемдесет и осемте основни кръга, които се събираха близо до върха на купола. Други петдесет били изгубени някога в древността, когато групи изнемогващи от работа роби ги окачвали на местата им, (а роби е имало много, поне в първите дни на Силата); огромните кръгове полетели с гръм и трясък надолу към дълбините и повлекли със себе си и нещастните работници.

Но осемдесет и осем били закачени, огромни като дъга, ръждиви като кръв. От тях...

— Драконите усещат присъствието на Лиеса. Въздухът свисти край пещерата, когато осемдесет и осем чифта криле се разгъват като сложна загадка. Огромни глави със зелени многоизмерни очи надничат към нея. —

— Зверовете все още са леко прозрачни. През това време мъжете около нея взимат от лавицата обувките си със специални куки. Лиеса се съсредоточава за пълна визуализация; в застоялия въздух над нея драконите започват да се виждат отчетливо и ясно, а бронзовите им люспи мътно отразяват сноповете слънчева светлина. Съзнанието ѝ пулсира, но сега, когато Силата тече напълно, тя може, без да се откъсва от състоянието си на съсредоточение, да мисли и за други неща. —

— Сега тя също се залавя за специалните си обувки и с лек звън завърта едно изящно колело срещу няколко кръга на тавана, което да донесе куките. —

— Едва сега идва ред на пода. Светът се е променил. Сега тя стои на ръба на дълбока яма или кратер, застлан с малките кръгове, върху които драконовите ездачи вече крачат с олюляваща се походка. В центъра на ямата огромните им животни чакат, събрани на стадо. Високо горе са далечните скали на пещерния под, обезцветен през вековете от драконови испражнения. —

— С леко, плавно движение, което всъщност ѝ е втора природа, Лиеса се отправя към нейния собствен дракон Лаолит, а той обръща голямата си конска глава към нея. Челюстите му са омазани със свинска мас. —

— — Беше много приятно — казва той в съзнанието ѝ. —

— Струва ми се, че ти забраних полети без придружител — скарва се тя. —

— Гладен бях, Лиеса. —

— Обуздай глада си. Скоро ще можеш доядеш коне. —

— Юздите залепнаха за зъбите ни. А има ли войни? Ние обичаме войни. —

— Лиеса се спуска по стълбичката и се приземява с крака, склучени около обвития в кожа врат на Лаолит. —

— Войнът е мой. Има още двама, които можеш да вземеш. Единият май е някакъв магьосник — допълва тя сякаш да го ободри. —

— Уф, нали знаеш какво става с магьосниците. Само половин час след първия ти се ще да си хапнеш още един — недоволства драконът. —

— Той размахва криле и пада. —

— Настигат ни! — изкрещя Ринсуинд. Наведе се даже още по-ниско над врата на коня си и изпъшка. Двувъзко се стараяше да не изостава, а в същото време извърщаше глава, за да огледа летящите зверове.

— Ти нищо не разбираш! — гласът на туриста надникваше ужасния шум от ударите на крилето. — Цял живот съм мечтал да видя дракони!

— Отвътре ли? — извика Ринсуинд — Мълчи и карай!

Той шибна коня с юздите и се втрени в гората пред тях, като се опитваше да я премести

по-наблизо с цялата сила на волята си. Под тези дървета ще са в безопасност. Под тях не могат да летят никакви дракони...

Той чу пляска на криле преди сенките да го обгърнат отвсякъде. Инстинктивно се сви на кълбо върху седлото и усети как го пронизва нажежена до бяло болка в мига, когато нещо остро издълба линия по раменете му.

Зад него Хран изпищя, но писъкът му звучеше по-скоро като яростен вой, а не като вик от болка. Варваринът бе скочил в пирена и бе извадил черната сабя Кринг. И когато един от драконите се изви за повторен нисък полет, той замахва.

— Нито един мръсен гущер не може да се държи така с мен! — изрева той.

Ринсуинд се наведе настрани и грабна юздите от Двущетко.

— Хайде! — изсъска той.

— Но драконите... — каза туристът, изпълнен с възторг.

— По дяволите драк... — задочна магьосникът и се смрази. От кръжащите над главите им точки се бе отцепил още един дракон и се стрелкаше към тях. Ринсуинд пусна коня на Двущетко, изруга диво и пришпори своя кон към дърветата, самичък. Не се обърнала погледне внезапно настаналата суматоха зад гърба му и когато над главата му прелетя някаква сянка, едва успя да изломоти нещо нечленоразделно и се опита да се зарови съвсем в гривата на коня.

А след това, наместо тъпата, пронизваща болка, която бе очаквал, последва серия силни, парещи удари, когато обезумялото от ужас животно навлезе под клоните на дърветата. Магьосникът се опита да се задържи, но един друг клон, по-нисък и по-здрав от останалите, го събори от седлото. Последното нещо, което чу преди блестящите, сини кръгове на безсъзнанието да се затворят, бе острия писък на сгромолясващо се влечуго и шума от изпочупени нокти във върховете на дърветата.

Когато се събуди, един дракон го наблюдаваше, или поне зяпаше най-общо в неговата посока. Ринсуинд изпъшка и се опита да си прокопае път в мъха с лопатките на раменете си. После в мига, в който болката го застигна, дъхът му изведнъж спря.

През мъглите на агонията и страха той отново погледна към дракона.

Измисленият звяр висеше от клона на едно голямо, мъртво дъбово дърво на няколкостотин крачки оттам. Бронзово-златните му криле бяха плътно прилепнали около тялото му, но дългата му конска глава се въртеше насам-натам на края на забележително мощен врат. Той внимателно изучаваше гората.

Освен това беше полупрозрачен. Въпреки че слънчевите лъчи проблясваха по люспите му, Ринсуинд ясно различаваше очертанията на клоните зад него.

На един от тях седеше мъж, изглеждаше като до увисналото влечуго. Очевидно беше гол, с изключение на чифт високи ботуши, малка кожена превръзка в областта на слабините и шлем с висока качулка. Той небрежно премятеше напред-назад къса сабя и гледаше през върховете на дърветата с вида на човек, който изпълнява досадно и неблагодарно задължение.

Някаква буболечка започна да пълзи с мъка по крака на Ринсуинд.

Магьосникът се чудеше колко ли вреда може да причини един полусолиден дракон? Дали само ще го полуубие? Реши да не остава, за да разбере.

На пети, пръсти и гръбни мускули Ринсуинд се заизмъква настрани, докато зеленият шубрак не замаскира дъба и обитателите му. После бързо се изправи на крака и се шмугна сред дърветата.

В главата си нямаше посока, нямаше провизии, нямаше кон. Но докато все още имаше крака, можеше да бяга. Папрати го удряха, къпини го деряха, но той нищо не усещаше.

Когато бе увеличил разстоянието между себе си и дракона на една миля, спря и рухна до едно дърво.

Тогава дървото му заговори:

— Псст — каза то.

Изпълнен с ужас пред това, което може би щеше да види, Ринсуинд бавно плъзна поглед нагоре. Очите му се опитаха да се задържат върху безобидните части от кората и листата, но бича на любопитството ги застави да ги подминат. Най-после те се заковаха върху една черна сабя, забита в клона, точно над главата на магьосника.

— Я не стой така — каза сабята (с глас, който приличаше на шума от потъркването на пръст по ръба на голяма, празна, винена чаша) — а ме изтегли.

— Какво? — попита Ринсуинд, а гърдите му още се задъхваха.

— Изтегли ме — повтори Кринг. — Или тази, или ще прекарам следващите един милион години в някой каменовъглен пласт. Не съм ли ти разправял за времето, когато бях хвърлен в едно езеро...

— Какво стана с другите? — попита Ринсуинд, като все още отчаяно стискаше дървото.

— А, драконите ги хванаха. И конете. А, и онзи сандък. И мен де, само че Хран ме изпусна. Кое то пък е страхотен късмет за теб.

— Ами... — започна Ринсуинд, но Кринг не му обърна внимание.

— Предполагам, че гориш от нетърпение да ги освободиш — добави сабята.

— Да, ама...

— Така че, само ме извади и можем да тръгваме.

Ринсуинд й хвърли бегъл поглед. Мисълта да прави опит да спасява някого досега бе стояла толкова назад в съзнанието му, че ако някакви напреднали размишления върху природата и формата на многоизмерната множественост на вселената бяха правилни, тогава тя беше точно отпред; но вълшебна сабя — това беше нещо ценно...

Пък и пътят към дома щеше да е доста дълъг, където и да беше това...

Той се покатери на дървото и бавно се примъкна по клона. Кринг беше забит много здраво в дървото. Той стисна главата на сабята и се напъна толкова силно, че светки му изскочиха пред очите.

— Опитай пак — окуражи го сабята.

Ринсуинд изпъшка и изскърца със зъби.

— Можеше да е и по-зле — каза Кринг. — Това можеше да е наковалня.

— Аххрг — изхърка магьосникът, силно обезпокоен за бъдещето на слабните си.

— Водил съм многоизмерно съществуване. — каза сабята.

— Ъ?

— Имал съм много имена, де.

— Удивително — каза Ринсуинд. Той залитна назад, щом освободеното острие се изплъзна. Стори му се странно леко.

Веднъж стъпил отново на земята, той реши да съобщи новината.

— Всъщност, не мисля, че идеята ти да ги освободим е много добра — каза той. — Мисля, че е по-добре да се върнем в някой град. Ами, да извикаме спасителен отряд, който да ги потърси.

— Драконите тръгнаха по посока на Центъра — каза Кринг, — Все едно, предлагам да започнем с оня, дето е в дърветата, ей там.

— Съжалявам, но...

— Не можеш да ги оставиш на съдбата им!

Ринсуинд изглеждаше учуден.

— Така ли?

— Не. Не можеш. Виж какво, ще бъда откровен. Имал съм работа с далеч по-добри от теб, но или ще направим така, или... — абе, прекарвал ли си някога един милион години в каменовъглен пласт?

— Чуй, аз...

— Така че, ако не престанеш да се пазариш, ще ти отсека главата.

Ринсуинд видя как собствената му ръка се вдига светкавично, за да го предпази от трептящото острие, което забръмча на косъм от гърлото му. Опита се да накара пръстите си да се отпуснат. Не можа.

— Не знам как да бъда герой! — извика той.

— Предлагам да те науча.

Бронзовият Псефа избуботи нещо дълбоко, гърлено. К!сдра — драконовият ездач, се облегна напред и погледна през просеката.

— Виждам го! — каза той. Преметна се без никакво затруднение надолу от клон на клон и се приземи леко върху туфите трева. Изтегли сабята си.

Задържа дълго поглед върху приближаващия се мъж, който очевидно не гореше от желание да излезе от закрилата на дърветата. Беше въоръжен, но драконовият ездач не без любопитство забеляза странния начин, по който мъжът държеше сабята пред себе си на една ръка разстояние, като че ли се притесняваше да не го видят в нейната компания.

К!сдра вдигна своята сабя и се ухили сърдечно, докато магьосникът продължаваше да се влачи към него. После скочи.

По-късно той си спомняше само две неща от борбата. Първото — неестествения начин, по който се изви сабята на магьосника и засече неговата собствена с удар, който я изби от ръката му. Второто — и именно то, както твърдеше той, доведе до поражението му — беше, че магьосникът прикриваше очите си с една ръка.

К!сдра отскочи назад, за да избегне следващия удар и се просна по очи на тревата. Псефа изръмжа, разпери огромните си криле и се хвърли от дървото.

Миг по-късно магьосникът стоеше над него и крещеше:

— Кажи му, че ако ме изгори, ще пусна сабята! Наистина ще я пусна! Кажи де! — Върхът на черната сабя кръжеше над гърлото на К!сдра. Странното обаче беше, че магьосникът явно се бореше с нея, а тя сякаш си пееше.

— Псефа! — извика К!сдра.

Драконът изрева презрително, но пресече стремителния си полет, който би отнесъл главата на Ринсуинд, размахва криле и тромаво се върна на дървото си.

— Говори! — изкрещя Ринсуинд.

К!сдра плъзна поглед към него нагоре по протежение на сабята.

— Какво искаш да кажа? — попита той.

— Какво?

— Попитах какво искаш да кажа?

— Къде са приятелите ми? Варваринът и малкият човек, имам предвид!

— Предполагам, че са ги върнали в Уирмбърг.

Ринсуинд се бореше отчаяно срещу издигащата се сабя и се опитваше да заключи съзнанието си за кръвожадното съскане на Кринг.

— Какво е това Уирмбърг?

— Не е това, а е той. Уирмбърг е Драконовият дом.

— И предполагам, че чакаше, за да ме заведеш там, а?

К!сдра изпищя неволно, когато върхът на сабята одраска капка кръв от адамовата му ябълка.

— Не искате хората да разберат, че тук имате дракони, а? — изръмжа Ринсуинд.

Драконовият ездач се забрави дотолкова, че кимна и за малко не преряза собственото си гърло.

Ринсуинд безнадеждно се огледа наоколо и осъзна, че това е нещо, през което наистина ще трябва да премине.

— Добре тогава — каза той възможно най-хрисимо. — Я най-добре ме заведи в тоя твой

Уирмбърг, а?

— Трябваше да те закарам там мъртъв — мрачно промърмори К!сдра.

Ринсуинд наведе поглед към него и бавно се ухили. Това беше широка, вманиачела и съвсем лишена от хумор усмивка. Беше от оня тип ухилвания, които обикновено са придружени от малки брегови птички, които прелитат навън-навътре и вадят парченца, заседнали между зъбите.

— И жив ще свърша работа — каза магьосникът. — Ако говорим въобще, че някой трябва да е мъртъв, спомни си чия сабя в чия ръка е.

— Ако ме убиеш, нищо няма да попречи на Псефа да убие теб! — извика проснатият по очи драконов ездач.

— Така че това, което ще направя е... ще отрежа само парченца — съгласи се магьосникът. И отново опита ефекта от ухилването.

— О-о-ох, добре, добре — намусено каза К!сдра. — Да не си мислиш, че нямам въображение?

Той се измъкна изпод сабята и махна към дракона, който отново разпери криле и се спусна към тях. Ринсуинд преглътна.

— Искаш да кажеш, че трябва да отидем на това? — попита той.

К!сдра го погледна презрително, а върхът на Кринг все още сочеше врата му.

— А как по друг начин може да се стигне до Уирмбърг?

— Не знам — отговори Ринсуинд. — Как?

— Искам да кажа, че няма друг начин. Или с летене, или никак.

Ринсуинд отново погледна дракона. Съвсем ясно виждаше през него смачканата трева, върху която той лежеше, но когато предпазливо докосна една люспа (само златно сияние на разредения въздух), оказа се, че е съвсем солиден. Драконите би трябвало да съществуват или напълно, или въобще да изчезнат, чувстваше той. Един полусъществуващ дракон е по-лош от двете крайни възможности.

— Не знаех, че драконите са прозрачни — каза той.

К!сдра сви рамене.

— Така ли?

Той непохватно възседна дракона, тъй като Ринсуинд висеше на колана му. Веднъж настанил се неудобно горе, магьосникът премести хватката си, от която побеляха кокалчетата на ръцете му, на по-удобно място върху сбруята и леко сръга К!сдра със сабята.

— Летял ли си преди? — попита го драконовият ездач, без да се обръща.

— Така не, не.

— Искаш ли нещо за смучене?

Ринсуинд се взря в темето му, после погледна предложената му торба с червени и жълти сладкиши.

— Необходимо ли е? — попита той.

— Така е прието — отвърна К!сдра. — Почерпи се.

Драконът се изправи, с тежки, тромави крачки прекоси ливадата и хвъркна във въздуха.

От време на време Ринсуинд сънуваше кошмари, че се климушка на някакво неопределено, но адски високо място и вижда как синеещият се, осеян с облаци пейзаж, се изплъзва под него (от това обикновено се събуждаше с потни глезени; би се разтревожил даже повече, ако знаеше, че кошмарът не е просто обичайният за Диска световъртеж, както си мислеше. Това беше спомен в обратна посока на едно толкова ужасяващо събитие в бъдещето му, че бе генерирало съзвучна хармония от страхове по цялата нишка на живота му).

Това точно не беше самото събитие, но беше добра тренировка за него.

Псефа се подготви за откъсването си от земята с няколко разтърсващи прешлените подскока. На края на последния от тях, мощните криле шумно се разтвориха и се разпериха с

трясък, който разтърси дърветата.

А след това, с няколко плавни тласъка, земята изостана назад и изчезна. Изведнъж Псефа започна да се издига грациозно, докато следобедното слънце се разпръсваше по крилете му, които все още представляваха само лек златен слой. Ринсуинд направи фаталната грешка да погледне надолу и усети, че гледа през дракона към върховете на дърветата под него. И още по-надолу. При тази гледка стомахът му се сви на топка.

Не беше кой знае колко по-добре като си затвори очите, защото това даваше пълна свобода на въображението му. Той прие компромисното решение да гледа неизменно в една точка по средата на далечното разстояние, където голите бърда и гората се сливаха и можеше да бъдат съзерцавани почти небрежно.

Вятърът го дърпаше. К!сдра се извърна и изкрещя в ухото му:

— Виж Уирмбърг!

Ринсуинд бавно обърна глава, като внимаваше Кринг да продължи да кротува върху драконовия гръб. Очите му, насочени в указаната посока, съзряха невъзможно обърнатата планина, която стърчеше от гъсто залесената долина съвсем като тропет от каца с мъх.

Дори и на такова разстояние той ясно различи слабият октаринов отблясък във въздуха, който беше сигурен индикатор за постоянно магическо излъчване от най-малко — дъхът му замря! — няколко мили Прима? Най-малко!

— О, не — изпъшка той.

Даже взирането в земята беше по-приемливо от това. Той бързо отмести поглед и осъзна, че вече не може да вижда земята през дракона. Докато кръжаха на широки кръгове към Уирмбърг, звярът определено придобиваше все по-солидна форма, като че ли тялото му се изпълваше със златна мъгла. И когато най-сетне Уирмбърг се изправи пред тях, драконът, който диво пореше небето, бе станал съвсем реален и здрав като камък.

На Ринсуинд му се стори, че вижда слаба, бляскава ивица в пространството, сякаш нещо от планината се бе протегнало и бе докоснало животното. Обзе го странното усещане, че някой правеше дракона по-истински.

Пред очите му Уирмбърг от далечна играчка се превърна в няколко милиарда тона скала, застинали между небето и земята. Различаваше малки полета, гори и даже езеро, високо горе, а от него изтичаше река и преливаше през ръба...

Допусна грешката да проследи с поглед потока пенеща се вода, но се дръпна рязко назад и то точно навреме.

Пламналото плато на обърнатата планина се приближаваше към тях. Драконът даже и не намали скоростта.

Докато планината надвисваше застрашително над Ринсуинд като най-голямата бръскалка във вселената, той видя отвора на една пещера. Псефа се плъзна към нея. Мускулите на раменете му пулсираха.

Мрак се спусна и обгърна магьосника отвсякъде. Той изпищя. Покрай него прелитаха скали, очертанятия им — замъглени от високата скорост. После драконът излезе пак на открито.

Беше във вътрешността на пещера, но по-голяма, отколкото имаше право да бъде която и да е пещера. Драконът, който се носеше през огромното й празно пространство, беше само една златна муха в банкетна зала.

Имаше и други дракони — златни, сребърни, черни, бели, които пърхаха през сноповете слънчева светлина по свои лични задачи или бяха накацали по оголени скални зъбери. Високо горе на куполовидния покрив на пещерата десетки други висяха от огромни кръгове, с криле, плътно прибрали до тялото като на прилепи. Горе имаше и хора. Ринсуинд преглътна трудно, когато ги видя, защото те ходеха по огромното пространство на тавана също като мухи.

После различи хилядите миниатюрни пръстени, които обсипваха тавана. Няколко висящи с главите надолу мъже следяха с интерес полета на Псефа. Ринсуинд преглътна отново. Ако ще и

животът му да зависеше от това, не можеше да се сети какво трябва да направи сега.

— Е? — попита шепнешком. — Някакви предложения?

— Ясно е, че ти нападаш — презрително каза Кринг.

— Защо аз не се сетих за това? — попита Ринсуинд. — Дали не е защото всички те имат арбалети?

— Ти си пораженец.

— Пораженец! Това е защото ще претърпя поражение!

— Ти си най-големият си враг, Ринсуинд — каза сабята.

Ринсуинд погледна нагоре и видя ухилени мъже.

— Обзалагаш ли се? — уморено попита той.

Преди Кринг да успее да му отговори, Псефа се вдигна във въздуха и кацна на един от големите кръгове, който застрашително се завъртя.

— Сега ли искаш да умреш, или първо ще се предадеш? — спокойно попита К!сдра.

От всички посоки на кръга заприиждаха мъже. Те ходеха, полюлявайки се, докато ботушите им с куки закачаха кръговете на тавана.

На една полица, която висеше на малка платформа отстрани на кръга за кацане, имаше още ботуши. Преди Ринсуинд да може да го спре, драконовият ездач вече бе скочил от гърба на звяра върху платформата, откъдето се ухили злорадо на притеснения магьосник.

Последва тих красноречив шум, причинен от вдигането на известен брой арбалети. Ринсуинд вдигна очи към група безчувствени, обърнати наопаки лица. Драконовият вкус към облеклото не допускаше никакво разточителство на въображението, освен кожените доспехи, обсипани с бронзови орнаменти. Ножовете и ножниците се носеха наопаки. Тези, които бяха без шлемове, бяха пуснали свободно косите си, така че те се развяваха като водорасли на вентилационния вятър близо до покрива. Сред тях имаше няколко жени. „Обратността“ бе направила странни неща с анатомията им. Ринсуинд се облеши.

— Предай се! — повтори К!сдра.

Магьосникът отвори уста, за да го направи. Кринг изръмжа предупредително, а по ръката му преминаха убийствено болезнени вълни.

— Никога — изписка той. Болката престана.

— Разбира се, че няма! — избоботи победоносен глас зад него. — Той е герой, нали?

Ринсуинд се обърна и се озова срещу чифт космати ноздри. Те принадлежаха на як, млад мъж, който висеше небрежно от тавана, закачен за куките на ботушите си.

— Как се казваш, герой? — попита мъжът — За да знаем кой си.

Неописуемата болка скова ръката на Ринсуинд.

— А-аз съм Ринсуинд от Анкх — задъхвайки се, успя да промълви той.

— А аз съм Лио!рт, Повелителят на Драконите — каза висящият мъж, като произнасяше думите с такова твърдо и дълбоко щракане в гърлото, че Ринсуинд го прие като някаква напълно естествена пунктуация. — Ти си дошъл, за да ме предизвикаш на смъртен двубой.

— Ами, не, не съм...

— Грешиш! К!сдра, помогни на нашия герой да обуе чифт ботуши с куки. Сигурен съм, че гори от нетърпение да започнем.

— Не, не, вижте, аз дойдох само да намеря приятелите си. Сигурен съм, че няма... — започна Ринсуинд, но драконовият ездач го избута безапелационно върху платформата, накара го да седне и започна да закопчава на краката му чифт ботуши с криви шипове.

— Побързай, К!сдра! Не трябва да бавим нашия герой от предначертанията на съдбата му — каза Лио!рт.

— Вижте, струва ми се, че приятелите ми са много щастливи тук, така че, не бихте ли могли, ами, просто да ме оставите някъде...

— Много скоро ще видиш приятелите си — самодоволно каза повелителят на драконите.

— Ако си религиозен, искам да кажа. Никой, който веднъж влезе в Уирмбърг, не излиза оттук. Освен метафорично, разбира се. Покажи му как да стигне кръговете, К!сдра.

— Виж в какво ме насади! — просъска Ринсуинд.

Кринг трепна в ръката му и изсумтя:

— Не забравяй, че съм вълшебна сабя.

— Че мога ли да забравя?

— Качи се по стълбата и хвани здраво един кръг — каза драконовият ездач — после си вдигни краката, докато куките се закачат. — След това помогна на протестиращия магьосник да се покатери, докато той не увисна, обърнат надолу с главата, с роба, напъхана в панталоните му, и с Кринг, отпуснат в едната му ръка. От такъв тъгъл драконите изглеждаха по-поносимо, но сега пък самите те, както си висяха от прътовете, се вдигнаха заплашително, като огромни фантастични чудовища. Очите им горяха от любопитство.

— Моля за внимание — каза Лио!рт. Един драконов ездач му подаде дълъг калъп, увит в червена коприна.

— Биеш до смърт — каза той. — Твоята.

— Предполагам, че ако победа, ще спечеля свободата си — попита Ринсуинд, без особена надежда в гласа.

Лио!рт леко завъртя с глава и посочи събралите се драконови ездаци.

— Не ставай наивен — каза той.

Ринсуинд си пое дълбоко дъх.

— Мисля, че трябва да те предупредя — каза той, а гласът му даже не трепна, — че това е вълшебна сабя.

Лио!рт пусна червената копринена обвивка в мрака и изтегли смолисточерна сабя. По повърхността ѝ блестяха руни.

— Какво съвпадение — каза той и замахва.

Ринсуинд се скова от ужас, но ръката му също замахна, щом Кринг се хвърли напред. Сабите се срещнаха в експлозия от октаринова светлина.

Лио!рт отскочи назад с присвити очи. Кринг се хвърли срещу него и въпреки че сабятата на повелителя на драконите се вдигна светкавично, за да отклони по-голямата част от силата на удара, резултатът беше тънка, червена линия през тялото на собственика ѝ.

Той изръмжа и се хвърли срещу магьосника, съпроводен от дрънченето на ботушите, докато се местеше от кръг на кръг. Сабите се срещнаха отново с друго мощно отделяне на магия и едновременно с това Лио!рт стовари свободната си ръка върху главата на Ринсуинд с такава сила, че от удара единият му крак се откачи от кръга и увисна безнадеждно.

Ринсуинд знаеше почти с пълна сигурност, че е възможно най-лошият магьосник на Диска, тъй като знаеше само една магия; и въпреки всичко, той все пак беше магьосник, а това, според неотменимите магически закони, означаваше, че когато му дойде краят, ще дойде да го вземе самият Смърт (вместо да изпрати някой от многобройните си слуги, както при обикновените случаи).

Така че, когато ухиленият Лио!рт се отдръпна и замахва, а сабятата му мързеливо описа дъга, времето потече като захарен сироп.

Изведнъж пред погледа на Ринсуинд светът бе огрян от мъждукаща октаринова светлина, която се обагри с виолетово, когато фотоните се сблъскаха с внезапното магическо лъчение. Вътре в него повелителят на драконите беше само една мъртвешки бледа статуя, а сабятата му се движеше бавно като охлюв на бляскавата светлина.

До Лио!рт стоеше още една фигура, видима само за онези, които могат да виждат в допълнителните четири измерения на магията. Тя беше висока, тъмна и слаба, и в неочаквана

нощ с ледени звезди размахваше двуръка, остра коса с печална известност...

Ринсуинд моментално се сви. Острието хладно изсвистя във въздуха покрай главата му и се заби в скалата на пещерния свод със същата скорост. Смърт изкрещя проклятие с ледения си, гробовен глас. Мястото изчезна. Това, което на Диска минаваше за реалност, се яви отново със звукова експлозия. Лио!рт затаи дъх при внезапната смяна на скоростта, с която магьосникът бе избегнал смъртоносния му удар, и, с отчаянието, възможно само за наистина обезумелия от страх, Ринсуинд се размота като змия и се хвърли в пространството между тях. Той склочи ръце около ръката на повелителя на драконите, която стискаше сабята, и я изви с все сила.

Точно в този миг, останалият един-единствен кръг на магьосника, вече свръх-натоварен, се откъсна от скалата с отвратителен, слаб, металически звън.

Ринсуинд полетя надолу, завъртя се безпаметно и се спря, увиснал над възможната смърт да си изпотроши костите, а ръцете му така яко стискаха ръката на драконовия повелител, че той изпищя от болка.

Лио!рт вдигна поглед към ходилата си. Малки скални отломъци се отронваха от тавана, там където бяха забити металните колове на кръговете.

— Пусни ме, по дяволите! — пищеше той. — Иначе ще умрем и двамата!

Ринсуинд не отговори нищо. Той се концентрираше, върху това да задържи хватката си и да изключи от съзнанието си напирашите представи за участта, която го очаква долу върху скалите.

— Застреляйте го! — измуча Лио!рт.

С крайчеца на окото си Ринсуинд видя как няколко арбалета се прицелват в него. Лио!рт избра точно този миг да размахва свободната си ръка и покрит с пръстени юмрук се заби в пръстите на магьосника.

Той го пусна.

Двуцветко стисна металните решетки и се изтегли нагоре.

— Виждаш ли нещо? — попита Хран откъм краката му.

— Само облаци.

Хран отново го пренесе надолу и седна на ръба на едно от дървените легла, които бяха единствената мебелировка на килията.

— По дявалите — изруга той.

— Не се отчайвай — каза Двуцветко.

— Не се отчайвам.

— Предполагам, че това е само някакво недоразумение и че скоро ще ни освободят.

Изглеждат ми много цивилизовани.

Хран го зяпна изпод гъстите си вежди. Започна да казва нещо, пък после сякаш размисли. И само въздъхна.

— А когато се върнем, ще можем да се похвалим, че сме видели дракони! — продължаваше Двуцветко. — Какво ще кажеш за това, а?

— Дракони не съществуват — отсече Хран. — Кодис от Химерия уби последния преди двеста години. Не знам какво е това, което виждаме, но то не е дракони.

— Но ние летяхме върху тях! В залата сигурно имаше с хиляди...

— Предполагам, че беше само магия — каза Хран с нетърпящ възмущение глас.

— Да, ама изглеждаха като дракони — почти предизвикателно извика Двуцветко. —

Винаги съм искал да видя дракони, още от съвсем малко момче. Дракони, които кръжат в небето и бълват огнени пламъци...

— Те само лежаха по тресавищата и блатата, и се тъпчеха, и бълваха не огън, а смрад — каза Хран, излегнал се върху леглото. — Пък и не бяха много големи. Събираха дърва за огъня.

— Чувал съм, че са събирали съкровища — каза Двущетко.

— И дърва. Ей — добави Хран и малко се оживи, — забеляза ли всички онези стаи, през които ни преведоха? Сториха ми се доста внушителни. Има доста добри неща, пък и някои от гоблените сигурно струват цяло състояние. — Той замислено се почеса по брадичката. Шумът приличаше на таралеж, който си пробива път през прищип.

— Сега какво ще стане? — попита Двущетко.

Хран завря пръст в ухото си и започна да го изследва разсеяно.

— О, предполагам, че след минута-две вратата ще се отвори широко, ще ме замъкнат на арената на някой храм, където ще се преборя може би с няколко гигантски паяка и с някой осмокрак роб от джунглите на Клеч, после ще спася някоя принцеса от сватбения олтар, ще избия някой и друг от пазачите, или каквото трябва там, след това момичето ще ми разкрие тайния изход, ще освободим няколко коня и ще избягаме със съкровището. — Хран кръстоса ръце под главата си и легнал така, се загледа в тавана, като си подсвиркуваше тихичко.

— Всичко това? — попита Двущетко.

— Както винаги.

Двущетко седна на леглото си и се опита да помисли. Оказа се трудна работа, защото в съзнанието му плуваха само дракони.

Дракони!

Още от времето, когато беше двегодишно момченце, той бе запленил от образите на свирепите зверове в „Октариновата Книжка с Вълшебни Приказки“. Сестра му беше обяснила, че те не съществуват наистина, и той помнеше горчивото разочарование. Ако на света ги няма тези красиви създания, бе решил той, тогава той не е и наполовина такъв, какъвто трябва да бъде. А на всичко отгоре, по-късно го бяха дали за чирак на Деветте тръстики — Главният Счетоводител, който със сивия си мозък беше всичко онова, което драконите не са, и време за празни фантазии нямаше.

Но нещо не беше съвсем наред с тези дракони. Те бяха твърде малки и твърде хрисими, в сравнение с онези, които той виждаше във въображението си. Драконите би следвало да са големи и зелени, с остри нокти, екзотични, и да бълват огън... големи и зелени, с дълги, остри...

Нещо се размърда в крайчеца на полезрението му, в най-отдалечения, най-тъмния край на подземиято. Щом обърна глава нататък, то изчезна, макар и да му се стори, че чува съвсем тих шум, шум, който би могъл да се дължи на дращенето с нокти по камък.

— Хран? — извика той.

От другото легло се чу хъркане.

Двущетко лекичко се приближи до ъгъла и предпазливо заопипва камъните за таен тунел. В този момент вратата се отвори с трясък и се удари в стената. Половин дузина стражи се втурнаха през нея, подредиха се и се хвърлиха на колене. Оръжието им беше насочено изключително към Хран. Когато по-късно мислеше за това, Двущетко се почувства много засегнат.

Хран продължаваше да хърка.

Една жена влезе с маршова стъпка в стаята. Не са много жените, които могат да маршируват убедително, но тя се справяше доста добре. Тя хвърли бегъл поглед на Двущетко, горе-долу както някой поглежда част от мебелировката, и после съсредоточи вниманието си върху мъжа на леглото.

Беше облечена в също такава кожена броня, като на драконовите ездачи, но нейната беше доста по-къса. Тя, и величествената грива от кестеняво-червени коси, падаща до кръста ѝ, бяха единствената ѝ отстъпка пред онова, което даже и на Диска, минаваше за благоприличие. Освен това, лицето ѝ беше замислено.

Хран изпуктя, обърна се и продължи да спи.

Много внимателно, сякаш държеше някакъв изключително деликатен инструмент, жената

извади тънка, черна кама от колана си и замахва надолу.

Камата още не беше изминала и половината от пътя си, когато дясната ръка на Хран се премести толкова бързо, като че ли скочи от една точка в пространството в друга, без даже за миг да е заемала въздуха между тях. Тъпо шляпна и се склочи около китката на жената. Другата му ръка трескаво се опитваше да напипа сабята, която вече не беше там...

Хран се събуди.

— Гнгх? — попита той като погледна към жената, озадачено сбърчил вежди. После съзря стрелците.

— Пусни ме — каза жената със спокоен, тих и остър като бръснач глас. Хран бавно отпусна ръка.

Тя направи крачка назад, разтривайки китката си и го гледаше приблизително така, както котка гледа миша дупка.

— И така — най-сетне проговори тя. — Ти преодоля първото изпитание. Как се казваш, варварино?

— Кого наричаш варварин? — озъби се Хран.

— Точно това искам да знам и аз.

Хран бавно преброи стрелците и направи проста сметка. Раменете му се отпуснаха.

— Аз съм Хран от Химерия. А ти?

— Лиеса — Повелителката на Дракони.

— Ти ли си господарката на това място?

— Това тепърва ще разберем. Имаш вид на „наемна сабя“, Хран от Химерия. Бих могла да те използвам... ако преминеш изпитанията, естествено. Те са три. Ти премина първото.

— Какви са другите... — Хран млъкна. Само устните му продължаваха да се движат беззвучно, пък после той реши да рискува, — две?

— Опасни.

— А възнаграждението?

— Заслужава си.

— Моля да ме извините — обади се Двуцветко.

— А ако не издържа изпитанията? — попита Хран, без въобще да му обърне внимание.

Въздухът между Хран и Лиеса запраща от Дребни експлозии на сила, докато погледите им търсеха за какво да се уловят.

— Ако се беше провалил на първото изпитание, сега щеше да си мъртъв. Това може да се счита за общоприето наказание.

— Хм, чуй — започна Двуцветко. Лиеса му отдели секунда внимание и май наистина го видя за първи път.

— Махнете това отгук — спокойно каза тя и отново се обърна към Хран. Двама от стражите сложиха арбалетите си на гръб, сграбчиха Двуцветко за лактите и го вдигнаха от земята. И после пъргаво изскочиха през вратата.

— Ей — завика Двуцветко, докато те бързаха навън по коридора, — къде — (когато спряха пред една друга врата), — ми е — (докато отваряха вратата) — Багажа? — Приземи се върху нещо, което някога може и да е било слама. Вратата се затръшва, и последвалото ехо се прекъсваше само от затягането на резетата по нея.

В другата килия Хран само примигваше.

— Добре, какво е второто изпитание?

— Трябва да убиеш двамата ми братя. — Хран започна да осмисля чутото.

— Двамата едновременно, или един след друг?

— Последователно или едновременно — увери го тя.

— Какво?

— Просто ги убий! — остро каза тя.

— Добри воители са, нали?

— Прославени.

— И в замяна на всичко това...?

— Ще се ожениш за мен и ще станеш Господар на Уирмбърг.

Последва дълга пауза. Веждите на Хран се усукаха от пресмятането, на което не беше привикнал.

— Получавам теб и тази планина? — най-после попита той,

— Да — Тя го погледна право в очите, а устните ѝ се изкривиха. — Възнаграждението си струва, уверявам те.

Хран погледна пръстените на ръката ѝ. Камъните бяха огромни, а и бяха от невероятно редките синьо-млечни диаманти от глинени находки на Митос. Когато най-сетне успя да откъсне поглед от тях, видя, че Лиеса го гледа, побесняла от гняв.

— Такъв сметкаджия? — грубо и рязко извика тя. — Хран Варварина, който би влязъл безстрашно в устата даже и на Смърт?

Хран вдигна рамене.

— Естествено — каза той. — Единствената причина да влезеш в устата на Смърт е, за да откраднеш златните му зъби. — Той описа мощен кръг с едната си ръка и дървеното легло не ѝ стигна. Тя се блъсна в стрелците и Хран весело я последва, като повали с удар един от тях, а на друг отне оръжието. Миг по-късно всичко бе свършило.

Лиеса не бе помръднала.

— Е и? — попита тя.

— Е и какво? — попита Хран, сред цялата тая сеч.

— Искаш да ме убиеш ли?

— Какво? О, не. Не, това е само, как да ти кажа, нещо като навик. Само за поддържане на формата. Та къде са тези твои братя? — Той се ухили.

Двуцветко си седеше на сламата и зяпаше в тъмнината. Чудеше се от колко ли време е там. Най-малко от часове. Може би дни. Помисли си, че може и да е от години, но той просто е забравил.

Не, мислене от този сорт нямаше да му помогне. Опита се да мисли за нещо друго — трева, дървета, чист въздух, дракони. Дракони...

В мрака прозвуча нищожно леко дращене. Двуцветко усети как по челото му избиват капчици пот.

В килията заедно с него имаше още нещо. Нещо, което причиняваше едва доловим шум, но което, даже и в черната като рог тъмнина, създаваше усещането за огромност. Усети, че въздухът се движи.

Когато вдигна ръка, напипа мазното усещане и лекия поток от искри, които издаваха локализирано магично поле. Двуцветко усети, че го обзема трескав копнеж по светлината.

Бучка пламък се изтърколи покрай главата му и се удари в стената отсреща. И когато скалите лумнаха горещи като в пещ, Двуцветко видя дракона, който сега заемаше повече от половината килия.

— Слушам, господарю — каза един глас в главата му.

На блясъка на пукация, цвъртящ камък, Двуцветко видя собственото си отражение в две огромни зелени очи. Като изключим тях, драконът беше в толкова много цветове и оттенъци, с толкова много шипове, рогат и жилав — точно като дракона в съзнанието му, т.е. истински дракон. Крилата му бяха събрани и въпреки това, достатъчно широки, за да се опрат в стените в двата края на стаята. Тя лежеше, сгушена между ноктите му.

— Слушаш? — попита Двуцветко, а гласът му трепереше от ужас и радост.

— Разбира се, господарю.

Огньят стихна. С треперещ пръст Двущетко посочи в посоката, накъдето си спомняше че е вратата, и каза:

— Отвори я!

Драконът вдигна огромната си глава. Топката пламък отново се изтърколи, но този път, с контракцията на мускулите по гърба му, цветът ѝ избледня от оранжево в жълто, после от жълто в бяло, и най-после до най-най-бледо синьо. По това време вече и пламъкът бе много изтънял, и там, където той близваше стената, разтопената скала изпращяваше и потичаше. Когато той стигна до вратата, металът експлодира в дъжд от горещи капки.

По стените се образуваха и заиграха черни сенки. В един миг, който причиняваше болка на окото, металът набъбна и след това вратата се разпадна на две в коридора зад нея. Пламъкът изгасна почти така внезапно, както се бе появил.

Двущетко предпазливо прекрачи охлаждащата се вече врата и огледа щателно коридора. Беше празен.

Драконът го последва. Тежката дървена каса му причини незначителни затруднения, които той преодоля с едно тръсване на раменете, което избди дървенията и я отхвърли настрана. Създанието погледна с очакване Двущетко, докато кожата му се димпеше и омотаваше от опитите му да разпери крилете си в тесните рамки на коридора.

— Как влезе там вътре? — попита го туристът.

— Ти ме призова, господарю.

— Не си спомням.

— В съзнанието си. Ти ме повика в съзнанието си — помисли драконът, много търпеливо.

— Искаш да кажеш, че аз просто си помислих за теб и, ето, ти се появи?

— Да.

— Но аз цял живот си мисля за дракони!

— На това място границата между мисълта и действителността може би е малко объркана. Всичко, което знам, е, че преди не ме е имало, после ти ме измисли и аз се появих. Следователно, разбира се, аз съм на твоите заповеди.

— Ама че работа!

Половин дузина стражи избраха точно този момент да се покажат на ъгъла на коридора. Заковаха се на място и зяпнаха. После един от тях се опомни горе-долу, вдигна арбалета си и стреля.

Гърдите на дракона се издуха. Стрелата на арбалета се разби на горящи късчета насред въздуха. Стражите изчезнаха яко дим. Някаква си стотна от секундата по-късно, там, където те бяха стояли, по камъните заигра огнена вълна.

Двущетко го погледна възхитено.

— А можеш ли и да летиш?

— Естествено.

Двущетко отново огледа нагоре-надолу коридора и се отказа да преследва пазачите. И тъй като знаеше, че вече се е изгубил съвсем, в която и посока да тръгнеше сега, сигурно щеше да е по-добре, отколкото да седи на едно място. Той се промъкна край дракона и забързана някъде, а огромният звяр се обърна с мъка, за да го последва.

Те се спуснаха по серия проходи, които се кръстосваха и преплитаха като лабиринт. По едно време на Двущетко му се стори, че някъде много далече зад тях чува виковете, но те скоро заглъхнаха съвсем. Понякога тъмният свод на някоя разпадаща се врата изникваше покрай тях в мрака. През многобройните процепи се процеждаше мъждива светлина и тук-там отскачаше от големите огледала, изсидани по ъглите на коридора. Понякога грейваше и по-ярка светлина от далечен светлинен източник.

Странното тук, мислеше си Двущетко, докато крачеше надолу по едно широко стълбище

и подритваше надуты облаци от сребърни пращинки, е, че тунелите са далеч по-широки. И по-добре конструирани. В нишите по стените имаше статуи и тук-там висяха избледнели, но интересни гоблени. Те изобразяваха главно дракони — стотици дракони накуп, в полет или накацали надолу с главите върху кръговете си, дракони, яхнати от хора на лов за сърни или, понякога, други хора. Двущетко предпазливо докосна един гоблен. Платното моментално се разпадна на горещия сух въздух, а от него остана само провиснала мрежа от няколкото влакна, оплетени с ефирна златна нишка.

— Чудно защо са оставили всичко това? — попита той.

— Не знам — отговори учтив глас в главата му.

Той се обърна и погледна люспестото конско лице над него.

— Как се казваш, драконе? — попита Двущетко.

— Не знам.

— Мисля, че ще ти викам Деветте тръстики.

— Тогава, така се казвам.

Те изгазиха през праха, който беше навсякъде, и тръгнаха по редица огромни, осеяни с тъмни колони зали, издълбани вътре в твърдата скала. И с майсторство, също; от пода до тавана стените бяха обсипани със статуи, фантастични фигури, барелефи и колони с канелюри, които започнаха да хвърлят странно движещи се сенки, когато драконът любезно заблестя по молба на Двущетко. Те пресякоха обширните галерии и огромните, издялани амфитеатри, всички потънали в дълбок, мек прах и съвсем необитаеми. Никой не бе влизал в тези мъртви пещери от векове.

После Двущетко съзря пътеката, която водеше към даже още по-тъмен отвор на тунел. Личеше, че някой я използва редовно и при това, напоследък. Беше дълбока, тясна следа в сивата пелена.

Тръгна по нея. Тя водеше през още по-високи зали и криволичещи коридори, почти достатъчно големи и за дракон, (а както личеше, оттук наистина някога бяха минавали дракони; имаше цяла стая, пълна с гниещи хамути с размери като за дракони, и още една, със сребърни и металически ризници, достатъчно големи и за слон). Те завършваха в двойка зелени бронзови врати, всяка от тях толкова висока, че се губеше в мрака. Пред Двущетко, точно на височината на гърдите, имаше малка ръчка, във формата на месингов дракон.

Щом я докосна, вратите се разтвориха широко, но обезпокояващо безшумно.

В косата на Двущетко моментално запрашиха искри и последва внезапен повей на горещ, сух вятър, който не помете праха така, както би направил това най-обикновен вятър, а вместо това го грабна за миг и преди отново да се уталожил, го събра в неприятни полуживи форми. До ушите на туриста долетя странното, пронизително хленчене на Нещата, заключени в далечните, подземни Измерения, далеч извън крехките рамки на времето и пространството. Появиха се сенки, там където нямаше нищо, което да ги причини.

Въздухът забръмча като кошер.

Накратко, около Двущетко протичаше процес на огромно излъчване на магия.

Залата отвъд вратата бе обляна в бледозелена светлина. Събрани около стените, всеки върху собствена мраморна полица, бяха наредени ковчежи. В центъра на стаята, на вдигната платформа, стоеше каменен стол с една отпусната фигура в него. Тя не помръдна, а само проговори с крехък, старчески глас:

— Влез, младежо.

Двущетко пристъпи напред, Доколкото можеше да различи на мъждивата светлина, фигурата беше човешка, но имаше нещо в начина, по който непохватно се бе изтегнала на стола, караше го само да се радва, че не вижда по-ясно.

— Аз съм мъртъв — непринудено каза глас от едно нещо, за което Двущетко горещо се надяваше, че е глава. — Предполагам, че си се сетил.

— Хм — отговори Двуцветко. — Да. — Започна да отстъпва.

— Очевидно е, нали? — съгласи се гласът. — Ти трябва да си Двуцветко, нали? Или това става по-късно?

— По-късно ли? По-късно от какво? — Двуцветко млъкна.

— Ами, виждаш ли — каза гласът. — Едно от предимствата на това да си мъртъв е, че както при мен се освобождаваш от оковите на времето и следователно аз, например, мога да видя всичко, което е било или ще бъде, всичко едновременно, като изключим това че, разбира се, сега вече знам, че Времето не съществува в действителност.

— Това никак не звучи като недостатък — каза Двуцветко.

— Така ли мислиш? Представи си как всеки един миг е едновременно и далечен спомен и неприятна изненада, и ще разбереш какво искам да кажа. Все едно, сега си спомням какво беше това, което ще ти кажа. Или вече ти го казах? Между другото, този дракон е прекрасен. Или това още не го казвам?

— Хубав е. Появи се просто случайно — каза Двуцветко.

— Случайно ли? — попита гласът. — Ти го повика!

— Да, ама аз, аз само...

— Ти притежаваш Силата!

— Аз само си помислих за него.

— Точно това е Силата! Казах ли ти вече, че аз съм Грайха Първи? Или това предстои? Съжалявам, но нямам много опит в трансценденцията. Както и да е, а, да — Силата. Тя призовава дракони.

— Струва ми се, че това вече ми го каза — Обади се Двуцветко.

— Така ли? Със сигурност възнамерявах да го направя, — каза мъртвият.

— Но как го прави? Аз цял живот си мисля за дракони, но този е първият, който се появява.

— Ами, как да ти обясня, цялата работа е в това, че драконите никога не са съществували така, както ти (пък и аз, докато не ме отровиха преди три месеца) разбираш съществуването. Аз говоря за истинския дракон, *draconis nobilis*, нали така; блатният дракон, *draconis vulgaris*, е недостойно същество, и не заслужава никакво внимание. Истинският дракон, от друга страна, е създание с такъв изискан дух, че той може да приема форма на този свят, само ако е измислен от изключително богато и изкусно въображение. И даже тогава споменатото въображение трябва да се намира на място, обилно напоено с магия, което спомага за това, границите между света на видимото и невидимото да отслабнат. После се появяват драконите, както стана и сега, и отпечатват формата си върху матрицата от вероятности на този свят. Докато бях още жив, бях майстор на тая работа. Понякога можех да измисля до, о-хо, петстотин дракона. А сега Лиеса, най-надареното от децата ми, може да измисли едва петдесет, и то не съвсем ясни, безформени създания. Това може да се очаква от съвременното образование. Тя всъщност не вярва в тях. И затова драконите й са досадни, докато твоят е почти толкова добър, колкото някои от моите навремето — каза гласът на Грайха. — Приятна гледка за очите, макар че сега нямам такива.

Двуцветко припряно каза:

— Ти непрекъснато повтаряш, че си мъртъв...

— Е?

— Ами, мъртвите, ъ-ъ-ъ, те, нали знаеш, те не говорят много. По принцип.

— Някога аз бях изключително могъщ магьосник. Естествено дъщеря ми ме отрови. Това е общоприетият начин за онаследяване в нашето семейство, но — трупът въздъхна или поне, от въздуха няколко стъпки над него се чу въздишка, — много скоро стана ясно, че нито едно от трите ми деца не е достатъчно силно, за да отвоюва господството над Уирмбърг от другите две. Крайно незадоволително положение на нещата. Царство като нашето трябва да има един владетел. Така че, аз реших да остана жив в неофициална форма, което, естествено, неимоверно

много ги вбесява всичките. Няма да направя това удоволствие на децата си да ме заровят, докато не е останал само един от тях, който да изпълни церемонията. — Чу се неприятно хриптене. Двуцветко реши, че то вероятно трябваше да представлява кикотене.

— И значи едно от тях ни отвлеche? — попита Двуцветко.

— Лиеса — отговори гласът на мъртвия магьосник. — Дъщеря ми. Как да ти кажа, нейната сила е най-голяма. Драконите на синовете ми не могат да прелетят и няколко мили, преди да избледнеят.

— Избледнеят ли? Аз наистина забелязах, че този, който ни докара дотук е прозрачен, — каза Двуцветко. — Стори ми се малко странно.

— Естествено. Силата действа само в околностите на Уирмбърг. Това е обратният пропорционален закон, или аз поне така мисля. Колкото повече се отдалечават оттук, толкова повече драконите започват да отпадат. Иначе, досега малката ми Лиеса щеше да властва над целия свят, ако въобще разбирам нещо от тези неща. Но виждам, че не трябва да те задържам. Предполагам, че гориш от нетърпение да освободиш приятеля си.

Двуцветко се облеши.

— Хран?

— Не, не него. Мършавия магьосник. Синът ми Лио!рт се опитва да го накълца на парчета. Възхитен съм от начина, по който ти го спаси. Искам да кажа, ще го спасиш, де.

Двуцветко се изправи в цял ръст. Не му беше много трудно.

— Къде е той? — попита, докато се упътваше към вратата с нещо, което се надяваше да е героична походка.

— Просто следвай пътеката в праха — каза гласът. — Лиеса идва понякога да ме види. Тя все още идва да види стария си татко, малкото ми момиче. Тя единствена притежаваше достатъчно сила на характера, за да ме убие. Махна старата глава. За щастие, между другото. Май това вече го казах. Т.е. сега ще го кажа.

Обърканата му мисъл се уплете в лабиринта от глаголни времена, докато Двуцветко вече тичаше по мъртвите тунели, следван по петите от дракона, който без никакво затруднение галопираше на големи подскоци. Но много скоро, останал без капка дъх, туристът се отпусна до една колона. Сякаш беше ял за последен път преди сто години.

— А защо не полетиш? — попита Деветте тръстики в главата му. Драконът разпери криле и замахва само за опит, който моментално го отдели от земята. Двуцветко зяпна за миг, после се затича напред и бързо се покатери върху врата на звяра. Скоро те вече се носеха във въздуха, като драконът се плъзгаше с лекота на разстояние няколко крачки от земята и оставяше грамаден облак прах след себе си.

Двуцветко се държеше толкова здраво, колкото можеше, докато Деветте тръстики връхлетя и премина през цяла поредица пещери и закръжи около едно спираловидно стълбище, което лесно би приютило цял а отстъпваща армия. На върха му те се озоваха в по-населените райони, където огледалата на всеки ъгъл по коридорите светеха излъскани и отразяваха бледата светлина.

— Подушвам други дракони.

Крилете се замъглиха и Двуцветко политна назад, когато драконът рязко смени посоката и полетя по някакъв страничен коридор като ужилена лястовица. Още един остър завой ги изхвърли стремително от отвора на тунела и те се озоваха в огромна пещера. Някъде далече долу имаше скали, а високо горе големите дупки край покрива щедро процеждаха обилни снопове светлина. На тавана кипеше трескава дейност... докато Деветте тръстики кръжеше и пореше въздуха с криле, Двуцветко се вгледа в накачалите като кокошки по прътовете зверове и в миниатюрните човекоподобни точки, които много странно ходеха с главата надолу.

— Това е кокошарник — спокойно каза драконът.

Пред погледа на Двуцветко една от фигурите високо горе, се отдели от покрива и започна

да се уголемява...

Ринсуинд гледаше как бледото лице на Лио!рт се смаява. Та това е смешно, човъркаше го една малка част от съзнанието му, защо се издигам?

После започна да се премията във въздуха и реалността взе връх. Той падаше към далечните, обилно наторени с гуано скали.

Мозъкът му шеметно се въртеше от мисълта. Думите на магията избраха точно този миг да изникнат на повърхността от дълбините на съзнанието му, както винаги в кризисни моменти. Защо не ни кажеш? — сякаш го подканяха те. — Какво имаш да изгубиш?

Ринсуинд махна с ръка в засилващата се въздушна струя.

— Ашонаи — извика той. Думата се оформи пред него в хладен син пламък, който се сля с вятъра.

Той замахва и с другата си ръка, опиянен от ужаса и магията.

— Ебирис — напевно произнесе той. Звукът замръзна в трепкаща оранжева дума и увисна до предшественичката си.

— Уршоринг, Кванти. Питан. Н'гурад. Ферингомалее. — Думите лумнаха в разноцветни пламъци около него; той разпери ръце и се приготви да каже осмата, последна дума, която щеше да се появи в ослепителния цвят на октарината, и окончателно да потвърди магията. Неотменимо приближаващите се скали бяха забравени.

— ... — започна той.

Нещо го удари и му изкара дъха, магията се пръсна и се задуши. Две ръце го сграбчиха здраво през кръста и целият свят се оттласна настрана, когато драконът се вдигна след дългото си спускане, а ноктите му за миг даже закачиха най-високите скали на зловонния под на Уирмбърг. Двуцветко се засмя победоносно.

— Хванах го!

И драконът, стигнал върхната точка на издигането си, се изви изящно, мързеливо плясна с криле и изхвърча през отвора на една пещера навън, в утринния въздух.

По пладне, на една голяма зелена поляна върху тучното плато, което представляваше върха на невъзможно балансираната Уирмбърг, драконите и ездачите им образуваха широк кръг. Зад тях имаше място за цяла тълпа слуги, роби и разни други, които се мъчеха да изкарат прехраната си тук, на покривана света, а сега наблюдаваха скупчените в центъра на тревистата арена фигури.

Групата се състоеше от няколко старши повелители на дракони, между които Лио!рт и брат му Лиартес. Първият още разтриваше краката си и леко гримасничеше от болка. Малко встрани стояха Лиеса и Хран, заедно с няколко от личните приближени на жената. Между двете крила стоеше Наследственият Пазител на Знанията на Уирмбърг.

— Както знаете — неуверено започна той, — ненапълно споминалия се Повелител на Уирмбърг, Грайха Първи, постави условието, че никой няма да го наследи, докато един от синовете му или, може би, дъщеря му, не се почувства достатъчно силен, за да предизвика и победи братята и/или сестра си в смъртна битка.

— Да, да, всички знаем това. Давай нататък — извика тънък заядлив глас някъде около него.

Пазителят на Знанията преглътна. Той не се бе примирил с това, че Господарят му не бе успял да умре както подобава. Мъртъв ли е старият мръсник или не? — чудеше се той.

— Не е сигурно — той трепереше, — дали е допустимо да хвърлиш предизвикателство чрез пълномощник...

— Сигурно е — отсече безплътният глас на Грайха. — Признак е на интелигентност. Хайде, не го размотавай цял ден.

— Предизвиквам ви на борба — каза Хран, втренчен в братята, — и двамата едновременно.

Лио!рт и Лиартес се спогледаха.

— Ще се биеш и с двама ни едновременно? — попита Лиартес — висок, жилав мъж с дълга черна коса.

— Аха.

— Но това е доста неравностойно, нали?

— Аха. Превъзхождам ви едно към две.

Лио!рт се намръщи.

— Ах, ти, надут варварино...

— Това е достатъчно! — изръмжа Хран. — Аз ще ви...

Пазителят на Знанията протегна една ръка със сини вени, за да го възпре.

— Забранено е да се биете върху Земята на Убийството, — каза той и спря, за да осмисли казаното. — Все едно, знаете какво искам да кажа — после се предаде, рискува и допълни: — Като предизвикани страни, господарите ми Лио!рт и Лиартес имат право да изберат оръжието.

— Дракони — в един глас извикаха те. Лиеса изсумтя.

— Драконите могат да бъдат използвани за нападение, следователно са оръжия — твърдо каза Лио!рт. — Ако не сте съгласни, можем да се бием и за това.

— Аха — потвърди брат му и кимна към Хран. Пазителят на Знанията усети един призрачен пръст да го ръга в гърдите.

— Стига си зяпал така с отворена уста — каза гробният глас на Грайха, — ами побързай!

Хран отстъпи назад и заклати глава.

— О, не, не — каза той. — Веднъж вече ми стига. По-добре да умра, отколкото да се бия върху едно от тези неща.

— Умри тогава — произнесе Пазителят на Знанията колкото можеше по-учтиво.

Лио!рт и Лиартес вече крачеха назад през торфа към мястото, където стояха слугите и чакаха с оседланите животни. Хран се обърна към Лиеса. Тя сви рамене.

— Няма ли да получа поне сабя? — изхленчи той. — Или поне нож?

— Не — каза тя. — Не го очаквах. — Изведнъж тя сякаш се смали, а цялата ѝ напереност бе изчезнала. — Съжалявам.

— Ти ли съжаляваш?

— Да. Аз.

— Да, стори ми се, че те чух да го казваш.

— Не ме гледай така! Мога да ти измисля най-прекрасния дракон...

— Не!

Пазителят на Знанията се изсекна в една кърпичка, задържа малкото копринено парче плат високо за момент, и после го пусна на земята.

Шум от криле накара Хран да се завърти. Драконът на Лио!рт вече се носеше във въздуха и кръжеше към тях. Когато се спусна ниско над тревата, той избълва вълна пламък от устата си и обгори черна черта през полето, която се втурна към Хран.

В последния момент той бутна Лиеса настрана и в мига, когато се хвърли, за да потърси безопасност, почувства жестоката болка от изгорено по ръката си. От удара в земята Хран се завъртя, после отново тупна на крака, докато, обезумял от ужас, се оглеждаше наоколо за втория дракон. Той връхлетя странично и Хран бе принуден да направи зле пресметнат скок от място, за да избегне пламъка. Когато прелетя край него, опашката на дракона го шибна и отпечата парещия си удар върху челото му. Той скочи на драка и затръска глава, за да разсее търкалящите се около него звезди. Усещаше как болката раздира нещастния му съсипан гръб.

Лио!рт се приближи за повторна атака, но този път по-бавно, тъй като огромният мъж се бе оказал неочаквано пъргав. Разстоянието до земята все повече се скъсяваше и той видя как варваринът стои неподвижно като закован, с издути гърди и свободно отпуснал ръце край тялото си. Лесна мишена.

Когато драконът му се понесе назад, Лио!рт обърна глава в очакване да види една ужасно голяма купчина пепел.

Но там нямаше нищо. Озадачен, Лио!рт обърна назад.

Пред погледа му се изпречи Хран — с една ръка той се надигаше иззад раменните плочи на дракона, а с другата тупаше пламтящата си коса. Ръката на Лио!рт се хвърли към камата, но болката бе изострила и без това отличните рефлексии на Хран до краен предел. Един удар (с опакото на ръката) се заби в китката на драконовия повелител и запрати камата му към земята, а още един яко го перна в брадата.

Драконът, сега под тежестта на двама души, беше само на няколко стъпки над тревата. Това се оказа истински късмет, защото в мига, в който Лио!рт изгуби съзнание, драконът престана да съществува.

Лиеса се втурна по тревата и помогна на Хран да се вдигне на крака. Той запримигва срещу нея.

— Какво стана? Какво стана? — с хрипящ глас попита той.

— Беше наистина фантастично! — възкликна тя. — Начинът, по който се преметна презглава във въздуха и всичко останало!

— Аха, и все пак, какво стана?

— Доста трудно е да се обясни...

Хран се вгледа в небето. Лиартес, далеч по-предпазливият от двамата братя, кръжеше високо над тях.

— Добре, имаш около десет секунди да опиташ — каза той.

— Драконите...

— Е, и?

— Те са въображаеми.

— Искаш да кажеш, че са като всички тези въображаеми изгаряния по ръката ми ли?

— Да. Не! — тя силно тръсна глава. — Ще трябва да ти обясня по-късно.

— Чудесно, стига да намериш наистина добър начин — грубо отговори Хран. Той вдигна поглед към Лиартес, който започваше вече да се спуска с широки махове на крилете.

— Чуй само това! Ако брат ми е в безсъзнание, драконът му не може да съществува, не може да стигне до...

— Бягай! — изкрещя Хран. Той я отхвърли от себе си и се просна по очи на земята в мига, в който драконът на Лиартес прогърмя край тях и остави още една димяща ивица през тревата след себе си.

Докато драконът набираше височина за ново нападение, олюлявайки се, Хран се изправи на крака и се втурна презглава към дърветата в края на арената. Те бяха нарядко, не се различаваха много от широк и попораснал шубрак, но поне беше сигурно, че никакъв дракон не би могъл да прелети през тях.

Номерът не стана. Лиартес накара дракона си да се приземи на тревата недалеч от там и небрежно слезе от него. Драконът прибра криле плътно до тялото си и пхна глава в зеления шубрак, а господарят му се облегна на едно дърво и си заподсвирква беззвучно.

— Мога да те изпепеля — след малко каза Лиартес.

Храстите не трепнаха.

— Да не би да си в зелениката, ей-там?

Зелениката се превърна в буйно кълбо пламъци.

— Сигурен съм, че виждам нещо да се движи в тези папрати.

Папратите се превърнаха в жалки скелети от бяла пепел.

— Само удължаваш нещата, варварино. Защо не се предадеш? Изгорил съм много хора, изобщо не боли. — говореше Лиартес и гледаше настрани към храстите.

Драконът продължи нататък през горичката, като превръщаше в пепел всеки наподобяващ варварина храст или туфа папрати. Лиартес извади сабята си и зачака.

Хран скочи от едно дърво и се втурна да бяга. Зад него драконът ревеше и мачкаше шубраците, докато се опитваше да се обърне, но варваринът тичаше, тичаше, с поглед, прикован в Лиартес, и с един сух клон в ръце.

Не е широко известен факт, но е истина, че двуногите създания обикновено побеждават четириногите на късо разстояние поради простата причина, че четириногите губят време, докато си подредят краката. Хран чу драценето на нокти зад гърба си, след което нещо се бухна в земята със страхотен трясък. Драконът беше разперил крилете си наполовина и се опитваше да полети.

Хран се хвърли върху драконовия повелител, но в същия миг сабята на Лиартес изскочи неочаквано гадно. Клонът я посрещна. После Хран се сблъска с него и двамата мъже се проснаха на земята.

Драконът изрева.

Анатомично точно Хран би едно коляно нагоре и Лиартес изпищя от болка, но въпреки болката на свой ред съумя да нанесе жесток удар, който потроши носа на варварина.

Хран отскочи назад, изправи се с мъка на крака, вдигна поглед и се озова точно срещу разширените ноздри на дивото конско лице на дракона.

Замахна и ритна отстрани по главата Лиартес, който се опитваше да се надигне. Мъжът се строполи на земята.

Драконът изчезна. Огнената топка, която се търкаляше към Хран, започна да затихва и когато, най-сетне, стигна до него, представляваше само облаче топъл въздух. И единственият шум, който остана да се носи, беше прашенето на горящи храсти.

Хран метна на рамо изпадналия в безсъзнание повелител на драконите и забърза назад към арената. Някъде по средата на пътя намери Лио!рт, проснат на земята, а единият му крак беше странно огънат. Той се наведе, изсумтя и го настани върху свободното си рамо.

Лиеса и Пазителят на Знанията чакаха на специално построената платформа в единия край на поляната. Повелителката на драконите вече си бе върнала самообладанието и погледна съвсем спокойно Хран, когато той стовари двамата мъже на стъпалата в краката ѝ. Хората около нея стояха почтително, също като подчинени.

— Убий ги — нареди тя.

— Убивам, когато аз реша — отвърна той. — Във всеки случай, да се убиват хора в безсъзнание не е редно.

— Едва ли има по-подходящо време — каза Пазителят на Знанията. Лиеса изсумтя.

— Тогава ще ги прогоня в изгнание — каза тя. — Щом веднъж излязат извън обсега на Уирмбъргската магия, те няма да притежават никаква Сила. Ще бъдат просто разбойници. Това задоволява ли те?

— Да.

— Учудвам се, че си толкова милозлив, варва... Хран.

Хран повдигна рамене.

— Човек в моето положение, ами, той не може да си позволи да бъде друг, трябва да се съобразява с представата, която другите имат за него. — Той се огледа. — И така, къде е следващото изпитание?

— Предупреждавам те, че то е опасно. Ако искаш, сега можеш да си отидеш. А ако издържиш изпитанието, ще станеш Владетел на Уирмбърг, и, естествено, мой законен съпруг.

Хран срещна погледа ѝ. Помисли си за досегашния си живот. Внезапно той му се стори

пълен с дълги, влажни нощи, прекарани под звездите, с отчаяни битки с тролове и градски стражи, с безбройни разбойници и зли свещеници, и поне три пъти — с истински полубогове. И всичко това за какво? Е, за доста пари и богатство, трябваше да си признае това, но къде бяха отишли те? В това да спасява нападнати девизи наистина имаше някаква мимолетна награда, но в повечето случаи той бе приключвал цялата работа с това, че ги настаняваше някъде в някой град с доста примамлива зестра, защото твърде скоро даже и най-добрата экс-девица развиваше собственическо чувство и не проявяваше ни най-малка симпатия към усилията му да спаси сестрите ѝ по неволя. Накратко, животът наистина не му бе оставил почти нищо, освен едната слава и цял куп белези от рани. Може пък и да е хубаво да си Владетел. Хран се ухили. С такава база, с всички тези дракони и с добър отбор бойци, човек наистина би могъл да се пробва.

Освен това и невестата си я биваше.

— Третото изпитание? — попита тя.

— Пак ли ще съм без оръжие? — попита Хран.

Лиеса посегна, свали шлема си и пусна къдриците червена коса свободно надолу. После разкопча брошката на робата си. Отдолу беше гола.

Докато погледът му шареше, в съзнанието на Хран започнаха да работят две сметачни машини. Едната оценяваше златото в гривните ѝ, тигровите рубини, които обсипваха пръстените по краката ѝ, диамантената пайета, която украсяваше пъпа ѝ и двата изключително оригинални купола от сребърен филигран. Втората машина се включи директно в либидото му. И двете излъчваха импулси, които му бяха неописуемо приятни.

Тя вдигна ръка и му предложи чаша вино с усмивка, после каза:

— Мисля, че не.

— Той не направи опит да те спаси — Ринсуинд реши да се възползва от това крайно средство.

Той висеше отчаяно на кръста на Двущетко, докато драконът бавно кръжеше и изкривяваше света под опасен ъгъл. Твърде скоро осъзна, че последната информация, а именно, че люспестия гръб, който е яхнал, съществува само в нещо като триизмерно блънуване, не може да помогне с нищо на измъчващото глезените му усещане за световъртеж. Съзнанието му непрекъснато се отклоняваше към вероятния резултат, ако Двущетко евентуално изгубеше концентрация.

— Даже и Хран не би могъл да победи тези арбалети — решително заяви Двущетко.

Когато драконът се издигна високо над гората, където тримата неспокойно бяха преспали на мокро и влажно, слънцето изгря над края на Диска. В един миг мрачните сиви и сини цветове на предутринта се превърнаха в ослепително ярка бронзова река, която потече през света и там, където се допреше до лед, вода или светлинен язовир, тя проблясваше в златни цветове. (Благодарение на гъстотата на магическото поле, което заобикаляше Диска, самата светлина се движеше със субзвукова скорост; това интересно свойство бе добре оползотворено от хората на Сорка от Великия Неф, например, които през вековете бяха построили сложни, изящни язовири и долини, оградени с полиран кварц, за да улавят бавната слънчева светлина и да я консервират, или нещо такова.)

Пред тях невъзможната небивалица от милиарди тонове, която представляваше изтъканата от магия Уирмбърг, висеше срещу небето и това все още не беше толкова лошо, поне докато Ринсуинд не обърне глава и не видя как сянката на планината бавно се разгъва през облачния пейзаж на света...

— Какво виждаш? — попита Двущетко дракона.

— Виждам битка на върха на планината — дойде учтивия отговор.

— Виждаш ли? — попита Двущетко. — Сигурно точно в този момент Хран се бие за

живота си.

Ринсуинд мълчеше. След миг Двуцветко се огледа наоколо. Магьосникът се беше втренчил в нищото, а устните му се движеха беззвучно.

— Ринсуинд?

Магьосникът издаде лек, грачещ звук.

— Извинявай — каза Двуцветко, — какво каза?

— ...целия път... голямата пропаст... — мърмореше Ринсуинд. Погледът му се фокусира, за секунда изглежда се озадачи, а след това се облещи от ужас. Направи фаталната грешка да погледне надолу.

— Ааааах — се отрони от устата му и той започна да се изплъзва. Двуцветко го сграбчи.

— Какво има?

Ринсуинд се опита да затвори очи, но пред въображението му нямаше клепачи и той продължаваше втренчено да зяпа.

— Не те ли е страх от височината? — едва успя да промълви той.

Двуцветко погледна към миниатюрния пейзаж долу, нашарен с облачни сенки. Всъщност, въобще не се бе сетил да помисли за страх.

— Не — каза той. — Трябва ли? Така или иначе, все едно си умрял, независимо дали падаш от четиридесет метра или от четири хиляди.

Ринсуинд се опита да осмисли това хладнокръвно, но не можа да открие кой знае колко логика в него. В действителност, не беше самото падане, а удрянето, което той...

Двуцветко светкавично го сграбчи.

— Дръж се — опита се да го ободри. — Вече почти стигнахме.

— Де да можеше да се върна в града — простена Ринсуинд. — Искам да се върна на земята!

— Чудно дали драконите могат да прелетят целия път до звездите? — размишляваше Двуцветко. — Е, това вече би било нещо...

— Ти си луд — категорично отсече Ринсуинд. Но туристът не отговори, а когато магьосникът изви врат към него, се вцепени от ужас, защото Двуцветко бе вперил поглед в бледнеещите звезди високо горе, а на лицето му бе изписана някаква странна усмивка.

— Ама никога ли даже не се сещаш за това — допълни Ринсуинд със заплаха в гласа.

— Човекът, когото търсите, говори с повелителката на драконите — каза драконът.

— Ъхм? — попита Двуцветко, като все още не сваляше поглед от бледите звезди.

— Какво? — нетърпеливо попита Ринсуинд.

— Ами да. Хран — каза Двуцветко. — Надявам се, че ще стигнем навреме. Спусни се сега! По-бавно!

Вятърът прераства в шеметен вихър и Ринсуинд отвори очи. Може и въздушната струя да ги беше принудила да се отворят — вятърът със сигурност не позволяваше да ги затвори.

Плоското било на Уирмбърг се изправи пред тях, изви се заплашително, а после се праметна в зелена мъглявина, която проблясва от двете им страни. Миниатюрни дървета и поля се сляха в стремително движеща се каша. Малката сребърна искра в пейзажа може би беше рекичката, която преливаше във въздуха от ръба на платото. Ринсуинд се опита да изгони паметта от съзнанието си, но тя се чувстваше там прекрасно, като тероризираше другите му обитатели и разбутваше мебелировката.

— Мисля, че не — каза Лиеса.

Хран бавно пое чашата с вино и се ухили като ряпа.

Драконите около арената започнаха да лаят. Ездачите им погледнаха нагоре. Нещо като зелено петно проблясва през арената и... Хран изчезна.

Винената чаша увисна за миг във въздуха, а после се разби с трясък в стъпалата. И чак тогава се разля една-единствена капка.

Това беше така, защото в момента, в който внимателно бе обгърнал Хран в ноктите си, Деветте тръстики драконът бе синхронизирал телесните им ритми. И тъй като измерението на въображението е далеч по-сложно от тези на времето и пространството, които на практика са много по-млади от него, резултатът от това му действие беше, че веднага превърна неподвижния и сексуално възбуден Хран в един друг Хран, който се задвижи настрани със скорост осем мили в час, без каквито и да било отрицателни последици, освен няколкото пропуснати глътки вино. Другият резултат беше, че това предизвика гневния писък на Лиеса, и тя призова дракона си. Щом златният звяр се материализира пред нея, тя го яхна, все още гола, и грабна един арбалет от стражите. После се понесе във въздуха, докато останалите ездаци на дракони се втурнаха към своите зверове.

И точно в този миг Пазителят на Знанията, който наблюдаваше всичко иззад колоната, зад която благоразумно се бе примъкнал в дивата блъсканица, случайно улови ехото от пресечните измерения на една теория, която тъкмо се зараждаше в съзнанието на някакъв начинаещ психиатър в съседна вселена, (вероятно защото изтичането на измерения се движеше и в двете посоки), и за един миг психиатърът зърна момичето върху дракона. Пазителят на Знанията се усмихна.

— Искаш ли да се обзаложим, че няма да го настигне? — попита Грайха точно в ухото му с глас, който навяваше мисли за червеи и гробища.

Пазителят на Знанията затвори очи и преглътна с мъка.

— Мислех, че моят Господар сега напълно ще се оттегли в Страната на Ужаса — едва можа да изрече той.

— Аз съм магьосник. — каза Грайха. — Самият Смърт трябва да дойде за магьосника. А пък, м-даа-а, Той сякаш не е в близките околности...

— **ЩЕ ВЪРВИМ ЛИ?** — попита Смърт.

Той яздеше на бял кон, кон от плът и кръв, но с червени очи и с яростни ноздри; после протегна костелива ръка, извади душата на Грайха от въздуха, нави я, докато тя не се превърна в топчица болезнена светлина, и я глътна.

После пришпори коня си, той подскочи във въздуха, а от копитата му захвърчаха искри.

— Господарю Грайха! — прошепна старият Пазител на Знанията, докато вселената проблясваше около него.

— Това беше гаден номер — долетя гласът на магьосника — нищожна точица звук, която изчезваше в безкрайните черни измерения.

— Господарю мой... как изглежда Смърт? — треперливо попита старият мъж.

— Когато разбере напълно, ще имам грижата да те осведомя — едва чуто донесе трепването на вятъра.

— Да — промърмори Пазителят на Знанията. Сети се нещо и добави: — Моля, нека бъде денем.

— Ах, вие, палячовци — крещеше Хран от мястото си върху предните лапи на Деветте тръстики.

— Какво каза той? — изрева Ринсуинд, докато драконът си пробиваше път нагоре във висините.

— Не чух! — измуча Двущетко, а вихърът отнесе нанякъде гласа му. Драконът леко се наклони и той погледна към миниатюрния въртящ се връх долу, който представляваше сега могъщата Уирмбърг, и видя тълпата от създания, тръгващи в преследване. Крилата на дракона удряха и разбиваха въздуха с презрение. По-редкия въздух също. Ухото на Двущетко изпука за

трети път.

Забеляза, че най-отпред пред тълпата стоеше златен дракон. А върху него имаше ездач.

— Ей, добре ли си? — настойчиво попита Ринсуинд. Той трябваше да отпие няколко пълни глътки от странно дестилирания въздух, за да може да проговори.

— Аз можеше да съм владетел, а вие, клоуни такива, дойдохте и... — Хран се задъха, когато острият, рядък въздух обезсили дори и неговия могъщ гръден кош.

— К'во става с въздуха? — простена Ринсуинд. Пред очите му се появиха сини светлини.

— Ънк — каза Двувцветко и изгуби съзнание.

Драконът изчезна.

Още няколко секунди тримата продължиха да се движат нагоре. Двувцветко и магьосникът представляваха странна гледка — седнали един зад друг и възседнали нещо, което го нямаше. После това, което минаваше за гравитация на Диска, се окопити от изненадата и предяви претенциите си към тях.

Точно в този миг драконът на Лиеса се стрелна край тях и Хран тупна тежко на врата му. Лиеса се наведе напред и го целуна.

Тази подробност убягна от вниманието на Ринсуинд, който падаше надолу, с ръце все още здраво заключени около кръста на Двувцветко. Дискът беше малка кръгла карта, забучена в небето. Не личеше да движи, но Ринсуинд знаеше, че е така. Целият свят се приближаваше към него като гигантски плодов пай.

— Събуди се! — закрещя той над воя на вятъра. — Дракони! Мисли за дракони!

Последва суматоха от объркани криле, когато те прелетяха надолу през масата преследвачи, които се спускаха и атакуваха. Небето бе осеяно с дракони, които пищяха и кръжаха.

Но от Двувцветко не дойде никакъв отговор. Плащът на Ринсуинд плющеше около него, но той не се събуждаше.

Дракони, помисли си Ринсуинд, обзет от паника. Опита се да концентрира съзнанието си; опита се да си представи дракон съвсем като на живо. Ако той може, помисли си той, тогава и аз мога. Но нищо не излезе.

Дискът сега беше по-голям — един омотан в облаци кръг, който плавно растеше под тях.

Ринсуинд опита отново, присви очи и напрегна всички нерви по тялото си. Дракон. Въображението му, малко поизносен и поизхабен орган, се напъна да хване дракон... какъвто и да е дракон.

— **НЯМА ДА СТАНЕ** — изсмя се един глас като глухия звън на погребална камбана. — **ТИ НЕ ВЯРВАШ В ТЯХ.**

Ринсуинд погледна към ужасното видение, което за разлика от него яздеше, и му се хилеше, и мозъкът му се скова от ужас.

Последва ослепителна светкавица.

Последва непрогледен мрак.

После под краката на Ринсуинд вече имаше мек под, около него светеше розова светлина и се чуваха изненаданите шокирани викове на много хора.

Той диво се огледа наоколо. Стоеше в някакъв тунел, изпълнен предимно със седалки, на които седяха стегнати в ремъци хора в чуждестранни дрехи. Всички те му крещяха.

— Събуди се! — изсъска той. — Помогни ми!

Той заотстъпва назад от тълпата, влачейки със себе си туриста, който все още беше в безсъзнание, докато свободната му ръка не напипа странно оформена брава. Завъртя я и се шмугна през нея, после я затръшна зад себе си.

Той заоглежда новата стая, в която беше попаднал и срещна ужасения поглед на една млада жена. Тя изпусна подноса, който държеше в ръцете си и изпищя.

Прозвуча като онези писъци, за които трябва доста да се напънеш. Ринсуинд, залят от

вълна дестилиран от страх адреналин, се обърна и се втурна покрай нея. Тук имаше още повече седалки и хората в тях се сгушиха, когато той бързо повлече Двущетко по централната пътека. Отвъд редиците със седалки имаше малки прозорчета. Отвъд прозорците, на фона на пухкави облаци, се виждаше драконово крило. Беше сребърно.

Изял ме е дракон, помисли си той. Но това е смешно, отговори си след малко. От драконите не можеш да гледаш навън. После рамото му удари вратата в най-отдалечения край на тунела, той го последва и се озова в конусовидна стая, която беше по-странна даже и от тунела.

Беше пълна с мънички трепкащи светлини. Сред светлините, в специално очертани столове седяха четирима мъже, които го зяпнаха с широко отворени очи. Когато и той ги зяпна, погледите им побягнаха встрани.

Ринсуинд бавно се обърна. До него стоеше още един — пети мъж — младичък, братат, мургав като номадите от Великия Неф.

— Къде съм? — попита магьосникът. — В корема на някой дракон ли?

Младият мъж отскочи назад и бутна малка черна кутийка в лицето на магьосника. Хората по столовете моментално залегнаха.

— Какво е това? — попита Ринсуинд. — Фотоапарат ли? — Той посегна и го взе — нещо, което очевидно изненада мургавия мъж. Той изкрещя и се опита да си го грабне обратно. Чу се още един вик, но този път от един от мъжете, седящи в столовете. Само че сега той не седеше. Беше се изправил на крака и сочеше нещо малко и металическо на младия мъж.

Това имаше удивителен ефект. Мъжът се дръпна назад и размаха ръце.

— Моля ви да ми дадете бомбата, господине — каза мъжът с металическото нещо. — Внимателно, моля ви.

— Това ли? — попита Ринсуинд. — Ето ти го! На мен не ми трябва! — Мъжът го пое много внимателно и го постави на пода. Насядалите мъже си отдъхнаха облекчено, а един от тях започна да говори бързо на вратата. Магьосникът го гледаше с искрено удивление.

— Не мърдай! — кресна му мъжът с метала. Амулет е, реши Ринсуинд, сигурно е амулет. Мургавият се оттегли в ъгъла.

— Ти постъпи много храбро — каза притежателят на амулета на Ринсуинд. — Знаеш ли?

— Какво?

— Какво му е на приятеля ти?

— Приятел ли?

Ринсуинд погледна към Двущетко, който продължаваше все тъй кротко да спи. Това не го изненада. Но това, което наистина го изненада, беше фактът, че Двущетко е облечен в нови дрехи. Странни дрехи. Бричовите му сега свършваха точно над коленете. Отгоре беше с някаква жилетка на ярки райета. На главата си носеше смешна малка сламена шапка. А на шапката — перо.

Неприятно усещане в областта на краката накара Ринсуинд да погледне надолу. И неговите дрехи се бяха променили. Вместо удобния стар плащ, който му вършеше такава чудесна работа във всички възможни евентуалности, сега краката му бяха стегнати в тръби от плат. Беше облечен и в сако от същия сив материал...

До този момент никога не беше чувал езика, на който говореше мъжа с амулета. Звучеше странно недосяламо и смътно напомняше езика на Централните Земи — но тогава защо той разбираше всяка дума?

Я да видим, те се бяха озовали внезапно в този дракон след, те се бяха материализирали в този драк... те бяха взехли... те бяха, те... — те бяха подхванали разговор на летището толкова естествено бяха решили да седнат заедно в самолета, и той бе обещал да разведе Джек Цвайблумен* наоколо, когато се върнат в Щатите. Да, ето това беше. А след това Джек се разболя, а той така се беше паникьосал, че се вмъкна тук, и неочаквано налетя върху въздушния пират. Естествено. Какво за бога беше това „Централни земи“?

[* Цвайблумен (нем.) — Две цветя. Бел.пр.]

Д-р Рийнсванд разтърка чело. Една чашка сигурно щеше да го оправи.

Вълни от парадоксалност се разлияха по морето на каузалността.

Вероятно най-важното нещо, което би дошло наум на всеки човек извън общата цялост на множествената вселена, беше — въпреки че магьосникът и туристът наистина едва твърде отскоро се бяха озовали в някакъв самолет наскоро въздуха, според нормалния ход на нещата, по същото време те все пак пътуваха в него. Т.е., както беше вярно, че те току-що се бяха появили в тази изключителна комбинация от измерения, не по-малко вярно беше и това, че те си живееха в нея. Точно в такива моменти нормалният човешки език се предава и отива да си пийне.

Работата е там, че няколко квинтилиона атома тъкмо се бяха материализирали (макар че всъщност не бяха. Виж по-долу) в една вселена, където не съвсем трябваше да бъдат. Обикновено крайният резултат от нещо такова е мощна експлозия, но тъй като вселените са доста еластични образувания, конкретно тази вселена се съхрани, като моментално разви пространствено-времевия си континуум до една начална точка, където безопасно биха могли да бъдат прибрани допълнително добавените атоми, а след това бързо се нави обратно до оня кръг светлина, който обитателите му поради липса на по-добър термин, бяха свикнали да наричат Настояще. Това, естествено, промени историята — избухнаха малко по-малко войни, появили се някой и друг динозавър в повече, и т.н.... но като цяло, епизодът премина забележително тихо.

Но извън границите на дадената вселена отражението от тази промяна подскочи напред-назад напреко Общата Сума на Нещата и в резултат на това изкриви цели измерения и потоци безследно цели галактики.

Както и да е, всичко това остана абсолютно неизвестно за д-р Рийнсванд, 33-годишен, ерген, роден в Швеция, израснал в Ню Джърси, специалист по отделителните оксидационни явления в някои ядрени реактори. Все едно, той така или иначе сигурно въобще не би повярвал.

Цвайблумен все още беше в безсъзнание. Стюардесата, която бе придружила Рийнсванд до мястото му под аплодисментите на останалите пасажери, сега се бе навела загрижено над него.

— Обадохме се по радиото — каза тя на Рийнсванд. — Когато кацнем, ще ни чака линейка. Хм, на пътническия лист е записано, че сте доктор...

— Не знам какво му е — припряно каза Рийнсванд. — Щеше да е по-различно, ако, разбира се, той беше Магноксов реактор. Да не е някакъв шок?

— Аз никога...

Изречението ѝ бе прекъснато от оглушителен трясък някъде от задната част на самолета. Няколко пътника изпищяха. Внезапно нахлул вятър помете всички свободни вестници и списания в свистяща дива вихрушка по пътеката.

По пътеката се приближаваше и растеше и нещо друго. Нещо голямо, продълговато, дървено и обковано в месинг. Имаше стотици крака. Ако то наистина беше това, на което приличаше — ходещ сандък, от тези дето се появяват в пиратските разкази, натъпкани догоре с нечестно спечелено злато и бижута, тогава това, което трябваше да е капакът му, изведнъж зейна.

Нямаше никакви бижута. Но вътре имаше безброй големи квадратни зъби, бели като дървесината на чинар, и един пулсиращ език, червен като махагон.

Един древен куфар идваше да го изяде.

Рийнсванд сграбчи безсъзнателния Цвайблумен и заради малкото успокоение, което би могъл да получи от него, и заломоти нещо. Отчаяно се молеше да е някъде другаде.

Настъпи внезапен мрак.

Последва ослепителен блясък.

Внезапното оттегляне на няколко квинтилина атоми от една вселена, в която те нямаха абсолютно никакво право да бъдат, причини безумен дисбаланс в хармонията на Общата Тоталност, от който тя яростно се опита да се възстанови, като в хода на този процес заличи няколко субреалности. Огромни вълни сурова магия започнаха да врят неконтролируеми около самите основи на множествената вселена, като се просмукваха през всяка пукнатина на кротко съществувалите досега измерения и причиняваха появата на нови, свръхнови, междувъзвездни колизии, диви полети на гъски и потъване на въображаеми континенти. Светове, отдалечени на другия край на времето, станаха свидетели на ослепителни слънчеви залези от искряща октарина, докато из атмосферата се рееха високочередени магически частици. В кометния ореол около приказната Ледена Система на Зерет една величествена комета умря в мига, когато през небето с блясък прелетя принц.

Но всичко това остана незабелязано за Ринсуинд, който, стиснал безжизнения Двувъздух през кръста, полетя към морето на Диска, на няколкостотин стъпки под тях. Даже и сътресението на всички измерения не би могло да наруши железния Закон за Съхранение на Енергията, и краткото пътуване на Рийнсуинд в самолета се бе оказало достатъчно, за да го премести няколкостотин мили хоризонтално и седем хиляди стъпки вертикално.

Думата „самолет“ проблясва и умря в съзнанието на Ринсуинд.

Това долу кораб ли беше?

Ледените води на Кръглото Море изреваха срещу него и го погълнаха в зелената си, задушаваша прегръдка. Миг по-късно се чу още едно цопване, когато Багажът, все още с етикет, носещ могъщата руна за пътуване TWA, се заби в морето.

По-късно го използваша за сал.

> НА КРАЯ НА СВЕТА

Създаването му бе продължило дълго. Сега той беше почти готов и робите разбиваха последните парчета от глинения калъп.

Там, където друга група роби усърдно търкаше металните му страни, той вече започваше да лъщи на слънцето с копринения, органичен блясък на пресен бронз. Още беше топъл, даже и след седмица охлаждане в леярната.

Главният Астроном на Крул махна леко с ръка и носачите му свалиха трона на земята в сянката на корпуса.

Точно като риба, помисли си той. Огромна летяща риба. А за какви ли морета?

— Наистина е великолепен — прошепна той. — Истинско произведение на изкуството.

— Занаят — каза набитият мъж до него. Главният Астроном бавно се обърна и вдигна поглед към безчувственото лице на мъжа. Не е кой знае колко трудно за едно лице да изглежда безчувствено, когато на мястото, където би трябвало да се намират очите му, има две златни сфери. Те блестяха обезпокояващо.

— Наистина занаят — каза астрономът и се усмихна. — Бих казал, че на целия Диск няма по-добър майстор от теб, Златнооки. Прав ли съм?

Занаятчията замълча, а голото му тяло — съвсем голо, ако не броим колана със сечивата, сметалото на китката и тъмния му загар — затрепери от напрежението, докато осмисляше какво се крие зад тази последна забележка. Златните очи сякаш гледаха в някакъв друг свят.

— Отговорът е и да, и не — пай-после каза той. Някои от по-нискостоящите астрономи, изправени зад трона, ахнаха при тази липса на добри обноски, но Главният Астроном с нищо не показва, че я е забелязал.

— Продължавай — каза той.

— Липсват ми някои основни професионални умения. И въпреки това аз съм Златноокият Среброръкият Дактилос — каза майсторът. — Аз направих металните войни, които пазят Гробницата на Пичиу, аз проектирах Светлинните Язовири на Великия Неф, аз построих Двореца на Седемте Пустини. И въпреки това — той посегна и потупа едното си око, което леко издрънча, — когато построих големската армия за Пичиу, той ме обсипа със злато, а после, за да не създам нещо, което да конкурира онова, което направих за него, ме ослепи.

— Мъдро, но жестоко — съчувствено каза Главният Астроном.

— Да. И затова се научих да чувам настроението на металите и да виждам с пръстите си. Научих се да различавам рудите по вкуса и мириса им. Направих си тези очи, но не мога да ги накарам да прогледнат.

— После ме повикаха да построя Двореца на Седемте Пустини, в резултат на което, Емирът ме отрупа със сребро, а после — нещо, което не ме изненада много — нареди да ми отсекаят дясната ръка.

— Жестока пречка за работа като твоята — кимна Главният Астроном.

— Използвах част от среброто, за да си направя тази нова ръка, като приложих цялото си ненадминато познание по лостовете и опорните точки. Върши ми работа. След като създадох първия огромен Светлинен Язовир, който беше с капацитет 50 000 слънчеви часа, племенните съвети на Неф ме покриха с ефирна коприна и после прерязаха сухожилията ми, за да не мога да избягам. Като резултат на това, бях малко затруднен и трябваше да използвам коприната и малко бамбукови пръчки, за да си построя летателен апарат, с който да се изстрелям от най-високите кули на затвора.

— Който с многобройни отклонения те доведе в Крул — каза Главният Астроном. — А пък човек не може да се отърси от усещането, че някое друго, алтернативно занимание — да кажем, отглеждането на марули — би те изложило на далеч по-малък риск от това да те убиват къс по къс. Защо настояваш да се занимаваш точно с това?

Златноокият Дактилос сви рамене.

— Просто съм добър в тая работа — каза той.

Главният Астроном вдигна отново поглед към бронзовата риба, която сега блестеше като гонг на обедното слънце.

— Толкова е красива! — измърмори той. — И неповторима. Хайде, Дактилос, припомни ми каква награда ти бях обещал?

— Ти поиска да ти създам риба, която да плува през моретата на пространството, лежащи между световите — бавно произнесе майсторът-занаятчия. — В замяна на което... в замяна...

— Да? Паметта ми вече не ме слуша — доволен заговори Главният Астроном, като галеше топлия бронз.

— В замяна — продължи Дактилос, без почти никаква надежда в гласа, — ти щеше да ме освободиш и нямаше да режеш нищо от тялото ми. Не искам никакво богатство.

— Аха, сега си спомням — старецът вдигна ръката си, осеяна със сини вени, и добави: — Излъгал съм.

Последва едва чуто трепване във въздуха и златноокият мъж се олюля на краката си. После погледна към стрелата, която стърчеше от гърдите му, и уморено сведе глава. Няколко капки кръв се пукнаха върху устните му.

Наоколо не се чуваше никакъв шум (освен бръмченето на няколко търпеливи мухи), докато той много бавно вдигна ръка и напипа стрелата.

Дактилос изръмжа.

— Неизпипана работа — каза той и политна назад.

Главният Астроном подритна тялото с крак и въздъхна.

— Ще има кратък период на скърбене, както се полага на майстор-занаятчия — каза той. Видя как една голяма муха-месарка кацна на едно от златните му очи, а после отлетя

озадачена... — Май стига толкова — каза Главният Астроном и даде знак на няколко роби да изнесат трупа.

— Готови ли са хелонавтите? — попита той.

Главният отговорник по изстрелването се спусна напред.

— Да, ваше величество.

— Казани ли са правилните молитви?

— Току-що, ваше величество,

— Колко остава до входа?

— Прозорецът на изстрелването — тактично го поправи главният отговорник по изстрелването. — Три дни, ваше величество. Опашката на гигантската Атуин ще бъде в рядко подходящо положение.

— Тогава единственото, което ни остава, е да намерим съответните жертви — заключи Главният Астроном.

Главният отговорник по изстрелването се поклони.

— Океанът ще ги осигури — каза той.

Старецът се усмихна и каза:

— Той винаги го прави.

— Де да можеше да пилотираш...

— Де да можеше да управляваш...

Една вълна заля палубата. Ринсуинд и Двущетко се спогледаха.

— Не спирай да изгребваш! — изкрещяха те в един глас и се хвърлиха към кофите.

След малко раздраженият глас на Двущетко се процеди от подгизналата във вода каюта.

— Не виждам защо пък аз да съм виновен — каза той. Подаде още една кофа нагоре, а магьосникът я изля през борда.

— Ти трябваше да си на стража — сръза го Ринсуинд.

— Аз ни спасих от тези, дето искаха да ни вземат в робство, не си ли спомняш — каза Двущетко.

— Предпочитам да съм роб, отколкото труп — отвърна магьосникът. Той се изправи и се взря в небето. Сякаш се озадачи.

Той някак си не беше вече същият Ринсуинд, който се спаси от пожара в Анкх-Морпорк преди около шест месеца. Ако не друго, беше с повече белези по себе си и бе пропътувал много повече. Той бе посетил Централните Земи, бе открил за себе си любопитните нрави на много цветни народи — като неизбежно получавахе нови и нови белези от рани в хода на пътуването — и даже беше плавал няколко незабравими дни по легендарния Дехидриран Океан в сърцето на невероятно сухата пустиня, известна като Великия Неф. В едно по-студено и по-мокро море бе видял носещи се по повърхността планини от лед. Беше яздил въображаем дракон. Почти беше изрекъл най-мощната магия на Диска. Беше...

...отпред _съвсем определено_ имаше по-малко хоризонт, отколкото беше редно да има.

— Хмм? — попита Ринсуинд.

— Казах, че няма нищо по-лошо от робството — каза Двущетко. Долната му устна увисна, когато магьосникът запрати кофата си далече в морето и се отпусна тежко върху потъналата във вода палуба. Лицето му бе станало по-сиво от камък.

— Виж какво, съжалявам, че забих лодката в рифа, но тя по всичко изглежда, не иска да потъне, така че, рано или късно, няма начин да не стигнем до суша — утешително каза Двущетко. — Това течение все трябва да води нанякъде.

— Погледни хоризонта — монотонно пропя Ринсуинд.

Двущетко примижа нататък.

— Нищо странно не виждам — след малко каза той. — Е, вярно, сякаш е по-малък, отколкото е обикновено, но...

— Това е заради Водопада на Ръба — каза Ринсуинд. — Отнася ни към края на света.

Последва дълга тишина, нарушавана само от пляска на вълните, докато потъващият кораб бавно се въртеше по течението. То вече беше станало доста силно.

— Сигурно точно затова се ударихме в оня риф — каза Ринсуинд. — През нощта сме се отклонили от курса.

— Искаш ли да хапнеш нещо? — попита го Двувцветко и започна да тършува из вързопа, който бе завързан на сухо за перилото.

— Не разбираш ли? — отяде му се Ринсуинд. — Та ние ще паднем от Края на света, по дяволите!

— Нищо ли не можем да направим?

— Не!

— Тогава не виждам никакъв смисъл да се паникьосваме. — спокойно каза Двувцветко.

— _Знаех си аз_, че не трябва да идваме чак толкова близо до Ръба — вайкаше се Ринсуинд. — Де да можех...

— Де да ми беше тук фотоапаратът — каза Двувцветко, — но той е там на оня кораб с робовладелците и с останалата част от Багажа, и...

— Там, където отиваме, няма да ти трябва Багаж — сръза го Ринсуинд. Той се отпусна и мрачно се загледа в един далечен кит, който непредпазливо бе попаднал в течението към Ръба и сега се бореше срещу него.

На скъсения хоризонт се появи бяла линия, а на магьосника му се стори, че даже чува далечен тътен.

— Какво става след като корабът премине Водопада на Ръба? — попита Двувцветко.

— Кой може да знае?

— Е, тогава може би просто ще продължим да плаваме нататък през пространството и ще стигнем до някой друг свят. — Погледът на малкия човек замечтано се отнесе нанякъде. — Това би ми харесало.

Ринсуинд изсумтя.

Слънцето се вдигна на небето, като сега, толкова близо до Ръба, изглеждаше забележимо по-голямо. Те седяха с гръб към мачтата, заети всеки със собствените си мисли. От време на време единият или другият се хващаше и изтребваше безцелно някоя и друга кофа, без никакво разумно обяснение защо го прави.

Морето около тях сякаш започна да се оживява. Ринсуинд забеляза няколко дървени трупи, които се движеха в крак с тях, а точно под повърхността водата бе населена с всякакъв вид риби. Естествено — течението сигурно гъмжеше от храна, обрана от континентите покрай Центъра. Чудеше се що за живот би било това да плуваш непрекъснато, за да се задържиш неизменно на едно и също място. Почти същото като моя случай, реши той. Забеляза малка зелена жаба, която шляпаше отчаяно в хватката на неумолимото течение. За най-голямо удивление на Двувцветко, той взе едно гребло и внимателно го протегна към малкото земноводно, което с признателност изпъпли върху него. Само миг по-късно мощни челюсти прорязаха водната повърхност и ухапах безсилно мястото, където жабата бе плувала.

Жабата погледна Ринсуинд от дланите му, а после замислено го ухапа по палеца. Двувцветко се изкикоти. Ринсуинд пхна жабата в първия джоб, който му попадна и се престори, че не го е чул.

— Много хуманно, но защо? — попита Двувцветко. — Нали всичко ще е все едно след час.

— Затова — неопределено отговори Ринсуинд и изгреба няколко кофи. Сега нагоре хвърчаха пръски и течението беше толкова силно, че навсякъде около тях се образуваха и разбиваха вълни. Струваше им се неестествено топло. Морето бе покрито с гореща златна

мараня.

Бученето сега се беше засилило. На няколкостотин ярда от тях една сепия, по-голяма от всичко, което Ринсуинд някога бе виждал, проряза повърхността и шибна яростно водата с пипала, преди отново да потъне. Нещо друго огромно и което за щастие не можеше да бъде идентифицирано, виеше в мъглата. Цяло ято летящи риби се преметнаха в облак от капчици дъга, успяха да прелетят няколко метра във въздуха и отново паднаха във водата, където ги помете водовъртежът.

Те изтичаха от света. Ринсуинд захвърли кофата и сграбчи мачтата в очакване на гърмящия, окончателен край на всичко, който с шеметна бързина се приближаваше към тях.

— Трябва да видя това... — каза Двувцветко, наполовина падайки и наполовина залитайки към носа.

Нещо твърдо и неподвижно се удари в корпуса, който се завъртя на 90 градуса и застана странично на невидимата пречка. После корабът спря внезапно и дъжд студена морска пяна се пръсна върху палубата, така че за няколко секунди Ринсуинд се оказа под няколко стъпки вряща зелена вода. Той започна да пищи, а след това подземният свят придоби дълбокия звънтящ лилав цвят на избледняващото съзнание, защото точно в този момент Ринсуинд започна да се дави.

Събуди се с уста, пълна с изгаряща течност и, когато преглътна, тъпата болка в гърлото му го върна в пълно съзнание.

Дъските от лодката го натискаха в гърба, а Двувцветко се бе надвесил над него сериозно обезпокоен. Ринсуинд простена и се изправи.

Оказа се, че е станала грешка. Краят на света беше няколко метра по-нататък

Отвъд него, на нивото точно под границата на безкрайния Водопад на Ръба, се простираше най-общо, нещо магическо.

На около седемдесет мили от тях и на достатъчно безопасно разстояние от силата на течението към Ръба, едномачтово корабче с голямо триъгълно червено платно, типична за робовладелците на свободна практика, се носеше безцелно през кадифения здрач. Екипажът — колкото беше останал — се беше скупчил на предната палуба, около хората, които трескаво работеха по сала.

Капитанът — як мъж, който носеше така характерните за жителите на Великия Неф тюрбани до лактите, бе пропътувал много, беше видял доста странни народи и любопитни неща, една значителна част от които, съвсем закономерно, беше поробил или откраднал. Той бе започнал кариерата си като моряк по Дехидрирания Океан в сърцето на най-сухата пустиня на Диска. (Водата на Диска има и необичайно четвърто състояние, което се получава от интензивна горещина в съчетание със странните изсушаващи последици на октариновата светлина; тя се дехидрира, като оставя сребриста утайка, нещо като свободно носещ се пясък, по който съвсем спокойно би могъл да плава един добре построен кораб. Дехидрираният Океан е странно място, но не чак толкова, колкото са рибите му.) Капитанът никога преди това не се бе плашил сериозно. Сега беше ужасен.

— Нищо не чувам — каза той на първия помощник-капитан.

Помощник-капитанът се взря в мрака.

— Може да е паднало през борда? — в гласа му просветна искрица надежда. Като в отговор на това, от гребната палуба под краката им долетя яростен трясък, придружен от шума на цепещо се дърво. Моряците се скупчиха боязливо и размахаха брадви и фенери.

Най-вероятно не биха се осмелили да ги използват, даже и ако Чудовището се втурнеше насреща им. Преди да разберат напълно ужасната му същност, няколко мъже го бяха нападнали с

брадви, при което то се бе отклонило от целенасоченото си търсене на кораба и или ги бе изхвърлило през борда, или — може би? — ги беше изяло. Капитанът не беше съвсем сигурен. Нещото изглеждаше като най-обикновен дървен морски сандък. Може би малко по-голям от обикновено, но не чак толкова, че да буди подозрение. Но ако понякога той сякаш беше пълен със стари чорапи и най-различни други предмети, то друг път — той потрепери от страх — той сякаш беше, като че ли имаше... Опита се да не мисли за това. Точно затова хората, които се бяха удавили зад борда, сигурно са били по-късметлии от тези, които То бе хванало. Опита се да не мисли за това. Там имаше зъби, зъби като бели надгробни камъни, и език, червен като махагон...

Опита се да не мисли за това. Нищо не излезе.

Но той горчиво си помисли за едно друго нещо. Това щеше да е последният път, когато спасява неблагодарни удавници при загадъчни обстоятелства. Робството е далеч по-за предпочитане пред акулите, нали? А пък после те избягаха и когато моряците му решиха да изследват големия им сандък — а как, все пак, се бяха появили те наред безбрежния океан, седнали върху големия си сандък? — той ухап... Пак се опита да не мисли повече за това, но се чудеше какво ли ще стане, когато проклетото нещо разбере, че собственикът му вече не е на борда...

— Салът е готов, господарю — каза първият помощник-капитан.

— Тогава, пуснете го във водата! — извика капитанът. — Качвайте се! — и — Запалете кораба!

В края на краищата, размишляваше той, няма да е толкова трудно да си намери друг кораб, но можеше и да се наложи да почака доста време в Рая, който моллите така рекламираха, преди да му дадат нов живот. Нека вълшебният сандък да яде омари!

Някои пирати се сдобиваха с безсмъртие чрез страхотни прояви на жестокост или с отчаяна смелост. Други стигаха до безсмъртието като натрупваха несметно богатство. Но още преди много време капитанът беше взел принципното решение за себе си да се сдобие с безсмъртие, като не умира.

— Какво е това, по дяволите? — попита Ринсуинд.

— Красиво е — блажено отвърна Двувцетко.

— За това ще помисля след като разбере какво е — каза магьосникът.

— Това е Дъгата на Ръба — каза един глас точно зад лявото му ухо — и в действителност имаш късмет, че можеш да я наблюдаваш. Е, поне отгоре.

Гласът бе съпроводен от студения лъх на риба. Ринсуинд замръзна на място.

— Двувцетко? — извика той.

— Да?

— Ако се обърна, какво ще видя?

— Името му е Тетис. Казва, че е морски трол. Това е неговата лодка. Той ни спаси — обясни Двувцетко. — Ще се огледаш ли сега?

— Не точно сега, благодаря. И защо тогава не минаваме отвъд Ръба? — с каменно спокойствие попита Ринсуинд.

— Защото лодката ви удари Обиколната Ограда — каза гласът зад него (с тон, който накара Ринсуинд да си представи подводни бездни и скрити Неща в коралови рифове).

— Обиколната Ограда ли? — повтори той.

— Да. Тя обикаля по края на света — обясни все още невидяният трол. Над грохота на водопада на Ринсуинд му се стори, че различава пляска на гребла. Надяваше се да са гребла.

— Аха, искаш да кажеш Обиколката на Диска — каза Ринсуинд. — Обиколката оформя краищата на Нещата.

— Същото прави и Обиколната Ограда — каза тролът.

— Искате да кажете това. — Двуветко посочи надолу. Ринсуинд проследи с поглед пръста му, ужасен от това, което можеше да види...

От лодката в посока към Центъра, на няколко стъпки от бялата водна повърхност беше провесено въже. Лодката беше закачена за него — закотвена и въпреки това подвижна — чрез сложно сглобени скрипки и малки дървени колелца. Те се въртяха по цялата дължина на въжето, докато невидимият гребец управляваше морския съд по самия ръб на Водопада. Това обясняваше едната загадка, но какво придържаше въжето?

Ринсуинд се вгледа в него и видя здрав, дървен стълб, който стърчеше от водата няколко ярда по-напред. Докато той гледаше, лодката се приближи до него и го подмина, а малките колелца изтрополиха равномерно по жлеба, който очевидно беше направен специално за целта.

Магьосникът забеляза също, че от основното въже на интервали от около един ярд висяха по-малки въжета.

Върна се обратно при Двуветко.

— Виждам, че Е нещо, но КАКВО е това нещо?

Двуветко сви рамене. Зад Ринсуинд морският трол каза:

— Там горе е моят дом. Ще поговорим повече, когато стигнем. Сега трябва да гребем.

Ринсуинд установи — ако гледа напред, означаваше, че трябва да се обърне и да види какво всъщност представлява морският трол, а не беше съвсем сигурен дали иска вече да го направи. Вместо това, погледна към Дъгата на Ръба.

Тя висеше в мъглата на известно разстояние над края на света и се появяваше само сутрин и вечер, когато светлината от малкото кръжащо слънце на Диска минаваше покрай масивното туловище на Гигантската Атуин, Световната Костенурка и достигаше магичното поле на Диска точно под прав ъгъл.

Появи се двойна дъга. Близко до края на Водопада се намираха седемте второстепенни цвята, които искряха и танцуваха в пръските на умиращите морета.

Но те изглеждаха твърде бледи в сравнение с по-широката ивица, която плаваше отвъд и не благоволяваше да се включи в един спектър с тях.

Това беше Царският Цвят, на който всички второстепенни цветове са само частични, блудкави и слаби отражения. Това беше октарината, цветът на магията. Той беше жив, ярък и трептящ; неоспоримият пигмент на въображението, защото, където и да се появяваше, това беше знак, че самата материя се покорява на мощта на магичното съзнание. Беше самото омагьосване.

Но на Ринсуинд винаги му изглеждаше нещо средно между зелено и лилаво.

Скоро едно малко петънце на Ръба на Света се превърна в островче или в скала, кацнала така опасно на повърхността, че водите на водопада се завъртаха шеметно около нея преди началото на дългото си падане. На нея бе построена наколна колиба и Ринсуинд видя, че най-горното въже на Обиколната Ограда се изкачваше по скалистия остров през поредица метални колове и в действителност влизаше в колибата през малко кръгло прозорче. По-късно научи, че това е така, за да може тролът да бъде предупреден за идването на какъвто и да било плавателен съд по неговата отсечка от Обиколната Ограда. Това ставаше посредством цял куп последователно наредени малки бронзови звънчета, внимателно прикрепени към въжето.

В централната част на острова от необработено дърво бе построена груба, плаваща ограда. Тя се състоеше от няколко стари, негодни кораба и голямо количество свободно носещо се по водата дърво под формата на талпи, греди и даже цели дървесни стволоче, по някои от които още растяха зелени листа. На такова малко разстояние от Края, Магичното поле на Диска беше толкова интензивно, че от само себе си се освобождаваше сурова илюзия, а едновременно с това през всичко проблясваше мъглива корона.

С няколко последни скърцащи тласъка лодката се плъзна срещу малък наколен кей. Щом тя се заземи и образува електрическа верига, Ринсуинд долови всички познати усещания, характерни за огромно свръхестествено излъчване — маслено, синкаво на вкус и с мирис на тенеке. Навсякъде около тях лепкаво и безшумно в света валеше чиста, нефокусирана магия.

Магьосникът и Двущетко се покатериха по дъските и чак тогава, за първи път, Ринсуинд видя трола.

Той въобще не беше толкова страшен, колкото си го беше представял.

— Хм — обади се след малко въображението му.

Не че тролът вдъхваше ужас. Наместо отвратителната чудовищна уродливост с вторично придобити израстъци, която бе очаквал да види, Ринсуинд се озова срещу един доста тумбест, но не твърде грозен старец, който съвсем спокойно би минал за нормален човек в който и да е град, стига, разбира се, другите хора да са свикнали да виждат стари хора, явно съставени от вода и почти от нищо друго. Сякаш океанът беше решил да създаде форма на живот, като си спести цялата досадна процедура по еволюцията и чисто и просто бе оформил част от себе си в едно двуного същество и го беше пуснал да се размотава по брега. Тролът имаше приятен, полупрозрачен син цвят. Докато Ринсуинд го зяпаше, през гърдите му се стрелна малко ято сребърни риби.

— Не е възпитано да зяпаш — каза тролът. Устата му се отвори с гребена на една малка вълна и се затвори по абсолютно същия начин, както водата се събира над камък.

— Така ли? И защо? — отвърна Ринсуинд. Как не се разпада, крещеше мозъкът му от любопитство. — Защо не се разлива?

— Ако ме последвате до къщи, ще ви намеря храна и дрехи за преобличане — тържествено каза тролът. Той тръгна нататък по скалите, без да се обърне да види дали ще го последват. В края на краищата, къде другаде можеха да отидат? Започваше да се стъмва, а от края на света духаше хладен мокър вятър. Мимолетната Дъга над Ръба вече беше избледняла и мъглите над водопада започваха да изтъняват.

— Хайде — каза Ринсуинд и сграбчи Двущетко за лакътя. Но туристът не прояви никакво желание да се помръдне.

— Хайде — повтори магьосникът.

— Как мислиш, дали ще можем когато се стъмни съвсем да погледнем надолу и да видим Гигантската Атуин, Световната Костенурка? — попита Двущетко, като не откъсваше очи от кълбестите облаци.

— Не, надявам се — отговори Ринсуинд. — Наистина се надявам. Хайде да тръгваме сега, а?

Двущетко неохотно го последва в колибата. Тролът беше запалил няколко лампи и се беше изтегнал удобно в един люлеещ се стол. Щом влязоха, той се изправи на крака и наля в две чаши някаква зелена течност от висока кана. На слабата светлина той като че ли фосфоресцираше, така както правят топлите морета в кадифените летни нощи. И за да добави чудноват блясък към тъпия ужас, обзел Ринсуинд, той като че ли изглеждаше и с няколко инча по-висок.

Повечето от мебелите в стаята сякаш бяха кутии.

— Хм. Наистина си си избрал велико местенце. — каза Ринсуинд. — Уникално.

Той се пресегна към едната чаша и погледна зелената течност, която проблясваше в нея. Дано да става за пиене, помисли си той. Защото ще го изпия. Преглътна.

Беше същото вещество, което Двущетко му беше дал в лодката, но тогава, по онова време, не му бе обърнал внимание, защото беше зает с по-важни неща. Сега имаше възможност спокойно да опита вкуса му.

Устата на Ринсуинд се изкриви. Той леко изскимтя. Единият му крак се вдигна конвулсивно и го удари болезнено в гърдите.

Двуцветко замислено въртеше в ръце чашата си и се мъчеше да определи аромата.

— Гхлен, Сивосинкав — каза той. — Ферментиралата орехова напитка, която замразяват и дестилират в родината ми. С характерната за нея окаденост... Пикантна. От западните плантации в, аха, Рехигридските Провинции, нали? Доколкото виждам по цвета, от реколтата от следващата година, струва ми се. Мога ли да попитам как си се снабдил с него?

(Растенията на Диска освен че се деляха на категориите, известни най-общо като „едногодишни“ — засадени тази година, за да узреят по-късно същата година; „двугодишни“ — засадени тази година, за да пораснат следващата година; и „многогодишни“ — засадени тази година, за да растат, докато е необходимо, включваха също така и няколко редки „миналогодишници“, които, поради необикновеното четириизмерно усукване в гените им, можеше да бъдат засадени тази година, за да пораснат миналата година. Ореховото вино беше изключително специално, тъй като можеше да узрее цели осем години преди в действителност да бъде засято семето му. То се славеше с това, че дарява някои от хората, които го пият със способността да виждат в бъдещето, което от гледна точка на ореха си беше просто минало. Странно, но това беше самата истина.)

— С времето всички неща идват към Обиколната Ограда — с поучителен тон каза тралът, докато равномерно се полюшваше на стола си. — Работата ми е да събирам плуващите останки. Дървенията, разбира се, и корабите. Варели с вино. Бали платове. Вас.

Нещо просветна в съзнанието на Ринсуинд.

— Аха, това е мрежа, нали? Ти си опънал мрежа точно на края на морето!

— Обиколната Ограда — кимна тролът. През гърдите му пробягаха вълни.

Ринсуинд погледна към фосфоресциращата тъмнина, която заобикаляше острова и глупаво се ухили.

— Естествено — каза той. — Удивително! Можеш да потопиш цели купища от нея и да я прикрепиш към рифове, и... за бога! мрежата трябва да е много здрава.

— Тя Е — каза Тетис.

— Би могло да се опъне на разстояние няколко мили, ако се намерят достатъчно скали и разни други неща — продължаваше магьосникът.

— Десет хиляди мили. Аз патрулирам само в тази отсечка.

— Та това е една трета от цялата обиколка на Диска!

Тетис кимна повторно и от това малко се разплиска. И докато двамата мъже се почерпиха с още малко от зеленото вино, той им разказа за Обиколната Ограда, за усилията, изразходвани за построяването ѝ, за древното и мъдро Царство на Крул, което я бе конструирало преди няколко века, и за седемте армии, които непрекъснато патрулираха, за да я поддържат в изправност и да връщат спасеното от тях на Крул. Разказа им и за начина, по който Крул се бе превърнал в страната на спокойствието, управлявана от най-ерудитаните търсачи на знанието, и за това как те непрекъснато се опитваха да разберат в най-малки подробности удивителната сложност на вселената, за това как моряците, скитащи се по Обиколната Ограда, се превръщат в роби и как обикновено им режат езиците. След възклицанията, които последваха тази част от разказа му, много приятелски той им обясни колко безсмислено е да се съпротивляват и че е невъзможно да избягат от острова — освен ако не стигнат с лодка до един от останалите триста и осемдесет острова, които лежаха между този и самия Крул. Или ако не скочат от Края на света — и им изтъкна огромните преимущества на това да бъдеш ням, в сравнение, да речем, с това да бъдеш мъртъв.

Последва мълчание. Приглушеният нощен тътен от Водопада на Ръба правеше тишината само още по-тежка.

После люлеещият се стол започна отново да скърца. Тетис изглеждаше страшно пораснал по време на монолога.

— Няма нищо лично във всичко това — допълни той. — Аз също съм роб. Ако се опитате

да ме обезвредите, ще бъда принуден да ви убия, естествено, но няма да ми е особено приятно да го направя.

Ринсуинд погледна трептящите юмруци, отпуснати свободно върху скута на трола. Обзе го подозрението, че те биха могли да го ударят с цялата сила на цунами.

— Мисля, че не разбираш. Аз съм гражданин на Златната Империя — заобяснява Двущетко. — Сигурен съм, че Крул не би желал да си навлече гнева на Императора.

— А как ще разбере Императорът? — попита тролът. — Да не мислиш, че си първият гражданин на Империята, който е намерил края си на Обиколната Ограда?

— Аз никога няма да бъда роб! — изкрещя Ринсуинд. — По-добре... по-добре да скоча от Ръба! — Той се удиви от звученето на собствения си глас.

— Наистина ли? — попита тролът. Люлеещият се стол отлетя назад към стената и една синя ръка сграбчи магьосника през кръста. Миг по-късно тролът вече крачеше навън от колибата, стиснал небрежно Ринсуинд в единия си юмрук.

Той спря чак когато стигна до оня край на острова, където се намираше Ръба. Ринсуинд изписка жално.

— Я млъкни, иначе наистина ще те изхвърля през Ръба — сръза го тролът. — Държа те, нали? _Гледай!_

Ринсуинд погледна.

Пред него се разстиляше мека черна нощ, а звездите й, обвити в мъгла, кротичко блещукаха. Но очите му се насочиха надолу, привлечени от някакво неудържимо очарование.

На Диска сега беше полунощ и, следователно, слънцето се намираше далече, далече долу, и се люлеееше бавно под огромния, заскрежен корем на Гигантската Атуин. Ринсуинд направи един последен опит да съсредоточи погледа си върху върховете на обувките си, които стърчаха над ръба на скалата, но самата височина го отклони.

От двете му страни две бляскави завеси от вода се спускаха с грохот надолу към безкрайността, тъй като островът разбиваше морето на две по пътя му към дългото падане. На стотина ярда под магьосника най-голямата съомга, която той някога беше виждал, изхвъркна от пияната с див, отривист и абсолютно безнадежден скок. После падна обратно, и пак, и пак, в златната светлина под света.

От тази светлина израснаха огромни сенки — като стълбове, подпирани покривана вселената. На стотици мили под себе си магьосникът различи очертанията на нещо, ръба на нещо...

Като в онези странни малки филмчета, където силуетът на декорираното стъкло внезапно придобива очертанията надве лица, гледката под него се завъртя в една цялостна, нова, ужасяваща перспектива. Защото там, долу беше главата на слон, голяма колкото среден континент. Един могъщ бивник прорязваше като планина златистата светлина и очертаваше след себе си разширяваща се сянка към звездите. Беше навел леко глава и огромното му рубинено око можеше да мине за червена супергигантска звезда, която е успяла да грейне посред пладне.

Под слона...

Ринсуинд преглътна и се опита да не мисли...

Под слона нямаше нищо освен далечният, болезнен диск на слънцето. А покрай него, тържествено и бавно минаваше нещо, което, съдейки по огромните му като градове люспи, ямите на кратерите и по лунния му скалист релеф, без съмнение беше плавник.

— Да те пусна ли? — предложи тролът.

— Гнне — отговори Ринсуинд и се задърпа назад.

— Живея _тук на Ръба_ цели пет години и не съм имал куража да го сторя — прогърмя Тетис. — Нито пък ти го имаш, доколкото мога да преценя. — Той отстъпи назад и пусна Ринсуинд, който се свлече на земята.

Двущетко се приближи до Ръба и надникна.

— Фантастично — каза той. — Само да ми беше тук фотоапаратът... Какво друго има там долу? Искам да кажа, ако можеше да скочиш какво би видял?

Тетис седна на една оголена скала. Високо над Диска луната излизаше иззад облак и го правеше да изглежда като от лед.

— Кой знае, моят дом е там долу, може би — бавно каза той. — Отвъд глупавите ви слонове и тази смешна костенурка. Един истински свят. Понякога идвам тук и гледам, но някак все не мога да направя тази една последна крачка... Истински свят, с истински хора. Там някъде долу имам жени и деца... — Той млъкна и си издуха носа. — Тук, на Края, много бързо научаваш от какво си направен.

— Стига с тези приказки, моля те — простена Ринсуинд. Той се обърна и види Двущветко, който стоеше безгрижно на самия край на скалата. — Гннее — каза той и опита да се зарови в камъка.

— Там долу има друг свят? — попита Двущветко, като надничаше. — Къде точно? Тролът неопределено махна с ръка.

— Някъде — каза той. — Това е всичко, което знам. Беше съвсем малък свят. Предимно син.

— Тогава защо си тук? — попита Двущветко.

— Не е ли очевидно? — заядливо отвърна тролът. — Изпаднах от Ръба!

Той им разказа за света на Батис, някъде сред звездите, където народът на морските хора е построил цял куп процъфтяващи цивилизации в трите огромни океана, които се простират през диска му. Той бил месар, един от кастата, която с риск на живота си, изкарвала хляба си на големи, земни яхти с мощни платна. Те влизали дълбоко в сушата и преследвали стадата сърни и биволи, от които гъмжели брулените от вятъра континенти. По прищявка на вятъра, неговата собствена яхта била отнесена в неотбелязани на картата земи. Другите от екипажа взели малката гребна вагонетка и поели към някакво далечно езеро, но Тетис, като капитан, избрал да остане на кораба си. Бурята го отнесла точно до скалистия ръб на света и го прехвърлила, а заедно с това го разбила на трески.

— Първо падах — разказваше Тетис, — но падането не е толкова лошо. Всъщност, само приземяването боли, а под мен нямаше нищо. Падах, и гледах как светът се върти и се отдалечава в пространството, докато не се изгуби сред звездите.

— После какво стана? — попита Двущветко, затаил дъх, с поглед, зареян в мъгливата вселена.

— Замръзнах — простичко каза Тетис. — За щастие, това е нещо, което моята раса може да издържи. Но от време на време се разтопявах, когато минавах покрай други светове. Имаше един, струва ми се, че беше оня, дето си помислих, че е обвит в странен пръстен от планини, а то се оказа, че е най-големият дракон, който въобще можете да си представите, покрит със сняг и със следледникови скали, стиснал опашката в устата си... та, казвам ви, приближих се на около десетина левги от него, прелетях над пейзажа като комета и, честно, повече не се задържах там. После, по едно време се събудих и видях, че вашият свят лети срещу мен като топка, запратена от Създателя и, ами... приземих се в морето, недалеч от Обиколната Ограда, по посока обратна на часовниковата стрелка от Крул. Всякакъв вид създания се забиват в Оградата, а точно по онова време търсеха роби да попълнят състава на междинните станции и аз се озовах там. — Той млъкна и се втренчи в Ринсуинд. — Всяка нощ излизам тук и гледам надолу — завърши той, — но никога не скачам. Трудно е да събереш кураж тук, на Ръба.

Ринсуинд започна да пълзи решително към колибата. Той леко изпищя, когато тролът го вдигна, макар и не грубо, и го изправи на крака.

— Удивително — каза Двущветко и се надвеси още по-навън от Ръба. — И значи там има

много други светове?

— Доста, предполагам — отвърна тропът.

— Предполагам, че човек би могъл да изобрети някакво ъне знам, някакво приспособление, което да го предпази от студа — замислено каза малкият човек. — И някакъв кораб, с който да премине Ръба и да плава към най-далечни светове... Чудя се дали...

— Да не си посмял даже да си го помислиш! — простена Ринсуинд. — Я стига си бръщолевил, ясно ли е?

— Те всички в Крул говорят така — каза Тетис, и добави: — Е, разбира се, тези, които имат езици.

— Спиш ли?

Двуцветко продължи да хърка. Ринсуинд го ръгна злобно в ребрата.

— Попитах, спиш ли? — изръмжа той.

— Уфхггхн...

— Трябва да се измъкнем оттук преди да е дошла флотата, дето събира спасените останки!

Утринната светлина се процеждаше като помия през единствения прозорец на колибата и се разплискваше по купчините от спасените във водата кутии и вързопи, разхвърляни из цялото помещение. Двуцветко изръмжа още веднъж и се опита да се зарови в кълбото от кожи и одеала, които им беше дал Тетис.

— Виж, тук има всякакъв вид оръжие и боеприпаси — каза Ринсуинд. — Той е излязъл някъде. Когато се върне, можем да го обезвредим и... и... абе, после ще измислим нещо. Какво ще кажеш?

— Идеята не ми харесва много — каза Двуцветко. — Пък и, малко е неучтиво, а?

— Дрън-дрън — сръза го Ринсуинд. — Това е жестока вселена.

Той затършува из купчините около стените и избра един тежък ятаган с вълнообразно острие, който вероятно е бил гордостта и радостта на някой пират. Приличаше на тоя тип оръжие, което разчита на тежестта си не по-малко, отколкото на острието си като бръснач. Вдигна го непохватно.

— Щеше ли да остави нещо такова да се мотае насам-натам, ако то можеше да го нарани по някакъв начин? — зачуди се на глас Двуцветко.

Ринсуинд въобще не му обърна внимание и зае позиция до вратата. И когато, десетина минути по-късно тя се отвори, той замахва, без капчица колебание, към процепа на височина, на каквато според него трябваше да се намира главата на трола. Ятаганът изсвиства без никакъв резултат през съвършено празно то пространство и удари рамката на вратата, от което Ринсуинд изгуби равновесие и се просна на земята.

Над него някой въздъхна. Вдигна очи и срещна лицето на Тетис, което тъжно се клатеше наляво-надясно.

— Нямаше да ме нарани — каза тропът. — И въпреки това съм наранен. Дълбоко наранен. — Той се пресегна над магьосника и извади сабята от дървото. Без явно усилие, той огъна острието ѝ в кръг и я запрати далеч над скалите, където тя се удари в някакъв камък, отскочи, като не преставаше да се върти, в сребърна дъга и се загуби някъде в мъглите, скупчени над Водопада на Ръба.

— Много дълбоко наранен — заключи той. Посегна надолу до вратата и метна една торба към Двуцветко.

— Това е една убита сърна, точно както вие, хората, я обичате, малко раци и морска съомга. От Обиколната Ограда са се погрижили — небрежно каза той.

Той сурово погледна към туриста, а след това отново погледна надолу към Ринсуинд.

— Какво зяпаш? — попита той.

— Ами, само дето... — започна Двуветко.

— ...в сравнение със снощи — помогна му Ринсуинд.

— ...си толкова _малък_ — завърши Двуветко.

— Аха, _ясно_ — внимателно каза тролът. — Сега пък персонални забележки. — Той се изправи в цял ръст, който сега временно възлизаше на четири стъпки. — Това, че съм направен от вода, не значи, че съм направен от дърво, разбрахте ли?

— Съжалявам — каза Двуветко и бързичко изпълзя от кожата.

— Вие сте направени от мръсотия — каза тролът, — но аз не коментирам неща, за които самите вие не сте виновни, нали? Да. От нас ни най-малко не зависи как ни е направил Създателят, така мисля аз. Но, ако искате да знаете, вашата луна тук е доста по-мощна от луните около моя собствен свят.

— Луната ли? — учуди се Двуветко. — Не разб...

— Щом трябва да обяснявам — сприхаво каза тролът, — страдам от хроничните приливи и отливи.

В тъмнината на колибата издрънча камбана. Тетис прекоси скърцащия под до сложното устройство от лостове, телени въжета и звънци, монтирано върху най-високата, част на Обиколната Ограда, където тя минаваше през колибата.

Камбаната издрънча повторно, а след това започна да бие в странен, отривист ритъм в продължение на няколко минути. Тролът застана с ухо, плътно долепено до нея.

Когато биенето спря, той бавно се обърна и ги погледна разтревожено.

— По-важни сте, отколкото си мислех — каза той. — Няма да чакате флотата, която събира спасените неща. Ще ви вземе летателен апарат. Така казват от Крул! — Той повдигна рамене. — А аз даже не бях изпратил съобщението още, че сте тук. Някой пак пие орехово вино.

Той вдигна един голям дървен чук, който висеше на колона до камбаната и с няколко удара изсвири с него кратка мелодия.

— Това ще бъде предадено от кантонер на кантонер по целия път назад до Крул — каза той. — Наистина е великолепно, нали?

Той се носеше като стрела над морето, на около един човешки бой над него, и въпреки това оставяше пенеста диря, когато силата, която го държеше горе — каквато и да беше тя, се забиваше внезапно с все сила във водата. Ринсуинд знаеше каква сила го държи горе. Той беше, щеше да е първият, който би си признал, че е страхливец, че е некомпетентен, че даже и като некадърник не е достатъчно добър; и въпреки това, все пак той беше що-годе някакъв магьосник, знаеше една от Осемте Велики Магии, когато му дойдеше времето, самият Смърт лично щеше да дойде да го вземе, така че, можеше да различи действително свършено натовчената магия, когато и да я видеше.

Лещата, която леко се плъзгаше по водната повърхност към острова, беше широка може би двайсет стъпки и беше свършено прозрачна. По периферията ѝ бяха насядали цял куп мъже в черни роби, завързани поотделно с кожени ремъци за диска, и всеки един от тях се беше втренил във вълните долу с такова измъчено и болезнено изражение на лицето, че прозрачният диск изглеждаше накачен отвсякъде с гаргойли.

Ринсуинд въздъхна с облекчение. Звукът беше толкова необичаен, че накара Двуветко да откъсне поглед от приближаващия се диск и да го насочи към него.

— Важни сме, честна дума — обясни Ринсуинд. — Иначе не биха хабили цялата тази енергия за някакви си двама потенциални роби. — Той се ухили.

— Какво има? — попита Двуветко.

— Ами, дискът трябва да е бил създаден от Чудния Концентратор на Фреснел —

авторитетно каза Ринсуинд. — Това обяснява много редки и нестабилни негови съставки, като, например, дъх на дракони и т.н., и отнема цяла седмица на поне осем четвърторазредни магьосника да си го представят. Пък и всичките тези магьосници на него, на които трябва да се дават хидрофоби...

— Искаш да кажеш, че те мразят водата? — попита Двущетко.

— Не, не може да се каже така — отвърна магьосникът. — Омразата, също като любовта, е притегателна сила. Точната дума е, че им се повдига от нея, самата мисъл за нея ги _отвращава_. Един истински хидрофоб трябва да се обучава в дехидрирана вода още от раждането си. Искам да кажа, че за едната магия това струва цяло състояние. Но те стават великолепни магьосници по метеорологичните прогнози. Дъждовните облаци просто се предават и си отиват.

— Звучи ужасно — каза зад тях водният трол.

— Освен това, всичките умират млади — продължи Ринсуинд, без да му обръща внимание. — Просто не могат да живеят в мир със себе си.

— Понякога си мисля, че човек може цял живот да броди по Диска и пак да не види всичко, което има да се види — каза Двущетко. — А сега се оказва и че има толкова много други светове! Само като си помисля, че бих могъл да умра без да съм видял и една стотна от това, което има за гледане, започвам да се чувствам — за миг той спря, после продължи — ами, жалък, струва ми се. И много се ядосвам, разбира се.

Летящото нещо спря на няколко ярда централно от острова, като хвърляше поток от пръски. Увисна там и бавно започна да се върти. Една покрита с качулка фигура, която стоеше до ниската колона в самия център на лещата, им даде някакъв знак.

— Най-добре да излезете — каза тролът. — С нищо няма да ви помогне, ако ги карате да ви чакат. Радвам се, че се запознахме. — Той се ръкува с тях, мокро. Тролът излезе и тръгна известно разстояние с тях във водата. В същият миг двамата най-близко стоящи хидрофоба върху лещата отскочиха светкавично назад, а на лицата им беше изписано неописуемо отвращение.

Забулената фигура се пресегна с една ръка и пусна въжена стълба. В другата си ръка държеше сребърна пръчка, чийто вид недвусмислено подсказваше, че е предназначена за убиване на хора. Първоначалното впечатление на Ринсуинд се потвърди, когато фигурата вдигна пръчката и небрежно замахва с нея към брега. Една част от скалата изчезна, а на мястото ѝ остана незначителна сива мъгла от празно пространство.

— Това е за да не си помислите, че се страхувам да я използвам — поясни фигурата.

— Не мисля, че ТИ си този, който се страхува — каза Ринсуинд.

Забулената фигура изсумтя.

— Ние знаем всичко за теб, магьоснико Ринсуинд. Ти си много хитър и изкусен човек. Ти се подиграваш право в очите на Смърт. Престореното ти малодушие и страхливост не могат да ме заблудят.

Но те заблудиха Ринсуинд.

— Аз... — започна той и побеля като платно, щом поразяващата пръчка се насочи към него. — Виждам, че знаете всичко за мен — със сетни сили каза той и тежко се отпусна върху хлъзгавата повърхност. Следвайки инструкциите на покрития с качулка командир, двамата с Двущетко се привързаха с колани към пръстените, наредени по прозрачния диск.

— Само да си направил и най-малкия опит да си помислиш даже за магия — каза тъмнината изпод качулката, — и си мъртъв. Съгласувай трети квадрант, удвои девети квадрант, пълен напред!

Избухналата водна стена помете въздуха зад Ринсуинд и дискът внезапно се разтърси. Ужасното присъствие на морския трол вероятно бе съсредоточило великолепно мозъците на хидрофобите, защото в същия този миг дискът се вдигна рязко нагоре и полетя плавно едва

когато вече бе достигнал десетина метра височина. Ринсуинд хвърли поглед надолу през прозрачната му повърхност и горчиво съжали за това.

— Е, отново на път — весело каза Двуветко. Той се обърна и махна на трола, който сега беше просто песъчинка на края на света.

Ринсуинд го зяпна.

— Никога ли нищо не те притеснява? — попита той.

— Все още сме живи, нали? — отвърна Двуветко. — А и самият ти каза, че те няма да си правят целия този труд, ако ще сме просто роби. Предполагам, че Тетис преувеличаваше. Надявам се, че всичко това е едно голямо недоразумение и че ще ни изпратят в къщи. Но след като разгледаме Крул, естествено. Освен това искам да ти кажа, че всичко това звучи очарователно.

— О, да, разбира се — глухо промърмори Ринсуинд. — Очарователно! — Мислеше си: — Изпитал съм и вълнение, изпитал съм и отегчение. И отегчението беше далеч по-хубавото.

Ако случайно точно в този миг някой от тях се бе сетил да погледне надолу, би забелязал как далеч под тях във водата се надигаше странна V-образна вълна, чиито връх сочеше право към острова на Тетис. Но те не погледнаха. Двайсет и четирите хидрофобни магьосника ГЛЕДАХА, но за тях това беше просто още една порция страхотии, която не се различаваше кой знае колко от течния ужас наоколо. Може би имаха право.

Малко преди да стане всичко това, горящият пиратски кораб се изгуби със свистене под вълните и пое бавното си, дълго падане към тресавището на дълбините. То беше много по-далече от нормалното, защото точно под пострадалия кил на кораба се намираше Каналът Горунна — една толкова черна, толкова дълбока и така печално известна със злините си дупка в повърхността на Диска, че даже и кракените* ходеха там със страх и по двойки. В по-малко злите пропасти рибите се движеха насам-натам с естествени лампи на главите си и по принцип се оправяха доста добре. В Горунна те не ги палеха и, доколкото е възможно за нещо, което няма крака, да пълзи, пълзяха; като освен това имаха и навика да налитат на разни неща. Ужасни неща.

[* Морски чудовища от скандинавската митология. — Бел.прев.]

Водата около кораба променяше цвета си: от зелено в лилаво, от лилаво в черно, от черно в такава плътна тъмнина, че черното в сравнение с нея изглеждаше просто сиво. По-голямата част от дървенията му вече се беше налепила на трески под натиска на огромното налягане.

Той подминаваше вихрено горички от кошмарни сепии и подвижни гори от морски водорасли, които блестяха в бледи, болезнени цветове. Разни НЕЩА го закачаха за миг с меки, студени-пипала преди да се втурнат назад към вледеняващата тишина.

Нещо изникна от мрака и го глътна на една хапка.

Известно време по-късно островитяните от един малък атол в Покрайнините с удивление откриха в малката си местна лагуна забития от вълните труп на отвратително морско чудовище, цялото съставено от очи, клюн и пипала. Другото, което ги учуди, бяха размерите му, тъй като чудовището беше доста по-голямо от селото им. Но тяхната изненада не беше нищо в сравнение с огромното, сачисано изражение върху лицето на мъртвото чудовище, което изглежда е било смазано напълно.

Малко по-нататък в посока към Ръба от атола две малки лодки, които пускаха мрежа за свирепите, свободно плуващи стриди, с които бяха пълни тукашните морета, уловиха нещо, което влачи лодките в продължение на няколко мили, докато най-сетне единият от капитаните не се окопоти и не преряза въжетата.

Но даже и неговото изумление не беше нищо в сравнение с това, което изпитаха островитяните от последния атол на архипелага. През следващата нощ те се събудиха от

ужасния шум от чупене и трошене, който идваше от малката им горичка; когато на сутринта някои от по-куражлиите отидоха да разгледат мястото видяха, че дърветата са били смазани с един широк откос, който започваше от най-централния бряг на атола и очертаваше линия на тотално опустошение, която сочеше точно в посока към Края на Света, обсипана със счупени лиани, смачкани храсти и няколко объркани и яростни стриди.

Сега се намираха достатъчно високо, за да видят как широката дъга на Ръба светкавично се отдалечава от тях, обвита в пухкавите облаци, които милостиво скриваха през повечето време водопада от погледите им. Оттук, от високото, морето — тъмносиньо, нашарено със сенките на облациите, изглеждаше почти примамливо. Ринсуинд потрепери.

— Извинете — каза той. Забулената фигура се откъсна от съзерцанието си на далечната мъглявина и заплашително вдигна жезъла си.

— Не искам да го използвам — каза тя.

— Така ли? — попита Ринсуинд.

— Но какво е това все пак? — попита Двувцветко.

— Жезълът на Аджандура на Тоталното Отрицание — обясни Ринсуинд. — И ми се ще да престанеш да го размахваш насам-натам. Може да гръмне — добави той и кимна към блестящия връх на жезъла. — Искам да кажа, много сме поласкани, че всичката тая магия се използва заради нас, но няма нужда от чак толкова престараване. И...

— Затваряй си устата! — фигурата вдигна ръце и отметна булото си, под което се оказа млада жена с най-невероятен цвят на кожата. Беше черна. Но това не беше нито тъмнокафявият цвят на Урабия, нито лъскавото синьо-черно на мусонния Кпеч, а черната дълбока, полунощна тъмнина на дъното на пещера. Косата и веждите ѝ имаха цвета на лунната светлина. Около устните ѝ светеше същото бледо сияние. Тя изглеждаше около петнайсетгодишна и беше много уплашена.

Ринсуинд нямаше как да не забележи, че ръката ѝ, която държеше жезъла, трепери; това се дължеше на факта, че е много трудно да пропуснеш да забележиш предмет, сееш внезапна смърт, който се клатушка несигурно на някакви си пет крачки от носа ти. Осени го — и то изключително бавно, тъй като това беше свършено ново усещане — че някой на този свят се страхува от него. Точно обратното му се случваше толкова често, че беше свикнал да го приема почти като природен закон.

— Как се казваш? — попита той с възможно най-окуражаващ глас. Може и да беше уплашена, но ТЯ държеше жезъла. Ако аз имах такъв жезъл, мислеше си той, нямаше да се страхувам от нищо. И какво ли, в името на цялата тая Вселена, си мисли, че бих могъл да направя?

— Името ми е без значение — отговори тя.

— Това е хубаво име — каза Ринсуинд. — Къде ни водите, и защо? Не виждам нищо лошо в това да ни кажеш.

— Водим ви в Крул — каза момичето. — И не се подигравай с мен, човече от Централните Земи. Иначе ще използвам жезъла. Трябва да ви закарам там живи, но не е ставало дума за това, че трябва да ви закарам цели. Казвам се Марчеса и съм магьосница от пети разред. Ясно?

— Е, щом като знаеш всичко за мен, значи знаеш и че аз никога не успях да стигна до Неофит — каза Ринсуинд. — Даже всъщност не съм и магьосник. — Той забеляза учудената физиономия на Двувцветко и бързо добави: — Само съм „що-годе“ магьосник.

— Ти не можеш да правиш магии, защото една от Осемте Велики Магии неизлечимо се е загнездила в съзнанието ти — каза Марчеса, като се прехвърли грациозно от единия си крак на другия, за да запази равновесие, докато огромната леща описваше широка дъга над морето. — И

затова са те изхвърлили от Невидимия Университет. Знаем това.

— Но нали ти току-що каза, че той бил безкрайно хитър и изкусен магьосник — запротестира Двущетко.

— Да, защото всеки, издържал всичко това, което е издържал той — по-голямата част от което си е навлякъл сам със склонността си да се смята за магьосник — ами, сигурно трябва да е някакъв магьосник — каза Марчеса. — Предупреждавам те, Ринсуинд. Ако ми дадеш даже и най-малкия повод за подозрение, че произнасяш Великата Магия, наистина ще те убия.

Тя нервно се намръщи.

— Струва ми се, че най-добрият маршрут ще да е, ами, да... ни оставите някъде по пътя — каза Ринсуинд. — Искам да кажа, благодаря, че ни спасихте и за всичко, така че, ако ни оставите да си живеем нашия живот, сигурен съм, че всички бихме...

— Надявам се, че не възнамерявате да ни направите роби — каза Двущетко.

Марчеса погледна искрено шокирана.

— Разбира се, че не! Какво ви накура да си помислите така? Животът ви в Крул ще бъде богат, пълен и удобен...

— Е, тогава добре — каза Ринсуинд.

— ...само че, няма да е много дълъг.

Крул се оказа голям остров, с доста планини и гъсти гори, и с приятни бели постройките, които се съзираха тук-там сред дърветата. Сушата бавно и постепенно се издигаше към Ръба, така че най-високата точка на Крул всъщност леко надвисваше над Края. Тук Крулиашите бяха построили главния си град, който също се наричаше Крул, и тъй като една значителна част от строителния им материал представляваше спасените от Обиколната Ограда останки, къщите в града имаха подчертано морски вид.

Да си кажем направо, цели кораби майсторски бяха сглобени един за друг и бяха превърнати в сгради. От общия дървен хаос под най-различен ъгъл стърчаха и се подаваха триреми, лодки с триъгълни платна и каравели. Боядисани фигури по носовете на корабите и драконови глави от Централните Земи напомняха на гражданите на Крул, че дължат благосъстоянието си на морето; баркентини и въоръжени търговски кораби придаваха специфична форма и открояваха по-големите здания. И така, градът се извисяваше, притиснат от две страни между синьозеления океан на Диска и мекото облачно море на Края, а осемте цвята на Дъгата на Ръба се отразяваха във всеки един прозорец и в обективите на телескопите на многобройните градски астрономи.

— Абсолютно ужасно е — мрачно каза Ринсуинд.

Лещата сега се плъзгаше по самото отвърстие на Водопада па Ръба. С приближаването към Края островът стана не само по-висок, но и по-тесен, така че, лещата можеше да остане над водата, докато не се приближи съвсем близо до града. Парапетът, който обхождаше скалата по Края, беше осеян със сигнални мостици, които стърчаха нагоре в празното пространство. Лещата се спусна леко към един от тях и влезе в дока толкова плавно, както лодка може да се прибере на кея. Чакаха ги четирима стражи, досущ като Марчеса — със същата коса-лунна светлина, огряла на фона на черната нощ на лицата им. Не личеше да са въоръжени, но в мига, в който Двущетко и Ринсуинд стъпиха на парапета, те ги сграбчиха така здраво в ръцете си, че и двамата тутакси се отказаха от каквато и да било мисъл за бягство.

Много скоро след това Марчеса и наблюдаващите магьосници хидрофоби изостанаха далеч зад тях, а стражите и техните пленници се отправиха бързо по една уличка, която се виеше между къщите-кораби. После улицата тръгна надолу и стигна до нещо като дворец, наполовина изсечен в камъка на самата скала. Ринсуинд смътно забелязваше ярко осветените тунели и дворовете, чиито покрив беше далечното открито небе. Няколко възрастни мъже в роби, покрити

със загадъчни окултни символи, стояха отстрани и наблюдаваха с нескрит интерес преминаващата покрай тях шесторка. На няколко пъти Ринсуинд забеляза хидрофоби — вкорененото им изражение на себе-погнуса, поради течностите, които съставяха собствените им тела, ги отличаваше непогрешимо; и, тук-там, тежко стъпващи уморени хора, които можеше да бъдат само роби. Не му остана много време да размишлява върху всичко това, защото скоро пред тях се отвори една врата и учтиво, но твърдо ги бутнаха вътре в някаква стая. Вратата се затръшва зад тях.

Ринсуинд и Двущетко се окопитиха, станаха и започнаха да оглеждат стаята, в която се бяха озовали.

— Божичко! — тихо каза Двущетко след продължителна пауза, в която безрезултатно се бе мъчил да намери по-добра дума.

— Това килия ли е? — чудеше се на глас Ринсуинд.

— И всичкото това злато, и коприна, и предмети — добави Двущетко. — Никога не съм виждал нещо подобно!

В средата на богато украсената стая, върху един толкова дълбок и пухкав килим, че Ринсуинд стъпи предпазливо върху него, да не би да се окаже някакъв космат, подолубив звяр, беше сложена дълга, бляскава маса, отрупана с храна. Повечето бяха рибни ястия, в това число и най-големият и най-изящно приготвен рак, който Ринсуинд изобщо беше виждал някога, но освен това имаше и цял куп чаши, паници и подноси, пълни със странни храни, каквито той също виждаше за пръв път. Магьосникът посегна внимателно и взе някакъв лилав плод с коричка от зелени кристали.

— Захаросан морски таралеж — каза весел, дрезгав глас зад гърба му. — Голям деликатес.

Той тутакси го изпусна и се обърна. Иззад тежките завеси беше излязъл един старец. Беше висок, слаб и изглеждаше почти благ в сравнение с някои от физиономииите, които Ринсуинд виждаше напоследък.

— Пюрето от морски краставици също е много хубаво — дружелюбно му каза новата физиономия. — А тези зелени парченца са малки морски звезди.

— Благодаря за информацията — с отслабнал глас отвърна Ринсуинд.

— Наистина, много са хубави — обади се Двущетко с пълна уста. — Пък аз си мислех, че обичаш морска храна?

— Да, и аз така си мислех. От какво е това вино? От смачкани очни ябълки на октопод?

— Морско грозде — отговори старецът.

— Чудесно — каза Ринсуинд и гаврътна една чаша. — Не е лошо. Може би само е малко солено.

— Морското грозде е вид малка медуза — обясни непознатият. — А сега наистина ми се струва, че трябва да ви се представя. Защо приятелят ти е придобил такъв странен цвят?

— Вероятно културен шок — отговори Двущетко. — Да как казахте, че ви е името?

— Не съм казвал. Аз съм Гархартра и съм Отговорник за Гостите. Мое приятно задължение е да се погрижа престоят ви тук да е възможно най-приятен. — Той се поклони. — Ако желаете нещо, само трябва, да кажете.

Двущетко седна в богато украсен седефен стол с чаша маслено вино в едната ръка и със захаросана сения в другата. Той се намръщи.

— Струва ми се, че съм пропуснал нещо по пътя — каза той. — Първо ни казаха, че ще бъдем роби...

— Долна инсинуация! — Гархартра не го изчака даже да довърши.

— Какво е това „инсинуация“? — попита Двущетко.

— Мисля, че е някакъв вид патица — обади се Ринсуинд от най-отдалечения край на дългата маса. — Дали тези бисквити са направени от нещо отвратително, а?

— ...а после ни спасиха с цената на огромно количество изразходвана магия...

— Направени са от пресовани водорасли — сопна се Отговорникът за Гостите.

— ...но после пък ни заплашиха, и то пак за сметка на огромно количество изразходвана магия...

— Да, и аз си помислих, че ще е нещо като водорасли — съгласи се Ринсуинд. — Вкусът им наистина е като на водорасли, ако, разбира се, някой е чак такъв мазохист, че да яде водорасли.

— ...а след това стражите грубо ни докараха и ни хвърлиха тук...

— Вкараха ви възпитано — поправи го Гархартра.

— ...то пък се оказа, че е тази удивително богата стая, пълна с всичката тази храна, и един човек, който ни убеждава, че посвещава живота си на това да ни прави щастливи — заключи Двуетко. — Това, до което стигам, е липсата на логична връзка.

— Аха — обади се Ринсуинд. — Той иска да каже да не би да се каните да започнете пак да се държите ужасно? Това да не е само почивка за обяда?

Гархартра насърчително размахва ръце.

— Но, моля ви, моля ви — запротестира той. — Просто беше необходимо да ви доведем тук възможно най-скоро. Ние в никакъв случай не искаме да ви направим роби. В това можете да бъдете сигурни.

— Добре, чудесно — каза Ринсуинд.

— Да, всъщност вие ще бъдете принесени в жертва — спокойно продължи Гархартра.

— _Принесени в жертва?_ Ще ни убие? — изкрещя магьосникът.

— Да ви убием ли? О, да, разбира се. Ако не ви убием, тогава няма да е никакво жертвоприношение, нали? Но не се тревожете — ще бъде сравнително безболезнено.

— Сравнително ли? В сравнение с какво? — попита Ринсуинд. Той грабна една висока зелена бутилка, пълна с вино от морско грозде и медузи, и я запрати срещу Гархартра. Той вдигна ръка сякаш да се защити.

От пръстите му запраща октаринов пламък и въздухът внезапно придоби плътното, мазно усещане, което безпогрешно подсказваше мощно магическо излъчване. Хвърлената срещу него бутилка забави ход, спря напред въздуха и продължи плавно да се върти.

В същия миг една невидима сила сграбчи Ринсуинд, вдигна го и го запрати към най-далечната стена на стаята, като го заби не особено нежно точно в средата ѝ и му изкара дъха. Той увисна там, зяпнал от ярост и учудване.

Гархартра свали ръка и бавно я изтри в робата си.

— Никак не ми беше приятно да го направя — каза той.

— Личи си — промърмори Ринсуинд.

— Но за какво искате да ни принесете в жертва? — попита Двуетко. — Та вие почти не ни познавате!

— Точно там е работата! Не е много учтиво да принесеш в жертва някой приятел. Пък и освен това, вие бяхте, хм, бяхте определени. Не знам много за въпросния бог, но по този въпрос Той беше съвсем ясен. Но сега трябва да бягам. Нали знаете как е, има толкова много неща, които трябва да се подготвят. — Отговорникът за Гостите отвори вратата, после се обърна и ги огледа.

— Моля, чувствайте се като у дома си, и не се безпокойте.

— Но ти всъщност нищо не ни обясни! — проплака Двуетко.

— Не си струва, напи така? Какво ще кажете да бъдете принесени в жертва на сутринта? — попита Гархартра. — Наистина не си струва да се тормозите да го знаете. Наспете се добре. Или поне сравнително добре.

Той затвори вратата. Мигновен октаринов блясък от огън около нея подсказва, че тя вече е така залостена, че никой ключар на света не би могъл да я отвори.

Бим, бам, бом — биеха камбаните по цялата Обиколна Ограда в осветената, бучаща от Водопада на Ръба лунна нощ.

Тертон, кантонерът па 45-а Дължина, не беше чувал такова дрънчене от нощта, когато преди пет години в Оградата не се беше забил един гигантски кракен. Той се подаде от колибата си, която поради липсата на някое удобно островче на тази Дължина, бе построена върху дървени колове, забити в морското дъно, и се загледа в тъмнината. Веднъж — два пъти му се стори, че вижда раздвижване, далече, много далече. Ако трябва да бъдем точни, негово задължение беше да доплава дотам и да види коя е причината за този оглушителен грохот. Но тук, в хладната и влажна тъмнина, тази идея ни най-малко не го очарова, така че той затвори вратата, омота малко зебло и чували около подлудяващо дрънчащите звънци, и се опита отново да заспи.

Нищо не излезе, защото сега дрънчеше даже и най-горният наниз по Оградата, като че ли нещо голяма и тежко подскачаше по нея. След като съзерцава тавана няколко минути и полагаше неистови усилия да не мисли за големи, дълги пипала и за очи с размерите на езера, Тертон изгаси фенера и открехна вратата.

Нещо се приближаваше по Оградата, като правеше огромни скокове и минаваше на няколко метра наведнъж. То връхлетя върху него и за миг Тертон зърна нещо правоъгълно, многокрако, космато от водорасли и — макар че не притежаваше каквито и да било отличителни черти, които да го подсказат — в действителност то беше много ядосано.

Колибата се разпадна на парчета, щом чудовището мина и я помете по пътя си, макар че Тертон се спаси като се долепи и се задържа за Обиколната Ограда. Няколко седмици по-късно го прибра връщаща се спасителна флотилия; в последствие той избяга от Крул с една открадната във въздуха леща (тъй като беше развил удивително висока хидрофобия), и след не малко времеждия най-сетне си проправи път до Великия Неф — една толкова суха област на Диска, че на практика дъждовността ѝ беше отрицателна, която въпреки всичко на него му се струваше безкрайно влажна.

— Пробва ли вратата?

— Да — отговори Двувцветко. — И не се е отключила от последния път, когато ме попита. Но, все пак, остава прозорецът.

— Голяма възможност за бягство, няма що! — промърмори Ринсуинд, все още кацнал наред стената. — Нали каза, че виси точно над Края! Само една крачка и, а-а-а, ще полетиш през пространството и, кои знае, може би ще се вцепениш от студ, или пък с невероятна скорост ще се забиеш в някой друг свят, или ще потънеш в огненото сърце на някое слънце?

— Струва си да се опита — каза Двувцветко. — Искаш ли бисквитка от водорасли?

— Не!

— Кога ще слезеш долу?

Ринсуинд изръмжа. Дължеше се отчасти и на неудобството му. Магията на Гархартра беше малко използваната и трудна за овладяване „Лично Гравитационно Преобръщане на Атавар“ и практическият резултат от нея беше, че, докато не престанеше да действа, тялото на Ринсуинд щеше да е абсолютно убедено, че „долу“ се намира под прав ъгъл от посоката, обикновено смятана за такава от повечето жители на Диска. На практика той сега стоеше на стената.

Междувременно хвърлената неотдавна бутилка висеше свободно във въздуха на няколко крачки оттам. В нейния случай времето не беше ъ-ъ-ъ, точната дума е, ъ-ъ-ъ, не беше спряло, а беше забавено от няколко важни заповеди, и траекторията ѝ, доколкото това имаше някакво

отношение към Ринсуинд и Двущетко, заемаше вече няколко часа и няколко инча. Стъклото блестеше на лунната светлина. Ринсуинд въздъхна и се опита да се намести по-удобно на стената.

— Защо никога не се притесняваш? — кисело попита той. — Ето, седим тук, утре сутринта ще ни принесат в жертва на някакъв си бог, дето даже не го знаем, а ти какво — седиш и се тъпчеш с морски сандвичи.

— Надявам се нещо да се случи.

— Искам да кажа, ако знаехме защо ще бъдем убити — продължаваше магьосникът.

— Би искал, нали? —

— Ти ли го каза това? — попита Ринсуинд.

— Причува ти се — каза гласът в главата на Ринсуинд.

Той се извъртя настрани. Попита:

— Кой си ти?

Двущетко го погледна разтревожено.

— Аз съм Двущетко. Не си ли спомняш?

Ринсуинд стисна главата си в ръце.

— Най-накрая стана и това — изпъшка той. — Започвам да излизам от здравия разум.

— Чудесна идея — каза гласът. — И без това тук вече станахме много —

Магията, която приковаваше Ринсуинд към стената, изчезна с лек пукот. Той политна напред и се стовари с трясък на пода.

— Внимавай! За малко да ме смачкаш. —

Магьосникът с усилие се вдигна на лакти и бръкна в джоба на плаща си. Когато извади ръката си, върху нея седеше зелената жаба, а очите ѝ странно блестяха в полумрака.

— Ти? — попита той.

— Сложи ме на земята и се отдръпни — примигва жабата.

Ринсуинд направи това, което му казаха и издърпа объркания Двущетко настрани.

В стаята се стъмни. Нещо зарева като бурен вятър. От нищото се занизаха зелени, лилави и октаринови облаци и започнаха да се въртят все по-бързо и по-бързо към налегалото се земноводно, а докато се виеха излъчваха малки мълнии. Много скоро жабата се изгуби в златна мараня, която започна да се удължава нагоре и да изпълва стаята с топла жълта светлина. Вътре, в самата нея, се очертаваше нещо по-тъмно и неясно, което трептеше и се променяше пред очите им.

А през цялото време се носеше пронизителният, цепещ мозъка вой на огромно магично поле...

После точно толкова внезапно, колкото се бе появил, магическият ураган изчезна. А на мястото, където бе стояла жабата, имаше жаба.

— Фантастично — каза Ринсуинд. Жабата го погледна укорително.

— Наистина удивително! — ядно каза той. — Жаба, която с магия се превръща в жаба. Чудно!

— Обърнете се — каза един глас зад тях. Беше мек женски глас, почти подкупващо привлекателен, от тези гласове, които сякаш те канят да пийнеш по едно с притежателките им, но, странно, той идваше от място, където въобще не следваше да бъде. Те успяха да се обърнат, без в действителност да се движат, като две статуи, които се въртят на основите си.

На предутринната светлина стоеше жена. Тя изглеждаше... тя беше... имаше... всъщност тя...

По-късно Ринсуинд и Двущетко така и не можаха да се разберат по нито един въпрос, който се отнасяше до нея, освен този, че тя изглеждаше красива (точно кои нейни черти я правеха красива, те не можаха да определят със сигурност), и че имаше зелени очи. Това не беше бледото зелено на обикновените очи, а те по-скоро бяха с острото зелено на смарагди и

дъгоцветни като водно конче. А едно от малкото истински вълшебни неща, които Ринсуинд знаеше, беше, че никой бог или богиня, колкото и противоречиви и променливи да са те във всяко едно друго отношение, не може да променя цвета или характера на очите си...

— Г... — започна той. Тя го спря с ръка.

— Знаеш, че ако произнесеш името ми, ще трябва да ся ида — изсъска тя. — Сигурно си спомняш, че аз съм единствената богиня, която идва само, когато не я викат?

— Хм. Да, сигурно си спомням — хрипливо проговори магьосникът, като се стараше да не я гледа в очите. — Ти ли си тази, която наричат Дамата?

— Да.

— И значи наистина си богиня? — развълнувано попита Двущетко. — Винаги съм искал да срещна богиня!

Ринсуинд настръхна в очакване тя да избухне от ярост. Но, вместо това, тя само се усмихна.

— Твоят приятел, магьосникът, би трябвало да ни запознае — каза тя.

Ринсуинд се изкашля.

— Хм, да. Това е Двущетко, Госпожо, той е турист...

— ...помагала съм му на няколко пъти...

— ...и, това, Двущетко, е Дамата. Просто Дамата, нали така? Нищо повече. Не се опитвай да я наричаш по никакъв друг начин, нали така? — с отчаян глас говореше той и мятеше многозначителни погледи, абсолютно непонятни за малкия човек.

Ринсуинд потрепера. Естествено, той не беше атеист, на Диска боговете се разправяха жестоко с атеистите. В редките случаи, когато му бяха оставали малко дребни пари, винаги се бе постаравал да хвърли някоя и друга монета в ковчежето на някой храм, някъде където и да било, воден от принципа, че човек има нужда от всички приятели, които може да събере. И по принцип той не безпокоеше боговете и се надяваше че и боговете няма да го безпокоят. Животът и без това беше толкова сложен!

Както и да е, имаше две божества, които наистина бяха ужасяващи. Останалите обикновено представляваха само един вид по-големи хора, със слабост към виното, войните и разврата. Но Съдбата и Дамата смразяваха кръвта.

В Квартала на Боговете, в Анкх-Морпорк, Съдбата имаше малък, богат, мрачен храм, където в тъмните нощи испити поклонници с хлътнали очи се събираха за предопределените си и съвсем безсмислени ритуали. В чест на Дамата нямаше никакви храмове, макар че може да се каже — тя беше най-могъщата богиня в цялата история на Мирозданието. Няколко от по-смелите членове на Комарджийската Гилдия бяха опитали веднъж някаква форма на богочитане в най-затънтените килии на жилищата на Гилдията, и в резултат на това всичките бяха убити, умряха от бедност, или от най-обикновена смърт в рамките на една единствена седмица. Тя беше Богинята, Която Не Трябва Да Се Назовава; тези, които я търсеха, никога не я намираха, и въпреки това се знаеше, че идва на помощ на тези, които са в най-голяма нужда. Но все пак, понякога и не го правеше. Такава си беше. Не обичаше звъна на молитвената броеница, но пък я привличаше тракането на зарове. Нито един човек не знаеше как изглежда Тя, макар че често се случваше някой, който залага живота си на карта, да вдигне раздадените му карти и да се окаже очи в очи с нея. Естествено, понякога му се разминаваше. Сред всички богове Тя беше едновременно и най-ухажваната, и най-проклинатата.

— Там, откъдето идвам, нямаме богове — каза Двущетко.

— Имате — каза Дамата. — Всеки има богове. Само че не мислите за тях като за богове. Мозъкът на Ринсуинд се раздвижи.

— Виж какво — каза той. — Не искам да прозвучи невъздържано, но само след няколко минути тази врата ще се отвори, ще дойдат, ще ни отведат и ще ни убият.

— Да — каза Дамата.

— Не би ли ни Казала _защо_! — попита Двущетко.

— Добре — отговори Дамата. — Крулианците възнамеряват да изстрелят бронзов кораб от Края на Диска. Главната им цел е да определят пола на Атуин, Световната Костенурка.

— Струва ми се абсолютно безсмислено — каза Ринсуинд.

— Не е така. Помисли! Един ден, някъде в огромната нощ, сред която се движим, Гигантската Атуин може да срещне друг представител на вида *chelys galactica*. Дали ще се сбият? Или ще се съвкупят? С малко въображение можеш да си представиш колко важен би могъл да бъде за нас полът на Атуин. Или поне така казват Крулианците.

Ринсуинд се опита да не мисли за съвкупяването на Световните Костенурки. Но не беше толкова лесно.

— И така — продължи богинята, — те възнамеряват да изстрелят този космически кораб с двама пътници на борда. Това ще бъде кулминацията на десетилетия изследвания и проучвателска работа. Ще бъде и много опасно за пътниците. И така, опитвайки се да намали рисковете, Главният Астроном на Крул се спазари със Съдбата да принесе в жертва двама души в мига на изстрелването. Съдбата, от Своя страна, се съгласи да се усмихне на космическия кораб. Добра сделка, нали?

— И ние сме жертвите — каза Ринсуинд.

— Да.

— Аз пък си мислех, че Съдбата не се впуска в такива пазарлъци — каза магьосникът. — Мислех си, че Съдбата е неумолим.

— По принцип, да. Но вие двамата сте му трън в очите от известно време насам. Той настоя вие двамата да сте жертвите. Той ви даде възможността да избягате от пиратите. Той ви позволи да стигнете до Обиколната Ограда. Съдбата може да е само един подлец понякога.

Последва мълчание. Жабата въздъхна и избяга под масата.

— Но ти можеш да ни помогнеш? — подхвърли Двущетко.

— Разсмивате ме — каза Дамата. — Аз съм малко сантиментална. Ако бяхте комарджии, щяхте да го знаете. Така че, известно време аз се движих в съзнанието на жабата и вие трогателно ме спасихте, защото, както всички знаем, никой не обича да гледа покъртително безпомощни създания, изоставени на собствената им смърт.

— Благодаря — каза Ринсуинд.

— Съдбата твърдо е настроена против вас — каза Дамата. — Но това, което мога да направя, е да ви дам една възможност. Само един малък шанс. Останалото зависи от вас.

Тя изчезна.

— Божичко! — възкликна Двущетко след малко. — За пръв път виждам богиня.

Вратата се отвори със замах. Влезе Гархартра, като държеше пред себе си жезъл. Зад него вървяха двама стражи, въоръжени по-традиционно със саби.

— Ах — приятелски каза той. — Виждам, че сте готови.

— _Готови_ — каза един глас в главата на Ринсуинд.

Бутилката, която магьосникът беше хвърлил преди около осем часа, продължаваше да виси във въздуха, окована от магията в собственото ѝ времево поле. Но през всичките тези часове първоначалната манна на магията бавно бе изтичала, докато в един момент общата магическа енергия се бе оказала недостатъчна, за да я задържи срещу собственото мощно нормализационно поле на Вселената. И когато това се случи, Реалността се върна обратно за някакви си микросекунди. Видимо това се изрази във факта, че бутилката изведнъж завърши последната част от параболата си и се заби странично в главата на Отговорника за Гостите, като опръска стражите със стъкло и вино от медузи.

Ринсуинд сграбчи Двущетко за ръката, ритна най-близкия пазач в слабините и помъкна втрещения турист към коридора. Преди вцепененият Гархартра да се строполи на пода, двамата му гости вече тичаха надалеч по каменните плочи. Ринсуинд кривна зад един ъгъл и се озова на

балкон, който обхождаше четирите страни на вътрешен двор. Под тях, по-голямата част от двора беше заета от декоративно езеро, в което няколко водни костенурки се приличаха сред листата на водните лилии.

А пред Ринсуинд стояха двама много изненадани магьосници, облечени в отличителните тъмно сини и черни плащове на заклетите хидрофоби. Единият от тях, който явно се ориентираше по-бързо от другаря си, вдигна ръка и подхвана началните думи на някаква магия.

Откъм страната на Ринсуинд се чу кратък, остър шум. Двуветко се беше изпълул. Хидрофобът изпищя и ръката му се отпусна като отсечена.

Другият нямаше никакво време да реагира, защото Ринсуинд вече беше върху него и яростно размахваше юмруци. Един як юмручен удар, получил допълнителна сила от страха, преметна мъжа отвъд парапета на балкона и го запрати в езерото, което пък направи нещо много странно — водата се разплиска настрани сякаш в нея беше цопнал огромен невидим балон и хидрофобът увисна с писъци в полето на собственото си отвращение.

Двуветко го зяпаше удивен, докато магьосникът не го сграбчи за рамото и му посочи един коридор, който изглеждаше обещаващо. Спуснаха се по него, а хидрофобът остана да се гърчи на земята след тях и да търка мократа си ръка.

Известно време те чуваха виковете зад себе си, но после се шумгунаха в един страничен коридор, после в друг вътрешен двор и много скоро шумът от преследвачите им се изгуби далеч назад. Най-сетне Ринсуинд избра една безопасна на вид врата, огледа наоколо, видя, че стаята зад нея е свободна, издърпа и Двуветко вътре и я затръшва след себе си. Облегна се на нея, а гърдите му мощно хриптяха от умората.

— Ние сме тотално изгубени в двореца на един остров, от който няма никаква надежда да се измъкнем — задъхано на пресекулки каза той. — А освен това, ние... ей! — той спря, докато пред обърканите му очни нерви се процеждаше съдържанието на стаята.

Двуветко вече беше зяпнал към стените.

Защото, странното на стаята беше, че съдържаше цялата Вселена.

Смърт седеше в градината си и си точеше косата. Тя беше вече толкова остра, че случайният вятрец, който минеше през нея, моментално се разрязваше на две озадачени крехки течения, макар че в действителност, ветровете бяха нещо наистина рядко за тихата градина. Градината се намираше на едно закътано на завет плато, от което се откриваше гледка към сложните измерения на свят Диск, а зад нея се извисяваха студените, спокойни, невероятно високи и мрачни планини на Вечността.

Шшъйсс! — изсвистя камъкът. Смърт измънка някаква погребална песен и тупна един кокалест крак върху ледените плочи.

Някой се приближаваше през мъгливата овощна градина, където растяха нощните ябълки, а след това се разнесе в гадният сладникав мирис на смачкани водни лилии. Смърт погледна ядосано нагоре и очите му се забиха в други едни очи — черни като корема на котка и пълни с далечни звезди, които нямаха свой двойник никъде сред известните съзвездия на Реалновремевата Вселена.

Смърт и Съдба се спогледаха. Смърт се ухили — естествено, нямаше избор, тъй като беше направен от неумолими кости. Точилото пропяваше ритмично по острието, докато той продължаваше да си върши работата.

— Имам задача за теб — каза Съдбата. Думите му се плъзнаха по косата на Смърт и се сризаха послушно на две ленти — от гласни и съгласни.

— ДОСТАТЪЧНО ЗАДАЧИ ИМАМ ЗА ДНЕС — Смърт отговори с глас, по-тежък от неутроний. — ДАЖЕ И В ТОЗИ МОМЕНТ БЯЛАТА ЧУМА ВЪРЛУВА В ПСЕВДОПОЛИС И АЗ СЪМ ДЛЪЖЕН ДА ОТЪРВА ЕДНА ГОЛЯМА ЧАСТ ОТ ЖИТЕЛИТЕ МУ ОТ НЕЯ. ДРУГА

ТАКАВА НЕ Е ИМАЛО ЗА ПОСЛЕДНИТЕ СТО ГОДИНИ. ОЧАКВАТ МЕ ДА СЕ РАЗВИХРЯ И ДА ПОМЕТА УЛИЦИТЕ, КАКВОТО МИ Е ЗАДЪЛЖЕНИЕТО.

— Имам предвид въпроса за дребния пътешественик и за мошеника-магьосник — меко каза Съдбата, настани се до облечената в черен плащ фигура на Смърт и се загледа към далечното, многоизмерно бижу, което представляваше вселената на Диска, наблюдавана от предимството на тази извънмерна точка.

Косата замлъкна.

— Те ще умрат след няколко часа — каза Съдбата. — Така им е отсъдено.

Смърт се размърда, а с него и камъкът.

— Мислех, че ще се зарадваш — каза Съдбата.

Смърт сви рамене — изключително изразително движение за някой, чиято явна форма представлява скелет.

— АЗ НАИСТИНА ГИ ПРЕСЛЕДВАХ С ВСИЧКИ СИЛИ ВЕДНЪЖ, НО ПОСЛЕ МИ ДОЙДЕ НАУМ, ЧЕ, РАНО ИЛИ КЪСНО, ВСЕКИ ЧОВЕК ТРЯБВА ДА УМРЕ. ВСИЧКИ УМИРАТ НАКРАЯ. МОГАТ ДА МЕ ОГРАБЯТ, НО НИКОГА НЕ МОГАТ ДА МЕ ОТХВЪРЛЯТ — УСПОКОИХ СЕ АЗ. ТОГАВА ЗАЩО ДА СЕ ТРЕВОЖА?

— Мен също не могат да ме измамят — сопна се Съдбата.

— И АЗ ТАКА СЪМ ЧУВАЛ — каза Смърт, все още ухилен.

— Достатъчно! — кресна Съдбата и скочи на крака. — Те ще умрат! — И изчезна в облак от син огън.

Смърт се наведе и продължи да работи. След няколко минути острието изглеждаше наточено колкото е необходимо. Той стана и насочи косата към дебелията и шумна свещ, която гореше на края на пейката. После с две ловки замахвания разряза пламъка на три ярки снопа. Озъби се в усмивка.

Малко по-късно Смърт вече оседлаваше белия си жребец, който живееше в конюшния зад дома му. Животното приятелски го подуши. Въпреки че очите му искряха в алено и че хълбоците му бяха като намаслена коприна, това все пак беше съвсем истински кон от плът и кръв и в действителност по всяка вероятност с него се отнасяха далеч по-добре, отколкото с повечето товарни добичета на Диска. Смърт беше добър стопанин. Той тежеше съвсем малко и въпреки че често се връщаше с пълни дисаги, в тях нямаше нищо кой знае колко тежко.

— Колко много светове! — възкликна Двувцветко. — Фантастично е!

Ринсуинд изсумтя недоволно и продължи да кръстосва уморено из пълната със звезди стая. Двувцветко се обърна към една усложнена астралабия, в центъра на която беше цялата система на Гигантската Атуин — Слоновете — Диска, изработена от месинг и с контури, очертани с миниатюрни скъпоценни камъни. Около нея звезди и планети кръжаха по изящни сребърни нишки.

— Фантастично! — повтори той.

По стените около него съзвездия, съставени от дребни фосфоресциращи бисери бяха избродирани върху огромни гоблени от лъскаво черно кадифе и оставяха хората в стаята с усещането, че плават из междузвездната бездна. Безброй триножници представяха огромни рисунки на Гигантската Атуин, видяна от разни места на Обиколната Ограда, а върху тях педантично беше отбелязана всяка коричка и всяка следа от кратер. Двувцветко гледаше около себе си с отнесен поглед.

Ринсуинд беше сериозно разтревожен. Това, което най-много го безпокоеше, бяха двата костюма, които висяха на стойки в средата на стаята. Той неспокойно ги обиколи.

Изглеждаха направени от фина бяла гладка кожа, накачена с ремъци, месингови катарамии и друга абсолютно непознатия подозрителни приспособления. Крачолите свършваха във високи

ботуши с дебела подметка, а ръкавите бяха напъхани в големи меки ръкавици.

Най-странни, обаче, бяха големите медни шлемове, очевидно предназначени да стоят върху тежките яки на костюмите. Шлемовете почти със сигурност не ставаха за защита — една тънка сабя въобще не би се затруднила да ги прониже, даже и да не ударише смешните малки стъклца отпред. Всеки от шлемовете имаше гребен от бели пера на върха си, който по никакъв начин не допринасяше за подобряването на цялостния им вид.

В съзнанието на Ринсуинд лека-полека започваше да проблясва съмнение относно предназначението на тези костюми.

Пред тях имаше маса, отрупана със звездни карти и късове пергамент, изписани с цифри. Които и да бяха бъдещите притежатели на костюмите, реши Ринсуинд, от тях се очакваше да полетят храбро натам, накъдето никой — освен случайните злочести моряци, които така или иначе не влизат в сметката! — не се бе осмелявал да тръгне по-рано; а сега подозрението му прерастваше в ужасно предчувствие.

Той се обърна и срещна очите на Двуветко, който го гледаше и пресмяташе нещо.

— Не... — светкавично започна Ринсуинд. Двуветко не му обърна внимание.

— Богинята каза, че двама души ще бъдат изпратени отвъд Края — каза той с блясък в очите, — пък и спомняш ли си, тропът Тетис каза, че е необходимо нещо, което да те предпазва? Крулианците са преодолели тази пречка. Това се космически доспехи.

— Хич не ми изглеждат широки — бързо изпя Ринсуинд й сграбчи туриста за ръката, — така че, хайде, няма никакъв смисъл да седим тук...

— Защо трябва винаги да се паникьосваш? — кисело го попита Двуветко.

— Защото целият ми бъдещ живот току-що ми мина пред очите и не беше никак дълъг, така че, ако сега не се размърдаш, ще тръгна без теб, защото след някоя и друга секунда ще предложиш да облечем...

Вратата се отвори.

Двама яки млади мъже влязоха в стаята. Цялото им облекло се състоеше от по чифт вълнени панталони. Единият, от тях още се триеше бързо с хавлия. И двамата кимнаха на бегълците и не изглеждаха никак учудени, че ги виждат.

По-високият от двамата седна на една от пейките пред седалките. Кимна на Ринсуинд и каза:

— ? Тьо юр ятл хьо соотен гетрунен?

Е, това вече беше неудобно, защото, макар че Ринсуинд се считаше за експерт по повечето езици от западните части на Диска, това беше първият път, когато към него се обръщаха на Крулиански език, а той не разбираше и дума от него. Нито пък Двуветко разбираше нещо, но това ни най-малко не му попречи да пристъпи напред и да си поеме дъх.

Скоростта на светлината през магическо излъчване, като това, което ограждаше Диска, беше съвсем ниска, не много по-голяма от скоростта на звука в по-малко синхронизирани вселени. Но все пак това беше най-бързото нещо наоколо, с изключение на, в моменти като този, мозъка на Ринсуинд.

В един миг той си даде сметка, че туристът се кани да опита своя особен вид лингвистични познания, което ще рече, че се канеше да заговори бавно и високо на своя собствен език.

Ринсуинд замахва с лакет назад и изкара въздуха на Двуветко. Когато дребният човек вдигна очи към него, примрял от болка и безкрайно учуден, магьосникът пресрещна погледа му, изплезе език и с жестове му показва как го реже с въображаеми ножици.

Вторият хелонавт — защото точно такава беше професията на мъжете, на които съвсем скоро бе отредено да полетят към Гигантската Атуин — вдигна поглед от разписанието и ги загледа смаяно. Големите му геройски вежди се сбръчкаха от усилието да заговори.

— ? Хьор ю латруин ньор у? — попита той.

Ринсуинд се усмихна, кимна и побутна Двущетко към него. Вътрешно въздъхна от облекчение, когато видя, че туристът внезапно се загледа в един голям месингов телескоп, който лежеше на масата.

— ! Суутен у! — нареди седналият хелонавт. Ринсуинд кимна пак, усмихна се, взе един от големите медни шлемове от лавицата и с все сила го надяна върху главата му. Хелонавтът политна напред и само лекичко изхърка.

Стъписан, вторият от мъжете едва свари да направи и крачка, преди Двущетко да го удари аматьорски, но все пак ефективно с телескопа. Той се строполи върху колегата си.

Ринсуинд и Двущетко се спогледаха над телата.

— Добре! — отсече Ринсуинд, като усещаше, че е изгубил някаква битка, но не беше съвсем сигурен каква точно. — Не си прави труда да го казваш! Там отвън някой очаква тези двамата всеки момент да се появят в костюмите. Предполагам, че ни помислиха за роби. Помогни ми да ги скрием зад завесите, а след това...

— ...по-добре да се облечем — каза Двущетко и вдигна втория шлем.

— Добре — съгласи се Ринсуинд. — Знаеш ли, още щом видях костюмите разбрах, че рано или късно ще свърша в един от тях. Не ме питай как го разбрах — предполагам, защото това беше възможно най-лошото нещо, което би могло да се случи.

— Е, нали и ти самият каза, че няма никакъв начин да избягаме — каза Двущетко, а гласът му звучеше приглушено, докато намъкваше втората половина на костюма през главата си. — Всичко е по-добро в сравнение с това да те принесат в жертва.

— Щом ни се удаде случай, ще се възползваме от него — каза Ринсуинд. — Да не ти хрумне нещо!

Той яростно пхна ръка в костюма и си трясна главата в шлема. За миг си даде сметка, че някой там, горе, го гледа.

— Много благодаря — горчиво каза той.

На самия край на града и държавата Крул се намираше голям, полукръгъл амфитеатър с места за няколко десетки хиляди зрители. Арената беше само полукръг поради една много изискана и проста причина — тя се надвесваше над облачното море, което се надигаше, далече долу, от Водопада на Ръба. Сега беше пълна до последното място. Тълпата започваше да става неспокойна. Беше дошла да наблюдава двойно жертвоприношение, а така също и изстрелването на огромния, бронзов космически кораб. Нито едно от двете събития още не се бе случило.

Главният Астроном повика Отговорника по Изстрелването при себе си.

— Е? — този един единствен звук беше зареден с цялата гама на гнева и заплахата. Главният Отговорник по Изстрелването пребледня.

— Нищо ново, господарю — отговори той и добави малко по-живо: — освен че ваше височество сигурно ще бъде доволен да научи — Гархартра се съвзе.

— Това е нещо, за което може и да съжالياва — произнесе Главният Астроном,

— Да, господарю.

— Колко време ни остава?

Отговорникът по Изстрелването погледна към слънцето, което бързо се издигаше.

— Трийсет минути, ваше височество. След това Крул ще се завърти и ще се откъсне от опашката на Гигантската Атуин и „Мощният Пътешественик“ ще бъде обречен да се понесе из пространството между костенурките. Вече съм задействал автоматичното управление, така че...

— Добре, добре — Главният Астроном го отпрати с ръка. — Изстрелването трябва да продължи както е запланувано. И, естествено, не прекъсвайте наблюдението над пристанището. Когато двамата нещастници бъдат заловени, аз лично ще имам удоволствието да ги ексекутирам.

— Да, господарю. Ъ-ъ...

Главният Астроном се намръщи.

— Какво друго имаш да казваш?

Отговорникът по Изстрелването преглътна. Никак не беше честно спрямо него — той беше магьосник-практик, а не дипломат, и тъкмо затова някои по-мъдри мозъци се бяха погрижили да го натоварят със задължението именно той да съобщава новините.

— От морето се е появило чудовище и напада корабите в пристанището — каза той. — Току-що оттам дойде бързоходец.

— Голямо ли е чудовището?

— Не особено, макар че казаха, че е изключително ядосано, господарю.

Владетелят на Крул и на Обиколната Ограда помисли за миг по този въпрос, после сви рамене.

— Морето е пълно с чудовища — каза той. — Това е една от главните му особености. Справете се с него. И... Главни Отговорнико по Изстрелването?

— Да, господарю?

— Ако се ядосам повече, ти ще ми напомниш, че трябва да се принесат в жертва двама души. Иначе може да стана по-щедър и да увеличи броя им.

— Да, господарю. — Главният Отговорник се измъкна, облекчен, че се е отдалечил от погледа на самодържеца-тиран.

„Мощният Пътешественик“, без голата си бронзова черупка, която бе извадена от калъпа няколко дни по-рано, сега стоеше спокойно в гнездото си на върха на една дървена кула в центъра на арената. Пред него в посока към Края се спускаше релса, където на едно разстояние от няколко стъпки, тя внезапно се вдигаше нагоре.

Покойният Дактилос Златнооки, който бе конструирал летателната площадка, както и самия „Мощен Пътешественик“, беше обяснил, че целта на тази последна подробност е просто да гарантира, че корабът няма да се забие в скалите, щом веднъж започне дългото си гмуркане. Може би не беше нищо повече от случайно съвпадение и това че, поради внезапното изкривяване на пътя, корабът щеше да подскочи като пъстърва и да проблесне театрално на слънчевата светлина, преди да изчезне в облачното море.

В края на арената затръбиха фанфари. Появи се почетната стража на хелонавтите, съпроводена от възгласите на тълпата. А след това, облечени в бели костюми, на светлината се появиха и самите изследователи.

Нещо моментално просветна в главата на Главния Астроном и му подсказа, че нещо не е наред. Например, героите винаги стъпват по определен начин. Или поне, със сигурност не се поклащат, а единият от хелонавтите правеше точно това.

Ревът на събралите се жители на Крул беше оглушителен. Докато хелонавтите и техните стражи прекосяваха голямата арена и минаваха между множеството олтари, издигнати за разните магьосници и жреци от безбройните секти на Крул, за да осигурят успеха на полета, Главният Астроном се намръщи. Групата беше стигнала вече докъм средата на пътя, когато мозъкът му стигна до едно заключение. В мига, когато хелонавтите стояха вече в подножието на стълбата, която водеше към кораба — а нямаше ли и нещо друго освен колебание в поведението им? — Главният Астроном скочи на крака, но думите му се изгубиха сред виковете на тълпата. Едната му ръка се мятеше напред-назад, пръстите му драматично описваха традиционните заклинателни движения и всеки случайно минаващ човек, който може да чете по устните, и който, също така, е запознат със стандартните магически текстове, би различил началните думи на Плаващото Проклятие на Весткейк и благоразумно би изчезнал на мига оттам.

Последните думи на магията обаче останаха недоизречени. Около големия сводест вход към арената избухнаха безредици и Главният Астроном удивено се обърна натам. Стражите се втурнаха към откритата част на арената и захвърляха оръжието си, докато криволичеха из олтарите или прескачаха парапета към подиума.

Нещо изникна зад тях, а тълпата около входа прекрати дрезгавите си груби възгласи и мълчаливо, но настъпателно се заизмъква от пътя му.

Нещото представляваше нисък купол от водорасли, който се движеше бавно, но зловещо целенасочено. Един от стражите успя да превъзмogne ужаса си и се осмели да застане на пътя му, метна копие то си срещу него и то се закотви право във водораслите. От тълпата се понесоха одобрителни възгласи... после, когато куполът се хвърли напред и погълна мъжа, настъпи гробно мълчание.

С рязко движение на ръката Главният Астроном премахна вече наполовина оформилото се прочуто Проклятие на Весткейк и бързо изговори думите на една от най-могъщите магии в репертоара си — Загадката на Пъкленото Горене.

Наоколо и между пръстите му се изви октаринов огън, докато той оформяше насред въздуха сложната руна на магията; после я запрати, пищяща и прорязваща синя димна ивица след себе си, към нещото.

Последва внушителна експлозия и в ясното утринно небе се появи бучка пламък, която ронеше трохички горящи водорасли по пътя си. За няколко минути чудовището беше скрито под облак от дим и пара, а когато той се разнесе, от купола не беше останала и следа.

Но на плочките беше останал голям овъглен кръг, в който все още тлееха няколко купчини кафяви морски водорасли.

А в средата на кръга стоеше доста голям, но иначе съвсем обикновен дървен сандък. Даже не беше обгорял. Някой от другия край на арената започна да се смее, но смехът му секна внезапно, когато сандъкът се вдигна на десетки — не можеше да бъдат нищо друго освен крачета, и се изви да погледне Главния Астроном. Един най-обикновен, пък бил той и по-голям сандък, естествено няма лице, с което да гледа, но този определено гледаше. По абсолютно същия начин, както осъзна това, Главният Астроном ужасен си даде сметка, че този напълно нормален сандък по някакъв неописуем начин присвива очи.

Сандъкът заплашително тръгна към него. Той се втресе от страх — _Магьосници!_ — изпищя той — _Къде са ми магьосниците?_

Около арената пребледнели мъже започнаха да надничат иззад олтари и изпод пейки. Един от посмелите, виждайки изражението върху лицето на Главния Астроном, вдигна треперлива ръка и издекламира едно кратко заклинание. То изсвистя към сандъка, удари се право в него и се разпиля на дъжд от бели искри.

Това послужи за сигнал към всеки магьосник, заклинател и вълшебник в Крул — те скочиха светкавично и пред ужасения поглед на господаря си изпяха първото заклинание, което дойде в отчаяните им мозъци. Из въздуха започнаха да се вият и да свистят магии.

Много скоро сандъкът отново се скри от погледа в непрекъснато разрастващ се облак от магически частици, които прииждаха на вълни и се виеха в изкривени тревожни форми около него. Магия следваше магията с писък в бъркотията. Пламъци и мълнии от всичките осем цвята изскачаха и нападаха ослепителни от кипящото нещо, което сега заемаше пространството, където беше стоял сандъкът.

От Магическите Войни насам никога толкова много магия не се беше концентрирала на едно малко място. Самият въздух трептеше и светеше. Магия рикошираше в магия, като от това се раждаха мимолетни нови диви магии, чиито кратък полу-живот беше едновременно странен и неконтролируем. Камъните под тежестта им започнаха да се огъват и да се пукат. Един от тях в действителност се превърна в нещо, което по-добре да остане без описание, и се изроди в някакво мизерно измерение. Започнаха да се проявяват и други странни странични ефекти. От бурята изскочи дъжд от малки оловни топчета, които се затъркаляха по тресящия се под; страховити фигури заломотиха и започнаха да правят неприлични жестове; тригълници с по четири страни и кръгове с по два края се появяваха за миг, преди отново да се слейт с тътнештата, крещяща кула от неудържима сурова магия, която се надигаше от разтопените плочи и се

разстилаше над Крул. Вече беше без значение, че повечето магьосници бяха спрели да изговарят заклинанията си и бяха избягали — нещото сега се наслаждаваше на потока октаринови частици, гъстотата на които винаги е най-голяма около Ръба на Диска. Всякаква магическа дейност замря по целия остров Крул, тъй като цялата налична манна в района бе изсмукана и погълната от облака, който вече беше висок четвърт миля и се изливаше в смразяващи мозъка форми; хидрофоби, възседнали носещите се по морето лещи, се забиваха с вик във вълните, дозите магия се превръщаха в най-обикновена мръсна вода в стъклениците им, вълшебните саби се топяха и капеха от ножниците им.

Но всичко това по никакъв начин не попречи на Нещото, което се намираще в подножието на облака и което сега блестеше ослепително в силата на мощната буря наоколо, да напредва уверено и твърдо към Главния Астроном.

Ринсуинд и Двувцветко наблюдаваха със страх и ужас от заслона на летателната кула на „Мощния Пътешественик“. Почетната група отдавна беше изчезнала, а след нея бяха останали само захвърлените оръжия.

— Е, добре, — най-сетне въздъхна Двувцветко, — ето го и Багажа. — И въздъхна отново.

— Не ти се вярва, а? — попита Ринсуинд. — Мъдрото крушово дърво е абсолютно неподатливо към всички известни видове и форми на магия. Направено е да те следва навсякъде. Искam да кажа, когато умреш и ако отидеш на Небето, най-малкото ще имаш чифт чисти чорапи в отвъдния живот. Но на мен още не ми се мре, така че стягай се и да тръгваме.

— Къде?

Ринсуинд вдигна един арбалет и стиска стрели за него.

— Където и да е, само да не е тук — отговори той.

— А Багажа?

— Не се безпокой. Когато бурята изразходва цялата свободна магия в околността, сама ще стихне.

Всъщност това вече започваше да става. Набъбналият облак все още се издигаше от района, но сега изглеждаше тънък, разреден и безопасен. И даже за времето докато Двувцветко го гледаше, той колебливо започна да проблясва.

Скоро от него остана само бледа следа. Сред почти невидимите сега пламъци, Багажът беше придобил очертанията на нещо тумбесто и трмаво. Бързо охлаждащите се камъни около него започнаха да пукат и да се деформират.

Двувцветко нежно повика Багажа си. Той спря равнодушното си придвижване през изтерзаните плочи и сякаш се заслуша много внимателно; а после, като задвижи десетките си крачка по невероятно сложен начин, обърна се по дължина и се запъти към „Мощния Пътешественик“. Ринсуинд го гледаше раздражено. Багажът имаше прост състав, нямаше абсолютно никакъв мозък, имаше нагласата да убие всичко и всеки, който заплашва господаря му, и магьосникът въобще не беше сигурен дали вътрешността му заемаше същата време-пространствена структура като външния му вид.

— По него няма даже дракотина! — весело каза Двувцветко, когато сандъкът се настани пред него. Отвори капака му.

— Намери чудесно време да се преобличаш! — заяде се Ринсуинд. — Само след минутка всичките тези стражи и заклинатели ще се върнат, а те наистина ще бъдат ядосани, човече!

— Вода — промърмори Двувцветко. — Целият сандък е пълен с вода!

Ринсуинд надникна през рамото му. Нямаше и следа от дрехи, кесии, или от някакви други вещи на пътешественика. Само вода.

Незнайно откъде се появи една вълна и отчасти покри края. Тя се удари в плочите, но вместо да се разлее, започна да придобива очертанията на стъпало. Последва още едно стъпало и

долната половина на чифт крака, а водата продължаваше да се лее, като че ли пълнеше невидим калъп. Миг по-късно пред тях стоеше Тетис, морският троп, и примигваше.

— Аха — най-сетне каза той. — Вие двамата. Това, предполагам, не би трябвало да ме изненадва.

Той се огледа наоколо, без да обръща внимание на учудените им физиономии.

— Аз просто си седях пред колибата и гледах залеза на слънцето, когато това нещо изскочи с рев от водата и ме глътна — каза той. — Стори ми се доста странно. Къде сме сега?

— В Крул — отговори Ринсуинд. Той погледна сурово Багажа, който сега беше затворил капака си и седеше със самодоволна физиономия. Да поглъща хора беше едно от нещата, които правеше доста често, но винаги, когато след това отвореше капака си, вътре нямаше нищо, освен бельото на Двуветко. Той грубо вдигна капака му. И наистина — вътре нямаше нищо друго, освен бельото на туриста. Беше съвсем сухо.

— Виж ти, виж ти — каза Тетис. Той погледна нагоре.

— Ей! — извика той. — Това не е ли корабът, който ще изпатят отвъд Края? А? Той трябва да е!

Една стрела изсвистя и прелетя през гърдите му, като остави само лека вълничка след себе си. Той сякаш не я забеляза. Но Ринсуинд я видя. Откъм края на арената започнаха да се появяват войници, а много други надничаха около входовете.

Втора стрела се удари и отскочи от кулата зад Двуветко. На такова разстояние заклинанията не можеха да действат много, но всичко беше само въпрос на време...

— Бързо! — извика Двуветко. — На кораба! Няма да посмеят да стрелят по него!

— _Знаех си_, че ще предложиш точно това — изпъшка Ринсуинд. — Просто си го знаех!

Замахва с крак да ритне Багажа. Той отскочи малко назад и заплашително отвори капак.

Едно копие се изви във въздуха и, трептящо, се заби в дървенията до ухото на магьосника. Той изпищя и бързо пропъзля нагоре по стъпалата след другите.

Когато излязоха на тесния пасаж, който водеше по гръбнака на „Мощния Пътешественик“, около тях засвистяха стрели. Водеше Двуветко и подскачаше с (както си помисли Ринсуинд) доста прикрито вълнение.

Най-отгоре в средата на кораба имаше голям, кръгъл бронзов люк със скоби около него. Тролът и туристът коленичиха и се заеха с тях.

В сърцето на „Мощния Пътешественик“, в една внимателно конструирана чаша, от няколко часа насам на тънка струйка се процеждаше фин пясък. В този момент чашата се напълни с точно необходимото количество, за да натежи и да разстрои внимателно балансирана тегилка. Тежестта се отметна назад и по този начин дръпна игличката от сложен миниатюрен механизъм. Задвижи се верига. Чу се едно „щрак“...

— Какво беше това? — бързо попита Ринсуинд. Погледна надолу.

Градушката от сгрели беше спряла. Тълпата от жреци и войници стоеше като вкаменена и напрегнато се взираше в кораба. Един дребен, разтревожен човек си проби с лакти път през тях и започна да крещи нещо.

— Кое какво беше? — върна въпроса Двуветко, зает с една скрита гайка.

— Стори ми се, че чух нещо — каза Ринсуинд. — Вижте какво, ще ги заплашим, че ще унищожим това нещо, ако не ни пуснат да си ходим. Точно това ще направим, нали?

— Аха — отнесено каза Двуветко. Той сви пети под себе си. — Готово. Сега би трябвало да се вдигне.

Няколко мускулести мъже се бяха скупчили около стълбата, водеща към кораба. Сред тях Ринсуинд разпозна и двамата хелонавти. Носеха саби.

— Аз... — започна той.

Корабът залитна. После, безкрайно бавно, започна да се плъзга по релсите.

В този миг на черен ужас Ринсуинд видя, че тролът и Двущетко са успели да вдигнат люка. Метална стълба вътре водеше надолу към кабината. Тролът изчезна.

— Трябва да слезем от кораба — прошепна Ринсуинд.

Двущетко го погледна, а на лицето му грееше странна луда усмивка.

— Звезди — каза туристът. — Светове. Цялото това проклето небе, пълно със светове. Места, които никой никога няма да види. Освен мен. — Той прекрачи входа на люка.

— Ти си съвършено луд — дрезгаво каза Ринсуинд, като се мъчеше да запази равновесие, докато коработ набираше скорост. Обърна се, когато единият от хелонавтите се опита да прескочи разстоянието, което делеше „Пътешественика“ и кулата, приземи се върху извития фланг на кораба, потърси с драцене да се хване за някаква опора и като не успя, откъсна се и полетя с пясък надолу.

„Пътешественикът“ се движеше вече много бързо. Ринсуинд мяркаше как край главата на Двущетко прелита обляното в слънчева светлина облачно море и невероятната Дъга, която се носеше плавно и измамно отвъд Ръба, и примамваше глупаците все по-далеч и по-далеч, фатално далеч...

Видя и десетина мъже, които отчаяно се катереха по ниските наклонени плоскости на летателната рампа и бутаха една огромна дървена гредка върху линията в безумен опит да дерайлират кораба, преди той безвъзвратно да изчезне отвъд Края. Колелата се забиха в нея, но единственият ефект беше, че коработ се разтърси, Двущетко пусна ръце от стълбата и падна в кабината, а люкът се затръшва с ужасния шум от десетина скрибуцащи малки резета и приспособления за затваряне, които си дойдоха на мястото. Ринсуинд се хвърли напред и задращи по тях, хленчейки.

Облачното море сега се беше приближило още повече. А самият Край — скалистата обиколка на арената, беше поразително близко.

Ринсуинд се изправи. Сега можеше да направи само едно единствено нещо, и той го направи. Паникьоса се безумно и то точно в мига, когато талигите на кораба се удариха в малката рампа и я пометоха, искрящи като пъстърва, по пътя си в небето и отвъд Края. Няколко секунди след това се чу трополене на малки крачки, Багажът прескочи края на света и се хвърли надолу във Вселената, докато крачетата му все още продължаваха целенасочено да се движат в ритъм.

> КРАЯТ

Ринсуинд се събуди и потрепери. Замръзваше от студ.

Това било значи. Когато умреш, отиваш на студено, влажно, мъгливо, ледено място. Пъкълът — мястото, където мрачните духове на Умрелите се тълпят завинаги по скръбните тресавища, а белите кости на труповете проблясват в пъпен синхрон с обкръжаващата ги обстановка... — ей, я почакай малко...

Няма начин Пъкълът да е чак толкова неудобен. А той наистина се чувстваше много неудобно. Усещаше, че го притиска някакъв клон и от това гърбът го боли, ръцете и краката също го боляха но местата, където ги бяха раздрали клончетата, а ако съдеше но това, как усещаше главата си, съвсем неотдавна трябвало да го беше ударило нещо тежко. Ако това наистина беше Пъкълът, той определено беше адски... ей, чакай малко...

Дърво. Той се съсредоточи върху думата, която изплува в съзнанието му, макар че на фона на бръмченето в ушите и бляскавите кръгове, които играеха пред очите му, това беше съвсем неочаквано постижение. Дърво. Нещо дървено. Това беше. Клони, клончета и други такива

неща. И Ринсуинд, който лежи в него. Дърво. Капе. Мокро. Навсякъде наоколо студен бял облак. И отдолу също. Е, това вече беше странно.

Той беше жив и лежеше, целият в синини, в бодливите клони на някакво малко дърво, което растеше в пукнатината на една скала, шръкнала над пенливата бяла стена, която представляваше Водопада на Ръба. Осъзнаването на този факт му подежда почти по същия начин, както ако го беше блъснал айсберг. Той потрепери от страх. Дървото изскърца предупредително.

Нещо синьо и с неясни очертания се стрелна покрай него, гмурна се за кратко в гърмящите води, после се върна и капна на един клон близо до главата на Ринсуинд. Беше малка птичка със сини и зелени пера. Тя глътна сребърната рибка, която току-що бе уловила от Водопада и погледна любопитно към магьосника.

Ринсуинд забеляза, че наоколо беше пълно с подобни птици.

Те кръжаха, стрелкаха се и се плъзгаха с лекота по водната повърхност, и току някоя и друга вдигаше пръски вода, когато успееше да си открадне нова обречена хапка от водопада. Няколко от тях бяха кацнали на дървото. Перата им бяха в цветовете на дъгата, също като бижута. Ринсуинд ги гледаше очарован.

Всъщност, той беше първият човек, който някога виждаше птиците-риболовци на Ръба — миниатюрните създания, които от много отдавна водеха начин на съществуване, твърде странен даже и за Диска. Далеч преди Крулианците да построят Обиколната Ограда, птиците-риболовци на Ръба бяха изнамерили свой собствен ефективен метод за контролиране на края на света, за да живеят.

Изглежда присъствието на Ринсуинд не го безпокоеше. Само за миг, но болезнено ясно той си представи как прекарва остатъка от живота си тук, увиснал на това дърво, и как трябва да се храни само със сурови птици и риба, ако въобще успееше да я улови, когато тя падаше покрай него от човките им.

Дървото се раздвижи осезателно. Ринсуинд усети, че се изплъзва назад и жално изскимтя, но успя да сграбчи някакъв клон. Само че рано или късно щеше да заспи...

В пейзажа настъпи едва забележима промяна и небето придоби бледолилав оттенък. Една висока фигура в черен плащ стоеше във въздуха до дървото. В едната си ръка държеше коса. Лицето ѝ беше скрито в сянката на качулката.

— ДОШЪЛ СЪМ ЗА ТЕБ — проговори невидимата уста, с глас тежък като пулса на кит.

Стволът на дървото проскърца още веднъж, сякаш протестираше срещу нещо, а едно камъче се откърти и се удари в шлема на Ринсуинд, когато един от корените му се изскубна от скалата.

Смърт винаги лично идваше да прибере душите на магьосниците.

— От какво ще умра? — попита Ринсуинд.

Високата фигура се поколеба.

— МОЛЯ? — попита тя.

— Ами, не съм си счупил нищо, не съм се и удавил, тогава от какво ще умра? Не мога просто да бъда убит от Смърт; трябва да има някаква причина — каза Ринсуинд. За свое най-голямо учудване, той вече не се страхуваше. За пръв път в живота си не изпитваше никакъв ужас. Жалко, че това усещане май нямаше да продължи дълго.

Смърт като че ли стигна до някакво решение.

— БИ МОГЪЛ ДА УМРЕШ ОТ СТРАХ — произнесе качулката. Гласът все още бе запазил гробното си звучене, но в него се промъкваше и леко неуверено потрепване.

— Не става — самодоволно отговори Ринсуинд.

— НЕ Е ЗАДЪЛЖИТЕЛНО НЕПРЕМЕННО ДА ИМА ПРИЧИНА — каза Смърт, — МОГА ПРОСТО ДА ТЕ УБИЯ.

— Ей, не можеш да го направиш! Та това ще е убийство!

Фигурата въздъхна и отметна назад качулката си. Вместо ухилената физиономия на Смърт, която очакваше да види, Ринсуинд се натъкна на бледото и леко прозрачно лице на някакъв доста притеснен демон.

— Всичко обърках, нали? — уморено промълви той.

— Ти не си Смърт! Кой си тогава? — извика Ринсуинд.

— Скрофула.

— Скрофула ли?

— Смърт не можа да дойде — нещастно заобяснява демонът. — В Псевдополис има голяма чумна епидемия. Трябваше да отиде там и да се развилнее из улиците. Затова изпрати мен.

— Никой не умира от скрофулоза! Аз имам права! Аз съм магьосник!

— Добре, добре! Това щеше да е златният ми шанс — каза Скрофула, — но защо не погледнеш и от друга страна — ако те ударя с косата, ще умреш точно така, както би умрял, ако те удареше Смърт. Кой ще знае?

— Аз ще знам! — сопна се Ринсуинд.

— Няма. Ти ще си мъртъв — Скрофула разсъждаваше логично.

— Разкарай се!

— Много добре — заговори демонът, като претегляше косата на ръка, — но защо не се опиташ да погледнеш нещата от моята страна? Това значи много за мен, а ти трябва да признаеш, че животът ти въобще не е чак толкова хубав. Прераждането може да ти донесе само нещо по-хубаво... ох!

Ръката му се втурна да запуши устата му, но Ринсуинд вече сочеше с треперещ пръст към него.

— Прераждане! — развълнувано извика той. — Значи все пак е вярно това, което казват мистиците!

— Аз нищо не съм казал — сприхаво каза Скрофула. — Това беше само грешка на езика. И така — доброволно ли ще умреш или не?

— Не.

— Както искаш — отговори демонът.

Той вдигна косата. Тя изсвистя почти професионално надолу, но Ринсуинд вече не беше там. Всъщност, той беше няколко метра по-надолу и разстоянието непрекъснато се увеличаваше, защото клонът беше избрал точно този момент да се прекърши, и го запрати на и без това прекъснатото му пътуване към междузвездната бездна.

— Върни се! — изпищя демонът.

Ринсуинд не отговори. Той лежеше по корем в стремително летящия въздух и се взираше в облаците, които даже и в този миг изтъняваха.

Те изчезнаха.

Долу, цялата Вселена трепкаше и мигаше срещу Ринсуинд. Ето я Гигантската Атуин — огромна и тежка, обсипана с кратери. Там беше и малката луна на Диска. Виждаше се и една много далечна светлинка, която не можеше да бъде нищо друго, освен „Мощният Пътешественик“. Там бяха и всичките звезди, които изглеждаха съвсем като посипани с прашец диаманти, разпилени по черно кадифе, звездите, които опияняваха, примамваха и неудържимо викаха най-смелите към себе си...

Цялото Мироздание очакваше идването на Ринсуинд.

И той отиде.

А имаше ли друг избор?!

КРАЙ

© 1983 Тери Пратчет

© 1992 Мирела Христова, превод от английски

Terry Pratchett

The Color of Magic, 1983

Публикация:

ЦВЕТЪТ НА МАГИЯТА. 1992. Изд. Вузов, София. Серия Истории от Светът на диска.

Фантастичен роман. Превод: [от англ.] Мирела ХРИСТОВА [The Colour of Magic / Terry PRATCHETT]. Художник: Джош КИРБИ.